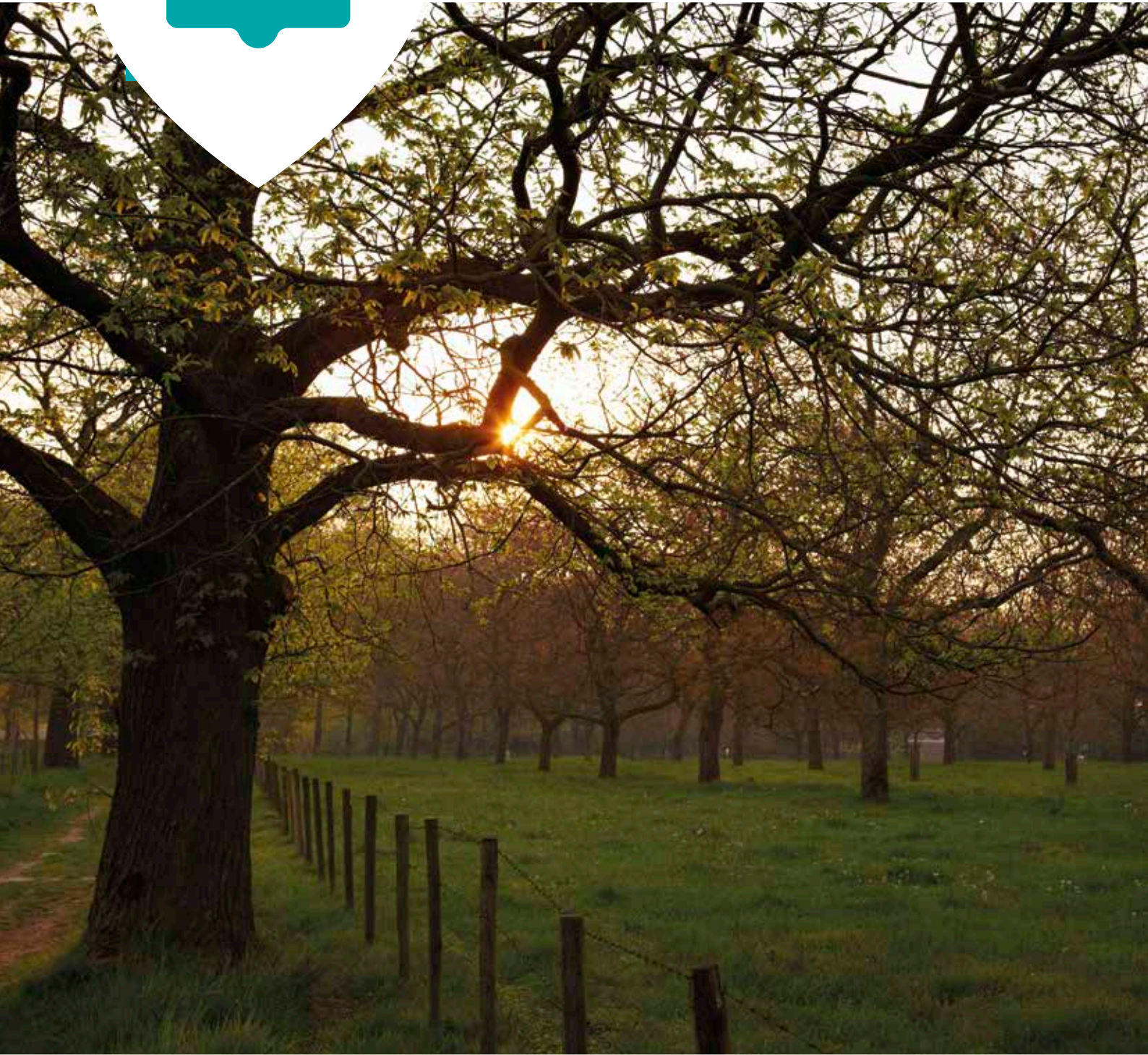

ONROEREND ERFGOED

de regelgeving

Fotografie: Kris Vandevorst
Verantwoordelijke uitgever: Sonja Vanblaere
Druk: september 2014

Vlaamse Overheid
Agentschap Onroerend Erfgoed
Phoenixgebouw
Koning Albert II-laan 19 bus 5
1210 Brussel
www.onrorenderfgoed.be

Dit werk is gelicenseerd onder de licentie Creative Commons Naamsvermelding 4.0 Internationaal.
Ga naar <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> om een kopie van de licentie te kunnen lezen.

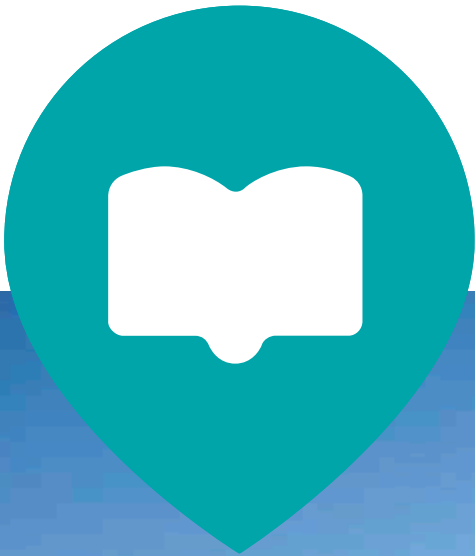
D/2014/6024/5

INHOUDSOPGAVE

HET ONROERENDERFGOEDDECREET	3
HOOFDSTUK 1. INLEIDENDE BEPALINGEN	4
HOOFDSTUK 2. DEFINITIES	4
HOOFDSTUK 3. INSTANTIES EN ACTOREN VAN HET ONROERENDERFGOEDBELEID	6
Afdeling 1. Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed	6
Afdeling 2. Erkenning als onroerendergoedgemeente	6
Afdeling 3. Erkenning als intergemeentelijke onroerendergoeddienst	6
Afdeling 4. Erkenning als onroerendergoeddepot	6
Afdeling 5. Aanduiding als erkende archeoloog	7
Afdeling 6. Aanduiding als erkende metaaldetectorist	7
Afdeling 7. Kwaliteitslabel onroerendergoedondernemers	7
HOOFDSTUK 4. INVENTARISSEN	7
HOOFDSTUK 5. ARCHEOLOGIE	9
Afdeling 1. Algemene beginselen	9
Afdeling 2. Verplichtingen zakelijkrechthouders en gebruikers van archeologische artefacten en archeologische ensembles	10
Afdeling 3. Code van goede praktijk	10
Afdeling 4. Archeologisch onderzoek bij vergunningsplichtige ingrepen in de bodem	10
Afdeling 5. Archeologisch onderzoek met het oog op wetenschappelijke vraagstellingen	14
Afdeling 6. Evaluatie	15
HOOFDSTUK 6. BESCHERMINGEN EN ERFGOEDLANDSCHAPPEN	15
Afdeling 1. Beschermingsprocedure	15
Afdeling 2. Wijzigen en opheffen van een besluit tot definitieve bescherming	18
Afdeling 3. Informatie over beschermde goederen	20
Afdeling 4. Rechtsgevolgen van een bescherming	20
Afdeling 5. Erfgoedlandschappen	22
HOOFDSTUK 7. ONROERENDERFGOEDRICHTPLANNEN	23
HOOFDSTUK 8. BEHEER VAN ONROEREND ERFGOED	23
HOOFDSTUK 9. PRIJZEN	24
HOOFDSTUK 10. FINANCIERING ONROERENDERFGOEDZORG	24
Afdeling 1. Subsidies	24
Afdeling 2. Premies	24
Afdeling 3. Archeologie	25
HOOFDSTUK 11. HANDHAVING	25
Afdeling 1. Handhavingsbeleid Onroerend Erfgoed	25
Afdeling 2. Sancties	26
Afdeling 3. Raadgeving, aanmaning en vaststelling	29
Afdeling 4. Rechterlijke herstelmaatregel	30
Afdeling 5. Bestuurlijke maatregelen	31
Afdeling 6. Minnelijke schikking	35
Afdeling 7. Diverse bepalingen	36
HOOFDSTUK 12. WIJZIGINGS-, OPHEFFINGS-, OVERGANGSEN INWERKINGTREDINGSBEPALINGEN	37
Afdeling 1. Wijzigingsbepalingen	37
Afdeling 2. Opheffingsbepalingen	42
Afdeling 3. Overgangsbepalingen	42
Afdeling 4. Inwerkingtreding	46

HET ONROERENDERFGOEDBESLUIT	47
HOOFDSTUK 1. INLEIDENDE BEPALING	51
HOOFDSTUK 2. DEFINITIES	51
HOOFDSTUK 3. INSTANTIES EN ACTOREN VAN HET ONROERENDERFGOEDBELEID	53
Afdeling 1. Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed	53
Afdeling 2. Erkenning als onroerendergoedgemeente	54
Afdeling 3. Erkenning als intergemeentelijke onroerendergoeddienst	56
Afdeling 4. Erkenning als onroerendergoeddepot	58
Afdeling 5. Aanduiding als erkende archeoloog	61
Afdeling 6. Aanduiding als erkende metaaldetectorist	63
Afdeling 7. Kwaliteitslabel onroerendergoedondernemers	65
HOOFDSTUK 4. INVENTARISSEN	67
Afdeling 1. Criteria voor opname in de vastgestelde inventarissen	67
Afdeling 2. Zorgplicht	67
HOOFDSTUK 5. ARCHEOLOGIE	68
HOOFDSTUK 6. BESCHERMINGEN EN ERFGOEDLANDSCHAPPEN	68
Afdeling 1. Algemene voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud van beschermde goederen	68
Afdeling 2. Toelatingsplichten	69
Afdeling 3. De toelatingsprocedure voor handelingen aan of in beschermde goederen	73
Afdeling 4. De meldingsprocedure voor schadegevallen en noodmaatregelen	76
Afdeling 5. Register van toelatingen en adviezen	77
Afdeling 6. Herkenningstekens	77
Afdeling 7. Erfgoedlandschappen	77
HOOFDSTUK 7. ONROERENDERFGOEDRICHTPLANNEN	78
HOOFDSTUK 8. BEHEER VAN ONROEREND ERFGOED	78
Afdeling 1. Beheersplannen	78
Afdeling 2. Beheerscommissies	81
HOOFDSTUK 9. PRIJZEN	82
Afdeling 1. Onroerendergoedprijs	82
Afdeling 2. Europese Landschapsprijs	82
HOOFDSTUK 10. SUBSIDIES	82
Afdeling 1. Subsidies in het kader van samenwerkingsovereenkomsten	82
Afdeling 2. Subsidies in het kader van beheersovereenkomsten	86
Afdeling 3. Projectsubsidies	88
HOOFDSTUK 11. PREMIES	91
Afdeling 1. Onroerende goederen waarvoor geen premies worden toegekend	91
Afdeling 2. Erfgoedpremie	91
Afdeling 3. Onderzoekspremie	98
Afdeling 4. Meerjarenpremieovereenkomsten voor grote of langdurige werkzaamheden aan of in beschermde goederen of erfgoedlandschappen	100
Afdeling 5. Kwaliteit	103
HOOFDSTUK 12. HANDHAVING	103
HOOFDSTUK 13. WIJZIGINGS-, OPHEFFINGS-, OVERGANGSEN INWERKINGTREDINGSBEPALINGEN	104
Afdeling 1. Wijzigingsbepalingen	104
Afdeling 2. Opheffingsbepalingen	112
Afdeling 3. Overgangsbepalingen	112
Afdeling 4. Inwerkingtreding	114

HET ONROERENDERFGOEDDECREET

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014

[Belgisch Staatsblad 17/10/2013 en 15/04/2014]

HOOFDSTUK 1. INLEIDENDE BEPALINGEN

Artikel 1.1. Dit decreet regelt een gemeenschapsen gewestaangelegenheid.

Art. 1.2. Dit decreet wordt aangehaald als: het Onroerenderfgoeddecreet van [...].

HOOFDSTUK 2. DEFINITIES

Art. 2.1. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° administratieve overheid: de federale overheidsbedrijven, het Vlaamse Gewest, de openbare instellingen die ervan afhangen, de publiek-rechtelijke en privaatrechtelijke instellingen die belast zijn met taken van openbaar nut en de andere besturen die onderworpen zijn aan het administratief toezicht van het Vlaamse Gewest;
- 2° agentschap: de entiteit die door de Vlaamse Regering belast is met de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering, de beleidsmonitoring en de beleidsevaluatie inzake onroerend erfgoed;
- 3° algemene landschapszorg: het stimuleren van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van cultuurhistorische, fysisch-geografische en esthetische landschapswaarden en van typische landschapskenmerken waaronder kleine landschapselementen;
- 4° archeologie: het bestuderen van overblijfselen en voorwerpen of een ander spoor van menselijk bestaan in het verleden, alsook de bestaansomgeving van de mens, waarvan het behoud en de bestudering bijdragen tot het reconstrueren van de bestaansgeschiedenis van de mensheid en haar relatie tot de natuurlijke omgeving en ten aanzien waarvan opgravingen, ontdekkingen en andere methoden van onderzoek betreffende de mensheid en haar omgeving betekenisvolle bronnen van informatie zijn;
- 5° archeologisch artefact: een roerend goed dat van algemeen belang is wegens de archeologische erfgoedwaarde;
- 6° archeologisch ensemble: het geheel van archeologische artefacten en onderzoeksdocumenten afkomstig van een archeologisch onderzoek;
- 7° archeologisch onderzoek: het gebruik van technieken en methoden waarmee archeologische sites, archeologische zones of delen ervan worden opgespoord en onderzocht met inbegrip van archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen;
- 8° archeologisch vooronderzoek: het gebruik van wetenschappelijke methoden en technieken waarmee doelbewust archeologische artefacten en archeologische sites worden opgespoord en gewaardeerd zonder de erfgoedwaarden in situ wezenlijk aan te tasten, te onderscheiden in archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem met mogelijks enig effect op de erfgoedwaarden in situ zoals de aanleg van proefsleuven, proefputten, vlakken of andere intrusieve methoden met grondverzet en archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem zonder aanwending van grondwerkzaamheden of activiteiten die enig effect hebben op de erfgoedwaarden in situ. Voorbeelden van archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem zijn veldprospectie, luchtfotografische prospectie, geofysische prospectie en archivalisch onderzoek;
- 9° archeologische opgraving: het gebruik van wetenschappelijke methoden en technieken waarmee doelbewust de ondergrondse, aan de oppervlakte of onder water aanwezige archeologische artefacten en archeologische sites worden opgespoord, vrijgelegd en door opgraving worden onderzocht en waarbij de archeologische artefacten en onderzoeksdocumenten archeologische ensembles vormen;
- 10° archeologische site: een onroerend goed dat ondergronds, aan de oppervlakte of onder water aanwezig is, met inbegrip van de archeologische artefacten die er integrerend deel van uitmaken, van algemeen belang wegens de archeologische erfgoedwaarde;
- 11° archeologische zone: zone waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat ze met hoge waarschijnlijkheid archeologische waarde heeft;
- 12° archeoloog: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die archeologisch vooronderzoek of archeologische opgravingen uitvoert;
- 13° beheer: het geheel van maatregelen, werkzaamheden en handelingen die erop gericht zijn de erfgoedwaarden van een onroerend goed in stand te houden of te herstellen;
- 14° beschermd cultuurhistorisch landschap: een cultuurhistorisch landschap dat voorlopig of definitief beschermd is overeenkomstig hoofdstuk 6;
- 15° beschermd goed: een beschermde archeologische site, een beschermd monument, een beschermd cultuurhistorisch landschap of een beschermd stadsof dorpsgezicht;
- 16° beschermd monument: een monument dat voorlopig of definitief beschermd is overeenkomstig hoofdstuk 6;
- 17° beschermd stadsof dorpsgezicht: een stadsof dorpsgezicht dat voorlopig of definitief beschermd is overeenkomstig hoofdstuk 6;
- 18° beschermde archeologische site: een archeologische site die voorlopig of definitief beschermd is overeenkomstig hoofdstuk 6;
- 19° bestuursdwang: het handelen vanwege de inspecteur Onroerend Erfgoed tegen wat in strijd is met de bij of krachtens dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan gestelde verplichtingen;
- 20° beveiligde zending: een van de volgende betekeningswijzen:
  - a) een aangetekende brief;
  - b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
  - c) elke andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeningswijze, waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld;

- 21° code van goede praktijk: geschreven en publiek toegankelijke regels met betrekking tot de uitvoering van en de rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en met betrekking tot het gebruik van detectoren en de bij de betrokken beroepscategorieën algemeen aanvaarde regels van goed vakmanschap;
- 22° cultuurhistorisch landschap: een begrensde grondoppervlakte met een geringe dichtheid van bebouwing en een onderlinge samenhang waarvan de verschijningsvorm en de samenhang het resultaat zijn van natuurlijke processen en van maatschappelijke ontwikkelingen van algemeen belang wegens de erfgoedwaarde;
- 23° erfgoedelementen: de structurele en visuele componenten die de eigenheid van het onroerend erfgoed bepalen en die de waarden vormen die aan de grondslag liggen van een bescherming;
- 24° erfgoedkenmerk: typologie, stijl, cultuur, datering, materiaal, biologische soort, thema of ander kenmerk;
- 25° erfgoedlandschap: een gebied dat wegens de erfgoedwaarde overeenkomstig de geldende regelgeving opgenomen is in een ruimtelijk uitvoeringsplan op basis van een onroerenderfgoedrichtplan of vastgestelde inventaris;
- 26° erfgoedwaarde: de archeologische, architecturale, artistieke, culturele, esthetische, historische, industrieel-archeologische, technische waarde, ruimtelijk-structurende, sociale, stedenbouwkundige, volkskundige of wetenschappelijke waarde waaraan onroerende goederen en de cultuurgooderen die er integrerend deel van uitmaken hun huidige of toekomstige maatschappelijke betekenis ontleen;
- 27° gebruiker: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die houder is van een zakelijk of persoonlijk recht, met uitsluiting van de eigenaar, blote eigenaar, erfpachthouder, opstalhouder of leasinggever;
- 28° handelingen: werkzaamheden, wijzigingen of activiteiten met gevolgen voor erfgoedwaarden;
- 29° inspecteur Onroerend Erfgoed: de ambtenaar die belast is met de hem door dit decreet toegewezen handhavingstaken, aangesteld door de leidend ambtenaar van de entiteit die door de Vlaamse Regering belast is met de handhaving van de regelgeving inzake onroerend erfgoed op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of een gedeelte ervan;
- 30° intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst: een intergemeentelijke dienst die ter uitvoering van dit decreet met betrekking tot het onroerend erfgoed beleidsuitvoerende taken opneemt;
- 31° inventaris: een oplisting van onroerende goederen en gehelen van onroerende goederen met erfgoedwaarde;
- 32° kleine landschapselementen: lijn- of puntvormige elementen, met inbegrip van de bijbehorende vegetaties, waarvan het uitzicht, de structuur of de aard al dan niet het resultaat zijn van menselijk handelen en die deel uitmaken van het landschap zoals bermen, bomen, bronnen, dijken, grachten, houtkanten, hagen, holle wegen, hoogstamboomgaarden, perceelsrandbegroeiingen, sloten, struwelen, poelen, veedrinkputten en waterlopen;
- 33° landschap: een deel van het grondgebied, zoals dat door de menselijke bevolking wordt waargenomen en waarvan het karakter bepaald wordt door natuurlijke en/of menselijke factoren en de wisselwerking daartussen;
- 34° landschapsatlas: de inventaris van de relictten van de traditionele landschappen waarin de landschapkenmerken weergegeven worden als ze een erfgoedwaarde hebben;
- 35° last onder dwangsom: de door de inspecteur Onroerend Erfgoed opgelegde last die ertoe strekt de overtreders onder dreiging van aantasting van zijn vermogen aan te zetten de gevolgen van de inbreuk ongedaan te maken of verdere inbreuk of herhaling van de inbreuk te voorkomen;
- 36° lijninfrastructuur en haar aanhorigheden: het geheel van infrastructuur en haar omgeving bedoeld voor verkeer en vervoer van mensen, zaken en goederen en berichten. De lijninfrastructuur omvat autowegen, waterwegen en waterlopen, spoorwegen, luchthavens, havens, pijpleidingen, elektriciteitsleidingen, infrastructuur ten behoeve van telecommunicatie, leidingen voor het vervoer en de verdeling van aardgas, drinkwater en brandstoffen en leidingen voor het verzamelen en vervoeren van afvalwater. Onder aanhorigheden worden alle uitrusting, voorzieningen en infrastructuur verstaan die nodig of nuttig zijn voor het beheer en de exploitatie van de lijninfrastructuur;
- 37° metaaldetectorist: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die met behulp van een metaaldetector archeologische artefacten of archeologische sites opspoort;
- 38° monument: een onroerend goed, werk van de mens of van de natuur of van beide samen, met inbegrip van de cultuurgooderen die er integrerend deel van uitmaken, inzonderheid de bijhorende uitrusting en de decoratieve elementen van algemeen belang wegens de erfgoedwaarde(n);
- 39° onroerend erfgoed: het geheel van archeologische sites, monumenten, cultuurhistorische landschappen en stads- en dorpsgezichten;
- 40° onroerenderfgoeddepot: een bewaarplaats met een onderzoekruimte waar in gecontroleerde omstandigheden archeologische ensembles, archeologische artefacten of onderdelen van beschermd erfgoed, afkomstig uit het Vlaamse Gewest, worden bewaard en beheerd;
- 41° onroerenderfgoedgemeente: een gemeente die ter uitvoering van dit decreet met betrekking tot het onroerend erfgoed beleidsuitvoerende taken opneemt;
- 42° onroerenderfgoedondernemer: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die een of meer disciplines uitoefent in of diensten levert aan de onroerenderfgoedsector;
- 43° overgangszone: een begrensde grondoppervlakte die de erfgoedwaarde van een archeologische site, monument, cultuurhistorisch landschap of stads- en dorpsgezicht ondersteunt;
- 44° SARO: de strategische adviesraad opgericht bij het decreet van 10 maart 2006 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed;
- 45° stads- of dorpsgezicht: een geheel van een of meer monumenten en/of onroerende goederen met omgevende bestanddelen zoals beplantingen, omheiningen, waterlopen, bruggen, wegen, straten en pleinen, van algemeen belang wegens de erfgoedwaarde;
- 46° VCRO: Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
- 47° zakelijkrechtshouder: de eigenaar, blote eigenaar, erfpachthouder, opstalhouder of leasinggever.

HOOFDSTUK 3. INSTANTIES EN ACTOREN VAN HET ONROERENDERFGOEDBELEID

Afdeling 1. Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed

Art. 3.1.1. Er wordt een onafhankelijke Vlaamse adviescommissie voor het onroerend erfgoed opgericht, hierna Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed te noemen.

De Vlaamse Regering kan de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed onderverdelen in afdelingen.

De Vlaamse Regering:

- 1° bepaalt de samenstelling, de kennis die over de verschillende disciplines aanwezig moet zijn, de organisatie en de werking;
- 2° benoemt de leden en de plaatsvervangers;
- 3° stelt de nodige middelen ter beschikking.

De voorzitter, de leden en de plaatsvervangers worden benoemd voor een termijn van vier jaar. Hun mandaat kan twee maal verlengd worden met een nieuwe termijn van vier jaar.

Art. 3.1.2. Het secretariaat van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed wordt uitgeoefend door het secretariaat van de SARO. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Art. 3.1.3. De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed stelt haar huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voor.

Art. 3.1.4. De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed verstrekt adviezen:

- 1° in de gevallen en rekening houdend met de termijnen, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan;
- 2° op verzoek van de Vlaamse Regering of haar gemachtigde of de SARO over een aangelegenheid die binnen het toepassingsgebied van dit decreet valt binnen de door de aanvrager vermelde termijn;
- 3° uit eigen beweging aan de Vlaamse Regering of aan de SARO over een aangelegenheid die binnen het toepassingsgebied van dit decreet valt of over de afstemming van de onroerenderfgoedzorg met andere beleidsvelden.

De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed bezorgt de adviezen aan de SARO tegelijk aan de Vlaamse Regering.

Afdeling 2. Erkenning als onroerenderfgoedgemeente

Art. 3.2.1. De Vlaamse Regering kan een gemeente erkennen als onroerenderfgoedgemeente.

De Vlaamse Regering bepaalt:

- 1° de erkenningsvoorwaarden;
- 2° de nadere regels voor de erkenning en de duur, de schorsing en de intrekking ervan;
- 3° de nadere regels voor de toekenning van de bevoegdheden die in het kader van dit decreet aan de onroerenderfgoedgemeente kunnen worden toegekend.

Afdeling 3. Erkenning als intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst

Art. 3.3.1. De Vlaamse Regering kan een intergemeentelijke dienst opgericht overeenkomstig het decreet van 6 juli 2001 houdende intergemeentelijke samenwerking erkennen als intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst.

De Vlaamse Regering bepaalt:

- 1° de erkenningsvoorwaarden;
- 2° de nadere regels voor de erkenning en de duur, de schorsing en de intrekking ervan. Afdeling 4. Erkenning als onroerenderfgoeddepot

Afdeling 4. Erkenning als onroerenderfgoeddepot

Art. 3.4.1. De Vlaamse Regering kan een depot erkennen als onroerenderfgoeddepot.

De Vlaamse Regering bepaalt:

- 1° de erkenningsvoorwaarden;
- 2° de nadere regels voor de erkenning en de duur, de schorsing en de intrekking ervan.

Art. 3.4.2. Het depot van het agentschap is van rechtswege erkend als onroerendergoeddepot.

Art. 3.4.3. Met de in dit decreet bedoelde erkenning wordt gelijkgesteld een erkenning in een andere lidstaat van de EU dan wel in een staat, niet zijnde een lidstaat van de EU, die partij is bij de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte, welke op basis van onderzoeken een beschermingsniveau biedt dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat met de erkenning door dit decreet wordt nagestreefd.

Afdeling 5. Aanduiding als erkende archeoloog

Art. 3.5.1. De Vlaamse Regering kan een natuurlijke persoon of rechtspersoon aanduiden als erkende archeoloog.

De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de erkenningsvoorwaarden;

2° de nadere regels voor de erkenning en de duur, de schorsing en de intrekking ervan en de administratieve beroepsprocedure.

Art. 3.5.2. Het agentschap is van rechtswege aangeduid als een erkend archeoloog.

Art. 3.5.3. Met de in dit decreet bedoelde erkenning wordt gelijkgesteld een erkenning in een andere lidstaat van de EU dan wel in een staat, niet zijnde een lidstaat van de EU, die partij is bij de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte, welke op basis van onderzoeken een beschermingsniveau biedt dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat met de erkenning door dit decreet wordt nagestreefd.

Afdeling 6. Aanduiding als erkende metaaldetectorist

Art. 3.6.1. De Vlaamse Regering kan een natuurlijke persoon of rechtspersoon aanduiden als erkende metaaldetectorist.

De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de erkenningsvoorwaarden;

2° de nadere regels voor de erkenning en de duur, de schorsing en de intrekking ervan en de administratieve beroepsprocedure.

Art. 3.6.2. Elke archeoloog die erkend is overeenkomstig artikel 3.5.1 of 3.5.2 is van rechtswege een erkende metaaldetectorist.

Art. 3.6.3. Met de in dit decreet bedoelde erkenning wordt gelijkgesteld een erkenning in een andere lidstaat van de EU dan wel in een staat, niet zijnde een lidstaat van de EU, die partij is bij de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte, welke op basis van onderzoeken een beschermingsniveau biedt dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat met de erkenning door dit decreet wordt nagestreefd.

Afdeling 7. Kwaliteitslabel onroerendergoedondernemers

Art. 3.7.1. De Vlaamse Regering kan een kwaliteitslabel toekennen aan onroerendergoedondernemers.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

HOOFDSTUK 4. INVENTARISSEN

Art. 4.1.1. De Vlaamse Regering stelt minstens de volgende inventarissen geheel of gedeeltelijk vast:

1° de landschapsatlas;

2° de inventaris van archeologische zones;

3° de inventaris van bouwkundig erfgoed;

4° de inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde;

5° de inventaris van historische tuinen en parken.

Art. 4.1.2. De Vlaamse Regering bepaalt de criteria voor het opnemen en schrappen van een onroerend goed in een in artikel 4.1.1 vermelde inventaris.

Art. 4.1.3. De Vlaamse Regering onderwerpt de vast te stellen inventaris aan een openbaar onderzoek van zestig dagen dat minstens wordt aangekondigd door:

1° een bericht op te hangen in elke gemeente waar een onroerend goed gelegen is, dat opgenomen is in de vast te stellen inventaris;

2° een bericht op de website van elke gemeente waar een onroerend goed gelegen is, dat opgenomen is in de vast te stellen inventaris;

3° een bericht in het Belgisch Staatsblad;

4° een bericht in ten minste drie dagbladen die in het Vlaamse Gewest worden verspreid;

5° een bericht op de website van het agentschap.

De berichten, vermeld in het eerste lid, vermelden minstens:

- 1° het voorwerp van het openbaar onderzoek;
- 2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;
- 3° de plaats waar de inventaris ter inzage ligt of geraadpleegd kan worden;
- 4° de website waarop de inventaris te raadplegen is;
- 5° het adres waar opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden dienen toe te komen of kunnen worden afgegeven.

Tijdens het openbaar onderzoek:

- 1° ligt de inventaris, vermeld in het eerste lid, ter inzage of is raadpleegbaar bij het agentschap;
- 2° is de inventaris te raadplegen op de website van het agentschap;
- 3° kunnen opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden worden ingediend en afgegeven bij het agentschap.

De opmerkingen en bezwaren worden uiterlijk de laatste dag van de termijn, vermeld in het bericht, aan het agentschap per beveiligde zending bezorgd.

Met opmerkingen en bezwaren die laattijdig aan het agentschap worden bezorgd, moet geen rekening worden gehouden.

De Vlaamse Regering wint over de inventaris en de opmerkingen en bezwaren afkomstig van het openbaar onderzoek advies in bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. Dit advies wordt uitgebracht binnen een vervaltijd van dertig dagen, ingaand de dag na deze van de ontvangst van de adviesvraag. Als deze termijn wordt overschreden, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. De termijn van dertig dagen kan door de Vlaamse Regering eenmalig worden verlengd met dertig dagen op vraag van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de adviesprocedure.

De Vlaamse Regering stelt na het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed de inventaris vast. De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de vaststelling van de inventarissen en het openbaar onderzoek bepalen.

Art. 4.1.4. De Vlaamse Regering kan een vastgestelde inventaris actualiseren of er onroerende goederen aan toevoegen of uit verwijderen. Voor de betrokken onroerende goederen wordt een openbaar onderzoek georganiseerd onder de voorwaarden en in de vorm vastgesteld in artikel 4.1.3.

Art. 4.1.5. De ambtenaren die daarvoor aangewezen zijn door de Vlaamse Regering hebben voor het onderzoek naar de erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken toegang tot de onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, en tot de onroerende goederen die in aanmerking komen voor opname in een inventaris als vermeld in artikel 4.1.1 met uitzondering van particuliere woningen en bedrijfslokalen.

Art. 4.1.6. De vastgestelde inventarissen bevatten over elk onroerend goed dat erin opgenomen is minstens de volgende gegevens:

- 1° een georeferentieplan waarop het onroerend goed nauwkeurig wordt aangeduid;
- 2° de benaming van het geïnventariseerde onroerend goed;
- 3° een beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken.

De Vlaamse Regering kan de gegevens die voor elk onroerend goed in een vastgestelde inventaris moeten worden opgenomen nader omschrijven of uitbreiden.

Art. 4.1.7. Alle onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1 en alle beschermde onroerende goederen worden georeferentieerd op een publiek te raadplegen GIS-laag. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Art. 4.1.8. De opname van een onroerend goed in een vastgestelde inventaris vormt, uitgezonderd als het een eigen werk, daad of activiteit van een administratieve overheid betreft, geen weigeringsgrond voor eender welke vergunning of machtiging.

Art. 4.1.9. Elke administratieve overheid neemt zo veel mogelijk zorg in acht voor de erfgoedkenmerken van onroerende goederen die opgenomen zijn in een aan een openbaar onderzoek onderworpen vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.3.

De administratieve overheid geeft in al haar beslissingen over een eigen werk of activiteit met directe impact op geïnventariseerd erfgoed aan hoe ze rekening heeft gehouden met de verplichting vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor die motiveringsplicht en zorgplicht. Dit artikel doet geen afbreuk aan strengere voorschriften voor beschermde goederen.

Art. 4.1.10. Als voor het verwijderen van een onroerend goed opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed of van een onroerend goed, opgenomen in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde een vergunning vereist is, wint de vergunningverlenende overheid advies in bij het agentschap. Als de vergunningverlenende overheid een onroerenderfgoedgemeente is, wint deze het advies in van een deskundig medewerker van de eigen diensten of de intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst waar de gemeente deel van uitmaakt. Dat advies is onderworpen aan de algemene procedurevoorschriften en termijnen die gelden voor andere adviezen die ingewonnen moeten worden binnen de toepasselijke vergunningsprocedure.

De Vlaamse Regering kan daarvoor de nadere regels bepalen.

Art. 4.1.11. Iedereen die voor eigen rekening of als tussenpersoon een geïnventariseerd goed, overeenkomstig artikel 4.1.1, verkoopt, verhuurt voor meer dan negen jaar, inbrengt in een vennootschap, een erfpacht of een opstalrecht overdraagt of op andere wijze de eigendomsoverdracht met een vergeldend karakter van het goed bewerkstelligt, vermeldt in de onderhandse of authentieke akte dat het onroerend goed opgenomen is in een van de vastgestelde inventarissen, vermeld in artikel 4.1.1, en de rechtsgevolgen die aan de opname verbonden zijn door een verwijzing naar hoofdstuk 4 van dit decreet in de akte op te nemen.

Als de instrumenterende ambtenaar een onderhandse akte in een authentieke akte dient op te nemen, waarbij de eerste niet beantwoordt aan de voorschriften van het eerste lid, dan wijst hij de partijen bij de opmaak van de akte op het eerste lid.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de informatieplicht bepalen.

HOOFDSTUK 5. ARCHEOLOGIE

Afdeling 1. Algemene beginselen

Onderafdeling 1. Passiefbehoudsbeginsel

Art. 5.1.1. Het is verboden archeologische artefacten, archeologische sites en archeologische ensembles te ontsieren, te beschadigen of te vernielen.

Onderafdeling 2. Metaaldetectie

Art. 5.1.2. Het is verboden zonder erkenning als metaaldetectorist of in afwijking van de code van goede praktijk met metaaldetectoren archeologische artefacten en archeologische sites op te sporen.

Onderafdeling 3. Archeologisch onderzoek

Art. 5.1.3. Het is verboden zonder toelating van het agentschap en zonder melding aan het agentschap of in voorkomend geval aan de erkende onroerenderfgoedgemeente een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem, een archeologische opgraving of graafwerken uit te voeren met de bedoeling archeologische sites op te sporen en vrij te leggen of archeologische artefacten uit hun originele context te verwijderen.

Onderafdeling 4. Toevalsvondsten

Art. 5.1.4. Iedereen die, op een ander moment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

In voorkomend geval brengt het agentschap de zakelijkrechthouder en de gebruiker van de betrokken percelen, als ze niet de vinder zijn, en de gemeenten waar de vondsten worden gedaan ervan op de hoogte dat er vondsten zijn gedaan die vermoedelijk archeologische erfgoedwaarde hebben en wat de rechtsgevolgen daarvan zijn.

De zakelijkrechthouder, de gebruiker en de vinder moeten tot de tiende dag na de aangifte:

- 1° de archeologische artefacten en hun vindplaats in onveranderde toestand bewaren;
- 2° de archeologische artefacten en hun context tegen beschadiging of vernieling beschermen;
- 3° de archeologische artefacten en hun context toegankelijk maken voor onderzoek door het agentschap.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Na het onderzoek, vermeld in het derde lid, 3°, kan het agentschap de termijn van tien dagen inkorten of verlengen. Het agentschap brengt de zakelijkrechthouder en de gebruiker daarvan per beveiligde zending op de hoogte. Na het verstrijken van de termijn zijn de zakelijkrechthouder, de gebruiker en de vinder niet langer onderworpen aan het passiefbehoudsbeginsel voor archeologisch erfgoed voor wat betreft de gemelde vondst.

Afdeling 2. Verplichtingen zakelijkrechthouders en gebruikers van archeologische artefacten en archeologische ensembles

Art. 5.2.1. De zakelijkrechthouders en de gebruikers van een archeologisch ensemble moeten het:

- 1° als een geheel bewaren;
- 2° in goede staat behouden;
- 3° beschikbaar houden voor wetenschappelijk onderzoek.

De zakelijkrechthouder die het beheer van een archeologisch ensemble toevertrouwt aan een erkend onroerenderfgoeddepot voldoet aan de verplichtingen, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Art. 5.2.2. De zakelijkrechthouder of de gebruiker van een archeologisch artefact of van een archeologisch ensemble, dat afkomstig is uit het Vlaamse Gewest, meldt binnen dertig dagen elke wijziging van bewaarplaats of zakelijkrechthouder aan het agentschap. De Vlaamse Regering kan daarvoor de nadere regels bepalen.

Art. 5.2.3. De zakelijkrechthouder of de gebruiker van een archeologisch artefact of van een archeologisch ensemble, dat afkomstig is uit het Vlaamse Gewest, meldt minstens dertig dagen voorafgaand aan het buiten het Vlaamse Gewest brengen ervan zijn voornemen daartoe aan het agentschap. De Vlaamse Regering kan daarvoor de nadere regels bepalen.

Afdeling 3. Code van goede praktijk

Art. 5.3.1. De Vlaamse Regering stelt een code van goede praktijk vast voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en voor het gebruik van metaaldetectoren.

Afdeling 4. Archeologisch onderzoek bij vergunningsplichtige ingrepen in de bodem

Onderafdeling 1. Verplichtingen vergunningsaanvrager

Art. 5.4.1. Een bekrachtigde archeologienota zoals vermeld in artikel 5.4.8 wordt bij de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning met ingreep in de bodem toegevoegd in volgende situaties:

- 1° aanvragen met betrekking tot percelen die gelegen zijn in een voorlopig of definitief beschermde archeologische site;
- 2° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt en waarbij de betrokken percelen geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones;
- 3° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen volledig gelegen zijn buiten archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones.

Voor de toepassing van het eerste lid, 2° en 3°, op terreinen zonder kadastraal nummer geldt de totale oppervlakte van de hele werf van het te vergunnen werk.

De aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning wordt van die verplichting vrijgesteld:

- 1° indien de aanvraag betrekking heeft op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering;
  - 2° indien de aanvraag betrekking heeft op werkzaamheden binnen het gabarit van bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden;
  - 3° indien de aanvrager een natuurlijke persoon of privaatrechtelijke rechtspersoon is, de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem minder dan 5000 m² beslaat, en de betrokken percelen volledig gelegen zijn buiten woongebied of recreatiegebied en buiten archeologische zones opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones en buiten beschermde archeologische sites.
- De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor deze vrijstellingen bepalen.

Voor de toepassing van het derde lid, 3°, op terreinen zonder kadastraal nummer geldt de totale oppervlakte van de hele werf van het te vergunnen werk.

De aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning met ingreep in de bodem kan een archeologienota indienen die in het kader van een vorige vergunningsaanvraag is bekrachtigd, als de stedenbouwkundige vergunning betrekking heeft op hetzelfde perceel of dezelfde percelen en als de ingreep in de bodem van de te vergunnen werken overeenkomt met de ingreep in de bodem van de werken omschreven in de bekrachtigde archeologienota.

Art. 5.4.2. Een bekrachtigde archeologienota zoals vermeld in artikel 5.4.8 wordt bij de aanvraag van een verkavelingsvergunning toegevoegd in volgende situaties:

- 1° aanvragen met betrekking tot percelen die gelegen zijn in een voorlopig of definitief beschermde archeologische site;
- 2° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt en waarbij de betrokken percelen geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones;
- 3° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen helemaal buiten de archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones, liggen.

Voor de toepassing van het eerste lid, 2° en 3°, op terreinen zonder kadastraal nummer geldt de totale oppervlakte van de werf van de te vergunnen verkaveling.

De aanvrager van een verkavelingsvergunning wordt van die verplichting vrijgesteld indien de aanvraag betrekking heeft op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering.

De aanvrager van een verkavelingsvergunning kan een archeologienota indienen die in het kader van een vorige vergunningsaanvraag is bekrachtigd, als de verkavelingsvergunning betrekking heeft op dezelfde percelen en als de ingreep in de bodem van de te vergunnen werken overeenkomt met de ingreep in de bodem van de werken omschreven in de bekrachtigde archeologienota.

Art. 5.4.3. De aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning met ingreep in de bodem of van een verkavelingsvergunning stelt een erkend archeoloog aan om de in artikelen 5.4.1 en 5.4.2 vermelde bekrachtigde archeologienota te verkrijgen.

Onderafdeling 2. Verplichting vergunningsverlener

Art. 5.4.4. De verlener van de stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning neemt, behoudens in de gevallen omschreven in artikel 5.4.1, derde lid, en artikel 5.4.2, derde lid, het naleven van de bekrachtigde archeologienota en van dit decreet op als voorwaarde in de vergunning. De werken in de bekrachtigde archeologienota overeenkomstig artikel 5.4.8 en in de bekrachtigde nota overeenkomstig artikel 5.4.16 worden geacht te zijn vergund.

Onderafdeling 3. Verplichtingen aangestelde erkende archeoloog – Archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem

Art. 5.4.5. Als het onmogelijk of juridisch, economisch of maatschappelijk onwenselijk is om voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren, dient de erkende archeoloog de resultaten van het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bij het agentschap in als te bekrachtigen archeologienota overeenkomstig onderafdeling 7 en volgt verder de procedure omschreven in die onderafdeling.

Art. 5.4.6. §1. De door de initiatiefnemer aangestelde erkende archeoloog meldt per beveiligde zending aan het agentschap of in voorkomend geval aan de erkende onroerende goeds Gemeente het voornemen om een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren.

De melding bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° de naam en het adres van de initiatiefnemer;
- 2° het erkenningsnummer van de erkende archeoloog;
- 3° de woonplaats of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog;
- 4° de locatie van het archeologisch vooronderzoek met in voorkomend geval de kadastrale gegevens van de betrokken percelen;
- 5° de aanleiding voor het archeologisch vooronderzoek;
- 6° de voorgestelde uitvoeringswijze.

De Vlaamse Regering kan de in de melding op te nemen gegevens nader omschrijven of uitbreiden.

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem mag slechts worden aangevat na het verstrijken van de termijn, vermeld in paragraaf 2.

§2. Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerendergoedgemeente kan het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem weigeren of er voorwaarden aan koppelen en meldt dit in voorkomend geval binnen vijftien dagen na ontvangst van de melding aan de door de initiatiefnemer aangestelde erkende archeoloog.

§3. Als het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerendergoedgemeente het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem weigert of er voorwaarden aan koppelt, kan de initiatiefnemer een georganiseerd administratief beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan over het beroepschrift advies inwinnen bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

Art. 5.4.7. Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem moet worden uitgevoerd overeenkomstig de voorgestelde uitvoeringswijze in de melding, de eventuele voorwaarden van het agentschap of de erkende onroerendergoedgemeente en de code van goede praktijk.

Onderafdeling 4. Verplichtingen aangestelde erkende archeoloog – Indienen archeologienota

Art. 5.4.8. Na het beëindigen van het archeologisch vooronderzoek bezorgt de door de initiatiefnemer gemachtigde archeoloog een archeologienota aan het agentschap per beveiligde zending. Die archeologienota bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° een gegeorefereerd plan waarop de betrokken percelen, de precieze plaats van het archeologisch vooronderzoek en de geplande werken nauwkeurig worden afgelijnd;
- 2° de resultaten van het archeologisch vooronderzoek;
- 3° een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen met in voorkomend geval een programma hierover;
- 4° in voorkomend geval de noodzakelijke competenties die de uitvoerders van de voorgestelde maatregelen moeten bezitten;
- 5° in voorkomend geval een kostenraming en de geschatte duur van de voorgestelde maatregelen;
- 6° in voorkomend geval een gemotiveerd voorstel over het bewaren of deponeren van het archeologisch ensemble dat het resultaat is van het archeologisch vooronderzoek en de archeologische opgraving.

De archeologienota kan:

- 1° voorzien in een fasering van de in voorkomend geval uit te voeren archeologische opgravingen;
- 2° voorzien dat delen van de kadastrale percelen waar de ingreep in de bodem is gepland van archeologische opgraving worden vrijgesteld.

De Vlaamse Regering kan de in de archeologienota op te nemen gegevens nader omschrijven of uitbreiden.

Onderafdeling 5. Verplichtingen aangestelde erkende archeoloog – Bekrachtiging archeologienota

Art. 5.4.9. Binnen een vervaltermijn van eenentwintig dagen na de ontvangst van de archeologienota bekrachtigt of weigert het agentschap de archeologienota of koppelt er voorwaarden aan. Het agentschap bezorgt de gemotiveerde beslissing per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog. Als deze termijn wordt overschreden, wordt de archeologienota geacht bekrachtigd te zijn. De Vlaamse Regering kan daarvoor de nadere regels bepalen.

De initiatiefnemer kan tegen de bekrachtiging, tegen de voorwaarden waarvan de bekrachtiging afhankelijk wordt gemaakt of tegen de weigering van de bekrachtiging van de archeologienota een georganiseerd administratief beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan over het beroepschrift advies inwinnen bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

In voorkomend geval geldt de bekrachtigde archeologienota als toelating voor de in de nota omschreven archeologische opgraving in de mate dat de vergunde werken, vermeld in artikelen 5.4.1 en 5.4.2, overeenstemmen met de werken zoals omschreven in de bekrachtigde archeologienota. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels over het verspreiden van de informatie uit de bekrachtigde archeologienota ten aanzien van alle belanghebbenden.

Onderafdeling 6. Verplichtingen aangestelde erkende archeoloog – Uitvoeren bekrachtigde archeologienota

Art. 5.4.10. De erkende archeoloog meldt in voorkomend geval de aanvang van de archeologische opgraving aan het agentschap en in voorkomend geval aan de erkende onroerendergoedgemeente. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Art. 5.4.11. De archeologische opgraving, beperkt tot de zone die daadwerkelijk verstoord wordt door de geplande ingreep in de bodem, moet worden uitgevoerd overeenkomstig de voorwaarden van de bekrachtigde archeologienota en de code van goede praktijk. Bij verkavelingsdossiers heeft de opgraving betrekking op de volledige zone die voor ontwikkeling in aanmerking komt en op het volledige projectgebied.

Onderafdeling 7. Procedure bij de onmogelijkheid of de onwenselijkheid om voorafgaand aan het aanvragen van de vergunning een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren

Art. 5.4.12. In het geval dat er alleen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem plaatsvond omdat een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem onmogelijk of juridisch, economisch of maatschappelijk onwenselijk was voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning bezorgt de door de initiatiefnemer aangestelde erkende archeoloog een archeologienota aan het agentschap per beveiligde zending. Die archeologienota bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° de naam en het adres van de initiatiefnemer;
- 2° het erkenningsnummer van de erkende archeoloog;
- 3° de woonplaats of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog;
- 4° de locatie van het archeologisch vooronderzoek met in voorkomend geval de kadastrale gegevens van de betrokken percelen;
- 5° de redenen en motivering waarom het vooronderzoek voor het indienen van de vergunning beperkt wordt tot een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem;
- 6° de resultaten van het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem;
- 7° een gegeorefereerd plan waarop de betrokken percelen, de precieze plaats van het archeologisch vooronderzoek en de geplande werken nauwkeuring worden afgelijnd;
- 8° de voorgestelde uitvoeringswijze van het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem.

De Vlaamse Regering kan de in de archeologienota op te nemen gegevens nader omschrijven of uitbreiden.

Art. 5.4.13. Binnen een vervalttermijn van eenentwintig dagen na de ontvangst van de archeologienota bekrachtigt of weigert het agentschap de archeologienota of koppelt er voorwaarden aan. Het agentschap bezorgt de gemotiveerde beslissing per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog. Als deze termijn wordt overschreden, wordt de archeologienota geacht bekrachtigd te zijn. De Vlaamse Regering kan daarvoor de nadere regels bepalen.

De initiatiefnemer kan tegen de bekrachtiging, tegen de voorwaarden waarvan de bekrachtiging afhankelijk wordt gemaakt of tegen de weigering van de bekrachtiging van de archeologienota een georganiseerd administratief beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan over het beroepschrift advies inwinnen bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

In voorkomend geval geldt de bekrachtigde archeologienota als toelating voor het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Art. 5.4.14. De erkende archeoloog aangesteld door de initiatiefnemer, meldt de aanvang van het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem, opgenomen in de bekrachtigde archeologienota zoals omschreven in artikel 5.4.12 aan het agentschap en in voorkomend geval aan de erkende onroerenderfgoedgemeente. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Art. 5.4.15. Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem moet worden uitgevoerd overeenkomstig de uitvoeringswijze in de bekrachtigde archeologienota, de eventuele voorwaarden van het agentschap en de code van goede praktijk.

Art. 5.4.16. Na het beëindigen van het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bezorgt de erkende archeoloog een nota aan het agentschap. Die nota bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° de resultaten van het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem;
- 2° een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen met in voorkomend geval een programma hierover;
- 3° in voorkomend geval de noodzakelijke competenties die de uitvoerders van de voorgestelde maatregelen moeten bezitten;
- 4° in voorkomend geval een kostenraming en de geschatte duur van de voorgestelde maatregelen;
- 5° in voorkomend geval een gemotiveerd voorstel over het bewaren of deponeren van het archeologisch ensemble dat het resultaat is van het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem en de archeologische opgraving.

De nota kan:

- 1° voorzien in een fasering van de in voorkomend geval uit te voeren archeologische opgravingen;
- 2° voorzien dat delen van de kadastrale percelen waar de ingreep in de bodem is gepland van archeologische opgraving worden vrijgesteld.

De Vlaamse Regering kan de in de nota op te nemen gegevens nader omschrijven of uitbreiden.

Art. 5.4.17. Binnen een vervalttermijn van eenentwintig dagen na de ontvangst van de nota bekrachtigt of weigert het agentschap de nota of koppelt er voorwaarden aan. Het agentschap bezorgt de gemotiveerde beslissing per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog. Als deze termijn wordt overschreden, wordt de nota geacht bekrachtigd te zijn. De Vlaamse Regering kan daarvoor de nadere regels bepalen.

De initiatiefnemer kan tegen de bekrachtiging, tegen de voorwaarden waarvan de bekrachtiging afhankelijk wordt gemaakt of tegen de weigering van de bekrachtiging van de nota een georganiseerd administratief beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan over het beroepschrift advies inwinnen bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

In voorkomend geval geldt de bekrachtigde nota als toelating voor de in de nota omschreven archeologische opgraving in de mate dat de vergunde werken, vermeld in artikel 5.4.3, overeenstemmen met de werken zoals omschreven in de bekrachtigde archeologienota. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels over het verspreiden van de informatie uit de bekrachtigde nota ten aanzien van alle belanghebbenden.

Art. 5.4.18. De erkende archeoloog meldt de aanvang van de archeologische opgraving aan het agentschap en in voorkomend geval aan de erkende onroerenderfgoedgemeente. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Art. 5.4.19. De archeologische opgraving, beperkt tot de zone die daadwerkelijk verstoord wordt door de geplande ingreep in de bodem, moet worden uitgevoerd overeenkomstig de voorwaarden van de bekrachtigde nota en de code van goede praktijk.

Onderafdeling 8. Verplichtingen aangestelde erkende archeoloog – Archeologierapport

Art. 5.4.20. De erkende archeoloog bezorgt binnen twee maanden na het beëindigen van de opgraving een archeologierapport aan het agentschap per beveiligde zending. Dat archeologierapport omvat minstens de volgende gegevens:

- 1° een beknopte beschrijving van de uitgevoerde werken en de resultaten;
- 2° een beschrijving van de verdere aanpak;
- 3° een gemotiveerd voorstel over het bewaren of deponeren van het archeologisch ensemble als dat de voorstellen die erover geformuleerd zijn in de archeologienota, wijzigt of aanvult.

Onderafdeling 9. Verplichtingen aangestelde erkende archeoloog – Eindverslag

Art. 5.4.21. De erkende archeoloog bezorgt binnen twee jaar na het beëindigen van de archeologische opgraving per beveiligde zending een eindverslag aan het agentschap overeenkomstig de code van goede praktijk, vermeld in artikel 5.3.1.

De erkende archeoloog publiceert het eindverslag. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

De eindverslagen van de archeologische opgravingen worden digitaal ontsloten. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

Afdeling 5. Archeologisch onderzoek met het oog op wetenschappelijke vraagstellingen

Art. 5.5.1. Erkende archeologen kunnen archeologisch vooronderzoek of archeologische opgravingen uitvoeren met het oog op weloverwogen en gedocumenteerde wetenschappelijke vraagstellingen.

Art. 5.5.2. De erkende archeoloog sluit met de zakelijkrechthouders van de betrokken onroerende goederen een overeenkomst die de vergoeding voor eventuele schade, de bestemming van het archeologisch ensemble en de verwachte duur van het onderzoek regelt.

Art. 5.5.3. §1. De erkende archeoloog vraagt aan het agentschap een toelating om een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem of een archeologische opgraving met het oog op wetenschappelijke vraagstellingen uit te voeren.

De aanvraag tot toelating bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° het erkenningsnummer van de erkende archeoloog;
- 2° de woonplaats of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog;
- 3° de locatie van het archeologisch vooronderzoek met in voorkomend geval de kadastrale gegevens van de betrokken percelen;
- 4° de wetenschappelijke vraagstellingen en het belang van het wetenschappelijk onderzoek;
- 5° de voorgestelde uitvoeringswijze;
- 6° de overeenkomst, vermeld in artikel 5.5.2;
- 7° de motivatie waarom onderzoek primeert op behoud.

De Vlaamse Regering:

- 1° kan de in de aanvraag op te nemen gegevens nader omschrijven of uitbreiden;
- 2° bepaalt de nadere regels voor het aanvragen en het afleveren van de toelating.

§2. Als het agentschap de toelating voor het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem of voor de archeologische opgraving met het oog op wetenschappelijke vraagstellingen weigert of er voorwaarden aan koppelt, kan de erkende archeoloog een georganiseerd administratief beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan over het beroepschrift advies inwinnen bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

Art. 5.5.4. De erkende archeoloog meldt aan het agentschap de aanvang van het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem en de archeologische opgraving met het oog op wetenschappelijke vraagstellingen. De Vlaamse Regering kan daarvoor de nadere regels bepalen.

De erkende archeoloog bezorgt binnen twee maanden na het beëindigen van het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem of de archeologische opgraving een archeologierapport aan het agentschap per beveiligde zending. Dit archeologierapport omvat minstens:

- 1° een beknopte beschrijving van de uitgevoerde werken en de resultaten;
- 2° een beschrijving van de verdere aanpak.

De erkende archeoloog bezorgt binnen twee jaar na het beëindigen van het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem of de archeologische opgraving een eindverslag aan het agentschap per beveiligde zending overeenkomstig de vastgestelde code van goede praktijk.

De erkende archeoloog publiceert het eindverslag. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

De eindverslagen van het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem en de archeologische opgravingen met het oog op wetenschappelijke vraagstellingen worden digitaal ontsloten. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

Afdeling 6. Evaluatie

Art. 5.6.1. §1. De Vlaamse Regering evalueert jaarlijks de effectiviteit van dit hoofdstuk. Het evaluatierapport wordt ter informatie voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

In het rapport, vermeld in het eerste lid, komen ten minste een beschrijving en beoordeling van de sterktes en te verbeteren punten, de kansen en de moeilijkheden bij archeologisch onderzoek en de financiering ervan.

§2. De bevoegde administratie binnen het homogene beleidsdomein waaraan de beleidsondersteunende opdrachten inzake onroerend erfgoed worden toevertrouwd, legt jaarlijks een rapport aan de Vlaamse Regering voor. Voor de opmaak van het rapport kan de bevoegde administratie binnen het homogene beleidsdomein waaraan de beleidsondersteunende opdrachten inzake onroerend erfgoed worden toevertrouwd, het advies inwinnen van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. In dit rapport komen ten minste de volgende elementen aan bod:

- een overzicht van het aantal vooronderzoeken en opgravingen alsook de duur ervan;
- een overzicht van de resultaten van deze onderzoeken;
- een overzicht van de voorgestelde en goedgekeurde maatregelen uit de archeologienota;
- de financiële implicaties van het archeologisch onderzoek en de werking van het archeologisch solidariteitsfonds.

HOOFDSTUK 6. BESCHERMINGEN EN ERFGOEDLANDSCHAPPEN

Afdeling 1. Beschermingsprocedure

Onderafdeling 1. Voorlopige bescherming

Art. 6.1.1. De Vlaamse Regering kan een archeologische site, monument, cultuurhistorisch landschap, stadsgezicht of dorpsgezicht, desgevallend met inbegrip van een overgangszone, beschermen.

Art. 6.1.1/1. De beschermingsvoorschriften kunnen geen beperkingen opleggen die werken of handelingen absoluut verbieden of onmogelijk maken die overeenstemmen met de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, noch de realisatie van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften verhinderen.

Art. 6.1.2. De door de Vlaamse Regering daartoe aangewezen ambtenaren hebben voor het onderzoek naar de erfgoedwaarden toegang tot de archeologische sites, monumenten, cultuurhistorische landschappen en stadsen dorpsgezichten die in aanmerking komen voor bescherming. Tot particuliere woningen en bedrijfslokalen hebben ze evenwel alleen toegang tussen negen uur en eenentwintig uur en met machtiging van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg. De machtiging wordt gevraagd bij eenzijdig verzoekschrift overeenkomstig artikel 1025 tot en met 1034 van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 6.1.3. De Vlaamse Regering wint voorafgaand aan de voorlopige bescherming het advies in bij de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeentebesturen en de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid bevoegd voor ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed, leefmilieu, natuur en energie, mobiliteit en openbare werken en landbouw en visserij. Deze adviezen worden uitgebracht binnen een vervaltermijn van dertig dagen, ingaand de dag na deze van de ontvangst van de adviesvraag. Als deze termijn wordt overschreden, wordt het advies geacht gunstig te zijn. Aan deze adviesvereiste kan worden voorbijgegaan in geval van dringende noodzakelijkheid.

De Vlaamse Regering wint voorafgaand aan de voorlopige bescherming het advies in bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. Dit advies wordt uitgebracht binnen een vervaltermijn van zestig dagen, ingaand de dag na deze van de ontvangst van de adviesvraag. Als deze termijn wordt overschreden, wordt het advies geacht gunstig te zijn. Aan deze adviesvereiste kan worden voorbijgegaan in geval van dringende noodzakelijkheid.

Art. 6.1.4. §1. De Vlaamse Regering stelt het besluit tot voorlopige bescherming vast.

§2. Het besluit tot voorlopige bescherming bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° in voorkomend geval de kadastrale gegevens van het perceel of de percelen waarop de onroerende goederen zich bevinden;
- 2° de vermelding of het een bescherming van een archeologische site, monument, cultuurhistorisch landschap of stadsof dorpsgezicht betreft met, in voorkomend geval, een overgangszone;
- 3° de benaming van het beschermde onroerend goed;
- 4° een beknopte wetenschappelijke beschrijving;
- 5° de erfgoedwaarden;
- 6° de erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken;
- 7° de toekomstige beheersdoelstellingen die de optimale verwezenlijking van de erfgoedwaarden omschrijven die aanleiding gegeven hebben tot de bescherming;
- 8° de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud;
- 9° in voorkomend geval de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud in de overgangszone.

Bij elk besluit tot voorlopige bescherming worden de volgende bijlagen gevoegd:

- 1° een gegeoreferencieerd plan waarop het beschermde goed en, in voorkomend geval, de overgangszone nauwkeurig worden afgetekend en waarop de plaats van aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek wordt aangeduid;
- 2° een fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde goed;
- 3° in voorkomend geval een lijst met de cultuurgoederen die integrerend deel uitmaken van het beschermde goed inzonderheid de bijhorende uitrusting en de decoratieve elementen.

De Vlaamse Regering kan de gegevens die in elk besluit tot voorlopige bescherming of in de bijlage moeten worden opgenomen, nader omschrijven of uitbreiden.

Art. 6.1.5. Het besluit tot voorlopige bescherming wordt na de kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.6, bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Art. 6.1.6. Het besluit tot voorlopige bescherming van een archeologische site, monument of stadsof dorpsgezicht wordt met bijlagen per beveiligde zending aan de zakelijkrechthouders ter kennis gebracht.

Het agentschap hoort, op hun verzoek, de zakelijkrechthouders.

De zakelijkrechthouders die, overeenkomstig het eerste lid, van het besluit tot voorlopige bescherming op de hoogte gebracht zijn:

1° brengen de gebruikers en de eigenaars van de cultuurgoederen per beveiligde zending op de hoogte van het besluit tot voorlopige bescherming binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Die verplichting wordt in de beveiligde zending vermeld;

2° brengen het agentschap per beveiligde zending op de hoogte van de eventuele verkoop, overdracht van het eigendomsrecht of overdracht van een ander zakelijk recht, waarbij de nodige stavingsdocumenten gevoegd zijn, binnen een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Die verplichting wordt in de beveiligde zending vermeld. De nieuwe zakelijkrechthouders worden op hun beurt, overeenkomstig het eerste lid, op de hoogte gebracht van het besluit tot voorlopige bescherming.

Art. 6.1.7. Het besluit tot voorlopige bescherming wordt per beveiligde zending aan de betrokken gemeenten bezorgd voor een openbaar onderzoek van dertig dagen.

De betrokken gemeenten openen het openbaar onderzoek uiterlijk dertig dagen na de ontvangst van het besluit tot voorlopige bescherming door:

- 1° een bericht over het openbaar onderzoek op te hangen op de plaats die aangeduid is op het plan dat als bijlage bij het besluit tot voorlopige bescherming is gevoegd;
- 2° een bericht te publiceren op de website van de betrokken gemeenten.

De besluiten tot voorlopige bescherming van een cultuurhistorisch landschap worden ook aangekondigd door een bericht in ten minste drie dagbladen die in de betrokken gemeenten worden verspreid.

De gemeenten melden aan het agentschap de datum waarop zij het openbaar onderzoek openen. Het agentschap publiceert een bericht over het openbaar onderzoek op zijn website.

De berichten, vermeld in het tweede en derde lid, vermelden minstens het volgende:

- 1° het voorwerp van het openbaar onderzoek;
- 2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;
- 3° de plaats waar het besluit tot voorlopige bescherming en het beschermingsdossier ter inzage liggen;
- 4° het adres waarop opmerkingen en bezwaren per beveiligde zending kunnen worden ter kennis gebracht.

Tijdens het openbaar onderzoek:

- 1° liggen het besluit tot voorlopige bescherming en het beschermingsdossier ter inzage bij de betrokken gemeenten en het agentschap;
- 2° kunnen opmerkingen en bezwaren per beveiligde zending aan de betrokken gemeenten ter kennis worden gebracht;
- 3° kunnen de betrokken gemeenten een hoorzitting organiseren.

De betrokken gemeenten stellen een proces-verbaal op waarin de opmerkingen, de bezwaren en in voorkomend geval een advies en het verslag van de hoorzitting worden opgenomen en sluiten het openbaar onderzoek af. Binnen een ordetermin van vijftien dagen na het afsluiten van het openbaar onderzoek bezorgen ze het proces-verbaal per beveiligde zending aan het agentschap.

Als de gemeente het openbaar onderzoek niet opent binnen de vooropgestelde termijn van dertig dagen, is het aan het agentschap dit openbaar onderzoek op te starten en af te ronden binnen de termijn, vermeld in artikel 6.1.9.

Art. 6.1.8. De Vlaamse Regering wint over de voorlopige bescherming het advies in bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed als er overeenkomstig artikel 6.1.3, tweede lid, omwille van dringende noodzakelijkheid geen voorafgaand advies werd gevraagd. Dit advies wordt uitgebracht binnen een vervaltermijn van zestig dagen, ingaand de dag na deze van de ontvangst van de adviesvraag. Als deze termijn wordt overschreden, wordt het advies geacht gunstig te zijn.

Art. 6.1.9. §1. Vanaf de dag van ontvangst, vermeld in artikel 6.1.6, zijn op de onroerende goederen, vermeld in het besluit tot voorlopige bescherming, gedurende een termijn van maximaal negen maanden de rechtsgevolgen van een bescherming voorlopig van toepassing.

§2. De Vlaamse Regering kan die termijn eenmalig met maximaal drie maanden verlengen.

Het besluit tot verlenging van de voorlopige bescherming van een archeologische site, monument of stadsof dorpsgezicht wordt aan de zakelijkrechthouders per beveiligde zending ter kennis gebracht overeenkomstig artikel 6.1.6.

Art. 6.1.10. De rechtsgevolgen van een besluit tot voorlopige bescherming zijn van toepassing:

- 1° op de zakelijkrechthouders vanaf de kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.6;
- 2° op de gebruikers en de eigenaars van de cultuurgoederen vanaf de kennisgeving door de zakelijkrechthouders, vermeld in artikel 6.1.6;
- 3° op iedereen vanaf de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, vermeld in artikel 6.1.5.

Art. 6.1.11. Het besluit tot voorlopige bescherming vervalt van rechtswege als de Vlaamse Regering binnen de termijn, vermeld in artikel 6.1.9, geen besluit tot definitieve bescherming genomen heeft.

Onderafdeling 2. Definitieve bescherming

Art. 6.1.12. De Vlaamse Regering kan over de definitieve bescherming advies inwinnen bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed.

Art. 6.1.13. De Vlaamse Regering stelt het besluit tot definitieve bescherming vast.

Art. 6.1.14. Het besluit tot definitieve bescherming bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° in voorkomend geval de kadastrale gegevens van het perceel of de percelen waarop de onroerende goederen zich bevinden;
- 2° de vermelding of het een bescherming van een archeologische site, cultuurhistorisch landschap, monument of stadsof dorpsgezicht betreft met, in voorkomend geval, een overgangszone;
- 3° de benaming van het beschermde onroerend goed;
- 4° een beknopte wetenschappelijke beschrijving;
- 5° de erfgoedwaarden;
- 6° de erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken;
- 7° de beheersdoelstellingen die de optimale verwezenlijking omschrijven van de waarden die aanleiding gegeven hebben tot de bescherming;
- 8° bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud;
- 9° in voorkomend geval bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud in de overgangszone.

Bij elk besluit tot definitieve bescherming worden de volgende bijlagen gevoegd:

- 1° een georeferencieplan waarop het onroerend goed nauwkeurig wordt afgeleid;
- 2° een fotoregistratie van de fysieke toestand;
- 3° in voorkomend geval een lijst met de cultuuroederen die integrerend deel uitmaken van het onroerend goed;
- 4° een document waarin het agentschap zich uitspreekt over de ingediende bezwaren en opmerkingen en in voorkomend geval over de uitgebrachte adviezen en het verslag van de hoorzitting.

De Vlaamse Regering kan de gegevens die in elk besluit tot definitieve bescherming of in de bijlagen zijn opgenomen, nader omschrijven of uitbreiden.

Art. 6.1.15. Het besluit tot definitieve bescherming wordt na de kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.16, bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Art. 6.1.16. Het besluit tot definitieve bescherming van een archeologische site, monument of stadsof dorpsgezicht wordt met bijlagen per beveiligde zending aan de zakelijkrechthouders ter kennis gebracht.

De zakelijkrechthouders die, overeenkomstig het eerste lid, van het besluit tot definitieve bescherming op de hoogte gebracht zijn:

- 1° brengen de gebruikers en de eigenaars van de cultuuroederen per beveiligde zending op de hoogte van het besluit binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. De beveiligde zending vermeldt die verplichting;
- 2° brengen het agentschap per beveiligde zending op de hoogte van de eventuele verkoop, overdracht van het eigendomsrecht of overdracht van een ander zakelijk recht, waarbij de nodige stavingsdocumenten gevoegd zijn, binnen een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving. Die verplichting wordt in de kennisgeving vermeld. De nieuwe zakelijkrechthouders worden op hun beurt, overeenkomstig het eerste lid, op de hoogte gebracht van het besluit.

Art. 6.1.17. Het besluit tot definitieve bescherming wordt per beveiligde zending ter kennis gebracht van de gemeenten op het grondgebied waarvan het beschermde goed ligt.

Art. 6.1.18. De rechtsgevolgen van een besluit tot definitieve bescherming zijn van toepassing:

- 1° op de zakelijkrechthouders vanaf de kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.16;
- 2° op de gebruikers en de eigenaars van de cultuuroederen vanaf de kennisgeving door de zakelijkrechthouders, vermeld in artikel 6.1.16;
- 3° op iedereen vanaf de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, vermeld in artikel 6.1.15.

Afdeling 2. Wijzigen en opheffen van een besluit tot definitieve bescherming

Onderafdeling 1. Wijziging of opheffing van een besluit tot definitieve bescherming

Art. 6.2.1. De Vlaamse Regering kan een besluit tot definitieve bescherming in de volgende gevallen geheel of gedeeltelijk wijzigen of opheffen:

- 1° de erfgoedwaarden van het beschermde goed zijn onherstelbaar aangetast of verloren gegaan;
- 2° een verplaatsing van het beschermde goed is noodzakelijk voor het behoud ervan;
- 3° de gehele of gedeeltelijke wijziging of opheffing is vereist omwille van het algemeen belang;
- 4° het goed beheer vereist de toevoeging van gegevens zoals vermeld in artikel 6.1.14, 7° tot en met 9°.

Art. 6.2.2. De Vlaamse Regering kan in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een bescherming geheel of gedeeltelijk wijzigen of opheffen als dit vereist is omwille van het algemeen belang.

Art. 6.2.3. De gehele of gedeeltelijke wijziging of opheffing van een besluit tot definitieve bescherming in de gevallen, vermeld onder artikel 6.2.1, 1° tot en met 3°, gebeurt onder de voorwaarden en in de vorm vastgesteld voor de bescherming in artikel 6.1.2, 6.1.5, 6.1.6, 6.1.7, 6.1.13, 6.1.15, 6.1.16, 6.1.17 en 6.1.18.

De wijziging van een besluit tot definitieve bescherming dat betrekking heeft op een geval zoals vermeld in artikel 6.2.1, 4°, kan gebeuren als de eigenaar een schriftelijke toestemming geeft en als het advies van de Commissie wordt gevraagd. Indien de eigenaar geen schriftelijke toestemming geeft, dan gebeurt de wijziging onder voorwaarden en in de vorm vastgesteld voor de bescherming in artikel 6.1.2, 6.1.5, 6.1.6, 6.1.7, 6.1.13, 6.1.15, 6.1.16, 6.1.17 en 6.1.18.

Onderafdeling 2. Voorlopige wijziging of opheffing van een besluit tot definitieve bescherming

Art. 6.2.4. De Vlaamse Regering wint over de voorlopige wijziging of opheffing van het besluit tot definitieve bescherming advies in bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. Dit advies wordt uitgebracht binnen een vervaltermijn van dertig dagen, ingaand de dag na deze van de ontvangst van de adviesvraag. Als deze termijn wordt overschreden, wordt het advies geacht gunstig te zijn. De termijn van dertig dagen kan door de Vlaamse Regering eenmalig worden verlengd met dertig dagen op vraag van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed.

Art. 6.2.5. Het besluit tot voorlopige wijziging of opheffing bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° het opschrift van het besluit dat gewijzigd of opgeheven wordt;
- 2° de datum van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het besluit dat gewijzigd of opgeheven wordt;
- 3° in voorkomend geval de kadastrale gegevens van het perceel of de percelen waarop het beschermde goed zich bevindt;
- 4° de redenen van wijziging of opheffing;
- 5° in geval van wijziging een beschrijving van de impact op de erfgoedwaarden, een beschrijving van de impact op de beheersdoelstellingen, een beschrijving van de impact op de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud en, in voorkomend geval, een beschrijving van de impact op de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud in de overgangszone;
- 6° de aanduiding van de te registeren en te documenteren erfgoedwaarden die verloren gaan;
- 7° in geval van gedeeltelijke of volledige opheffing de eventuele verplichting om het beschermde goed te verplaatsen of om onderdelen met erfgoedwaarde in een erkend onroerenderfgoeddepot te plaatsen;
- 8° in geval van opheffing vanwege een verplaatsing als vermeld in artikel 6.2.1, 2°, de maatregelen die nodig zijn voor de ontmanteling, de verplaatsing en de heroprichting op een geschikte plaats.

Bij elk besluit tot voorlopige wijziging of tot gedeeltelijke opheffing worden de volgende bijlagen gevoegd:

- 1° een gegeorefereerd plan waarop het beschermde goed na wijziging of gedeeltelijke opheffing nauwkeurig wordt afgeïjnd en waarop de plaats van aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek wordt aangeduid;
- 2° een fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde goed;
- 3° in voorkomend geval een lijst met de cultuuroederen die integrerend deel uitmaken van het beschermde goed.

De Vlaamse Regering kan de gegevens die in elk besluit tot voorlopige wijziging of opheffing of in de bijlagen zijn opgenomen, nader omschrijven of uitbreiden.

Onderafdeling 3. Definitieve wijziging of opheffing van een besluit tot definitieve bescherming

Art. 6.2.6. Het besluit tot definitieve wijziging of opheffing bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° het opschrift van het besluit dat gewijzigd of opgeheven wordt;
- 2° de datum van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het besluit dat gewijzigd of opgeheven wordt;
- 3° in voorkomend geval de kadastrale gegevens van het perceel of de percelen waarop het beschermde goed zich bevindt;
- 4° de redenen van wijziging of opheffing;
- 5° in geval van wijziging een beschrijving van de impact op de erfgoedwaarden, een beschrijving van de gevolgen voor de beheersdoelstellingen, een beschrijving van de gevolgen voor de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud en, in voorkomend geval, de gevolgen voor de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud in de overgangszone;
- 6° de aanduiding van de te registeren en te documenteren erfgoedwaarden die verloren gaan;
- 7° in geval van opheffing de eventuele verplichting om het beschermde goed te verplaatsen of om de onderdelen met erfgoedwaarde in een onroerenderfgoeddepot te plaatsen;
- 8° in geval van opheffing vanwege een verplaatsing als vermeld in artikel 6.2.1, 2°, de maatregelen die nodig zijn voor de ontmanteling, de verplaatsing en de heroprichting van het onroerend goed op een geschikte plaats.

Bij elk besluit tot definitieve wijziging of tot gedeeltelijke opheffing worden de volgende bijlagen gevoegd:

- 1° een gegeorefereerd plan waarop het beschermde goed na wijziging of gedeeltelijke opheffing nauwkeurig wordt afgeïjnd en waarop de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek wordt aangeduid;
- 2° een fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde goed;
- 3° in voorkomend geval een lijst met de cultuuroederen die integrerend deel uitmaken van het beschermde goed;
- 4° een document waaruit de behandeling van de bezwaren blijkt.

De Vlaamse Regering kan de gegevens die in elk besluit tot definitieve wijziging of opheffing of in de bijlagen zijn opgenomen nader omschrijven of uitbreiden.

Art. 6.2.7. Tot de vaststelling van het besluit tot definitieve wijziging of opheffing blijven de rechtsgevolgen van het vorige besluit tot definitieve bescherming van kracht. De rechtsgevolgen van een besluit tot wijziging of opheffing zijn van toepassing:

1° op de zakelijkrechthouders vanaf de kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.16;

2° op de gebruikers en de eigenaars van de cultuurgoederen vanaf de kennisgeving door de zakelijkrechthouders, vermeld in artikel 6.1.16;

3° op iedereen vanaf de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, vermeld in artikel 6.1.15.

Afdeling 3. Informatie over beschermde goederen

Onderafdeling 1. Databank van beschermde goederen

Art. 6.3.1. Het agentschap stelt een databank van beschermd onroerend erfgoed digitaal beschikbaar. Deze databank bevat de voorlopige en definitieve erkennings-, rangschikkingen beschermingsbesluiten en de wijzigingen opheffingsbesluiten genomen bij toepassing van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg en hoofdstuk 6 van dit decreet.

Het agentschap dat door de Vlaamse Regering belast is met de handhaving houdt een databank bij van elk proces-verbaal dat wordt opgemaakt voor inbreuken en misdrijven op dit decreet, het verdere gevolg dat aan die processen-verbaal wordt gegeven en de uitvoering van eventuele herstelmaatregelen. Deze databank en de inhoud ervan worden beschouwd als een bestuursdocument, vermeld in artikel 3, 4°, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur. Onverminderd hoofdstuk II, afdeling IV, van voormeld decreet van 26 maart 2004 krijgen de personen, vermeld in artikel 6.4.8, eerste lid, op eerste verzoek onmiddellijk toegang tot de benodigde documenten uit deze databank.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de op te nemen informatie in de databanken, vermeld in het eerste en tweede lid, voor de integratie van beide databanken en voor beveiligingsmaatregelen.

Onderafdeling 2. Herkenningsteken

Art. 6.3.2. Er kan een herkenningsteken worden aangebracht op beschermde goederen.

De Vlaamse Regering stelt de modellen van het herkenningsteken voor beschermde archeologische sites, beschermde monumenten, beschermde cultuurhistorische landschappen en beschermde stadsen dorpsgezichten vast.

Afdeling 4. Rechtsgevolgen van een bescherming

Onderafdeling 1. Actiefbehoudsbeginsel

Art. 6.4.1. De zakelijkrechthouders en gebruikers van een beschermd goed behouden het in goede staat door de nodige instandhoudings-, beveiligings-, beheers-, herstellings- en onderhoudswerken.

Art. 6.4.2. De Vlaamse Regering stelt de algemene voorschriften voor instandhouding en onderhoud vast. Deze zijn slechts van toepassing voor zover zij niet afwijken van de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud opgenomen in het beschermingsbesluit.

Onderafdeling 2. Passiefbehoudsbeginsel

Art. 6.4.3. Het is verboden beschermde goederen te ontsieren, te beschadigen, te vernielen of andere handelingen te stellen die de erfgoedwaarde ervan aantasten.

Onderafdeling 3. Handelingen aan of in beschermde goederen

Art. 6.4.4. §1. Handelingen aan of in beschermde goederen opgelijst door de Vlaamse Regering of opgenomen in het beschermingsbesluit waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning, geen milieuvergunning overeenkomstig het decreet van 28 juni 1995 betreffende de milieuvergunning of geen vergunning, geen toelating, geen machtiging, geen ontheffing of geen afwijking overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vereist is, kunnen niet worden aangevat zonder toelating van het agentschap of, in voorkomend geval, van de erkende onroerenderfgoedgemeente waar het beschermde goed ligt tenzij zij zijn vrijgesteld in een overeenkomstig artikel 8.1.1 goedgekeurd beheersplan.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het aanvragen en afleveren van de toelating.

§2. Als voor handelingen aan of in beschermde goederen een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning vereist is, wint de vergunningverlenende overheid in eerste aanleg advies in bij het agentschap overeenkomstig de procedurebepalingen van de VCRO. Dit advies heeft de gevolgen als omschreven in artikel 4.3.3 en 4.3.4 van de VCRO. Het advies toetst de voorliggende handelingen aan het actief en passief behoudsbeginsel alsook aan de bepalingen van het individuele beschermingsbesluit van het betrokken onroerend erfgoed.

§3. Als voor handelingen aan of in beschermde goederen een milieuvergunning overeenkomstig het decreet van 28 juni 1995 betreffende de milieuvergunning vereist is, wint de vergunningverlenende overheid in eerste aanleg advies in bij het agentschap overeenkomstig de procedurebepalingen van het decreet van 28 juni 1995 betreffende de milieuvergunning.

Als voor handelingen aan of in beschermde goederen een vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vereist is, wint de overheid die de vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking verleent in eerste aanleg advies in bij het agentschap overeenkomstig de procedurebepalingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Het advies van het agentschap, vermeld in het eerste en tweede lid, toetst de voorliggende handelingen aan het actief en passief behoudsbeginsel alsook aan de bepalingen van het individuele beschermingsbesluit van het betrokken onroerend erfgoed.

Het advies van het agentschap, vermeld in het eerste en tweede lid, heeft de volgende rechtsgevolgen:

1° als uit het advies blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen binnen het beleidsveld onroerend erfgoed of als dergelijke strijdigheid manifest reeds uit het aanvraagdossier blijkt, wordt de vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking geweigerd of worden in de aan de vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking verbonden voorwaarden waarborgen opgenomen met betrekking tot de naleving van de regelgeving betreffende het onroerend erfgoed. Onder "direct werkende normen" wordt verstaan: supranationale, wetskrachtige, reglementaire of beschikkende bepalingen die op zichzelf volstaan om toepasbaar te zijn, zonder dat verdere reglementering met het oog op precisering of vervollediging noodzakelijk is;

2° als uit het advies blijkt dat het aangevraagde onwenselijk is in het licht van doelstellingen of zorgplichten die gehanteerd worden binnen het beleidsveld onroerend erfgoed kan de vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking worden geweigerd. Onder "doelstellingen of zorgplichten" wordt verstaan: internationaalrechtelijke, Europeesrechtelijke, wetskrachtige, reglementaire of beschikkende bepalingen die de overheid bij de uitvoering of de interpretatie van de regelgeving of het voeren van een beleid verplichten tot de inachtneming van een bepaalde doelstelling of van bepaalde voorzorgen, zonder dat deze op zichzelf beschouwd voldoende juridisch duidelijk zijn om onmiddellijk te kunnen worden uitgevoerd.

Art. 6.4.5. De cultuurgooderen die opgenomen zijn in een besluit tot bescherming van een monument, mogen niet buiten het monument worden verplaatst zonder toelating van het agentschap. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Art. 6.4.6. Als het agentschap of de erkende onroerenderfgoedgemeente de toelating toekent, weigert of er voorwaarden aan koppelt, kan de aanvrager, het agentschap of iedere belanghebbende een georganiseerd administratief beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan over het beroepschrift advies inwinnen bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed.

Elke instantie die een administratief beroep behandelt over een beslissing tot toekenning of weigering van een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning; een milieuvergunning overeenkomstig het decreet van 28 juni 1995 betreffende de milieuvergunning; een vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juli 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, wint advies in bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed in zoverre het verzoekschrift middelen opwerpt over het advies van het agentschap, vermeld in artikel 6.4.4, §2 en §3, of de behandeling van dat advies door de vergunningverlenende overheid. De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed bezorgt het advies overeenkomstig de procedurebepalingen van de betreffende decreten aan de Vlaamse Regering of de instantie die het administratief beroep behandelt. Als het uitvoeren van de vergunning ernstige schade kan toebrengen aan een beschermd goed, kan de Vlaamse Regering het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed bindend verklaren.

Het administratief rechtscollege dat jurisdictionele beroepen behandelt over beslissingen tot toekenning of weigering van een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning; een milieuvergunning overeenkomstig het decreet van 28 juni 1995 betreffende de milieuvergunning; een vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juli 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu kan advies inwinnen bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed als het verzoekschrift middelen opwerpt over de toekenning of weigering van een toelating van handelingen aan of in beschermd goederen.

De Vlaamse Regering regelt de administratieve beroepsprocedure en adviesprocedure, vermeld in het eerste, tweede en derde lid.

Art. 6.4.7. De sloop van een beschermd monument is verboden.

De Vlaamse Regering kan een toelating verlenen voor de gedeeltelijke sloop van een beschermd monument en voor de gehele of gedeeltelijke sloop of voor het optrekken, plaatsen of herbouwen van een gebouw of constructie in een beschermd stadsen dorpsgezicht als dat de erfgoedwaarde ervan niet wezenlijk aantast. De toelating vermeldt de voorwaarden waaronder de sloop en het optrekken, plaatsen of herbouwen van het gebouw of de constructie worden toegelaten.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Onderafdeling 4. Informatieplicht met betrekking tot publiciteit

Art. 6.4.8. Iedereen die voor eigen rekening of als tussenpersoon een beschermd goed verkoopt, verhuurt voor meer dan negen jaar, inbrengt in een vennootschap, een erfpacht of een opstalrecht overdraagt of op andere wijze de eigendomsoverdracht met een vergeldend karakter van het goed bewerkstelligt, vermeldt in de hieraan verbonden publiciteit dat het onroerend goed beschermd is en de rechtsgevolgen die aan de bescherming verbonden zijn.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels vaststellen voor de vorm en de modaliteiten van de vermeldingen in de publiciteit en voor de vrijstelling van deze bepalingen voor bepaalde vormen van publiciteit.

Onderafdeling 5. Informatieplicht onderhandse en authentieke akten

Art. 6.4.9. Iedereen die voor eigen rekening of als tussenpersoon een beschermd goed verkoopt, verhuurt voor meer dan negen jaar, inbrengt in een vennootschap, een erfpacht of een opstalrecht overdraagt of op andere wijze de eigendomsoverdracht met een vergeldend karakter van het goed bewerkstelligt, vermeldt in de onderhandse of authentieke akte dat het onroerend goed beschermd is en de rechtsgevolgen die aan de bescherming verbonden zijn door een verwijzing naar hoofdstuk 6 van dit decreet en het beschermingsbesluit in de akte op te nemen. De instrumenterende ambtenaar meldt de overdracht aan het agentschap.

Als de instrumenterende ambtenaar een onderhandse akte in een authentieke akte dient op te nemen, waarbij de eerste niet beantwoordt aan de voorschriften van het eerste lid, dan wijst hij de partijen bij de opmaak van de akte op het eerste lid. De partijen kunnen geen vordering tot vernietiging inroepen als de inbreuk op de informatieplicht is rechtgezet bij de authentieke akteverlening en de informatiegerechtigde in deze akte verzaakt aan de vordering tot nietigverklaring op basis van een inbreuk op de informatieplicht.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de informatieplicht bepalen. Onderafdeling 6. Onteigening

Art. 6.4.10. De Vlaamse Regering kan om redenen van algemeen nut overgaan tot onteigening van een beschermd goed als dat dreigt te vervallen, te worden beschadigd of te worden vernield.

De Vlaamse Regering kan het gemeentebestuur of een autonoom gemeentebedrijf op het grondgebied waarvan het beschermd goed ligt, de toestemming verlenen om tot die onteigening over te gaan.

Afdeling 5. Erfgoedlandschappen

Art. 6.5.1. Op basis van de onroerenderfgoedrichtplannen, vermeld in artikel 7.1.1, of van een vastgestelde inventaris, vermeld in artikel 4.1.1, kunnen in ruimtelijke uitvoeringsplannen erfgoedlandschappen worden afgebakend.

Art. 6.5.2. Iedereen die werken en handelingen verricht of daarvoor de opdracht verleent, neemt zo veel mogelijk zorg in acht voor de erfgoedwaarden van een erfgoedlandschap, zoals bepaald in het plan dat van toepassing is.

De Vlaamse Regering kan hierover de nadere regelen bepalen.

Art. 6.5.3. De administratieve overheid mag geen werkzaamheden en handelingen ondernemen, noch toestemming of een vergunning verlenen voor een activiteit die een erfgoedlandschap geheel of gedeeltelijk kan vernietigen of die een betekenisvolle schade kan veroorzaken aan de erfgoedwaarden ervan.

De administratieve overheid moet in al haar beslissingen over eigen werken, over het verlenen van een opdracht daarvoor of over een eigen plan of verordening die een erfgoedlandschap nadelig kunnen beïnvloeden:

1° voorkomen dat aan erfgoedwaarden ervan, zoals bepaald in het onroerenderfgoedrichtplan dat van toepassing is, schade wordt veroorzaakt;

2° betekenisvolle schade aan de erfgoedwaarden zo veel mogelijk beperken door schadebeperkende maatregelen te nemen.

De administratieve overheid geeft in al haar beslissingen aan hoe ze rekening heeft gehouden met de verplichtingen van dit artikel.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

Art. 6.5.4. Deze afdeling doet geen afbreuk aan strengere voorschriften voor beschermde goederen.

HOOFDSTUK 7. ONROENDERFGOEDRICHTPLANNEN

Art. 7.1.1. De Vlaamse Regering kan per thema of gebied een onroerenderfgoedrichtplan opstellen. De Vlaamse Regering kan daarvoor de nadere regels bepalen.

Art. 7.1.2. Een onroerenderfgoedrichtplan biedt onder andere op basis van de gegevens die opgenomen zijn in een inventaris als vermeld in artikel 4.1.1 vanuit de erfgoedwaarden een visie op de toekomstige ontwikkeling van de betrokken onroerende goederen binnen het thema of gebied, verduidelijkt de aandachtspunten uit het onroerenderfgoedbeleid en formuleert beheersen ontwikkelingsdoelstellingen.

Art. 7.1.3. Een onroerenderfgoedrichtplan kan te allen tijde geheel of gedeeltelijk worden herzien. De Vlaamse Regering kan daarvoor de nadere regels bepalen.

Art. 7.1.4. De onroerenderfgoedrichtplannen zijn de sectorale voorstellen voor inrichtingsplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Art. 7.1.5. Aan een onroerenderfgoedrichtplan kan een actieprogramma worden gekoppeld. De Vlaamse Regering kan daarvoor de nadere regels bepalen. De Vlaamse Regering verbindt er zich toe een actieprogramma uit te voeren.

Een actieprogramma onroerend erfgoed somt de instrumenten en middelen op die ter beschikking staan van de administratieve overheden en die vanuit onroerenderfgoedpunt nuttig of noodzakelijk zijn om de toekomstvisie, aandachtspunten en beheersdoelstellingen uit het onroerenderfgoedrichtplan te verwezenlijken.

HOOFDSTUK 8. BEHEER VAN ONROEREND ERFGOED

Art. 8.1.1. §1. Om de beheersdoelstellingen te verwezenlijken, kan voor onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen door de zakelijkrechtshouder of de gebruiker een beheersplan worden opgesteld.

De Vlaamse Regering kan onroerende goederen aanwijzen waarvoor de opmaak door de zakelijkrechtshouder van een beheersplan verplicht is.

Het agentschap kan een beheersplan goedkeuren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de opmaak, de goedkeuring, de aanpassing en de uitvoering van beheersplannen.

§2. Als het agentschap de goedkeuring van een beheersplan weigert of er voorwaarden aan koppelt, kan de aanvrager ervan een georganiseerd administratief beroep instellen bij de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering kan over het beroepschrift advies inwinnen bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

Art. 8.1.2. De opmaak en de uitvoering van een beheersplan voor onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen kunnen worden begeleid door een beheerscommissie.

De Vlaamse Regering kan onroerende goederen aanduiden waarvoor de oprichting van een beheerscommissie verplicht is.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de oprichting, de samenstelling en de werking van beheerscommissies.

Art. 8.1.3. Als voor een onroerend goed naast een beheersplan als vermeld in artikel 8.1.1 ook een beheersplan in het kader van het Bosdecreet van 13 juni 1990 of van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu wordt opgemaakt, worden alle beheersdoelstellingen voor dat onroerend goed in één plan geïntegreerd.

De Vlaamse Regering kan daarvoor de nadere regels bepalen en afwijken of in een aanvulling voorzien van wat daarvoor is voorzien in dit decreet, in het Bosdecreet van 13 juni 1990 of in het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

HOOFDSTUK 9. PRIJZEN

Art. 9.1.1. De Vlaamse Regering kan prijzen toekennen voor verwezenlijkingen op het gebied van onroerend erfgoed.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

HOOFDSTUK 10. FINANCIERING ONROERENDERFgoedZORG

Afdeling 1. Subsidies

Art. 10.1.1. De Vlaamse Regering kan binnen de perken van de daartoe op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap beschikbare kredieten: 1° samenwerkingsovereenkomsten sluiten met erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten, Regionale Landschappen en erkende onroerenderfgoeddepots en in het kader daarvan subsidies toekennen;

2° beheersovereenkomsten sluiten met de zakelijkrechthouder of de beheerder van een archeologische site, monument, een of meer percelen in een cultuurhistorisch landschap, stads- of dorpsgezicht of erfgoedlandschap en in het kader van de beheersovereenkomst subsidies toekennen;

3° projectsubsidies toekennen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

Afdeling 2. Premies

Art. 10.2.1. De Vlaamse Regering kan binnen de perken van de daartoe op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap beschikbare kredieten:

1° premies toekennen voor werkzaamheden aan of in beschermd goederen en in erfgoedlandschappen;

2° meerjarenpremieovereenkomsten sluiten voor grote en langdurige werken aan of in beschermd onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen;

3° premies toekennen voor de opmaak van een beheersplan overeenkomstig artikel 8.8.1, §1;

4° premies toekennen voor beheer van beschermd onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen;

5° premies toekennen voor het beheer van onroerend erfgoed waarvoor een beheersplan is goedgekeurd overeenkomstig artikel 8.1.1;

6° premies toekennen voor maatregelen ten behoeve van de algemene landschapszorg, opgenomen in een goedgekeurd actieprogramma onroerend erfgoed;

7° premies toekennen bij een buitensporige directe kost van de verplicht uit te voeren archeologische opgraving zoals opgenomen in de bekrachtigde archeologienota of de bekrachtigde nota.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

Art. 10.2.2. De premies van het Vlaamse Gewest voor werkzaamheden aan of in beschermd bouwkundig erfgoed bedragen minstens:

1° als de premienemer een natuurlijke persoon of een privaatrechtelijke rechtspersoon is:

32,5% van de voor subsidie in aanmerking komende werkzaamheden;

2° voor werkzaamheden aan gebouwen toebehorend aan een gemeente of OCMW en aan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst:

80% van de voor subsidie in aanmerking komende werkzaamheden.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

Afdeling 3. Archeologie

Onderafdeling 1. Archeologisch vooronderzoek en archeologische opgraving

Art. 10.3.1. Tenzij het anders overeengekomen is, worden de kosten van het archeologisch vooronderzoek en de archeologische opgraving gedragen door de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning zoals bedoeld in artikel 5.4.1 en 5.4.2.

Onderafdeling 2. Toevalsvondsten

Art. 10.3.2. De kosten van onderzoek na een toevalsvondst als vermeld in artikel 5.1.4 worden gedragen door het Vlaamse Gewest.

Art. 10.3.3. De zakelijkrechthouder of de gebruiker van een onroerend goed kunnen een vergoeding vorderen voor schade ten gevolge van de verplichtingen, vermeld in artikel 5.1.4, als de schade voortvloeit uit de verlenging van de termijn van tien dagen en als de totale termijn dertig dagen overschrijdt.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden en de procedure van de schadevergoedingsplicht.

De zakelijkrechthouder en de gebruiker kunnen geen schadevergoeding vorderen als ze de toevalsvondst niet overeenkomstig artikel 5.1.4 hebben gemeld.

Onderafdeling 3. Archeologisch solidariteitsfonds

Art. 10.3.4. De Vlaamse Regering kan een archeologisch solidariteitsfonds erkennen als het minstens voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° het archeologisch solidariteitsfonds wordt opgericht in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk;
- 2° zowel natuurlijke personen als privaatrechtelijke en publiekrechtelijke rechtspersonen kunnen lid worden van het archeologisch solidariteitsfonds;
- 3° het archeologisch solidariteitsfonds legt zijn leden, op straffe van uitsluiting, de betaling van een bijdrage op waarvan de berekeningswijze overeengekomen wordt tussen het archeologisch solidariteitsfonds en de Vlaamse Regering. De bijdrage is afhankelijk van de mate waarin het lid als initiatiefnemer of als aannemer van diensten of werken voor rekening van derden activiteiten uitvoert die gepaard gaan met bodemingrepen;
- 4° het archeologisch solidariteitsfonds vergoedt zijn leden of de natuurlijke personen of rechtspersonen waarvoor zijn leden optreden als architect, aannemer van werken of erkende archeoloog, voor een deel van de kosten die gepaard gaan met archeologische opgravingen die worden uitgevoerd in overeenstemming met afdeling 4 van hoofdstuk
5. De voorwaarden hiervan worden opgenomen in een overeenkomst tussen het archeologisch solidariteitsfonds en de Vlaamse Regering.

Art. 10.3.5. Een erkend archeologisch solidariteitsfonds ontvangt, binnen de beschikbare begrotingskredieten, een toelage van het Vlaamse Gewest die onder andere kan worden aangewend voor de werking van het fonds. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de berekeningswijze van de toelage op basis van een rapporteringsmechanisme, de wijze van toekenning en uitbetaling en controlemaatregelen.

HOOFDSTUK 11. HANDHAVING

Afdeling 1. Handhavingsbeleid Onroerend Erfgoed

Art. 11.1.1. Met inachtneming van de prerogatieven van de bevoegde overheden is de Vlaamse Regering belast met de coördinatie en de inhoudelijke invulling van het handhavingsbeleid inzake Onroerend Erfgoed.

De Vlaamse Regering stelt daartoe een handhavingsprogramma Onroerend Erfgoed vast op grond van een ontwerp, opgemaakt door de gewestelijke entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet. Het handhavingsprogramma blijft gelden zolang het niet geheel of gedeeltelijk wordt herzien.

Het handhavingsprogramma bepaalt de handhavingsprioriteiten van de gewestelijke entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet. Het kan ook aanbevelingen bevatten inzake de handhaving van het Onroerend Erfgoed op gemeentelijk niveau en de samenwerking met en tussen de betrokken beleidsniveaus.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de inhoud, de opstelling en verspreiding van het handhavingsprogramma Onroerend Erfgoed.

Art. 11.1.2. Jaarlijks stelt de gewestelijke entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet een handhavingsrapport Onroerend Erfgoed op.

Het handhavingsrapport Onroerend Erfgoed omvat minstens de volgende onderdelen:

- 1° een algemene evaluatie van het in het afgelopen kalenderjaar gevoerde handhavingsbeleid inzake Onroerend Erfgoed;
- 2° een specifieke evaluatie van de inzet van de afzonderlijke handhavinginstrumenten;
- 3° een overzicht van de gevallen waarin, binnen de gestelde termijn, geen uitspraak werd gedaan over de beroepen tegen besluiten houdende bestuurlijke maatregelen;
- 4° een evaluatie van de beslissingspraktijk van de parketten inzake het al dan niet strafrechtelijk behandelen van een vastgesteld misdrijf Onroerend Erfgoed;
- 5° een inventaris van de inzichten die tijdens de handhaving werden opgedaan en die kunnen worden aangewend ter verbetering van de regelgeving, beleidsvisies en beleidsuitvoering inzake Onroerend Erfgoed;
- 6° aanbevelingen voor de verdere ontwikkeling van het handhavingsbeleid inzake Onroerend Erfgoed.

De gewestelijke entiteit deelt het rapport mee aan de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de inhoud, de opstelling en de verspreiding van het rapport.

Afdeling 2. Sancties

Onderafdeling 1. Basisbepalingen

Art. 11.2.1. De in artikel 11.2.2, 1° tot en met 8°, en artikel 11.2.2, eerste lid, 11°, bepaalde misdrijven worden gestraft door de strafrechter. De in artikel 11.2.4 bepaalde inbreuken worden gestraft met een exclusieve bestuurlijke geldboete. De in artikel 11.2.2, eerste lid, 9° en 10°, bepaalde misdrijven worden bestraft door de strafrechter of met een alternatieve bestuurlijke geldboete.

Onderafdeling 2. Misdrijven Onroerend Erfgoed

Art. 11.2.2. De volgende handelingen of nalatigheden worden bestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot vijf jaar en met een geldboete van 26 euro tot 400.000 euro of met een van die straffen alleen:

- 1° het slopen van een in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed opgenomen onroerend goed zonder over de daartoe vereiste uitvoerbare stedenbouwkundige vergunning te beschikken;
- 2° het niet naleven van de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud van een voorlopige of definitieve bescherming of het niet naleven van de verplichtingen, vermeld in artikel 6.1.4, §2, eerste lid, 8° en 9°, artikel 6.1.14, eerste lid, 8° en 9°, en artikel 6.2.5, eerste lid, 7° en 8°;
- 3° het uitvoeren van overeenkomstig artikel 6.4.4, 6.4.5 of 6.4.7 aan een toelating, stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning onderworpen handelingen zonder of in strijd met de toelating, de stedenbouwkundige vergunning of de verkavelingsvergunning;
- 4° het uitvoeren van de handelingen, vermeld in artikel 5.1.3, zonder uitvoerbare toelating of melding, of in strijd met de voorwaarden of maatregelen van de toelating, de melding, de bekrachtigde archeologienota of de bekrachtigde nota;
- 5° het niet aangeven van een toevalsvondst overeenkomstig de bepalingen van artikel 5.1.4 of het niet naleven van de verplichtingen bepaald in dit artikel;
- 6° het niet naleven van het actiefbehoudsbeginsel, vermeld in artikel 5.2.1, 6.4.1 en 6.4.2;
- 7° het niet naleven van het passiefbehoudsbeginsel, vermeld in artikel 5.1.1 en 6.4.3;
- 8° het in stand houden van schade aan erfgoedwaarden, veroorzaakt door de misdrijven, vermeld in dit lid;
- 9° het voortzetten van handelingen in strijd met het stakingsbevel, bepaald in artikel 11.5.5, tenzij het stakingsbevel ondertussen ingevolge het uitblijven van de bekrachtiging, vermeld in artikel 11.5.5, §3, is vervallen;
- 10° het gebruiken van detectoren in strijd met de bepalingen van artikel 5.1.2;
- 11° het toestaan of aanvaarden door de zakelijkrechter dat een van de misdrijven, vermeld in dit lid, wordt gepleegd of in stand gehouden.

De minimumstraffen zijn een gevangenisstraf van vijftien dagen en een geldboete van 2.000 euro of een van die straffen alleen als een misdrijf als vermeld in het eerste lid wordt begaan binnen een termijn van twee jaar na de uitspraak van een in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest houdende veroordeling wegens een van de misdrijven, vermeld in het eerste lid.

Art. 11.2.3. De dagvaarding is maar ontvankelijk na de overschrijving in het hypotheekkantoor van het gebied waar de goederen liggen. Elke eindbeslissing die in de zaak gewezen is, wordt op de kant van de overgeschreven dagvaarding of van het overgeschreven exploit ingeschreven op de wijze, vermeld in artikel 84 van de Hypotheekwet.

Een afschrift van de dagvaarding en de eindbeslissing wordt verstuurd aan de gemeente.

Onderafdeling 3. Inbreuken Onroerend Erfgoed

Art. 11.2.4. §1. De volgende handelingen of nalatigheden worden bestraft met een exclusieve bestuurlijke geldboete van maximaal 10.000 euro: 1° het niet naleven van de informatieplichten, vermeld in artikel 4.1.11, 6.4.8, 11.4.5, §2, tweede en derde lid, en artikel 11.5.9, §2; 2° het niet bezorgen door de aangestelde archeoloog van een archeologienota, bedoeld in artikel 5.4.10 en artikel 5.4.14, het niet bezorgen van een nota, bedoeld in artikel 5.4.18, het niet melden van de aanvang van een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bedoeld in artikel 5.4.16 en het niet melden van de aanvang van een archeologische opgraving, bedoeld in artikel 5.4.12 en artikel 5.4.20; 3° het niet naleven van de plicht tot kennisgeving aan de gebruikers en de eigenaars van cultuurobjecten, vermeld in artikel 6.1.6, tweede lid, 1°, en artikel 6.1.16, tweede lid, 1°; 4° het niet melden van een voornemen tot verkoop van een archeologisch artefact of van archeologisch ensemble.

Een exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd aan alle deelnemers aan de inbreuk. Zij wordt vermeerderd met de opdecimen die van toepassing zijn voor de strafrechtelijke geldboeten. De hoogte van de bestuurlijke geldboete wordt afgestemd op de ernst van de inbreuk en eventuele verkregen vermogensvoordelen.

§2. Voor de toepassing van dit decreet worden schendingen van artikel 6.5.2 gelijkgesteld met inbreuken, zonder dat zij aanleiding kunnen geven tot het opleggen van een bestuurlijke geldboete.

§3. Op vraag van de vermoedelijke overtreder, kan de boete worden opgelegd met uitstel van tenuitvoerlegging gedurende een proefperiode die niet minder dan een jaar en niet meer dan drie jaar mag bedragen. Aan dit uitstel kan de voorwaarde worden gekoppeld van het feitelijk herstel van de door de inbreuk veroorzaakte schade in een originele, goede staat binnen de termijn van de proefperiode.

Het uitstel wordt van rechtswege herroepen als gedurende de proeftijd een nieuw misdrijf of een nieuwe inbreuk in de zin van dit decreet is gepleegd, met een veroordeling tot een straf of het opleggen van een bestuurlijke geldboete tot gevolg.

Als het aan het uitstel gekoppelde feitelijk herstel niet of niet volledig werd uitgevoerd binnen de proefperiode, kan de inspecteur Onroerend Erfgoed besluiten tot het herroepen van het uitstel. Deze beslissing wordt genomen met inachtneming van de procedure, vermeld in artikel 11.2.5, met dien verstande dat het voornemen tot herroeping van het uitstel aan de overtreder moet worden meegedeeld binnen het jaar na afloop van de proefperiode.

Art. 11.2.5. §1. Na de ontvangst van een verslag van vaststelling bedoeld in artikel 11.3.4 of een proces-verbaal, bedoeld in artikel 11.3.3, waaruit het bestaan van een inbreuk blijkt, kan de inspecteur Onroerend Erfgoed binnen een termijn van zestig dagen de vermoedelijke overtreder of overtreeders per beveiligde zending op de hoogte brengen van het voornemen om een bestuurlijke geldboete op te leggen. De vermoedelijke overtreder wordt uitgenodigd om binnen een termijn van dertig dagen die volgt op de betekening van dit bericht schriftelijk zijn verweer mee te delen. De mededeling wordt vergezeld van het verslag of proces-verbaal waarop het opleggen van een bestuurlijke geldboete berust.

Tevens wordt de verzoeker erop gewezen dat hij mondeling zijn schriftelijk verweer kan toelichten. De vermoedelijke overtreder richt daartoe aan de inspecteur Onroerend Erfgoed een aanvraag binnen dertig dagen na de betekening.

De inspecteur Onroerend Erfgoed, bedoeld in deze paragraaf, mag nooit zelf de auteur zijn van het verslag of het proces-verbaal van vaststelling. Hij kan deze laatste wel verzoeken om aanvullende inlichtingen te verstrekken, of zelf bijkomende vaststellingen verrichten.

§2. Binnen een termijn van negentig dagen na de betekening van het bericht beslist de inspecteur Onroerend Erfgoed over het opleggen van een bestuurlijke geldboete. Deze beslissing wordt per beveiligde zending aan de vermoedelijke overtreder betekend binnen een termijn van tien dagen na de dag waarop zij werd genomen. Het verstrijken van één van deze termijnen maakt het opleggen van een bestuurlijke geldboete voor de inbreuk, zoals ze bleek uit het verslag van vaststelling of het proces-verbaal, onmogelijk.

§3. Met inachtneming van de bepalingen van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen vermeldt de beslissing minstens het eventueel opgelegde bedrag, de beroepsmogelijkheden en de voorwaarden van het beroep, alsmede de termijn waarbinnen en de manier waarop de exclusieve bestuurlijke geldboete moet worden betaald.

§4. Binnen een termijn van dertig dagen, te rekenen vanaf de datum waarop de in paragraaf 2 bedoelde beslissing van de inspecteur Onroerend Erfgoed aan de vermoedelijke overtreder ter kennis wordt gebracht, kan deze daartegen zijn beroep instellen bij de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de goederen gelegen zijn. Dit beroep heeft schorsende werking.

De rechtbank doet uitspraak over de geldigheid van de bestuurlijke geldboete. Zij kan daarenboven zelf een beslissing nemen over het bedrag ervan en een uitstel van tenuitvoerlegging verlenen in de zin van artikel 11.2.4, §3.

§5. De vordering tot betaling van de bestuurlijke geldboete verjaart na verloop van vijf jaar te rekenen vanaf de datum waarop de in paragraaf 2 bedoelde beslissing is opgenomen. De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

Bij gebrek aan voldoening van de bestuurlijke geldboete en toebehoren vaardigt de inspecteur Onroerend Erfgoed een dwangbevel uit. Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door de ambtenaar die daartoe is aangewezen door de Vlaamse Regering.

Het dwangbevel wordt betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot of ter kennis gebracht per beveiligde zending.

Op het dwangbevel zijn de bepalingen van deel V van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing.

§6. Voor de toepassing van dit artikel wordt de betekening per beveiligde zending geacht te zijn geschied op de derde werkdag na de afgifte ter post.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen ter uitvoering van dit artikel. Onderafdeling 4. Alternatieve bestuurlijke geldboete voor bepaalde misdrijven

Art. 11.2.6. §1. Bij de vaststelling van een misdrijf in de zin van artikel 11.2.2, eerste lid, 10° of 11°, bezorgt de verbalisant samen met het proces-verbaal een schriftelijk verzoek aan de procureur des Konings, waarin deze laatste gevraagd wordt zich uit te spreken over de al dan niet strafrechtelijke behandeling van het misdrijf in de zin van artikel 11.2.2, eerste lid, 9° of 10°. De verbalisant bezorgt, voor zover als mogelijk, de procureur des Konings tevens een overzicht van zowel de vroegere als de tegelijkertijd met het misdrijf in de zin van artikel 11.2.2, eerste lid, 9° of 10°, vastgestelde andere misdrijven en inbreuken, bepaald door dit decreet.

§2. De procureur des Konings beschikt voor een beslissing over het verzoek over een periode van honderdtachtig dagen, te rekenen vanaf de dag waarop hij het proces-verbaal heeft ontvangen. Voor die periode verstreken is, kan ze gemotiveerd eenmalig verlengd worden met een aanvullende periode van maximaal honderdtachtig dagen. Van die verlenging stelt de procureur des Konings de inspecteur Onroerend Erfgoed onmiddellijk in kennis. Tijdens die periode van honderdtachtig dagen, eventueel verlengd met een aanvullende periode van maximaal honderdtachtig dagen, kan er geen bestuurlijke geldboete worden opgelegd.

§3. De procureur des Konings deelt zijn beslissing mee aan de inspecteur Onroerend Erfgoed.

Een beslissing houdende strafrechtelijke behandeling sluit het opleggen van een bestuurlijke geldboete uit. Een beslissing houdende geen strafrechtelijke behandeling van het misdrijf in de zin van artikel 11.2.2, eerste lid, 9° of 10°, houdt het verval van de strafvordering met betrekking tot deze misdrijven in, maar laat de strafvordering met betrekking tot andere misdrijven onverminderd bestaan, zelfs in geval van eenheid van opzet.

Het verzuim om een beslissing te nemen binnen de termijnen, bepaald in paragraaf 2, heeft dezelfde gevolgen als een beslissing houdende geen strafrechtelijke behandeling.

§4. Een alternatieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd aan alle deelnemers aan de inbreuk. Zij bedraagt maximaal 50.000 euro.

Een opgelegde alternatieve bestuurlijke geldboete wordt vermeerderd met de opdecimen die van toepassing zijn voor de strafrechtelijke geldboeten. De hoogte van de bestuurlijke geldboete wordt afgestemd op de ernst van het misdrijf en eventuele verkregen vermogensvoordelen.

Artikel 11.2.4, §3, is van overeenkomstige toepassing.

De bestuurlijke geldboete wordt opgelegd en ingevorderd overeenkomstig artikel 11.2.5, met dien verstande dat de termijn van zestig dagen waarbinnen de vermoedelijke overtreder op de hoogte dient te worden gebracht van het voornemen om een bestuurlijke geldboete op te leggen, eerst aanvangt na ontvangst van de beslissing, bedoeld in paragraaf 3 of na het verstrijken van de termijnen, bedoeld in paragraaf 2, verlengd met een periode van twintig dagen.

Afdeling 3. Raadgeving, aanmaning en vaststelling

Onderafdeling 1. Raadgeving en aanmaning

Art. 11.3.1. Als bevoegde personen vaststellen dat een inbreuk onroerend erfgoed of een misdrijf onroerend erfgoed dreigt op te treden, kunnen zij alle raadgevingen geven die zij nuttig achten om dat te voorkomen.

Onder bevoegde personen, vermeld in het eerste lid, worden begrepen, de personen bedoeld in onderafdeling 2 en 3, en de personeelsleden van het departement en de agentschappen die behoren tot de beleidsdomeinen Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed, die worden aangewezen door de Vlaamse Regering.

Art. 11.3.2. Als de in artikel 11.3.1 bedoelde bevoegde personen bij de uitoefening van hun respectieve opdrachten een inbreuk onroerend erfgoed of een misdrijf onroerend erfgoed vaststellen, kunnen zij de vermoedelijke overtreder en eventuele andere betrokkenen aanmanen om de nodige maatregelen te nemen om de inbreuk of het misdrijf te beëindigen, de gevolgen ervan geheel of gedeeltelijk ongedaan te maken of een herhaling ervan te voorkomen.

De aanmaning wordt altijd bevestigd in een geschrift, aan alle betrokkenen betekend per beveiligde zending.

Als de adressant van de aanmaning, desgevallend na rappel, nalaat om de gevraagde maatregelen te nemen binnen het daartoe bepaalde tijdsbestek, geldt een aangifteplicht van het misdrijf of de inbreuk bij de inspecteur Onroerend Erfgoed.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen ter uitvoering van deze onderafdeling.

Onderafdeling 2. Vaststelling van misdrijven onroerend erfgoed

Art. 11.3.3. Onverminderd de bevoegdheden van de agenten en de officieren van gerechtelijke politie zijn de inspecteur Onroerend Erfgoed en de andere door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaren van het Vlaamse Gewest, bevoegd om de misdrijven omschreven in dit hoofdstuk op te sporen en vast te stellen door een proces-verbaal. Hetzelfde geldt voor de personeelsleden van de gemeenten of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, daartoe aangesteld door het college van burgemeester en schepenen overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden. De processen-verbaal waarin de misdrijven omschreven in dit hoofdstuk worden vastgesteld, gelden tot bewijs van het tegendeel.

De agenten, officieren van de gerechtelijke politie en ambtenaren, vermeld in het eerste lid, hebben toegang tot de beschermde goederen, erfgoedlandschappen en archeologische sites en tot onroerende goederen waar zich archeologische artefacten kunnen bevinden, om alle nodige opsporingen en vaststellingen te verrichten.

Als die verrichtingen de kenmerken van een huiszoeking dragen, mogen ze alleen worden uitgevoerd op voorwaarde dat de politierechter daartoe een machtiging heeft verstrekt.

Om misdrijven omschreven in dit hoofdstuk op te sporen en vast te stellen in een proces-verbaal, krijgen de inspecteurs Onroerend Erfgoed de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings.

Een afschrift van het proces-verbaal wordt altijd gericht aan de vermoedelijke overtreders, de inspecteur Onroerend Erfgoed, het agentschap en de gemeente op wiens grondgebied deze handelingen werden uitgevoerd of waar dit gebruik plaatsvond.

Onderafdeling 3. Vaststelling van inbreuken onroerend erfgoed

Art. 11.3.4. De in artikel 11.3.3 genoemde verbalisanten kunnen, bij de vaststelling van een inbreuk onroerend erfgoed zonder samenloop met een misdrijf onroerend erfgoed, een verslag van vaststelling opstellen, dat zij onmiddellijk bezorgen aan de inspecteur Onroerend Erfgoed. Artikel 11.3.3, tweede en derde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Een afschrift van het verslag van vaststelling wordt altijd gericht aan de vermoedelijke overtreders, de inspecteur Onroerend Erfgoed, het agentschap en de gemeente op wiens grondgebied deze handelingen werden uitgevoerd of waar dit gebruik plaatsvond.

Wordt in samenhang met de inbreuk onroerend erfgoed tegelijkertijd een misdrijf onroerend erfgoed vastgesteld, dan wordt de vaststelling van de inbreuk onroerend erfgoed opgenomen in het proces-verbaal, bedoeld in artikel 11.3.3.

Afdeling 4. Rechterlijke herstelmaatregel

Art. 11.4.1. §1. Naast de straf beveelt de rechtbank op vordering van de inspecteur Onroerend Erfgoed het integrale herstel van de door het misdrijf veroorzaakte schade.

§2. Het integrale herstel strekt primair tot het feitelijke herstel in een originele, goede staat. Als het beschermde goed, het erfgoedland-schap, de archeologische site, het archeologisch ensemble, het archeologisch artefact of het in een vastgestelde inventaris opgenomen onroerend goed ingevolge het misdrijf geheel of gedeeltelijk vernietigd is, wordt de gehele of gedeeltelijke reconstructie bevolen, zo nodig op een andere locatie, gebruikmakend van historisch verantwoorde technieken, materialen en beplantingen.

In geval van gehele of gedeeltelijke reconstructie beveelt de rechtbank op vordering van de inspecteur Onroerend Erfgoed de betaling van een aanvullende vergoeding voor de schade die niettegenstaande de gehele of gedeeltelijke reconstructie blijvend is opgelopen door het algemeen belang ingevolge de vernietiging van erfgoedwaarden. De vordering van de inspecteur Onroerend Erfgoed bevat een met redenen omklede begroting van de schade.

De gehele of gedeeltelijke reconstructie, bedoeld in deze paragraaf, kan worden aangevuld met of zelfs vervangen worden door complementaire maatregelen, in de mate waarin deze dienstig zijn om het niveau van erfgoedwaarden, bestaande voor het plegen van het misdrijf, opnieuw te benaderen door de opwaardering van de resterende erfgoedwaarden.

§3. Als geen feitelijk herstel in een originele, goede staat mogelijk is en een gehele of gedeeltelijke reconstructie, al dan niet aangevuld met of vervangen door complementaire maatregelen, volgens het met redenen omklede oordeel van de inspecteur Onroerend Erfgoed evenmin mogelijk is of minstens niet opportuun is, beveelt de rechter een integraal herstel door de vergoeding van de schade die het algemeen belang heeft opgelopen door de vernietiging van erfgoedwaarden, zo nodig aangevuld met maatregelen die verdere schade moeten voorkomen, zoals de vrijwaring van een verstoorde archeologische zone door een archeologische opgraving of de staking van een schade-verwekkende activiteit.

De vordering van de inspecteur Onroerend Erfgoed bevat een met redenen omklede begroting van de schade. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

§4. Als de herstellenvordering strekt tot het feitelijke herstel in een originele, goede staat of een gehele of gedeeltelijke reconstructie, heeft de herstellenvordering van de inspecteur Onroerend Erfgoed altijd voorrang op de herstellenvordering van de stedenbouwkundige inspecteur of het college van burgemeester en schepenen op grond van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

Art. 11.4.2. De rechtbank kan een termijn bepalen van maximaal drie jaar voor de vrijwillige uitvoering van de opgelegde herstelmaatregel, en kan op vordering van de inspecteur Onroerend Erfgoed ook een dwangsom bepalen per dag vertraging of per vastgestelde inbreuk.

De opgelegde schadevergoeding is onmiddellijk betaalbaar.

Art. 11.4.3. §1. De inspecteur Onroerend Erfgoed kan ook voor de burgerlijke rechtbank het integrale herstel vorderen, vermeld in artikel 11.4.1, en dit ongeacht of de te herstellen schade veroorzaakt is door misdrijven onroerend erfgoed dan wel inbreuken onroerend erfgoed.

§2. Met behoud van de toepassing van afdeling 5 kan de inspecteur Onroerend Erfgoed, met het oog op de vrijwaring van met ernstige en imminente vernieling, beschadiging of ontsiering bedreigd onroerend erfgoed, de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg verzoeken om voorlopige instandhoudingsmaatregelen te bevelen, in voorkomend geval op straffe van een dwangsom per dag vertraging of per vastgestelde inbreuk.

Voor maatregelen, vermeld in het eerste lid, hoeft geen termijn voor vrijwillige uitvoering te worden verleend als de vereiste spoed zich daartegen verzet.

§3. De dagvaarding of het exploit tot inleiding van het geding is maar ontvankelijk na de overschrijving in het hypotheekkantoor van het gebied waar de goederen liggen. Elke eindbeslissing die in de zaak gewezen is, wordt op de kant van de overgeschreven dagvaarding of van het overgeschreven exploit ingeschreven op de wijze, vermeld in artikel 84 van de Hypotheekwet.

Een afschrift van de dagvaarding, het exploit tot inleiding van het geding of de eindbeslissing wordt per beveiligde zending aan de gemeente betekend.

Art. 11.4.4. §1. Als de opgelegde herstelof instandhoudingsmaatregelen niet binnen de door de rechter bepaalde uitvoeringstermijn worden uitgevoerd, beveelt het vonnis of arrest altijd dat de inspecteur Onroerend Erfgoed ambtshalve in de uitvoering ervan kan voorzien in de plaats en op kosten van de veroordeelde.

§2. De kosten die verbonden zijn aan de ambtshalve uitvoering, vermeld in paragraaf 1, kunnen ook worden verhaald op de houder van een zakelijk recht op het goed dat het voorwerp uitmaakte van het vonnis of arrest.

Op voorwaarde dat de titel van de houder van het zakelijk recht al was overgeschreven vóór de overschrijving van de dagvaarding of het gedingleidend exploit, vermeld in artikel 11.2.3 en 11.4.3, §3, en de houder van het zakelijk recht met betrekking tot het goed dat het voorwerp heeft uitgemaakt van de ambtshalve uitvoering, vreemd is aan de noodzaak tot herstel, blijft het verhaal evenwel beperkt tot de verrijking die de houder van het zakelijk recht ingevolge de uitvoering van de opgelegde herstelmaatregel heeft verkregen.

§3. De kosten die verbonden zijn aan de ambtshalve uitvoering, vermeld in paragraaf 1, worden gewaarborgd door een wettelijke hypotheek, die zich uitstrekt tot alle zakelijke rechten die toebehoren aan de veroordeelde, vermeld in paragraaf 1, en die ingeschreven, vernieuwd, verminderd of geheel of gedeeltelijk wordt doorgehaald overeenkomstig hoofdstuk IV en V van de Hypotheekwet van 16 december 1851. De hypotheek wordt ingeschreven op voorlegging van een afschrift van de rechterlijke beslissing waarin de herstelof instandhoudingsmaatregelen worden opgelegd, niettegenstaande beroep of verzet.

In geval van een verhaal als vermeld in paragraaf 2 kan naast de wettelijke hypotheek, vermeld in het eerste lid, een wettelijke hypotheek ingeschreven worden op alle zakelijke rechten van de houder van een zakelijk recht op het goed dat het voorwerp uitmaakt van de opgelegde maatregel, vermeld in artikel 11.4.1, §2, eerste lid, of 11.4.3, §2, tenzij zijn titel al was overgeschreven vóór de overschrijving van de dagvaarding of het gedingleidend exploit, vermeld in artikel 11.2.3 en 11.4.3, §3, en hij met betrekking tot het goed dat het voorwerp heeft uitgemaakt van de ambtshalve uitvoering, vreemd is aan de noodzaak tot herstel. In dit laatste geval strekt de wettelijke hypotheek zich alleen uit tot het onroerend goed dat het voorwerp uitmaakt van de opgelegde maatregel, voor een bedrag dat de verrijking die de houder van het zakelijk recht ingevolge de uitvoering van de opgelegde herstelmaatregel heeft verkregen, niet mag overstijgen.

Art. 11.4.5. §1. De veroordeelde brengt de inspecteur Onroerend Erfgoed onmiddellijk per beveiligde zending op de hoogte van de vrijwillige uitvoering van de herstelmaatregel. Daarop maakt de inspecteur Onroerend Erfgoed onmiddellijk en na controle ter plaatse een proces-verbaal van vaststelling op.

De inspecteur Onroerend Erfgoed bezorgt per beveiligde zending een afschrift van het proces-verbaal van vaststelling aan de gemeente, de veroordeelde en de houders van zakelijke rechten op het onroerend goed dat het voorwerp uitmaakte van de herstelmaatregel.

Behoudens bewijs van het tegendeel geldt alleen het proces-verbaal van vaststelling als bewijs van het herstel en van de datum van het herstel.

§2. Het proces-verbaal van vaststelling, vermeld in paragraaf 1, wordt overeenkomstig artikel 84 van de Hypotheekwet van 16 december 1851 ingeschreven op de kant van de inschrijving van de dagvaarding of het exploit tot inleiding van het geding, vermeld in artikel 11.2.3 en artikel 11.4.3, §3.

Zolang de inschrijving, vermeld in het eerste lid, niet is gebeurd, moet de instrumenterende ambtenaar naar aanleiding van een akte, strekkende tot de overdracht van een zakelijk recht, in een afzonderlijke akte er melding van maken dat voor het onroerend goed bij uitvoerbaar rechterlijk bevel, een verplichting werd uitgesproken om een herstelmaatregel uit te voeren. In die akte wordt ook vermeld dat de nieuwe zakelijkrechthouder de verbintenis aangaat om de opgelegde herstelmaatregel uit te voeren, onverminderd de verplichting van de veroordeelde, en dat de inspecteur Onroerend Erfgoed gemachtigd wordt om, bij verzuim van de nieuwe zakelijkrechthouder om zich van die plicht te kwijten, ook op zijn kosten tot uitvoering van de opgelegde maatregel over te gaan.

De instrumenterende ambtenaar stuurt een afschrift van die akte naar de inspecteur Onroerend Erfgoed, en is ertoe gehouden de grosse af te leveren op zijn verzoek.

Afdeling 5. Bestuurlijke maatregelen

Onderafdeling 1. Basisbepalingen

Art. 11.5.1. Voor de toepassing van deze afdeling wordt de betekening per aangetekende zending met ontvangstbewijs geacht te zijn geschied op de derde werkdag na de afgifte ter post.

Art. 11.5.2. Een stakingsbevel kan uitsluitend door de inspecteur Onroerend Erfgoed worden ingetrokken of in omvang worden beperkt, zowel ambtshalve als op verzoek van belanghebbenden. De inspecteur Onroerend Erfgoed kan daarnaast toelating of bevel geven tot het uitvoeren van maatregelen tot beveiliging van de aanwezige erfgoedwaarden. Het bevel neemt de vorm aan van een besluit als vermeld in onderafdeling 3 of 4.

Art. 11.5.3. Wie besluit tot toepassing van bestuursdwang of last onder dwangsom, is ook bevoegd deze beslissing te wijzigen of in te trekken, zowel ambtshalve als op verzoek van belanghebbenden.

Buiten de beroepsmogelijkheden bepaald in deze afdeling, is de intrekking of wijziging slechts mogelijk als het doel van de bestuurlijke maatregel werd bereikt, ingeval van gewijzigde omstandigheden die een bijsturing van de opgelegde maatregelen noodzaken of in de gevallen, bedoeld in artikel 1133 van het Gerechtelijk Wetboek.

Bestuursdwang en last onder dwangsom kunnen niet gelijktijdig worden toegepast ten aanzien van dezelfde persoon. In afwijking van het vorige lid kan een besluit tot toepassing van bestuursdwang te allen tijde worden vervangen door een besluit tot oplegging van een last onder dwangsom of omgekeerd.

Art. 11.5.4. Een bestuurlijke maatregel mag geen afbreuk doen aan het gezag van gewijsde van een overeenkomstig dit hoofdstuk eerder tussengekomen rechterlijke beslissing.

Onderafdeling 2. Stakingsbevel

Art. 11.5.5. §1. De ambtenaren, agenten of officieren van gerechtelijke politie, vermeld in artikel 11.3.3, kunnen mondeling ter plaatse de onmiddellijke staking van de handelingen bevelen als ze vaststellen dat die handeling voldoet aan de materiële omschrijving van een misdrijf of inbreuk als vermeld in artikel 11.2.1 of daarvan het gevolg is. Een dergelijk stakingsbevel is een preventieve maatregel, gericht op het voorkomen van misdrijven of schade aan erfgoedwaarden.

Als de ambtenaren, agenten of officieren van gerechtelijke politie, vermeld in het eerste lid, ter plaatse niemand aantreffen, wordt ter plaatse een schriftelijk bevel tot onmiddellijke staking op een zichtbare plaats aangebracht, of wordt het stakingsbevel alsnog mondeling gegeven tijdens een verhoor van de overtreder.

§2. Het proces-verbaal van de vaststelling wordt binnen acht dagen per beveiligde zending betekend aan de initiatiefnemer, de architect en de persoon of aannemer die de handelingen uitvoert. Als het bevel de staking van het gebruik van een goed betreft, wordt het proces-verbaal op dezelfde manier ter kennis gebracht van de persoon die het goed gebruikt.

Tegelijkertijd wordt per beveiligde zending een afschrift van het proces-verbaal verzonden naar de gemeente op het grondgebied waarvan de handelingen zijn uitgevoerd of waar het gebruik plaatsvond en naar de inspecteur Onroerend Erfgoed.

§3. Tenzij het stakingsbevel werd gegeven door een bevoegde ambtenaar van het agentschap, belast met de handhaving van dit decreet, moet het stakingsbevel op straffe van verval binnen acht dagen na de betekening van het proces-verbaal door de inspecteur Onroerend Erfgoed worden bekrachtigd. Die bekrachtiging wordt binnen twee werkdagen per beveiligde zending verzonden naar de personen, vermeld in paragraaf 2.

§4. Elke belanghebbende kan in kort geding de opheffing van de maatregel vorderen tegen de inspecteur Onroerend Erfgoed, die optreedt namens het Vlaamse Gewest. De vordering wordt gebracht voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in het ambtsgebied waarin de handelingen zijn uitgevoerd of het gebruik plaatsvond. Deel IV, boek II, titel VI, van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing op de inleiding en de behandeling van de vordering.

Art. 11.5.6. De ambtenaren, agenten of officieren van gerechtelijke politie, vermeld in artikel 11.3.3, zijn gerechtigd tot het nemen van alle maatregelen, met inbegrip van verzegeling, inbeslagname van materiaal en materieel, om het bevel tot staking, de bekrachtigingsbeslissing of, in voorkomend geval, de beschikking in kort geding onmiddellijk te kunnen toepassen.

Onderafdeling 3. Bestuursdwang

Art. 11.5.7. §1. De inspecteur Onroerend Erfgoed kan beslissen om bestuursdwang toe te passen. Deze beslissing wordt op schrift gesteld. De schriftelijke beslissing wordt een besluit genoemd.

§2. De bestuurlijke maatregelen, genomen in het kader van bestuursdwang, kunnen strekken tot:

- 1° de voorlopige instandhoudingsmaatregelen, vermeld in artikel 11.4.3, §2;
- 2° het feitelijke herstel in een originele goede staat of de gehele of gedeeltelijke reconstructie, vermeld in artikel 11.4.1, §2, eerste lid.

§3. Het besluit bevat minstens:

- 1° de kadastrale omschrijving van het onroerend goed dat het voorwerp is van de inbreuk en de identificatie van de houders van zakelijke rechten op het goed;
- 2° een vermelding van de voorschriften die worden of werden geschonden;
- 3° een overzicht van de vaststellingen inzake de inbreuk of het misdrijf;
- 4° een omschrijving van de opgelegde bestuurlijke maatregelen;

5° de vermelding dat tegen het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen in beroep kan worden gegaan, alsook een omschrijving van de procedure om in beroep te gaan.

Het besluit wordt betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot of per beveiligde zending aan de overtreder en aan de rechthebbenden op de zaak ten aanzien waarvan bestuursdwang zal worden toegepast.

Een afschrift van het besluit wordt aan de gemeente gezonden.

§4. In het besluit wordt een termijn bepaald waarbinnen de overtreder en belanghebbenden de tenuitvoerlegging kunnen voorkomen door zelf de bevolen maatregelen uit te voeren. De uitvoeringstermijn kan zo nodig worden gefaseerd per maatregel.

De dag na de betekening neemt de termijn een aanvang.

Als de vereiste spoed zich daartegen verzet, hoeft geen termijn te worden verleend.

§5. De inspecteur Onroerend Erfgoed kan het besluit uitvoerbaar verklaren niettegenstaande het beroep, vermeld in artikel 11.5.8. Hij vermeldt in de beslissing de redenen van hoogdringendheid die daartoe noodzaken.

§6. Als de situatie dermate spoedeisend is dat de inspecteur Onroerend Erfgoed de beslissing tot toepassing van bestuursdwang niet tevoren op schrift kan stellen, zorgt hij alsnog zo spoedig mogelijk en op straffe van verval uiterlijk binnen vijf werkdagen na het nemen van de beslissing voor de opschriftstelling en de betekening van de beslissing tot toepassing van bestuursdwang, met opgave van de redenen van hoogdringendheid die een voorafgaande betekening onmogelijk maakten. De beslissing tot toepassing van bestuursdwang is in dat geval altijd uitvoerbaar niettegenstaande het beroep, vermeld in artikel 11.5.8.

§7. Als hij een beroep bedoeld in artikel 11.5.8 kennelijk gegrond acht en dit niet zal leiden tot belangrijke schade aan erfgoedwaarden, kan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van het ambtsgebied waarin de bestuurlijke maatregelen moeten worden uitgevoerd, op verzoek van de belanghebbende het uitvoerbaar karakter van het besluit van de inspecteur Onroerend Erfgoed opschorten.

§8. Het besluit wordt binnen een termijn van twee maanden overgeschreven in het hypotheekkantoor van het gebied waar het onroerend goed ligt. De beslissing, vermeld in artikel 11.5.8, §1, en de rechterlijke eindbeslissing, vermeld in artikel 11.5.8, §4, worden binnen een termijn van twee maanden nadat ze zijn gewezen, ingeschreven op de kant van deze overschrijving op de wijze, vermeld in artikel 84 van de Hypotheekwet van 16 december 1851.

§9. De beslissing tot toepassing van bestuursdwang en elke andere beslissing die in de zaak gewezen is, zijn tegenwerpelijk voor alle belanghebbenden, die de gevolgen ervan moeten dragen.

Art. 11.5.8. §1. Tegen de beslissing tot toepassing van bestuursdwang kan door de vermoedelijke overtreder beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Regering of de door haar aangewezen ambtenaar. Dat beroep kan strekken tot het ongedaan maken van de beslissing tot toepassing van bestuursdwang of tot de matiging of modulering van de erin opgelegde maatregelen, en heeft schorsende werking behoudens in de gevallen bedoeld in artikel 11.5.7, §5 en §6.

Het beroep is alleen ontvankelijk als het wordt ingesteld bij een met redenen omklede brief binnen een termijn van dertig dagen, die de dag na de betekening van het besluit aanvangt. Als de verzoeker gehoord wil worden, maakt hij daarvan melding in zijn beroepschrift. Het beroepschrift wordt per beveiligde zending betekend.

§2. Binnen een termijn van negentig dagen na de betekening van het beroepschrift wordt er uitspraak over gedaan. Mits hiervan kennis wordt gegeven aan de vermoedelijke overtreder en de inspecteur Onroerend Erfgoed, kan deze termijn eenmalig worden verlengd met negentig dagen. Bij gebrek aan een tijdige beslissing vervalt de beslissing tot bestuursdwang.

De beslissing over het beroep wordt binnen vijf werkdagen verstuurd per beveiligde zending aan de persoon die beroep instelde, de inspecteur Onroerend Erfgoed en de gemeente op wiens grondgebied de bestuurlijke maatregelen moeten worden uitgevoerd. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot dit beroep.

§3. De dag na de betekening van de beslissing tot verwerping van het beroep begint die termijn opnieuw te lopen, met aftrek van de dagen die al verstreken waren op het ogenblik van het instellen van het beroep.

§4. De beslissing over het beroep is van rechtswege uitvoerbaar. Elke belanghebbende kan de opheffing of wijziging van de in laatste administratieve aanleg opgelegde maatregel vorderen tegen de inspecteur Onroerend Erfgoed, die optreedt namens het Vlaamse Gewest. De vordering wordt gebracht voor de rechtbank van eerste aanleg van het ambtsgebied waarin de bestuurlijke maatregelen moeten worden uitgevoerd. De overtreder die een besluit niet heeft bestreden met een administratief beroep, wordt geacht te hebben verzaakt aan zijn recht de opheffing of wijziging ervan te vragen voor de rechter.

Art. 11.5.9. §1. De overtreder brengt de inspecteur Onroerend Erfgoed onmiddellijk per beveiligde zending op de hoogte van de vrijwillige uitvoering van de opgelegde maatregelen. Daarop maakt de inspecteur Onroerend Erfgoed na controle ter plaatse een procesverbaal van vaststelling op.

De inspecteur Onroerend Erfgoed zendt per beveiligde zending een afschrift van het proces-verbaal van vaststelling aan de gemeente, de overtreder en de houders van zakelijke rechten op het onroerend goed dat het voorwerp uitmaakte van de opgelegde maatregelen.

Behoudens bewijs van het tegendeel geldt alleen het proces-verbaal van vaststelling als bewijs van uitvoering van de maatregelen en van de datum van uitvoering.

§2. Zolang op het onroerend goed, ten gevolge van een uitvoerbare beslissing als vermeld in artikel 11.5.7 of 11.5.8, een verplichting rust om maatregelen als vermeld in artikel 11.5.7, §2, uit te voeren, moet de instrumenterende ambtenaar naar aanleiding van een akte van eigendomsoverdracht hiervan melding maken in een afzonderlijke akte. In deze akte wordt ook vermeld dat de nieuwe zakelijkrechthouder de verbintenis aangaat om de opgelegde maatregelen uit te voeren, onverminderd de verplichting van de overtreder, en dat de inspecteur Onroerend Erfgoed gemachtigd wordt om, bij verzuim van de nieuwe zakelijkrechthouder om zich van die plicht te kwijten, ook op diens kosten tot uitvoering van de opgelegde maatregelen kan overgaan.

De instrumenterende ambtenaar stuurt per beveiligde zending een afschrift van die akte aan de inspecteur Onroerend Erfgoed, en is ertoe gehouden de grosse af te leveren op diens verzoek.

Art. 11.5.10. §1. Elke overtreder aan wie het besluit, vermeld in artikel 11.5.7, en in voorkomend geval, de beslissing, vermeld in artikel 11.5.8, werd betekend, is hoofdelijk gehouden tot de kosten die verbonden zijn aan de toepassing van bestuursdwang, met inbegrip van de kosten voor de voorbereiding ervan.

Het besluit en de beslissing maken hiervan melding.

§2. De kosten, vermeld in paragraaf 1, kunnen ook worden verhaald op de houder van een zakelijk recht op het goed dat het voorwerp uitmaakte van de bestuursdwang.

Op voorwaarde dat de titel van de houder van het zakelijk recht al was overgeschreven vóór de overschrijving van het besluit, vermeld in artikel 11.5.7, §7, en hij met betrekking tot het goed dat het voorwerp heeft uitgemaakt van de beslissing tot toepassing van bestuursdwang, vreemd is aan de noodzaak tot herstel, blijft het verhaal evenwel beperkt tot de verrijking die de houder van het zakelijk recht ingevolge de toepassing van de bestuursdwang heeft verkregen.

§3. De kosten, vermeld in paragraaf 1 en 2, worden gewaarborgd door een wettelijke hypotheek, met overeenkomstige toepassing van artikel 11.4.4, §3. De hypotheek wordt ingeschreven op voorlegging van een afschrift van het besluit of de beslissing over beroep.

Art. 11.5.11. §1. De inspecteur Onroerend Erfgoed die bestuursdwang heeft toegepast, kan van de overtreder bij dwangbevel de verschuldigde kosten, verhoogd met de invorderingskosten, invorderen. Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door de daartoe door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaar en wordt op kosten van de overtreder bij deurwaardersexploot betekend.

§2. Binnen een termijn van dertig dagen na de dag van betekening van het dwangbevel kan de overtreder dat dwangbevel aanvechten door dagvaarding van het Vlaamse Gewest voor de beslagrechter van het arrondissement van de plaats waar de goederen liggen.

Het aanvechten van dat dwangbevel schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel. Op verzoek van de inspecteur Onroerend Erfgoed namens het Vlaamse Gewest kan de beslagrechter voorafgaand aan de behandeling van het verzet de schorsing van de tenuitvoerlegging opheffen.

Als hij het beroep in de zin van artikel 11.5.8 kennelijk gegrond acht, kan de beslagrechter de schorsing, vermeld in het tweede lid van deze paragraaf, handhaven tot aan de definitieve uitspraak over dat beroep.

Art. 11.5.12. Tenzij de tenuitvoerlegging gebeurt met expliciete of impliciete instemming van de zakelijkrechthouder en de gebruiker van het onroerend goed dat het voorwerp uitmaakt van de beslissing tot toepassing van bestuursdwang, is uitvoering in de plaats en op kosten van de overtreder alleen mogelijk door een gerechtsdeurwaarder na voorafgaande betekening van het uitvoerbare besluit, vermeld in artikel 11.5.7 of, als beroep werd ingesteld tegen het besluit, na voorafgaande betekening van het besluit en de beslissing, vermeld in artikel 11.5.8.

Het eerste lid geldt niet in de omstandigheid, vermeld in artikel 11.5.7, §6, in welk geval de tenuitvoerlegging wordt nagestreefd op mondelinge instructie van de inspecteur Onroerend Erfgoed door de personen die daartoe door hem zijn aangewezen.

Om aan een beslissing tot toepassing van bestuursdwang uitvoering te geven, hebben personen die daartoe zijn aangewezen door, naar gelang het geval, de gerechtsdeurwaarder of de inspecteur Onroerend Erfgoed, toegang tot elke plaats als dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is.

Art. 11.5.13. Tot de bevoegdheid tot toepassing van bestuursdwang behoort het verzegelen van gebouwen, terreinen en wat zich daarin of daarop bevindt en het meevoeren en opslaan van voor bestuursdwang vatbare zaken, als de toepassing van bestuursdwang dat vereist.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de bewaring en de teruggave van de meegevoerde zaken aan de rechthebbenden.

Onderafdeling 4. Last onder dwangsom

Art. 11.5.14. De inspecteur Onroerend Erfgoed is bevoegd om aan de overtreder een last onder dwangsom op te leggen. De beslissing tot het opleggen van een last onder dwangsom wordt een besluit genoemd.

Artikel 11.5.7, §2 tot en met §5, en §7 tot en met §9, zijn ook van toepassing op het besluit, vermeld in het eerste lid.

De inspecteur Onroerend Erfgoed stelt de dwangsom in het besluit vast op een bedrag ineens, op een bedrag per tijdseenheid waarin de last niet is uitgevoerd of per overtreding van de last. De inspecteur Onroerend Erfgoed kan een bedrag vaststellen waarboven geen dwangsom meer wordt verbeurd.

Een dwangsom wordt pas verbeurd na de betekening van het uitvoerbare besluit, vermeld in het eerste lid, in voorkomend geval samen met de beslissing over het beroep.

Art. 11.5.15. §1. Tegen de beslissing tot het opleggen van een last onder dwangsom kan beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Regering of de door haar aangewezen ambtenaar. Dat beroep kan strekken tot het ongedaan maken van de last onder dwangsom, tot de matiging of modulering van de ingevolge de last onder dwangsom door de overtreder uit te voeren maatregelen, of tot de aanpassing van de voorwaarden van de dwangsom.

Het beroep is alleen ontvankelijk als het wordt ingesteld bij een met redenen omklede brief binnen een termijn van dertig dagen, die de dag na de betekening van het besluit aanvangt. Als de verzoeker gehoord wil worden, maakt hij daarvan melding in zijn beroepschrift.

§2. Artikel 11.5.8, §2, §3 en §4, en artikel 11.5.9 zijn van toepassing op deze onderafdeling.

Art. 11.5.16. De inspecteur Onroerend Erfgoed kan het verschuldigde bedrag, verhoogd met de op de invordering vallende kosten, invorderen op grond van de uitvoerbare dwangsomtitel.

Art. 11.5.17. De rechtbank van eerste aanleg of, als dat een andere rechtbank is, de rechtbank die de last onder dwangsom heeft gemoduleerd, kan op verzoek van de overtreder de last opheffen, de looptijd ervan opschorten voor een bepaalde termijn of de dwangsom verminderen in geval van blijvende of tijdelijke gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de overtreder om aan zijn verplichtingen te voldoen. De overtreder dagvaardt daartoe de inspecteur Onroerend Erfgoed, die optreedt namens het Vlaamse Gewest.

Art. 11.5.18. De vordering tot betaling van verbeurde bedragen verjaart na verloop van zes maanden na de dag waarop de bedragen zijn verbeurd.

De verjaring wordt geschorst door faillissement en ieder ander wettelijk beletsel voor invordering van de dwangsom.

Afdeling 6. Minnelijke schikking

Art. 11.6.1. De inspecteur Onroerend Erfgoed kan met de overtreder, overtreders of andere belanghebbenden een minnelijke schikking aangaan onder de volgende voorwaarden:

- 1° de misdrijven of inbreuken, gepleegd op het onroerend goed waarop de minnelijke schikking betrekking heeft, hebben geen blijvende vernietiging van erfgoedwaarden veroorzaakt die een begroot bedrag van 50.000 euro overstijgt;
- 2° het voorwerp van de minnelijke schikking is in overeenstemming met artikel 11.4.1;
- 3° de minnelijke schikking doet geen afbreuk aan het gezag van gewijsde van een overeenkomstig dit hoofdstuk tussengekomen rechterlijke beslissing;
- 4° de minnelijke schikking omvat een dwangsom bij niet-tijdige uitvoering van de schikking. Artikel 11.5.16 tot en met 11.5.18 zijn van overeenkomstige toepassing. De akte, vermeld in artikel 11.6.2, wordt daarbij beschouwd als dwangsomtitel;

5° de termijn voor uitvoering van het feitelijke herstel, gefaseerd waar nodig, bedraagt maximaal acht jaar. De termijn voor de betaling van de schadevergoeding voor vernietiging van erfgoedwaarden bedraagt maximaal twee jaar;

6° de zakelijke rechten op het onroerend goed waarop de minnelijke schikking betrekking heeft, behoren toe aan een of meer personen, die zich door de minnelijke schikking verbinden.

Art. 11.6.2. De minnelijke schikking wordt opgenomen in een akte, verleden door de leidend ambtenaar van de entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet. Die akte wordt ondertekend door de inspecteur Onroerend Erfgoed en door de overtreder of overtreeders of andere belanghebbenden, met wie de minnelijke schikking wordt aangegaan. Tenzij het anders bepaald wordt door dit decreet, voldoet ze aan dezelfde vereisten en is ze op dezelfde wijze uitvoerbaar als de akten, verleden conform de Wet op het Notarisambt. De leidend ambtenaar is gemachtigd om deze akten te verlijden, er authenticiteit aan te verlenen en er uitgiften van af te leveren.

Mits schriftelijke toestemming van de leidend ambtenaar, vermeld in het eerste lid, kan de akte verleden worden door de instrumenterende ambtenaar, vermeld in artikel 11.4.5, §2, tweede lid. De akte maakt melding van deze toestemming.

De akte wordt binnen een termijn van twee maanden overgeschreven in het hypotheekkantoor van het gebied waar het onroerend goed gelegen is.

De kosten voor de opmaak, registratie en overschrijving van de akte vallen ten laste van de personen met wie de minnelijke schikking werd aangegaan.

Art. 11.6.3. §1. De akte, vermeld in artikel 11.6.2, bepaalt altijd dat de inspecteur Onroerend Erfgoed ambtshalve in de uitvoering kan voorzien in de plaats en op kosten van de persoon met wie de minnelijke schikking wordt aangegaan, in het geval de minnelijke schikking niet binnen de opgelegde termijnen wordt uitgevoerd.

Als de minnelijke schikking met meerdere personen wordt aangegaan, staan zij ten aanzien van de inspecteur Onroerend Erfgoed hoofdelijk in voor bedoelde kosten, onverminderd de rechten en plichten die zij onderling kunnen doen gelden.

§2. Tenzij anders bepaald in de akte, vermeld in artikel 11.6.2, worden de kosten die verbonden zijn aan de ambtshalve uitvoering, vermeld in paragraaf 1, gewaarborgd door een wettelijke hypotheek, die zich uitstrekt tot alle zakelijke rechten die toebehoren aan de personen die de minnelijke schikking zijn aangegaan. De hypotheek wordt ingeschreven, vernieuwd, verminderd of geheel of gedeeltelijk doorgehaald overeenkomstig de hoofdstukken IV en V van de Hypotheekwet van 16 december 1851. Bij de inschrijving wordt een afschrift van de akte, vermeld in artikel 11.6.2, voorgelegd.

Art. 11.6.4. §1. Artikel 11.4.5 is van toepassing op deze afdeling, met dien verstande dat het proces-verbaal van vaststelling wordt overgeschreven op de kant van de overschrijving, vermeld in artikel 11.6.2, derde lid.

§2. De correcte en integrale uitvoering van de minnelijke schikking, met inbegrip van de betaling van verschuldigde bedragen, wordt bevestigd in een door de inspecteur Onroerend Erfgoed af te leveren certificaat. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels voor het opstellen en het afleveren van dit certificaat vast.

§3. De uitvoering van de minnelijke schikking, bevestigd in het certificaat, dooft elk verder recht op herstel of vergoeding van schade, geleden door het algemeen belang naar aanleiding van de inbreuken of misdrijven, omschreven in de akte, vermeld in artikel 11.6.2.

Art. 11.6.5. De uitvoering van handelingen overeenkomstig de maatregelen, besloten in een minnelijke schikking, kunnen nooit leiden tot het verval van het recht om voor deze handelingen een premie aan te vragen volgens de normaal geldende regels.

Afdeling 7. Diverse bepalingen

Art. 11.7.1. De maatregelen, krachtens dit hoofdstuk begrepen in een uitvoerbare rechterlijke of bestuurlijke beslissing of minnelijke schikking, zijn nimmer vergunnings-, meldings- of machtigingsplichtig op grond van dit decreet of de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

HOOFDSTUK 12. WIJZIGINGS-, OPHEFFINGS-, OVERGANGSEN INWERKINGTREDINGSBEPALINGEN

Afdeling 1. Wijzigingsbepalingen

Onderafdeling 1. Wijziging van het Bosdecreet van 13 juni 1990

Art. 12.1.1. Aan artikel 20 van het Bosdecreet van 13 juni 1990, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Overeenkomstig artikel 6.4.4, §3, van het decreet van [...] betreffende het onroerend erfgoed wordt voor het verlenen van een machtiging zoals vermeld in het eerste lid, die betrekking heeft op een handeling aan of in beschermde goederen zoals bedoeld in dat decreet, advies gevraagd aan de entiteit die door de Vlaamse Regering is belast met de beleidsuitvoering inzake onroerend erfgoed.”.

Art. 12.1.2. Aan artikel 25 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als voor een bosreservaat naast een beheersplan als vermeld in het eerste lid ook een beheersplan in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet van [...] moet worden opgemaakt, worden alle beheersdoelstellingen voor dat onroerend goed in één beheersplan geïntegreerd. De Vlaamse Regering bepaalt daarvoor de nadere regels.”.

Art. 12.1.3. Aan artikel 43 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij de decreten van 22 april 2005, 30 april 2004 en 7 december 2007, wordt een paragraaf 7 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§7. Als voor een onroerend goed naast een beheersplan als vermeld in paragraaf 1, 2 en 3 ook een beheersplan in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet wordt opgemaakt, worden alle beheersdoelstellingen voor dat onroerend goed in één beheersplan geïntegreerd. De Vlaamse Regering bepaalt daarvoor de nadere regels.”.

Art. 12.1.4. Aan artikel 44, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Overeenkomstig artikel 6.4.4, §3, van het decreet van [...] betreffende het onroerend erfgoed wordt voor het verlenen van een machtiging zoals vermeld in het eerste lid, die betrekking heeft op een handeling aan of in beschermde goederen zoals bedoeld in dat decreet, advies gevraagd aan de entiteit die door de Vlaamse Regering is belast met de beleidsuitvoering inzake onroerend erfgoed.”.

Art. 12.1.5. In artikel 50 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt na het eerste lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Overeenkomstig artikel 6.4.4, §3, van het decreet van [...] betreffende het onroerend erfgoed wordt voor het verlenen van een machtiging zoals vermeld in het eerste lid, die betrekking heeft op een handeling aan of in beschermde goederen zoals bedoeld in dat decreet, advies gevraagd aan de entiteit die door de Vlaamse Regering is belast met de beleidsuitvoering inzake onroerend erfgoed.”.

Art. 12.1.6. In artikel 81 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt tussen het vierde en het vijfde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Overeenkomstig artikel 6.4.4, §3, van het decreet van [...] betreffende het onroerend erfgoed wordt voor het verlenen van een machtiging zoals vermeld in het vierde lid, die betrekking heeft op een handeling aan of in beschermde goederen zoals bedoeld in dat decreet, advies gevraagd aan de entiteit die door de Vlaamse Regering is belast met de beleidsuitvoering inzake onroerend erfgoed.”.

Art. 12.1.7. Aan artikel 97 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Overeenkomstig artikel 6.4.4, §3, van het decreet van [...] betreffende het onroerend erfgoed wordt voor het verlenen van een machtiging zoals vermeld in de paragrafen 1 en 2, die betrekking heeft op een handeling aan of in beschermde goederen zoals bedoeld in dat decreet, advies gevraagd aan de entiteit die door de Vlaamse Regering is belast met de beleidsuitvoering inzake onroerend erfgoed.”.

Onderafdeling 2. Wijzigingen van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten

Art. 12.1.8. In artikel 4, vijfde lid, van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten wordt punt 2° opgeheven.

Art. 12.1.9. In artikel 11 van hetzelfde decreet wordt punt 4° opgeheven.

Onderafdeling 3. Wijzigingen van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996

Art. 12.1.10. In artikel 42, §2, van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, laatst gewijzigd bij het decreet van 29 april 2011, wordt punt 2° opgeheven.

Art. 12.1.11. In artikel 71, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "zoals bedoeld in artikel 11, §8, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten" vervangen door de woorden "als vermeld in artikel 10.2.1, 1°, van het Onroerenderfgoeddecreet van [...]".

Onderafdeling 4. Wijzigingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Art. 12.1.12. Aan artikel 25, §3, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, gewijzigd bij de decreten van 19 juli 2002 en 19 mei 2006, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Overeenkomstig artikel 6.4.4, §3, van het decreet van [...] betreffende het onroerend erfgoed wordt voor het verlenen van een ontheffing zoals bedoeld in §3, 2°, van dit artikel, die betrekking heeft op een handeling aan of in beschermde goederen zoals bedoeld in dat decreet, advies gevraagd aan de entiteit die door de Vlaamse Regering is belast met de beleidsuitvoering inzake onroerend erfgoed."

Art. 12.1.13. Aan artikel 34, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 juli 2002 en 19 mei 2006, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Als voor een onroerend goed naast een beheersplan als vermeld in het eerste lid ook een beheersplan in het kader van het Onroerend-erfgoeddecreet van [...] wordt opgemaakt, worden alle beheersdoelstellingen in één beheersplan geïntegreerd. De Vlaamse Regering bepaalt daarvoor de nadere regels."

Art. 12.1.14. Aan artikel 35, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 juli 2002 en 19 mei 2006, wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Overeenkomstig artikel 6.4.4, §3, van het decreet van [...] betreffende het onroerend erfgoed wordt voor het verlenen van een ontheffing zoals vermeld in het vierde en het vijfde lid van paragraaf 2 van dit artikel, die betrekking heeft op een handeling aan of in beschermde goederen zoals bedoeld in dat decreet, advies gevraagd aan de entiteit die door de Vlaamse Regering is belast met de beleidsuitvoering inzake onroerend erfgoed."

Art. 12.1.15. In artikel 49, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 december 2008, wordt de zinsnede "het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg" vervangen door de zinsnede "het Onroerenderfgoeddecreet van [...]".

Art. 12.1.16. In artikel 56 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 juli 2002 en 19 mei 2006, wordt tussen het vijfde en het zesde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Overeenkomstig artikel 6.4.4, §3, van het decreet van [...] betreffende het onroerend erfgoed wordt voor het verlenen van een afwijking zoals vermeld in het eerste lid van dit artikel, die betrekking heeft op een handeling aan of in beschermde goederen zoals bedoeld in dat decreet, advies gevraagd aan de entiteit die door de Vlaamse Regering is belast met de beleidsuitvoering inzake onroerend erfgoed."

Onderafdeling 5. Wijzigingen van het decreet van 3 februari 1998 houdende vaststelling van het wapen van privépersonen en instellingen

Art. 12.1.17. In artikel 2 van het decreet van 3 februari 1998 houdende vaststelling van het wapen van privépersonen en instellingen, gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2006 en 27 april 2007, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

"5° de commissie: de Vlaamse Heraldische Raad;"

Art. 12.1.18. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2006 en 27 april 2007, wordt een hoofdstuk III/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"HOOFDSTUK III/1. Vlaamse Heraldische Raad"

Art. 12.1.19. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2006 en 27 april 2007, wordt in hoofdstuk III/1, ingevoegd bij artikel 12.1.18, een artikel 8/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8/1. Er wordt een Vlaamse adviescommissie voor heraldiek opgericht onder de benaming Vlaamse Heraldische Raad.”.

Art. 12.1.20. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2006 en 27 april 2007, wordt in hetzelfde hoofdstuk III/1, een artikel 8/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8/2. De Vlaamse Regering:

1° bepaalt de samenstelling, organisatie en werking van de Vlaamse Heraldische Raad;

2° benoemt de leden en plaatsvervangers van de Vlaamse Heraldische Raad;

3° stelt de nodige middelen ter beschikking van de Vlaamse Heraldische Raad;

4° stelt een huishoudelijk reglement vast na de Vlaamse Heraldische Raad te hebben gehoord.”.

Art. 12.1.21. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2006 en 27 april 2007, wordt in hetzelfde hoofdstuk III/1, een artikel 8/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8/3. Het secretariaat van de Vlaamse Heraldische Raad wordt uitgevoerd door het secretariaat van de strategische adviesraad opgericht bij het decreet van 10 maart 2006 houdende oprichting van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed. De Vlaamse Regering kan daarover nadere regels bepalen.”.

Art. 12.1.22. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2006 en 27 april 2007, wordt in hetzelfde hoofdstuk III/1, een artikel 8/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8/4. De Vlaamse Heraldische Raad verstrekt adviezen in de gevallen en rekening houdend met de termijnen, vermeld in dit decreet.”.

Onderafdeling 6. Wijzigingen van het decreet van 8 december 1998 houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begrotingscontrole 1998

Art. 12.1.23. In artikel 1 van het decreet van 8 december 1998 houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begrotingscontrole 1998 wordt de zinsnede “artikel 11, §8, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten” vervangen door de zinsnede “artikel 10.2.1, 1°, van het Onroerenderfgoeddecreet van [...]”.

Onderafdeling 7. Wijzigingen aan het decreet van 29 maart 2002 tot bescherming van varend erfgoed

Art. 12.1.24. In artikel 2 van het decreet van 29 maart 2002 tot bescherming van varend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

“5° de commissie: de Vlaamse Commissie voor Varend Erfgoed.”.

Art. 12.1.25. Aan hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, wordt een hoofdstuk VI toegevoegd, dat luidt als volgt:

“HOOFDSTUK VI. Vlaamse Commissie voor Varend Erfgoed”.

Art. 12.1.26. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, wordt in hoofdstuk VI, toegevoegd bij artikel 12.1.25, een artikel 14 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 14. Er wordt een Vlaamse adviescommissie voor het varend erfgoed opgericht onder de benaming Vlaamse Commissie voor Varend Erfgoed.”.

Art. 12.1.27. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, wordt aan hetzelfde hoofdstuk VI een artikel 15 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15. De Vlaamse Regering:

1° bepaalt de samenstelling, organisatie en werking van de Vlaamse Commissie voor Varend Erfgoed;

2° benoemt de leden en plaatsvervangers van de Vlaamse Commissie voor Varend Erfgoed;

3° stelt de nodige middelen ter beschikking van de Vlaamse Commissie voor Varend Erfgoed.”.

Art. 12.1.28. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, wordt aan hetzelfde hoofdstuk VI een artikel 16 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 16. Het secretariaat van de Vlaamse Commissie voor Varend Erfgoed wordt uitgevoerd door het secretariaat van de strategische adviesraad opgericht bij het decreet van 10 maart 2006 houdende oprichting van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed. De Vlaamse Regering kan hierover de nadere regels bepalen.”.

Art. 12.1.29. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, wordt aan hetzelfde hoofdstuk VI een artikel 17 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 17. De Vlaamse Commissie voor Varend Erfgoed stelt haar huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering.”.

Art. 12.1.30. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, wordt aan hetzelfde hoofdstuk VI een artikel 18 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 18. De Vlaamse Commissie voor Varend Erfgoed verstrekt adviezen in de gevallen en rekening houdend met de termijnen, vermeld in dit decreet.”.

Onderafdeling 8. Wijzigingen aan het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang

Art. 12.1.31. Artikel 3, §2, van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Op de roerende goederen die reeds beschermd zijn op grond van Vlaamse regelgeving of regelgeving van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest inzake onroerend erfgoed, en die ook zijn opgenomen in de lijst, zijn artikel 8 tot 10 van dit decreet slechts van toepassing als de Vlaamse Regering dit uitdrukkelijk bepaalt.”.

Onderafdeling 9. Wijzigingen aan het decreet van 10 maart 2006 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed

Art. 12.1.32. In artikel 6, eerste lid, van het decreet van 10 maart 2006 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2011, wordt de zinsnede

“de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, vermeld in het decreet van 3 maart 1976 houdende bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, of een van haar afdelingen” vervangen door “de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed”.

Onderafdeling 10. Wijzigingen aan het decreet van 16 juni 2006 betreffende het oprichten van de Vlaamse grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen

Art. 12.1.33. In artikel 20, §3, van het decreet van 16 juni 2006 betreffende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen wordt punt 3° opgeheven.

Onderafdeling 11. Wijzigingen aan het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Art. 12.1.34. In artikel 3, §3, eerste lid, van het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie worden de woorden “de afdeling Heraldiek van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen” vervangen door de woorden “de Vlaamse Heraldische Raad”.

Onderafdeling 12. Wijzigingen aan het decreet van 29 juni 2007 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007

Art. 12.1.35. In artikel 18 van het decreet van 29 juni 2007 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De ontvangsten die voortvloeien uit herstellvorderingen, dwangsommen, administratieve geldboeten, recuperatie van de kosten van een ambtshalve uitvoering en van alle ontvangsten die voortvloeien uit de toepassing van andere handhavingsmaatregelen op grond van het Onroerendergoeddecreet van [...] worden toegewezen aan de DAB Herstelfonds, vermeld in artikel 6.1.56 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009. De ontvangsten van de DAB Herstelfonds kunnen tevens aangewend worden voor het verrichten van uitgaven die betrekking hebben op de handhaving van het Onroerendergoeddecreet van [...]”.

Onderafdeling 13. Wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het gronden pandenbeleid

Art. 12.1.36. In artikel 3.2.21, tweede lid, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het gronden pandenbeleid worden punt 3° en punt 4° opgeheven.

Onderafdeling 14. Wijzigingen aan het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009

Art. 12.1.37. In artikel 34 van het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009 wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. Vanaf het werkingsjaar 2009 worden de volgende decreten uitgevoerd binnen de perken van de op de begroting goedgekeurde kredieten:
1° het decreet van 28 april 1998 betreffende het Vlaamse integratiebeleid;
2° het Onroerendergoeddecreet van [...]”.

Onderafdeling 15. Wijzigingen aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Art. 12.1.38. Aan artikel 2.2.2, §1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een overzicht bevat van de geheel of gedeeltelijk gewijzigde of opgeheven erkennings-, rangschikkings- en beschermingsbesluiten genomen bij toepassing van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg en het Onroerendergoeddecreet van [...] dan worden er in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in voorkomend geval de gegevens vermeld in artikel 6.2.5 van het Onroerendergoeddecreet van [...] opgenomen met uitzondering van de aanduiding van de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek op het gegeorefereerd plan.”.

Art. 12.1.39. Aan artikel 2.2.7, §2, van dezelfde codex wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als in het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een erkennings-, rangschikkings of beschermingsbesluit genomen bij toepassing van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg of het Onroerendergoeddecreet van [...] geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd of opgeheven, wordt het ontwerp per beveiligde zending aan de natuurlijke personen en rechtspersonen die houder zijn van het recht van eigendom, erfpacht, opstal, leasing of vruchtgebruik van de betrokken beschermde onroerende goederen ter kennis gebracht. Die personen stellen de gebruikers in kennis van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan binnen een termijn van dertig dagen, ingaand de dag na deze van de kennisgeving. Ze stellen de administratie per beveiligde zending in kennis van de eventuele verkoop, overdracht van het eigendomsrecht of overdracht van een ander zakelijk recht, vergezeld van de nodige stavingsdocumenten, binnen een termijn van tien dagen, ingaand de dag na deze van de kennisgeving. Deze verplichting wordt in de beveiligde zending vermeld. De nieuwe eigenaars worden op hun beurt van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in kennis gesteld.”.

Art. 12.1.40. Aan artikel 2.2.8 van dezelfde codex wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als in het definitief vastgestelde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een erkennings-, rangschikkings of beschermingsbesluit genomen bij toepassing van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg of het Onroerendergoeddecreet van [...] geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd of opgeheven, wordt het ontwerp per beveiligde zending aan eigenaar, blote eigenaar, erfpachthouders, opstalhouder en leasinggever van de betrokken beschermde onroerende goederen ter kennis gebracht. Die personen stellen de gebruikers in kennis van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan binnen een termijn van dertig dagen, ingaand de dag na deze van de kennisgeving. Ze stellen de administratie per beveiligde zending in kennis van de eventuele verkoop, overdracht van het eigendomsrecht of overdracht van een ander zakelijk recht, vergezeld van de nodige stavingsdocumenten, binnen een termijn van tien dagen, ingaand de dag na deze van de kennisgeving. Deze verplichting wordt in de beveiligde zending vermeld. De nieuwe eigenaars worden op hun beurt van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in kennis gesteld.”.

Art. 12.1.41 In artikel 3.1.2, §1, van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punten 1°, 4° en 7°, worden opgeheven; 2° er wordt een punt 13° toegevoegd, dat luidt als volgt: "13° het Onroerendergoeddecreet van [...]".

Art. 12.1.42. In artikel 4.7.16, §1, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede "of in artikel 11, §4, vierde lid, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- of dorpsgezichten" opgeheven.

Afdeling 2. Opheffingsbepalingen

Art. 12.2.1. De volgende regelingen worden opgeheven:

1° de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen;

2° het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, het laatst gewijzigd bij het decreet van 27 maart 2009;

3° het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

4° het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004, 10 maart 2006, 16 juni 2006 en 27 maart 2009.

Afdeling 3. Overgangsbepalingen

Onderafdeling 1. Lopende beschermingsprocedures

Art. 12.3.1. De onder het stelsel van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium en het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg begonnen beschermingsprocedures worden voortgezet overeenkomstig voormelde decreten. Als op het moment van de inwerkingtreding van hoofdstuk 3, afdeling 1, van dit decreet het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen nog niet ter kennis werd gebracht, wordt het advies tijdens de voorlopige bescherming aan de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed gevraagd.

Onderafdeling 2. Oude beschermingsbesluiten

Art. 12.3.2. De besluiten tot bescherming als monument genomen bij toepassing van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen of het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten behouden hun rechtskracht tot zij overeenkomstig dit decreet worden gewijzigd of opgeheven.

Ten aanzien van deze beschermingsbesluiten gelden de algemene voorschriften voor instandhouding en onderhoud vastgesteld overeenkomstig artikel 6.4.2 voor zover zij niet afwijken van de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud opgenomen in het beschermingsbesluit en de gevolgen die dit decreet verbindt aan een bescherming als monument.

De Vlaamse Regering kan een beschermingsbesluit als vermeld in het eerste lid omzetten in een bescherming als archeologische site, cultuurhistorisch landschap of stads- en dorpsgezicht en er de rechtsgevolgen van een bescherming als archeologische site, cultuurhistorisch landschap of stads- en dorpsgezicht overeenkomstig dit decreet aan koppelen.

Art. 12.3.3. De omzetting van een besluit tot definitieve bescherming gebeurt onder de voorwaarden en in de vorm vastgesteld voor de bescherming in artikel 6.1.2, 6.1.5, 6.1.6, 6.1.7, 6.1.13, 6.1.15, 6.1.16, 6.1.17 en 6.1.18.

Art. 12.3.4. De Vlaamse Regering wint voorafgaand aan de voorlopige omzetting advies in bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed.

Art. 12.3.5. Het besluit tot voorlopige omzetting bevat minstens de volgende gegevens:

1° het opschrift van het besluit dat omgezet wordt;

2° de datum van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het besluit dat omgezet wordt;

3° in voorkomend geval de kadastrale gegevens van het perceel of de percelen waarop het beschermde goed zich bevindt;

4° de redenen van omzetting;

5° een beschrijving van de impact op de beheersdoelstellingen, een beschrijving van de impact op de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud.

Bij elk besluit tot omzetting worden de volgende bijlagen gevoegd:

- 1° een gegeoreferencieerd plan waarop het beschermde goed na omzetting nauwkeurig wordt afgeleid en waarop de plaats van aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek wordt aangeduid;
- 2° een fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde goed;
- 3° in voorkomend geval een lijst met de cultuurobjecten die integrerend deel uitmaken van het beschermde goed.

De Vlaamse Regering kan de gegevens die in elk besluit tot omzetting zijn opgenomen, nader omschrijven of uitbreiden.

Art. 12.3.6. Het besluit tot definitieve omzetting bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° het opschrift van het besluit dat omgezet wordt;
- 2° de datum van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het besluit dat omgezet wordt;
- 3° in voorkomend geval de kadastrale gegevens van het perceel of de percelen waarop het beschermde goed zich bevindt;
- 4° de redenen van omzetting;
- 5° een beschrijving van de impact op de beheersdoelstellingen, een beschrijving van de impact op de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud.

Bij elk besluit tot definitieve omzetting worden de volgende bijlagen gevoegd:

- 1° een gegeoreferencieerd plan waarop het beschermde goed na omzetting nauwkeurig wordt afgeleid en waarop de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek wordt aangeduid;
- 2° een fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde goed;
- 3° in voorkomend geval een lijst met de cultuurobjecten die integrerend deel uitmaken van het beschermde goed;
- 4° een document waaruit de behandeling van de bezwaren blijkt.

De Vlaamse Regering kan de gegevens die in elk besluit tot definitieve omzetting of in de bijlagen zijn opgenomen nader omschrijven of uitbreiden.

Art. 12.3.7. Tot de vaststelling van het besluit tot definitieve omzetting blijven de rechtsgevolgen van het vorige besluit tot definitieve bescherming van kracht. De rechtsgevolgen van een besluit tot omzetting zijn van toepassing:

- 1° op de zakelijkrechthouders vanaf de kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.16;
- 2° op de gebruikers en de eigenaars van de cultuurobjecten vanaf de kennisgeving door de zakelijkrechthouders, vermeld in artikel 6.1.16;
- 3° op iedereen vanaf de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, vermeld in artikel 6.1.15.

Art. 12.3.8. De besluiten tot bescherming als landschap genomen in toepassing van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg behouden hun rechtskracht tot zij overeenkomstig dit decreet worden gewijzigd of opgeheven.

Ten aanzien van deze beschermingsbesluiten gelden de algemene voorschriften voor instandhouding en onderhoud vastgesteld overeenkomstig artikel 6.4.2 voor zover zij niet afwijken van de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud opgenomen in het beschermingsbesluit en de gevolgen die dit decreet verbindt aan een bescherming als cultuurhistorisch landschap.

De Vlaamse Regering kan een beschermingsbesluit als vermeld in het eerste lid omzetten in een bescherming als archeologische site, monument of stadsen dorpsgezicht en er de rechtsgevolgen van een bescherming als archeologische site, monument of stadsen dorpsgezicht overeenkomstig dit decreet aan koppelen.

De omzetting van een besluit tot definitieve bescherming gebeurt onder de voorwaarden en in de vorm vastgesteld in de artikelen 12.3.3 tot en met 12.3.7.

Art. 12.3.9. De besluiten tot bescherming als stads- of dorpsgezicht in de zin van artikel 2, 3°, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten voor de wijziging bij het decreet van 22 februari 1995, de besluiten als stads- of dorpsgezicht in de zin van artikel 2, 3°, eerste streepje, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten na de wijziging bij het decreet van 22 februari 1995 behouden hun rechtskracht tot zij overeenkomstig dit decreet worden gewijzigd of opgeheven.

Ten aanzien van deze beschermingsbesluiten gelden de gevolgen die dit decreet verbindt aan een bescherming als stads- en dorpsgezicht.

De Vlaamse Regering kan een beschermingsbesluit als vermeld in het eerste lid omzetten in een bescherming als archeologische site, monument of cultuurhistorisch landschap en er de rechtsgevolgen van een bescherming als archeologische site, monument of cultuurhistorisch landschap overeenkomstig dit decreet aan koppelen.

De omzetting van een besluit tot definitieve bescherming gebeurt onder de voorwaarden en in de vorm vastgesteld in de artikelen 12.3.3 tot en met 12.3.7.

Art. 12.3.10. De besluiten tot bescherming als stadsof dorpsgezicht in de zin van artikel 2, 3°, tweede streepje, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten behouden hun rechtskracht tot zij overeenkomstig dit decreet worden gewijzigd of opgeheven.

Ten aanzien van deze beschermingsbesluiten gelden de algemene voorschriften voor instandhouding en onderhoud vastgesteld overeenkomstig artikel 6.4.2 voor zover zij niet afwijken van de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud opgenomen in het beschermingsbesluit en de gevolgen die dit decreet verbindt aan een bescherming als overgangszone bij een monument.

De Vlaamse Regering kan een beschermingsbesluit als vermeld in het eerste lid omzetten in een bescherming als cultuurhistorisch landschap en er de rechtsgevolgen van een bescherming als cultuurhistorisch landschap overeenkomstig dit decreet aan koppelen.

De omzetting van een besluit tot definitieve bescherming gebeurt onder de voorwaarden en in de vorm vastgesteld in de artikelen 12.3.3 tot en met 12.3.7.

Art. 12.3.11. De besluiten tot bescherming als archeologisch monument of als archeologische zone genomen bij toepassing van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium behouden hun rechtskracht tot zij overeenkomstig dit decreet worden gewijzigd of opgeheven.

Ten aanzien van deze beschermingsbesluiten gelden de algemene voorschriften voor instandhouding en onderhoud vastgesteld overeenkomstig artikel 6.4.2 voor zover zij niet afwijken van de bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud opgenomen in het beschermingsbesluit en de gevolgen die dit decreet verbindt aan een bescherming als archeologische site.

De Vlaamse Regering kan een beschermingsbesluit als vermeld in het eerste lid omzetten in een bescherming als monument, cultuurhistorisch landschap of stadsen dorpsgezicht en er de rechtsgevolgen van een bescherming als monument, cultuurhistorisch landschap of stadsen dorpsgezicht overeenkomstig dit decreet aan koppelen.

De omzetting van een besluit tot definitieve bescherming gebeurt onder de voorwaarden en in de vorm vastgesteld in de artikelen 12.3.3 tot en met 12.3.7.

Onderafdeling 3. Premies

Art. 12.3.12. De aanvragen voor een premie overeenkomstig het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg en het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium die bij het agentschap per beveiligde zending ter kennis werden gebracht voor de inwerkingtreding van hoofdstuk 10, afdeling 2, worden afgehandeld overeenkomstig de regels die golden voorafgaand aan die datum.

Onderafdeling 4. Beheersplannen beschermde landschappen en erfgoedlandschappen

Art. 12.3.13. De herwaarderingsplannen goedgekeurd overeenkomstig het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten en de beheersplannen opgemaakt overeenkomstig het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg behouden hun rechtskracht tot zij overeenkomstig dit decreet worden gewijzigd of opgeheven. Ten aanzien van deze beheersplannen gelden alle gevolgen die dit decreet verbindt aan de beheersplannen, vermeld in hoofdstuk 8.

Onderafdeling 5. Vergunningsaanvragen en beroepsprocedures

Art. 12.3.14. Behoudens andersluidende bepalingen is dit decreet vanaf de datum van inwerkingtreding van toepassing op alle toelatings-, vergunnings- en beroepsprocedures, vermeld in dit decreet, in de stand waarin zij zich bevinden.

Beslissingen van het agentschap tot toekenning of weigering van een machtiging of schriftelijke vergunning voor werken waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning vereist is betreffende beschermde monumenten, constructies binnen beschermde stadsen dorpsgezichten, beschermde landschappen, beschermde archeologische monumenten en beschermde archeologische zones, genomen voor de inwerkingtreding van hoofdstuk 6 van dit decreet, worden bekendgemaakt en kunnen worden uitgevoerd en bestreden overeenkomstig de regels die golden voorafgaand aan die datum.

Als er in de in het tweede lid omschreven gevallen voor beschermde monumenten en constructies binnen beschermde stadsen dorpsgezichten bij het instellen van het georganiseerd administratief beroep bij de Vlaamse Regering overeenkomstig artikel 11, §4/1, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten nog geen advies van de expertencommissie is verleend en hoofdstuk 3, afdeling 1, is al in werking getreden, wint de Vlaamse Regering het advies in van de Vlaamse Commissie Onroerend

Erfgoed. Dit advies heeft de gevolgen als omschreven in artikel 11, §4/1, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten en de bijhorende uitvoeringsbesluiten.

Aanvragen voor de in het tweede lid opgesomde machtigingen en vergunningen die bij het agentschap werden betekend voor de inwerkingtreding van hoofdstuk 6 van dit decreet, maar waarover het agentschap nog niet heeft beslist als het hoofdstuk 6 in werking treedt, worden behandeld overeenkomstig de regels die golden voorafgaand aan die datum. De beslissingen worden bekendgemaakt en kunnen worden uitgevoerd overeenkomstig de regels die golden voorafgaand aan die datum. Die genomen beslissingen kunnen worden bestreden overeenkomstig artikel 6.4.6, eerste lid.

Meldingen van werken betreffende niet als monument beschermde constructies binnen beschermde stadsof dorpsgezichten waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning vereist is, overeenkomstig artikel 11, §4, derde lid, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, voor de inwerkingtreding van hoofdstuk 6 van dit decreet, worden behandeld overeenkomstig de procedureregels die golden voorafgaand aan die datum. Als het college van burgemeester en schepenen van oordeel is dat er voor de aangemelde werken een machtiging vereist is, gelden de regels overeenkomstig het tweede, derde en vierde lid van dit artikel.

Beslissingen van het college van burgemeester en schepenen tot toekenning of weigering van een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning waarin een machtiging of vergunning geweigerd of verleend wordt voor werken betreffende beschermde monumenten, constructies binnen beschermde stadsen dorpsgezichten, beschermde landschappen en beschermde archeologische monumenten en beschermde archeologische zones, genomen voor de inwerkingtreding van hoofdstuk 6 van dit decreet, worden wat die werken betreft bekendgemaakt en kunnen uitgevoerd en bestreden worden overeenkomstig de regels die golden voorafgaand aan die datum.

Aanvragen bij het college van burgemeester en schepenen voor een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning waarin ook moet geoordeeld worden over werken betreffende beschermde monumenten, constructies binnen beschermde stadsen dorpsgezichten, beschermde landschappen, beschermde archeologische monumenten en beschermde archeologische zones en die betekend werden voor de inwerkingtreding van hoofdstuk 6 van dit decreet, maar waarover het college nog niet heeft beslist bij de inwerkingtreding van hoofdstuk 6 van dit decreet, worden behandeld overeenkomstig de procedureregels die golden voorafgaand aan die datum. De beslissingen worden bekendgemaakt en kunnen worden uitgevoerd overeenkomstig de regels die golden voorafgaand aan die datum. Die genomen beslissingen kunnen worden bestreden overeenkomstig artikel 6.4.6, tweede lid.

Beslissingen van de deputatie tot toekenning of weigering van een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning waarin een machtiging of vergunning geweigerd of verleend wordt voor werken betreffende beschermde monumenten, constructies binnen beschermde stadsen dorpsgezichten, beschermde landschappen en beschermde archeologische monumenten en beschermde archeologische zones, genomen voor de inwerkingtreding van hoofdstuk 6 van dit decreet, worden bekendgemaakt en kunnen worden uitgevoerd en bestreden overeenkomstig de regels die golden voorafgaand aan die datum.

Als er in de in het vorige lid omschreven gevallen voor beschermde monumenten en constructies binnen stadsen dorpsgezichten bij het instellen van het beroep bij de deputatie nog geen advies van de expertencommissie is verleend en hoofdstuk 3, afdeling 1, is al in werking getreden, wint de Vlaamse Regering het advies in van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. Dit advies heeft de gevolgen als omschreven in artikel 11, §4/2, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten en de bijhorende uitvoeringsbesluiten.

Beroepsdossiers betreffende de in het vorige lid opgesomde stedenbouwkundige vergunningen en verkavelingsvergunningen die bij de deputatie werden betekend voor de inwerkingtreding van hoofdstuk 6 van dit decreet worden behandeld overeenkomstig de procedureregels die golden voorafgaand aan die datum. Die genomen beslissingen kunnen worden bestreden overeenkomstig artikel 6.4.6, derde lid.

Beslissingen over schriftelijke vergunningen om archeologische opgravingen, prospecties met ingrepen in de bodem en graafwerken uit te voeren en om detectoren te gebruiken met de bedoeling onroerende archeologische monumenten op te sporen en vrij te leggen en roerende archeologische monumenten te verzamelen of uit hun originele context te verwijderen, genomen overeenkomstig het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium voor de inwerkingtreding van hoofdstuk 5 van dit decreet, worden bekendgemaakt en kunnen worden uitgevoerd en bestreden overeenkomstig de regels die golden voorafgaand aan die datum.

Aanvragen voor schriftelijke vergunningen voor de in het vorige lid omschreven ingrepen die werden betekend voor de inwerkingtreding van hoofdstuk 5 van dit decreet worden behandeld, bekendgemaakt en kunnen worden uitgevoerd en bestreden overeenkomstig de regels die golden voorafgaand aan die datum.

Onderafdeling 6. Ankerplaatsen en erfgoedlandschappen

Art. 12.3.15. De ankerplaatsen definitief aangeduid overeenkomstig het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg worden beschouwd als een vaststelling van de landschapsatlas als vermeld in hoofdstuk 4 van dit decreet en als onroerenderfgoedrichtplannen als vermeld in hoofdstuk 7 van dit decreet.

De ankerplaatsen voorlopig aangeduid overeenkomstig het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg kunnen overeenkomstig dat decreet definitief worden aangeduid.

Art. 12.3.16. De erfgoedlandschappen afgebakend overeenkomstig het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg worden beschouwd als erfgoedlandschap in de zin van dit decreet.

Onderafdeling 7. Inspecteurs Onroerend Erfgoed

Art. 12.3.17. De ambtenaren, vermeld in artikel 14 en 15 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, artikel 30 tot en met 32 en 37 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium en artikel 40 en 42 van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, behouden hun respectieve bevoegdheden van opsporing, vaststelling, herstellvordering en uitvoering van gerechtelijke titels met overeenkomstige toepassing met afdelingen 3 en 4 zolang de inspecteurs Onroerend Erfgoed nog niet zijn benoemd.

Zodra de inspecteurs Onroerend Erfgoed benoemd zijn, nemen zij de bevoegdheden van de ambtenaren, vermeld in het eerste lid, over. Zij zetten de herstellvorderingen voort die door de daartoe gemachtigde ambtenaren reeds werden ingeleid bij het parket of aanhangig gemaakt bij de burgerlijke rechter, en dragen zorg voor de uitvoering van gerechtelijke titels, gewezen onder gelding van de decreten, vermeld in het eerste lid, en de wetten en de decreten die vervangen zijn door de bedoelde decreten.

De stakingsbevelen, regelmatig gegeven en gehandhaafd onder gelding van de decreten, vermeld in het eerste lid, verkrijgen dezelfde rechtsgevolgen als omschreven in hoofdstuk 11, afdeling 5, onderafdeling 2.

Onderafdeling 8. Inventaris bouwkundig erfgoed

Art. 12.3.18. De bestaande reglementaire gevolgen van de inventaris bouwkundig erfgoed, vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op basis van artikel 12/1 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten blijven van kracht totdat hoofdstuk 4 van dit decreet en dit artikel in werking treden.

De laatste vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed bij besluit van de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op basis van artikel 12/1 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten voorafgaand aan de inwerkingtreding van hoofdstuk 4 van dit decreet, geldt als vaststelling overeenkomstig artikel 4.1.1. **Artikel 4.1.9** is op deze inventaris enkel van toepassing voor de goederen die aan een openbaar onderzoek overeenkomstig artikel 4.1.3 zijn onderworpen.

Onderafdeling 9. Informatieplicht met betrekking tot publiciteit en onderhandse en authentieke akten

Art. 12.3.19. Artikel 4.1.11 en 6.4.9 zijn pas van toepassing op de onderhandse en authentieke akten afgesloten na de datum van inwerkingtreding van het decreet.

Onderafdeling 10. Bestaande reglementaire bepalingen

Art. 12.3.20. De bestaande reglementaire bepalingen die onder het toepassingsgebied van dit decreet vallen en niet zonder voorwerp noch in tegenstrijd zijn met dit decreet, blijven van kracht totdat ze worden gewijzigd, opgeheven of vervangen door besluiten genomen ter uitvoering van dit decreet.

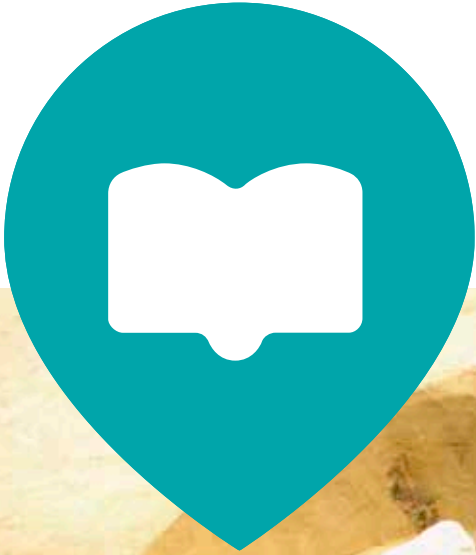
Afdeling 4. Inwerkingtreding

Art. 12.4.1. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering per artikel te bepalen datum.

Art. 12.4.2. Hoofdstuk 5 en artikel 12.2.1, 3°, treden in werking op de datum bepaald in het besluit houdende de vaststelling van lijst van aangeduide erkende archeologen.

HET ONROERENDERFGOEDBESLUIT

Romeinse waterput @ Kesselt

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO), inzonderheid op artikel 43, het laatst gewijzigd bij verordening (EU) nr. 1312/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 19 december 2011;

Gelet op de verordening (EG) nr. 1975/2006 van de Commissie van 7 december 2006 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad met betrekking tot de toepassing van controleprocedures en van de randvoorwaarden in het kader van de steunmaatregelen voor plattelandontwikkeling;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20 en 87, §1, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;

Gelet op de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 april 1996;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het laatst gewijzigd bij het decreet van 11 mei 2012;

Gelet op het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 maart 2013;

Gelet op het Bosdecreet van 13 juni 1990, artikel 12, §4, vervangen bij het decreet van 12 december 2008 en gewijzigd bij het decreet van 11 mei 2012, artikel 41bis, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2004 en 7 december 2007, artikel 41ter, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij de decreten van 22 april 2005 en 7 december 2007, artikel 43, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2004, 22 april 2005 en 7 december 2007 en artikel 90bis, ingevoegd bij het decreet van 21 oktober 1997, vervangen bij het decreet van 17 juli 2000 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012;

Gelet op het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 november 2011;

Gelet op het decreet van 6 juli 1994 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1994, artikel 7, §2;

Gelet op het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, titel IV, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 april 2007;

Gelet op het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten, het laatst gewijzigd bij het decreet van 5 juli 2013;

Gelet op het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, het laatst gewijzigd bij het decreet van 27 maart 2009;

Gelet op het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, artikel 70, gewijzigd bij het decreet van 31 mei 2013, artikel 72, gewijzigd bij de decreten van 8 december 2000 en 31 mei 2013 en artikel 73, gewijzigd bij het decreet van 31 mei 2013;

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 9, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 12 december 2008, artikel 36, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 44 en 54;

Gelet op het decreet van 8 december 1998 houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begrotingscontrole 1998, artikel 2, §2;

Gelet op het decreet van 29 maart 2002 tot bescherming van varend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006;

Gelet op het decreet van 18 december 2002 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel betreffende de milieueffecten veiligheidsrapportage, gewijzigd bij het decreet van 22 april 2005;

Gelet op de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, artikel 3;

Gelet op het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, artikel 8, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2013;

Gelet op het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, artikel 6, §2 en artikel 7;

Gelet op het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten, artikel 53;

Gelet op het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, artikel 146 en 147;

Gelet op het Energiedecreet van 8 mei 2009, artikel 11.1.4, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2011;

Gelet op de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 4.2.2, 4.2.3, 4.4.23, 4.7.13, tweede lid en artikel 4.7.15, §1;

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1, 3.6.1, 3.7.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.1.9, 6.3.2, 6.4.2, 6.4.4, 6.4.6, 6.5.3, 7.1.1, 8.1.1, 9.1.1, 10.1.1, 10.2.1, 10.2.2, 11.5.13 en 12.4.1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de werking en van de presentiegelden en vergoedingen van adviesorganen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 1991 houdende vaststelling van de procedures inzake de subsidiëring van werken aan beschermde monumenten die door of op initiatief van regionale of lokale besturen worden uitgevoerd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 1992 tot vaststelling van de modaliteiten voor de toekenning en uitbetaling van de subsidies voor werken aan beschermde monumenten die door of op initiatief van regionale of lokale besturen worden uitgevoerd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stadsen dorpsgezichten;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 1994 houdende aanwijzing van de besturen en openbare instellingen die advies geven over gemeentelijke plannen van aanleg;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 1994 tot het instellen van een onderhoudspremie voor gerangschikte landschappen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 1997 houdende algemene beschermingsvoorschriften, adviesen toestemmingsprocedure, instelling van een register en vaststelling van een herkenningsteken voor beschermde landschappen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juli 1997 tot uitvoering van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsaanvragen en aanvragen tot verkavelingswijziging;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 11 mei 2001 tot aanwijzing van de instellingen en administraties die adviseren over voorontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2001 houdende vaststelling van het premiestelsel voor restauratiewerkzaamheden aan beschermde monumenten;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2002 houdende de organisatie van de Vlaamse Monumentenprijs;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 4 april 2003 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de beheerscommissies voor beschermde landschappen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 4 april 2003 tot instelling van een premiestelsel voor beschermde landschappen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 betreffende de erkenning en de subsidiëring van bosgroepen en de wijze waarop leden van het Agentschap voor Natuur en Bos kunnen meewerken in erkende bosgroepen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 tot vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten en van terreinbeherende natuurverenigingen en houdende toekenning van subsidies;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 21 november 2003 houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003 tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreemde functiewijzigingen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 betreffende de samenstelling, de organisatie, de bevoegdheden en de werking van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van het Vlaamse Gewest;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechts-persoonlijkheid Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2004 tot het vaststellen van een onderhoudspremie voor beschermde monumenten en stadsen dorpsgezichten;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Inspectie RWO;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 2006 houdende het algemeen reglement op de boekhouding van de besturen van de erkende erediensten en van de centrale besturen van de erkende erediensten;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2008 tot bepaling van nadere regels voor de zorgplicht betreffende definitief aangewezen ankerplaatsen en erfgoedlandschappen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 14 november 2008 betreffende de subsidiëring van de bebossing van landbouwgronden ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO);

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuurreservaten;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een verkavelingsvergunning;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 betreffende de meldingsplichtige handelingen ter uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;

Gelet op het Energiebesluit van 19 november 2010;

Gelet op het Financieringsbesluit van 21 december 2012;

Gelet op het ministerieel besluit van 7 december 1976 tot inrichting van het register van monumenten en stadsen dorpsgezichten;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 17 januari 2014;

Gelet op de adviesvraag binnen 30 dagen die op 7 april 2014 bij de Raad van State is ingediend, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat het advies niet is meegedeeld binnen die termijn;

Overwegende het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juni 2010 betreffende de beleidsen beheerscyclus van de gemeenten, de provincies en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk en Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

HOOFDSTUK 1. INLEIDENDE BEPALING

Artikel 1. Dit besluit wordt aangehaald als: het Onroerendergoedbesluit van ...

HOOFDSTUK 2. DEFINITIES

Art. 2. In dit besluit wordt verstaan onder:

1° beheersdienst: de administratieve overheid die belast is met de uitvoering van de beheersovereenkomsten;

2° beheersmaatregel: het werk, de dienst of de handeling die de zakelijkrechthouder of beheerder in het kader van een beheersovereenkomst verricht, laat verrichten of achterwege laat, afhankelijk van de beheersdoelstelling;

3° beheerspakket: een geheel van beheersmaatregelen die tegemoetkomen aan een specifieke beheersdoelstelling;

4° belanghebbende: de zakelijkrechthouder en de gebruiker van het onroerend goed, de zakelijkrechthouders van percelen die grenzen aan het onroerend goed, de gemeente of de provincie waarin het onroerend goed gelegen is, het agentschap en in voorkomend geval de leden van de beheerscommissie;

5° beleidsprioriteiten: de beleidsdoelstellingen die de Vlaamse Regering formuleert en waarbij ze, al dan niet met een subsidieregeling, de lokale besturen aanmoedigt of verplicht om binnen de geformuleerde doelstellingen een eigen lokaal beleid te voeren;

6° bijwerken: de bijkomende werkzaamheden, beheersmaatregelen of diensten die, door niet voorzienbare omstandigheden, tijdens de uitvoering van goedgekeurde werkzaamheden of beheersmaatregelen noodzakelijk blijken en niet vermeld zijn in de kostenraming op basis waarvan de erfgoedpremie werd toegekend;

7° Commissie: de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, vermeld in artikel 3.1.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013;

8° cultuurgoederen: roerende goederen, die omwille van hun erfgoedwaarde van algemeen belang zijn, waarvan het samen voorkomen met het gebouw een bijzondere waarde heeft en die ofwel ontworpen zijn voor of vervaardigd met het beschermd goed ofwel gerelateerd zijn aan de functie van het beschermd goed en waarvoor historische verbondenheid met het beschermd goed kan aangetoond worden. Voor beschermde onroerende goederen in eigendom van privé-personen of -vennootschappen moeten de cultuurgoederen opgenomen zijn in een beschermingsbesluit of een goedgekeurd beheersplan of er moet voorheen voor het beheer ervan een premie verleend zijn opdat ze als cultuurgoederen beschouwd kunnen worden;

9° discipline: een bepaald vakgebied, specialisme of beroep binnen de onroerendergoedsector;

10° forfaitaire werkzaamheden: de werkzaamheden of diensten, opgenomen in een door de minister vastgestelde lijst, die op forfaitaire basis overeenkomstig de bedragen, vermeld in die lijst, in aanmerking komen voor de toekenning van een erfgoedpremie;

11° gespecialiseerde werkzaamheden:

a) beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten aan:

- 1) orgels, beiaarden, torenuurwerken, luiklokken;
  - 2) historische instrumenten;
  - 3) beeldhouwwerken of grafstenen;
  - 4) panelen, schilderijen, muurschilderingen;
  - 5) muurbekledingen, textiel;
  - 6) bomen, historische tuinen en parken;
  - 7) meubilair, lambriseringen, tuinen straatmeubilair;
  - 8) heraldische wapens en symbolen;
  - 9) glasramen;
  - 10) smeedwerk;
  - 11) archeologische ensembles of sites;
  - 12) industrieel erfgoed met inbegrip van installaties, uitrustingsstukken en onderdelen;
  - 13) cultuuroederen;
- b) beveiligingswerken tegen diefstal, brand en bliksemvloed van beschermde monumenten en de cultuuroederen die er integrerend deel van uitmaken;
- 12° kostenraming: een lijst met posten van de beoogde maatregelen, werkzaamheden en diensten, met aanduiding van de benodigde hoeveelheden en hun vermoedelijke kostprijs, al dan niet gebaseerd op de goedgekeurde lijst met forfaitaire werkzaamheden;
- 13° lokale beleidscyclus: de beleidscyclus van zes jaar die gekoppeld is aan de lokale bestuursperiode en die begint in het tweede jaar dat volgt op de lokale verkiezingen en eindigt op het einde van het jaar na de daaropvolgende verkiezingen;
- 14° meerwerken: de bijkomende werkzaamheden, beheersmaatregelen of diensten die de vermoedelijke hoeveelheden die in de aanvaarde kostenraming worden vermeld, overschrijden;
- 15° minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor het onroerend erfgoed;
- 16° monument, bestemd voor een erkende eredienst: de gebouwen vermeld in artikel 4, 81, 117, 153, 189 en 232 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten, voor zover ze bestemd zijn voor de eredienst;
- 17° onderwijsgebouw: een onroerend goed dat op grond van zijn onderwijsbestemming vrijgesteld is van de onroerende voorheffing;
- 18° onroenderfgoedactoren: de betrokkenen en belanghebbenden bij de zorg voor het onroerend erfgoed op het grondgebied van de gemeente;
- 19° ontwerper: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die het ontwerp maakt van de werkzaamheden of diensten aan of in beschermde goederen of in erfgoedlandschappen, en ze begeleidt en controleert of het beheersplan opmaakt;
- 20° open erfgoed: een beschermd goed, een erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, dat op regelmatige basis opengesteld wordt met het doel op een actieve en sprekende manier inzicht te geven in de erfgoedwaarde van het goed, in overeenstemming met de door de minister vastgestelde richtlijnen van publieksgerichte erfgoedontsluiting en dat uitdrukkelijk als dusdanig erkend is in de beslissing waarbij het beheersplan werd goedgekeurd;
- 21° post: een gedetailleerde omschrijving per onderdeel van de te leveren goederen, diensten en te verrichten werkzaamheden;
- 22° premienemer: elkeen die opdrachtgever is van de beheersmaatregelen, werkzaamheden, diensten, voorafgaande onderzoeken of de opmaak van het beheersplan en die de kosten ervan draagt;
- 23° publieksgerichte erfgoedontsluiting: de openstelling van onroerend erfgoed, in overeenstemming met de door de minister vastgestelde richtlijnen van publieksgerichte erfgoedontsluiting, die uitdrukkelijk bedoeld is om het grote publiek op een actieve en sprekende manier inzicht te geven in de erfgoedwaarde van het goed;
- 24° regulier onderhoud: de preventieve en periodieke onderhoudswerken, gericht op het duurzaam in goede staat houden van een goed, die geen vervanging of wijziging van materiaal en uitvoeringstechniek impliceren en die geen negatieve impact op de erfgoedwaarde en geen impact op de bodem hebben;
- 25° toekenning: de officiële kennisgeving aan de premienemer van het ministerieel besluit waarbij het bedrag van de erfgoedpremie, aangevraagd volgens de bijzondere procedure, wordt vastgesteld;
- 26° uitvoerder: de natuurlijke persoon of rechtspersoon, die het beheer van of de werkzaamheden aan onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen uitvoert;
- 27° voorafgaand onderzoek: elke vorm van voorbereidend onderzoek dat noodzakelijk is voor het kwaliteitsvolle beheer of de herwaardering van een beschermd goed of een erfgoedlandschap en waarvan verondersteld mag worden dat het buiten de gebruikelijke opdracht van een eventuele ontwerper valt, met inbegrip van de werkzaamheden die nodig zijn om dat onderzoek uit te voeren;
- 28° ZEN-erfgoed: beschermde onroerende goederen of onroerende goederen gelegen in een erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, dat niet van dien aard is dat het economisch nut kan hebben, en dat uitdrukkelijk als dusdanig erkend is in de beslissing waarbij het beheersplan werd goedgekeurd.

HOOFDSTUK 3. INSTANTIES EN ACTOREN VAN HET ONROERENDERFGOEDBELEID

Afdeling 1. Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed

Art. 3.1.1. De Commissie bestaat uit:

1° veertien leden met expertise in minstens één van de disciplines van onroerend erfgoed;

2° zeven leden uit het maatschappelijke middenveld.

Art. 3.1.2. Het lidmaatschap van de Commissie is niet verenigbaar met:

1° een mandaat in het Europees Parlement, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Vlaams Parlement of het Brussels Hoofdstedelijk Parlement;

2° het ambt van minister of staatssecretaris;

3° het ambt van personeelslid van een departement of agentschap van de Vlaamse overheid, belast met de uitvoering van het beleid inzake onroerend erfgoed;

4° het ambt van personeelslid van het secretariaat van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed.

De leden, bedoeld in artikel 3.1.1, 1°, treden in de Commissie niet op als vertegenwoordiger van de organisatie waarin ze deel uitmaken van de bestuursorganen, of waartoe ze behoren als werknemer of als vrijwilliger maar vanuit hun deskundigheid op het vlak van onroerend erfgoed.

De leden, bedoeld in artikel 3.1.1, 2°, streven er naar om het belang dat verdedigd wordt door een maatschappelijke belangengroep te overstijgen en mee te werken aan adviezen die gericht zijn op het algemeen belang en de doelstellingen van het onroerenderfgoedbeleid.

Ten hoogste twee derde van de leden van de Commissie is van hetzelfde geslacht.

Art. 3.1.3. De leden van de Commissie worden benoemd door de Vlaamse Regering na een openbare oproep tot kandidaatstelling, die ten minste bekendgemaakt wordt in het Belgisch Staatsblad, op de website van het agentschap en op andere relevante websites.

De voorzitter van de Commissie is één van de leden. De voorzitter wordt benoemd door de Vlaamse Regering.

Art. 3.1.4. De Vlaamse Regering kan een einde maken aan het mandaat van een lid of voorzitter van de Commissie:

1° op verzoek van de mandaathouder;

2° op verzoek van de Commissie;

3° na advies van de Commissie als de mandaathouder drie opeenvolgende vergaderingen zonder geldige verantwoording niet bijwoont;

4° na advies van de Commissie als de mandaathouder activiteiten of functies uitoefent die onverenigbaar zijn met het mandaat of die een strijdigheid van belangen tot gevolg hebben.

De Vlaamse Regering voorziet in de vervanging van overleden of ontslagen leden. Als een lid vervangen wordt in de loop van de vierjarige termijn, wordt zijn mandaat voleindigd door zijn vervanger.

Art. 3.1.5. De Commissie legt binnen de drie maanden na de benoeming van haar leden een voorstel van huishoudelijk reglement ter goedkeuring voor aan de minister.

Art. 3.1.6. Het secretariaat van de Commissie wordt uitgeoefend door het secretariaat van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed.

Het secretariaat is belast met de administratieve, logistieke en inhoudelijke ondersteuning van de Commissie. Het secretariaat zorgt onder andere voor de verslaggeving van de vergaderingen en voor de redactie van de ontwerpadviezen, ontwerpverslagen en ontwerpbesluiten.

Art. 3.1.7. De Vlaamse Regering voorziet, via de jaarlijkse dotatie aan de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed, in de nodige financiële middelen voor de werking van de Commissie.

Art. 3.1.8. De Commissie kan aan de agentschappen, bevoegd voor het onroerend erfgoed, vragen om toelichtingen te verschaffen over de aangelegenheden die passen in het kader van de werkzaamheden van de Commissie.

De Commissie kan alle nodige informatie inwinnen bij administratieve overheden of bij de indiener van een beroep.

De vergaderingen van de Commissie zijn besloten. De Commissie kan evenwel te allen tijde externe deskundigen of betrokkenen uitnodigen om in een adviserende hoedanigheid deel te nemen aan haar vergaderingen en om hen te raadplegen over bijzondere vraagstukken. Ze verlaten de vergadering voor de besluitvorming.

De Commissie kan werkcommissies oprichten.

Art. 3.1.9. De Commissie brengt jaarlijks verslag uit over haar werkzaamheden bij de minister. Dat verslag wordt openbaar gemaakt.

Art. 3.1.10. De leden van de commissie hebben recht op een presentiegeld en op de terugbetaling van hun reizen maaltijdkosten. Het presentiegeld wordt aan hen toegekend en de reizen maaltijdkosten worden aan hen terugbetaald overeenkomstig de volgende regels:

1° een presentiegeld van 30 euro wordt toegekend voor een deelneming gedurende minstens drie uur, op dezelfde dag, aan een of meer vergaderingen van de commissie. Het presentiegeld bedraagt 45 euro voor een deelneming gedurende minstens zes uur op dezelfde dag; 2° hun reizen maaltijdkosten worden terugbetaald volgens de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 houdende vaststelling van de rechtspositie van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid. Voor de berekening van de reizen maaltijdvergoedingen wordt de woonplaats als standplaats beschouwd.

Voor de leden van de commissie die andersvalide zijn en zonder assistentie van een derde persoon de zittingen niet kunnen bijwonen, bedragen de presentiegelden, vermeld in het eerste lid, 60 euro voor een deelneming gedurende minstens drie uur, op dezelfde dag, aan een of meer vergaderingen van de commissie, en 90 euro voor een deelneming gedurende minstens zes uur op dezelfde dag.

Er wordt voor maximaal 24 vergaderingen per jaar een presentiegeld toegekend.

Art. 3.1.11. Vanaf 1 januari 2015 worden de presentiegelden, vermeld in artikel 3.1.10, jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex, met als referentie de maand december die voorafgaat aan het jaar waarvoor de presentiegelden worden toegekend. Die bedragen zijn gekoppeld aan de gezondheidsindex 100,41 van december 2013 (basis 2013 = 100).

Onder de gezondheidsindex wordt verstaan het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, bekrachtigd bij de wet van 30 maart 1994.

Art. 3.1.12. De presentiegelden en de reizen maaltijdvergoedingen, vermeld in artikel 3.1.10, worden jaarlijks door het secretariaat betaald aan de leden van de commissies, op voorlegging van een door het lid opgemaakte en voor echt en juist verklaarde kostenstaat.

Afdeling 2. Erkenning als onroerendergoedgemeente

Art. 3.2.1. Om erkend te worden en te blijven als onroerendergoedgemeente moet de onroerendergoedgemeente voldoen aan de volgende Vlaamse beleidsprioriteiten inzake het onroerendergoedbeleid:

1° de gemeente beschikt over een onderbouwde beleidsvisie die het actief behoud van het onroerend erfgoed op haar grondgebied voor ogen heeft en die complementair is aan het Vlaamse onroerendergoedbeleid:

a) de beleidsvisie is integraal en omvat dus een visie op de zorg voor het archeologisch erfgoed, voor de monumenten en voor de cultuurhistorische landschappen;

b) de beleidsvisie is geïntegreerd en is dus afgestemd met andere beleidsvelden die raakvlakken hebben met de onroerendergoedzorg;

c) de beleidsvisie houdt rekening met de noden van de aanwezige onroerendergoedactoren;

2° de gemeente ondersteunt de vrijwilligerswerking die zich inzet voor het duurzame behoud en beheer en voor de ontsluiting van het onroerend erfgoed op haar grondgebied en neemt acties om een lokaal draagvlak voor de onroerendergoedzorg te creëren;

3° de gemeente neemt een voorbeeldfunctie op met betrekking tot het duurzame behoud en beheer van het onroerend erfgoed in haar eigendom of onder haar beheer, en integreert de visie op dat onroerend erfgoed in de beslissingen en plannen van de gemeente;

4° de gemeente bouwt met het oog op expertiseverwerving een consultatienetwerk uit met de diensten en organisaties die betrokken zijn bij de zorg voor het onroerend erfgoed en betreft een door de gemeenteraad erkende adviesraad, waarin de aanwezige onroerendergoedactoren vertegenwoordigd zijn, bij de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van hun gemeentelijke onroerendergoedbeleid;

5° de gemeente houdt de toelatingen, de adviezen en de meldingen, afgeleverd in het kader van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en dit besluit, bij in een register dat digitaal raadpleegbaar is door het agentschap.

De minister kan de nadere vormvereisten voor het register, vermeld in het eerste lid, 5°, bepalen.

Als een gemeente voldoet aan de Vlaamse beleidsprioriteiten inzake het onroerendergoedbeleid, voldoet de gemeente ook aan de voorwaarden om te worden erkend als onroerendergoedgemeente. Om te voldoen aan de Vlaamse beleidsprioriteiten kan een gemeente zich laten ondersteunen door een erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst.

Art. 3.2.2. Uiterlijk op 15 januari van het eerste jaar van de lokale beleidscyclus of, bij een evaluatie na drie jaar door de Vlaamse Regering, op 15 januari van het vierde jaar van de lokale beleidscyclus, dient de gemeente de lokale invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten bij de Vlaamse Regering in. De gemeente bezorgt daarvoor de relevante onderdelen van de door de gemeenteraad goedgekeurde strategische meerjarenplanning, vermeld in artikel 146 en 147 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, aan de Vlaamse Regering. Daarin geeft de gemeente aan hoe ze uitwerking zal geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten inzake het onroerendergoedbeleid. De gemeente kan op eigen initiatief aanvullende documenten bezorgen.

De strategische meerjarenplanning bevat:

- 1° een beschrijving van de gewenste effecten en indicatoren van het onroerendergoedbeleid;
- 2° de actieplannen en de acties die de gemeente in samenwerking met lokale actoren opzet om vorm te geven aan het onroerendergoedbeleid;
- 3° een beschrijving van de manier waarop de gemeente de participatie organiseert.

Art. 3.2.3. Het agentschap beoordeelt de aanvraag tot erkenning van de onroerendergoedgeemeente op basis van de Vlaamse beleidsprioriteiten inzake het onroerendergoedbeleid en brengt daarover een advies uit aan de minister uiterlijk op 15 maart van hetzelfde jaar van de indiening van de Vlaamse beleidsprioriteiten.

Art. 3.2.4. Op basis van het advies van het agentschap beslist de minister over de erkenning van de onroerendergoedgeemeente. De minister kan het advies van de Commissie inwinnen.

Art. 3.2.5. Uiterlijk op 30 april van het eerste jaar, en in voorkomend geval, van het vierde jaar van de lokale beleidscyclus brengt de minister de gemeenten op de hoogte van het al dan niet aanvaarden van de erkenningsaanvraag.

Art. 3.2.6. De erkenning van een onroerendergoedgeemeente wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Art. 3.2.7. Een erkenning als onroerendergoedgeemeente is voor onbepaalde duur en geldt zolang aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 3.2.1, en aan de voorwaarden in het kader van de opvolging, vermeld in artikel 3.2.9, voldaan wordt.

Art. 3.2.8. De erkenning als onroerendergoedgeemeente gaat in vanaf 1 juli van het jaar waarin de aanvraag werd goedgekeurd.

Art. 3.2.9. Uiterlijk op 31 juli van elk jaar rapporteert de erkende onroerendergoedgeemeente over de uitvoering van haar engagementen, behalve in het jaar van de aanvraag tot erkenning. De gemeente bezorgt daartoe de relevante onderdelen van de door de gemeenteraad goedgekeurde jaarrekening van het voorafgaande jaar aan de Vlaamse Regering. Daarin geeft de gemeente aan welke activiteiten en prestaties werden verricht of effecten werden bereikt in het kader van de Vlaamse beleidsprioriteiten inzake het onroerendergoedbeleid.

Art. 3.2.10. Als de erkende onroerendergoedgeemeente niet voldoet aan de erkenningsvoorwaarden of aan de rapporteringsverplichtingen, als de rapportering manifest onduidelijk is of als de gemeente onvoldoende aantoont dat ze de vooropgestelde doelstellingen heeft nagestreefd, maakt de minister uiterlijk drie maanden na de ontvangst van de rapportering of, bij gebrek aan rapportering uiterlijk drie maanden na de uiterste indieningsdatum, per beveiligde zending bezwaar bij de gemeente. De gemeente bezorgt, binnen twee maanden na de ontvangst van het bezwaar aan de minister een aangepaste rapportering of een motiverende nota met de redenen waarom bepaalde engagementen niet zijn nagekomen.

Art. 3.2.11. Het agentschap kan op verzoek van de minister vragen aan een visitatiecommissie om de werking van de erkende onroerendergoedgeemeente te evalueren. Daarvoor wordt een visitatiecommissie door het agentschap samengesteld met minstens één vertegenwoordiger uit de Commissie en minstens één vertegenwoordiger aangewezen door de representatieve organisatie die de belangen behartigt van de Vlaamse steden en gemeenten. De visitatiecommissie wordt paritair samengesteld. Het secretariaat van de visitatiecommissie wordt waargenomen door het agentschap. De visitatiecommissie kan alle documenten opvragen die betrekking hebben op de erkenningsvoorwaarden, kan de erkende onroerendergoedgeemeente vragen om toelichting te komen geven en kan de erkende onroerendergoedgeemeente zelf bezoeken om na te gaan of de erkende onroerendergoedgeemeente wel blijft voldoen aan de erkenningsvoorwaarden.

Art. 3.2.12. Het agentschap deelt de resultaten van de evaluatie mee aan de minister binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de bevindingen van de visitatiecommissie. De minister kan bij een negatieve evaluatie de erkenning van de onroerendergoedgeemeente schorsen voor een termijn van maximaal honderdtwintig dagen. Het agentschap deelt die beslissing tot schorsing per beveiligde zending mee aan de erkende onroerendergoedgeemeente. De erkende onroerendergoedgeemeente beschikt vanaf de betekening van de beslissing tot schorsing over een termijn van zestig dagen om de redenen voor de schorsing van de erkenning te remediëren.

Tijdens een periode van schorsing kan de erkende onroerendergoedgeemeente haar taken en bevoegdheden ter uitvoering van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en dit besluit verder uitvoeren en uitoefenen. De visitatiecommissie heeft evenwel toegang tot het register met toelatingen, adviezen en meldingen, vermeld in artikel 3.2.1, eerste lid, 5°.

De geschorste onroerendergoedgemeente bezorgt binnen de bovenvermelde termijn van zestig dagen per beveiligde zending een reactie aan het agentschap waarin ze beschrijft welke acties ze heeft ondernomen of onverwijld zal ondernemen ter remediëring.

Als de visitatiecommissie van oordeel is dat de acties volstaan om te voldoen aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de visitatiecommissie een voorstel tot opheffing van de schorsing. Als de visitatiecommissie van oordeel is dat de acties niet volstaan om te voldoen aan de erkenningsvoorwaarden of als de onroerendergoedgemeente geen schriftelijke reactie heeft bezorgd binnen de gestelde termijn, formuleert de visitatiecommissie een voorstel tot intrekking van de erkenning.

Op basis van het voorstel van de visitatiecommissie maakt het agentschap voor de minister een voorstel op van de beslissing tot opheffing van de schorsing of tot intrekking van de erkenning. De minister beslist uiterlijk binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het voorstel.

Art. 3.2.13. Als een erkende onroerendergoedgemeente zelf te kennen geeft dat ze niet meer erkend wil zijn, formuleert het agentschap een definitief voorstel van beslissing over de intrekking van de erkenning zonder dat de onroerendergoedgemeente eerst wordt geschorst. De minister beslist uiterlijk binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het voorstel van beslissing over het intrekken van de erkenning.

Art. 3.2.14. Het agentschap brengt de gemeente per beveiligde zending onverwijld op de hoogte van de beslissing van de minister over het al dan niet intrekken van de erkenning of de opheffing van de schorsing. De intrekking van de erkenning of de opheffing van de schorsing gaat in op de dag die volgt op de dag van de betekening van de beslissing aan de onroerendergoedgemeente.

Als de minister geen beslissing neemt binnen de termijn, vermeld in artikel 3.2.12 of 3.2.13, wordt de erkenning geacht niet te zijn ingetrokken en de schorsing te zijn opgeheven.

Art. 3.2.15. De intrekking van een erkenning als onroerendergoedgemeente wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Art. 3.2.16. Als een gemeente na de intrekking van haar erkenning opnieuw een aanvraag tot erkenning als onroerendergoedgemeente wil indienen, moet ze de volledige aanvraagprocedure opnieuw doorlopen.

Art. 3.2.17. Als de erkenning van een onroerendergoedgemeente wordt ingetrokken, behandelt de gemeente de ontvankelijke vergunningen toelatingsaanvragen die voor de kennisgeving van de intrekking van de erkenning zijn ingediend, overeenkomstig artikel 4.1.10 en 6.4.4, §1, van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.

Afdeling 3. Erkenning als intergemeentelijke onroerendergoeddienst

Art. 3.3.1. Om een aanvraag tot erkenning als intergemeentelijke onroerendergoeddienst te kunnen indienen moet het intergemeentelijk samenwerkingsverband:

- 1° opgericht zijn overeenkomstig het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;
- 2° bestaan uit minimaal drie gemeenten die allen in het Vlaams Gewest liggen.

Art. 3.3.2. Om erkend te worden en te blijven als intergemeentelijke onroerendergoeddienst moet de intergemeentelijke onroerendergoeddienst voldoen aan de volgende erkenningsvoorwaarden:

- 1° het intergemeentelijk samenwerkingsverband toont aan dat zijn werkingsgebied beschikt over een gemeenschappelijk erfgoedpakket op basis van een gezamenlijke omgevingsanalyse;
- 2° het intergemeentelijk samenwerkingsverband dient een onroerendergoedbeleidsplan in dat het actief behoud van het onroerend erfgoed op het grondgebied van de aangesloten gemeenten voor ogen heeft en complementair is aan het Vlaamse onroerendergoedbeleid en dat bovendien aan de volgende voorwaarden voldoet:
  - a) het onroerendergoedbeleidsplan stelt een gezamenlijke visie en een gezamenlijk plan van aanpak voorop;
  - b) het onroerendergoedbeleidsplan is integraal en omvat dus de zorg voor het archeologisch erfgoed, voor de monumenten en voor de cultuurhistorische landschappen;
  - c) het onroerendergoedbeleidsplan is geïntegreerd en is dus afgestemd met andere beleidsvelden die raakvlakken hebben met de onroerendergoedzorg;
  - d) het onroerendergoedbeleidsplan houdt rekening met de noden van de aanwezige onroerendergoedactoren;
- 3° het intergemeentelijk samenwerkingsverband ondersteunt de vrijwilligerswerking die zich inzet voor het duurzame behoud en beheer en voor de ontsluiting van het onroerend erfgoed op zijn grondgebied en neemt acties om een lokaal draagvlak voor de onroerendergoedzorg te creëren;
- 4° het intergemeentelijk samenwerkingsverband beschikt over voldoende expertise om dat onroerendergoedbeleidsplan uit te voeren en bouwt met het oog op expertiseverwerving een consultatienetwerk uit met alle diensten en organisaties die betrokken zijn bij de zorg voor het onroerend erfgoed.

Als erkende onroerendergoedgemeenten deel uitmaken van het intergemeentelijk samenwerkingsverband of als een aanvraag voor erkenning als onroerendergoedgemeente van één of meer van de deelnemende gemeenten tegelijk met de erkenning van de intergemeentelijke onroerendergoeddienst wordt aangevraagd, dan wordt aangetoond op welke manier de intergemeentelijke onroerendergoeddienst de erkende onroerendergoedgemeente of -gemeenten zal ondersteunen bij het uitvoeren van hun taken en bevoegdheden, en omgekeerd hoe de erkende onroerendergoedgemeente of -gemeenten zullen bijdragen tot de uitbouw van het consultatienetwerk van de erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst.

Art. 3.3.3. Het agentschap stelt op zijn website een modelformulier ter beschikking waarmee een aanvraag tot erkenning van een intergemeentelijke onroerendergoeddienst kan worden ingediend. Door het invullen van dat modelformulier kan het intergemeentelijk samenwerkingsverband aantonen dat ze aan alle erkenningsvoorwaarden voldoet. De aanvrager bezorgt het volledig ingevulde formulier samen met de gevraagde bijlagen uiterlijk op 15 januari aan het agentschap.

Art. 3.3.4. Het agentschap beoordeelt de aanvraag tot erkenning van de intergemeentelijke onroerendergoeddienst op basis van de erkenningsvoorwaarden, en brengt daarover een advies uit aan de minister uiterlijk op 15 maart van hetzelfde jaar van de erkenningsaanvraag.

Art. 3.3.5. Op basis van het advies van het agentschap beslist de minister over de erkenning van de intergemeentelijke onroerendergoeddienst. De minister kan het advies van de Commissie inwinnen.

Art. 3.3.6. Uiterlijk op 30 april van het jaar van de aanvraag tot erkenning brengt de minister het intergemeentelijk samenwerkingsverband per beveiligde zending op de hoogte van het al dan niet aanvaarden van de erkenningsaanvraag.

Art. 3.3.7. De erkenning van een intergemeentelijke onroerendergoeddienst wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Art. 3.3.8. Een erkenning als intergemeentelijke onroerendergoeddienst is voor onbepaalde duur en geldt zolang aan de voorwaarden, vermeld in artikel 3.3.1, de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 3.3.2 en aan de voorwaarden in het kader van de opvolging, vermeld in artikel 3.3.9 voldaan wordt.

Art. 3.3.9. Uiterlijk op 31 juli van elk jaar, behalve in het jaar van de aanvraag tot erkenning, rapporteert de erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst over de uitvoering van zijn onroerendergoedbeleidsplan.

Art. 3.3.10. Als de intergemeentelijke onroerendergoeddienst niet voldoet aan de erkenningsvoorwaarden of aan de rapporteringsverplichtingen of als de rapportering manifest onduidelijk is of als de intergemeentelijke onroerendergoeddienst onvoldoende aantoont dat hij de vooropgestelde doelstellingen heeft nagestreefd, maakt de minister uiterlijk drie maanden na de ontvangst van de rapportering of bij gebrek aan rapportering uiterlijk drie maanden na de uiterste indieningsdatum, per beveiligde zending bezwaar bij de intergemeentelijke onroerendergoeddienst. De intergemeentelijke onroerendergoeddienst bezorgt, binnen twee maanden na de ontvangst van het bezwaar, de minister een aangepaste rapportering of een motiverende nota met de redenen waarom bepaalde engagementen niet zijn nagekomen.

Art. 3.3.11. Het agentschap kan op verzoek van de minister vragen aan een visitatiecommissie om de werking van de erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst te evalueren. Daarvoor wordt een visitatiecommissie door het agentschap samengesteld met minstens één vertegenwoordiger uit de Commissie en minstens één vertegenwoordiger aangewezen door de representatieve organisatie die de belangen behartigt van de Vlaamse steden en gemeenten. De visitatiecommissie wordt paritair samengesteld. Het secretariaat van de visitatiecommissie wordt waargenomen door het agentschap. De visitatiecommissie kan alle documenten opvragen die betrekking hebben op de erkenningsvoorwaarden, kan de erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst vragen om toelichting te komen geven en kan de erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst zelf bezoeken om na te gaan of de erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst wel blijvend voldoet aan de erkenningsvoorwaarden.

Art. 3.3.12. Het agentschap deelt de resultaten van de evaluatie mee aan de minister binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de uitvoering van de evaluatie. De minister kan in geval van een negatieve evaluatie de erkenning van de intergemeentelijke onroerendergoeddienst schorsen voor een termijn van maximaal honderdtwintig dagen. Het agentschap deelt die beslissing tot schorsing per beveiligde zending mee aan de intergemeentelijke onroerendergoeddienst. De intergemeentelijke onroerendergoeddienst heeft vanaf de betekening van de beslissing tot schorsing een termijn van zestig dagen om de redenen voor de schorsing van de erkenning te remediëren.

De geschorste intergemeentelijke onroerendergoeddienst bezorgt binnen de bovenvermelde termijn van zestig dagen per beveiligde zending een reactie aan het agentschap waarin beschreven is welke acties hij heeft ondernomen of onverwijld zal ondernemen ter remediëring.

Als de visitatiecommissie van oordeel is dat de acties volstaan om te voldoen aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de visitatiecommissie een voorstel tot opheffing van de schorsing. Als de visitatiecommissie van oordeel is dat de acties niet volstaan om te voldoen aan de erkenningsvoorwaarden of als de onroerendergoedgemeente geen schriftelijke reactie heeft bezorgd binnen de gestelde termijn, formuleert de visitatiecommissie een voorstel tot intrekking van de erkenning.

Op basis van het voorstel van de visitatiecommissie maakt het agentschap voor de minister een voorstel op van de beslissing tot opheffing van de schorsing of tot intrekking van de erkenning. De minister beslist uiterlijk binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het voorstel.

Art. 3.3.13. Als een erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst zelf te kennen geeft dat hij niet meer erkend wenst te zijn, formuleert het agentschap een definitief voorstel van beslissing over de intrekking van de erkenning zonder dat de intergemeentelijke onroerendergoeddienst eerst wordt geschorst. De minister beslist uiterlijk binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het voorstel van beslissing over het intrekken van de erkenning.

Art. 3.3.14. Het agentschap deelt de beslissing van de minister over de intrekking van de erkenning of de opheffing van de schorsing onverwijld per beveiligde zending mee aan de intergemeentelijke onroerendergoeddienst. De intrekking van de erkenning of de opheffing van de schorsing gaat in op de dag die volgt op de dag van de betekening van de beslissing aan de intergemeentelijke onroerendergoeddienst.

Als de minister geen beslissing neemt binnen de termijn, vermeld in artikel 3.2.12 of 3.2.13, wordt de erkenning geacht niet te zijn ingetrokken en de schorsing te zijn opgeheven.

Art. 3.3.15. De intrekking van een erkenning als intergemeentelijke onroerendergoeddienst wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Art. 3.3.16. Om na de intrekking van de erkenning opnieuw een aanvraag tot erkenning in te dienen, moet de intergemeentelijke onroerendergoeddienst de volledige aanvraagprocedure opnieuw doorlopen.

Afdeling 4. Erkenning als onroerendergoeddepot

Art 3.4.1. Om een aanvraag tot erkenning als onroerendergoeddepot te kunnen indienen, moet een organisatie:

- 1° een permanente organisatie met rechtspersoonlijkheid zijn die als doel heeft archeologische ensembles, archeologische artefacten of onderdelen van beschermd onroerend erfgoed, afkomstig uit het Vlaamse Gewest, tijdelijk of permanent te bewaren en te beheren;
- 2° aantonen dat de infrastructuur om dat onroerend erfgoed te bewaren en te beheren, in het Vlaamse Gewest ligt.

Art 3.4.2. Om erkend te worden als onroerendergoeddepot, dient een rechtspersoon een aanvraag tot erkenning in bij het agentschap en hij toont daarbij aan dat hij minstens aan de volgende erkenningsvoorwaarden voldoet:

1° de organisatie vervult een receptieve functie voor archeologische ensembles, archeologische artefacten of onderdelen van beschermd onroerend erfgoed, afkomstig uit het Vlaamse Gewest, die permanent of tijdelijk ex situ worden bewaard en ze beschikt daarvoor over adequate middelen;

Om dat te staven toont de organisatie aan dat ze:

- a) beschikt over een aangepaste depotruimte voor langdurige opslag om de collectie duurzaam te bewaren;
- b) werkt volgens de principes van gescheiden opslag met gecontroleerde bewaaromstandigheden;
- c) beschikt over een afzonderlijke transitruimte en een afzonderlijke raadpleegruimte;
- d) beschikt over voldoende gekwalificeerd personeel, afhankelijk van de omvang van de collectie en de aard van de instelling, om die receptieve functie te vervullen. Ten minste een van de personeelsleden heeft het beheer van het depot in zijn takenpakket en fungeert als aanspreekpunt voor de werking van het onroerendergoeddepot.

2° de organisatie schakelt zich in binnen het Vlaamse en provinciale depotbeleid.

Om dat te staven toont de organisatie aan dat:

- a) haar depotprofiel is bepaald in overleg met de andere erkende onroerendergoeddepots;
- b) afspraken zijn gemaakt over de uitoefening van de receptieve functie voor onroerend erfgoed en de afstemming van de depotprofielen met de andere erkende onroerendergoeddepots;
- c) haar kennis en expertise op een actieve manier ter beschikking worden gesteld;

3° de organisatie toont een kwaliteitsvolle inhoudelijke werking aan.

Om dat te staven toont de organisatie aan dat ze beschikt over:

- a) een geschreven depotplan met daarin minstens:
  - 1) een missie, visie en plan van aanpak over de receptieve functie van het depot, het depotprofiel en de aanvaardingsvoorwaarden;
  - 2) een registratieplan, een calamiteitenplan en een stopzettingsscenario;
- b) een digitaal ontsloten systeem voor informatiebeheer, documentatie en registratie waardoor het mogelijk wordt het onroerend erfgoed dat zich tijdelijk of permanent ex situ bevindt te traceren;
- c) een globale beschrijving van de aanwezige collectie op metaniveau en van de materiële toestand van de aanwezige collectie op metaniveau, van de depotruimten en van de actieve en preventieve maatregelen tot het behoud van de aanwezige collectie;
- d) een geschreven kwaliteitshandboek waarin de principes van interne kwaliteitszorg worden gehanteerd, dat een continu verbeteringsproces waarborgt, met verwijzing naar de gehanteerde algemeen aanvaarde standaarden en deontologische regels, binnen een jaar na de erkenning;
- e) een geschreven publieksen onderzoeksbeleid;

- 1) waarin wordt aangegeven dat het onroerendergoeddepot minstens een dag per week, al dan niet op afspraak, geopend is voor bezoekers;
- 2) waarin de bruikleenregels worden bepaald om stukken in bruikleen te geven en het zo mogelijk te maken dat stukken worden tentoongesteld aan een breder publiek;
- 3) waarin wordt aangetoond op welke manier de stukken beschikbaar worden gesteld voor wetenschappelijk onderzoek en hoe dat onderzoek wordt gefaciliteerd;
- 4° de organisatie voert een degelijk zakelijk beleid zodat er voldoende garanties worden gegeven dat het onroerendergoeddepot in de toekomst blijft bestaan.

Om dat te staven toont de organisatie aan dat ze beschikt over:

- a) een missie en doelstellingen die in overeenstemming zijn met de erkenningsvoorwaarden;
- b) een organisatiestructuur waarbij er duidelijke afspraken zijn over procedures en bevoegdheden en waarbij een interne controle wordt georganiseerd;
- c) een degelijk personeelsbeleid dat is aangepast aan de schaalgrootte van de organisatie, waarbij minstens ieder personeelslid beschikt over een functiebeschrijving, periodiek wordt geëvalueerd en de mogelijkheid krijgt om zich bij te scholen;
- d) een archiefsysteem voor het eigen archief van de organisatie.

In afwijking van het eerste lid, 3°, e), 1) kan een langere sluitingsperiode gemotiveerd worden vanuit de omgang van de collectie of in geval van een tijdelijke sluitingsperiode voor infrastructuurwerken.

In het eerste lid wordt verstaan onder:

1° depotprofiel: een omschrijving van het werkingsgebied en de specialisatie(s) van het onroerendergoeddepot en van de opdrachten die het onroerendergoeddepot wil en kan opnemen, waaruit duidelijk blijkt voor welk onroerend erfgoed, dat zich definitief of tijdelijk ex situ bevindt, het onroerendergoeddepot een receptieve functie kan uitoefenen;

2° kwaliteitshandboek: een verslag van het kwaliteitsbeleid van een rechtspersoon waarin de rechtspersoon aangeeft op welke manier de kwaliteit van de dienstverlening wordt geëvalueerd, bestendigd en verbeterd.

Art. 3.4.3. Het agentschap stelt op zijn website een modelformulier ter beschikking waarmee een aanvraag tot erkenning van een onroerendergoeddepot kan worden ingediend. Door dat modelformulier in te vullen kan het onroerendergoeddepot aantonen dat het voldoet aan alle erkenningsvoorwaarden. De aanvrager dient zijn aanvraag in bij het agentschap door het formulier volledig in te vullen en het uiterlijk op 15 maart van elk jaar met de bijhorende stavingsstukken te bezorgen aan het agentschap.

Art. 3.4.4. Een aanvraag is ontvankelijk als ze tijdig is ingediend en voldoet aan de vereisten, vermeld in artikel 3.4.1.

Het agentschap meldt de aanvrager, per beveiligde zending, binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de uiterlijke indieningsdatum, of de aanvraag ontvankelijk is. Als de aanvraag niet ontvankelijk is, wordt de reden daarvan meegedeeld. Als de aanvrager geen melding van ontvankelijkheid heeft ontvangen, wordt de aanvraag geacht ontvankelijk te zijn.

Art. 3.4.5. Het agentschap bezorgt, binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de aanvraag, een afschrift van de ontvankelijke aanvraag aan de provincie op het grondgebied waarvan de depotinfrastructuur ligt, als de aanvrager niet beheerd wordt door de provincie. De provincie formuleert over de aanvraag een advies en bezorgt dat binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het afschrift aan het agentschap. Als deze termijn wordt overschreden, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Art. 3.4.6. Het agentschap beoordeelt de aanvraag tot erkenning van het onroerendergoeddepot op basis van de erkenningsvoorwaarden, en in voorkomend geval, op basis van het advies van de betrokken provincie(s). Het agentschap kan het onroerendergoeddepot bezoeken om de aanvraag tot erkenning ten gronde te beoordelen. Het agentschap brengt op basis daarvan een advies uit aan de minister binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na het verstrijken van de adviestermijn van de provincies, vermeld in artikel 3.4.5.

Art. 3.4.7. Op basis van het advies van het agentschap beslist de minister over de erkenning van het onroerendergoeddepot. De minister kan het advies van de Commissie inwinnen.

Art. 3.4.8. Uiterlijk op 31 juli van elk jaar brengt de minister de aanvragers per beveiligde zending op de hoogte van het al dan niet aanvaarden van de erkenningsaanvraag.

Art. 3.4.9. De erkenning van een onroerendergoeddepot wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Art. 3.4.10. Een erkenning als onroerendergoeddepot is voor onbepaalde duur en geldt zolang aan de voorwaarden, vermeld in artikel 3.4.1, de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 3.4.2 en aan de voorwaarden in het kader van de opvolging, vermeld in artikel 3.4.11 voldaan wordt.

Art. 3.4.11. In het kader van de opvolging van de erkende onroerendergoeddepots moet het erkend onroerendergoeddepot:

- 1° alle wijzigingen die betrekking hebben op de erkenningsvoorwaarden, onverwijld melden aan het agentschap;
- 2° altijd te werk gaan volgens alle wettelijke en decretale voorschriften voor tijdelijke en permanente opslag van materialen, en volgens de internationaal aanvaarde standaarden;
- 3° jaarlijks een inhoudelijk verslag opstellen en bezorgen aan het agentschap over de inhoudelijke werking van het onroerendergoeddepot.

Art. 3.4.12. Uiterlijk op 1 oktober van elk jaar, behalve in het jaar van de aanvraag tot erkenning, rapporteert het erkende onroerendergoeddepot in een inhoudelijk verslag, zoals vermeld in artikel 3.4.11, 3°, over de jaarlijkse werking.

Art. 3.4.13. Als het onroerendergoeddepot niet voldoet aan de erkenningsvoorwaarden, de rapporteringsverplichtingen of als de rapportering manifest onduidelijk is of als het onroerendergoeddepot onvoldoende aantoonde dat het de vooropgestelde doelstellingen heeft nagestreefd, maakt de minister uiterlijk drie maanden na de ontvangst van de rapportering, of bij gebrek aan rapportering, uiterlijk drie maanden na de uiterste indieningsdatum per beveiligde zending bezwaar bij het onroerendergoeddepot. Het onroerendergoeddepot bezorgt, binnen twee maanden na de ontvangst van het bezwaar de minister een aangepaste rapportering, vermeld in artikel 3.4.11, 3°, of een motiverende nota met de redenen waarom bepaalde engagementen niet zijn nagekomen.

Art. 3.4.14. Het agentschap kan op verzoek van de minister een erkend onroerendergoeddepot evalueren met het oog op de opvolging van de erkenningsvoorwaarden. Daarvoor wordt een visitatiecommissie door het agentschap samengesteld met minstens één vertegenwoordiger uit de Commissie en minstens één vertegenwoordiger van de provincies. De visitatiecommissie wordt paritair samengesteld. Het secretariaat van de visitatiecommissie wordt waargenomen door het agentschap. De visitatiecommissie kan alle documenten opvragen die betrekking hebben op de erkenningsvoorwaarden, kan het erkende onroerendergoeddepot vragen om toelichting te komen geven en kan het erkende onroerendergoeddepot zelf bezoeken om na te gaan of het erkende onroerendergoeddepot wel blijvend voldoet aan alle erkenningsvoorwaarden.

Art. 3.4.15. Het agentschap deelt de resultaten van de evaluatie binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de uitvoering van de evaluatie mee aan de minister. De minister kan in geval van een negatieve evaluatie de erkenning van het onroerendergoeddepot schorsen voor een termijn van maximaal honderdtwintig dagen. Het agentschap deelt de beslissing tot schorsing per beveiligde zending mee aan het onroerendergoeddepot. Het geschorste onroerendergoeddepot heeft een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de betekening van de beslissing tot schorsing, om de redenen voor de schorsing van de erkenning te remediëren.

Tijdens de schorsingsperiode kan het onroerendergoeddepot geen receptieve functie meer opnemen voor het ontvangen van onroerend erfgoed dat zich door omstandigheden ex situ bevindt. Er worden afspraken gemaakt met de andere erkende onroerendergoeddepots om die receptieve functie tijdelijk te ondervangen.

Het geschorste onroerendergoeddepot bezorgt binnen de termijn van zestig dagen, vermeld in het eerste lid, per beveiligde zending een reactie aan het agentschap waarin het beschrijft welke acties het heeft ondernomen of onverwijld zal ondernemen ter remediëring.

Als de visitatiecommissie van oordeel is dat de acties volstaan om te voldoen aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de visitatiecommissie een voorstel tot opheffing van de schorsing. Als de visitatiecommissie van oordeel is dat de acties niet volstaan om te voldoen aan de erkenningsvoorwaarden of als het onroerendergoeddepot geen schriftelijke reactie heeft bezorgd binnen de gestelde termijn, formuleert de visitatiecommissie een voorstel tot intrekking van de erkenning.

Op basis van het voorstel van de visitatiecommissie maakt het agentschap voor de minister een voorstel op van de beslissing tot opheffing van de schorsing of tot intrekking van de erkenning. De minister beslist uiterlijk binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het voorstel.

Art. 3.4.16. Als een erkend onroerendergoeddepot ophoudt te bestaan of als een erkend onroerendergoeddepot zelf te kennen geeft dat het niet meer erkend wil zijn, kan het agentschap een voorstel van beslissing formuleren over de intrekking van de erkenning zonder dat het onroerendergoeddepot eerst wordt geschorst. De minister beslist uiterlijk binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het voorstel van beslissing over de intrekking van de erkenning.

Art. 3.4.17. Binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de beslissing van de minister, deelt de administratie de beslissing tot intrekking van de erkenning of opheffing van de schorsing, per beveiligde zending, mee aan het onroerendergoeddepot. De intrekking van de erkenning of de opheffing van de schorsing gaat in op de dag die volgt op de dag van de betekening van de beslissing aan het onroerendergoeddepot.

Als de minister geen beslissing neemt binnen de termijn, vermeld in artikel 3.4.15, vijfde lid of 3.4.16, neemt, wordt de erkenning geacht niet te zijn ingetrokken en de schorsing te zijn opgeheven.

De intrekking van de erkenning als onroerendergoeddepot wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Afdeling 5. Aanduiding als erkende archeoloog

Art. 3.5.1. Een aanvraag tot aanduiding als erkende archeoloog is ontvankelijk als de aanvrager een overzicht indient van alle rapporten die vereist zijn na een vergunning als vermeld in artikel 6 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium. In het overzicht motiveert de aanvrager in voorkomend geval waarom bepaalde rapporten nog niet ingediend zijn.

Art. 3.5.2. Om aangeduid te worden als erkende archeoloog moet een natuurlijk persoon een aanvraag tot aanduiding indienen bij het agentschap en daarbij aantonen dat hij minstens voldoet aan de volgende erkenningsvoorwaarden:

1° houder zijn van een van de volgende diploma's en dat staven door een duidelijke kopie ervan in te dienen of houder zijn van gelijkwaardige getuigschriften door een EVC-procedure waarbij een daarvoor bevoegde instelling de verworven competenties van een individu formeel heeft bevestigd:

- a) licentiaat of master in de Geschiedenis met specialisatie "in de Oudste tijden";
  - b) licentiaat of master in de "Kunstgeschiedenis en Oudheidkunde" met specialisatie in de archeologie;
  - c) licentiaat of master in de "Kunstwetenschappen en Archeologie" met specialisatie in de archeologie;
  - d) licentiaat of master in de Archeologie;
  - e) een diploma of getuigschrift dat bij of krachtens een wet, decreet, Europese verordening of richtlijn of internationale overeenkomst als gelijkwaardig met een van de diploma's vermeld in punt a) tot en met d) is erkend en dat staven door een gelijkwaardigheidserkenning van een buitenlands diploma of getuigschrift in Vlaanderen;
- 2° een opleiding hebben genoten over opgravingstechnieken en -methoden;
- 3° beschikken over een archeologische opgravingservaring van minimaal een jaar gedurende de vijf jaar die voorafgaan aan de datum van de aanvraag tot aanduiding;
- 4° beschikken over de geschikte infrastructuur en faciliteiten om vondsten tijdelijk te bewaren en tijdelijk op te slaan;
- 5° de laatste vijf jaar niet bij definitieve gerechtelijke of bestuurlijke beslissing schuldig zijn bevonden aan een deelname aan een inbreuk of een misdrijf als vermeld in het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, dit besluit of erfgoedwetgeving van een lidstaat van de Europese Unie, te staven aan de hand van een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 595 van het Wetboek van Strafvordering en een verklaring op erewoord;
- 6° niet in staat van faillissement verkeren of een gerechtelijk akkoord verkregen hebben, dan wel in een soortgelijke toestand verkeren als gevolg van een soortgelijke procedure die geldt in het land waar hij gevestigd is.

Een archeoloog in dienst van een gemeente, op datum van inwerkingtreding van dit besluit, wordt, onverminderd de bepalingen uit artikel 3.5.8 tot en met 3.5.14, van rechtswege aangeduid als een erkend archeoloog op voorwaarde dat het college van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeente bevestigt dat de archeoloog voldoet aan alle voorwaarden, vermeld in het eerste lid. De bevestiging van het college van burgemeester en schepenen wordt bezorgd aan het agentschap. De aanduiding als een erkend archeoloog geldt zolang de archeoloog in dienst blijft van de betrokken gemeente.

Art. 3.5.3. Om aangeduid te worden als erkende archeoloog moet een rechtspersoon een aanvraag tot aanduiding indienen bij het agentschap en daarbij aantonen dat hij minstens voldoet aan de volgende erkenningsvoorwaarden:

- 1° opgericht zijn in overeenstemming met de wetgeving van het land waarin hij gevestigd is;
- 2° als de persoon een handelaar is, ingeschreven zijn in het handelsof beroepsregister van het land waar hij gevestigd is;
- 3° het kwalitatieve onderzoek van het archeologisch erfgoed en de rapportage daarover als een van zijn doelstellingen hebben;
- 4° minstens beschikken over één erkende archeoloog die kan bewijzen dat hij voldoet aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 3.5.2, 1° en 2° en die beschikt over een opgravingservaring van minstens drie jaar gedurende de tien jaar die voorafgaan aan de datum van de aanvraag tot aanduiding;
- 5° beschikken over de geschikte infrastructuur en faciliteiten om vondsten tijdelijk te bewaren en tijdelijk op te slaan;
- 6° voor de bestuurders en de personen die de rechtspersoon kunnen verbinden: de laatste vijf jaar niet bij definitieve gerechtelijke of bestuurlijke beslissing schuldig zijn bevonden aan een deelname aan een inbreuk of een misdrijf als vermeld in het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, dit besluit of erfgoedwetgeving van een lidstaat van de Europese Unie, te staven aan de hand van een uittreksel uit het strafregister overeenkomstig artikel 595 van het Wetboek van Strafvordering en een verklaring op erewoord;
- 7° niet in staat van faillissement verkeren of een gerechtelijk akkoord verkregen hebben, dan wel in een soortgelijke toestand verkeren als gevolg van een soortgelijke procedure die geldt in het land waar hij gevestigd is.

Universiteiten die de diploma's, vermeld in artikel 3.5.2, 1°, uitreiken, worden van rechtswege aangeduid als een erkend archeoloog voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek met het oog op wetenschappelijke vraagstellingen zoals vermeld in hoofdstuk 5, afdeling 5 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Deze van rechtswege aanduiding als erkend archeoloog geldt niet voor archeologisch onderzoek bij vergunningsplichtige ingrepen in de bodem zoals vermeld in hoofdstuk 5, afdeling 4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Art. 3.5.4. Het agentschap stelt op zijn website een modelformulier ter beschikking waarmee een aanvraag tot aanduiding als erkende archeoloog kan worden ingediend. Door dat modelformulier in te vullen, kan de aanvrager aantonen dat hij voldoet aan alle erkenningsvoorwaarden. De aanvrager voegt bij zijn aanvraag het volledig ingevuld modelformulier en de daarin gevraagde stavingsstukken, en hij dient zijn aanvraag per beveiligde zending in bij het agentschap. Als de stavingsstukken die in het modelformulier gevraagd worden, in een andere taal dan het Nederlands zijn opgesteld, voegt hij een beëdigde vertaling ervan bij het formulier.

Art. 3.5.5. Het agentschap bezorgt de aanvrager per beveiligde zending en binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de aanvraag, een ontvankelijkheidsbewijs of deelt mee dat de aanvraag onvolledig is en met welke stukken de aanvraag moet worden aangevuld. De aanvrager bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het verzoek tot aanvulling de aanvullende stukken aan het agentschap, waarna het dossier al dan niet ontvankelijk wordt verklaard.

Als de aanvrager na het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid, geen ontvankelijkheidsbewijs of geen verzoek tot aanvulling van het dossier heeft ontvangen, wordt de aanvraag volledig en dus ontvankelijk geacht te zijn.

Het agentschap onderzoekt de ontvankelijke aanvraag en beslist binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de aanvraag, over de aanvraag tot aanduiding als erkende archeoloog. Deze termijn kan met dertig dagen worden verlengd als het agentschap het nodig acht het advies van de Commissie in te winnen. Deze verlenging moet binnen de eerste termijn van zestig dagen, per beveiligde zending aan de aanvrager worden gemeld.

Het agentschap deelt zijn beslissing binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de beslissing, mee aan de aanvrager per beveiligde zending. Het agentschap bezorgt tegelijk met de beslissing tot aanduiding als erkende archeoloog een legitimatiebewijs van erkende archeoloog. Als de aanvrager na het verstrijken van deze termijn geen beslissing van het agentschap heeft ontvangen, wordt de aanvraag tot aanduiding als erkende archeoloog geacht geweigerd te zijn.

Art. 3.5.6. De aanduiding als erkende archeoloog wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Art. 3.5.7. Een aanduiding als erkende archeoloog is van onbepaalde duur en geldt zolang aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 3.5.2 of 3.5.3 voldaan wordt

Art. 3.5.8. Het agentschap kan op verzoek van de minister, op verzoek van de Commissie of op eigen initiatief een erkende archeoloog evalueren. Het agentschap kan daarbij het advies van de Commissie inwinnen. Het agentschap kan alle documenten opvragen die betrekking hebben op de erkenningsvoorwaarden, kan de erkende archeoloog vragen om een toelichting te komen geven, of kan de erkende archeoloog bezoeken met het oog op de controle van de infrastructuur en van de faciliteiten om de vondsten te bewaren.

Art. 3.5.9. Het agentschap kan na evaluatie een erkende archeoloog schorsen voor een termijn van maximaal honderdtwintig dagen als hij:
 1° het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 of dit besluit niet naleeft;
 2° of onvoldoende toezicht houdt op het veldwerk of op de correcte registratie;
 3° of niet meer voldoet aan de erkenningsvoorwaarden;
 4° of bij een vonnis of arrest veroordeeld is voor een misdrijf dat door de aard ervan zijn beroepsethiek als erkende archeoloog aantast.

Art. 3.5.10. Het agentschap bezorgt de schorsingsbeslissing per beveiligde zending aan de erkende archeoloog. De schorsing treedt in werking vanaf het moment van de betekening. De schorsing van de aanduiding als erkende archeoloog wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

De geschorste archeoloog bezorgt binnen de termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de betekening van de beslissing tot schorsing per beveiligde zending een reactie waarin hij beschrijft welke acties hij heeft ondernomen of onverwijld zal ondernemen ter remediëring of ter tegemoetkoming aan de erkenningsvoorwaarden.

Binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de reactie beslist het agentschap tot opheffing van de schorsing of tot intrekking van de aanduiding als erkende archeoloog. Als de geschorste archeoloog geen reactie heeft bezorgd binnen de gestelde termijn, trekt het agentschap de aanduiding als erkende archeoloog onverwijld in.

Het agentschap deelt de beslissing per beveiligde zending binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat de dag na de beslissing, mee aan de aanvrager. Vanaf die betekening is de erkenning als archeoloog ingetrokken. Als het agentschap nalaat een beslissing te nemen of nalaat de beslissing aan de aanvrager mee te delen binnen de voorziene termijn, wordt de schorsing geacht opgeheven te zijn.

Art. 3.5.11. Als een erkende archeoloog zelf te kennen geeft dat hij niet meer aangeduid wil zijn of als de erkende archeoloog zijn activiteiten in het kader van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 stopzet, trekt het agentschap de aanduiding in na een schriftelijke melding daarvan door de erkende archeoloog.

Art. 3.5.12. De aanduiding als erkende archeoloog vervalt als het agentschap vaststelt dat de erkende archeoloog gedurende vijf opeenvolgende jaren geen activiteiten meer heeft verricht ter uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Het agentschap deelt die intrekking van de erkenning per beveiligde zending mee aan de aanvrager.

Art. 3.5.13. De intrekking van de aanduiding als erkende archeoloog wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Art. 3.5.14. Als het agentschap de aanduiding weigert of intrekt, kan de aanvrager of de erkende archeoloog een georganiseerd administratief beroep instellen bij de minister.

Het beroepschrift wordt per beveiligde zending ingediend binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving van de beslissing van het agentschap over de weigering van de erkenning of de intrekking ervan. Als de aanvrager geen beslissing van het agentschap heeft ontvangen binnen de termijn vermeld in artikel 3.5.5, vierde lid en de aanvraag dus geacht wordt geweigerd te zijn, kan hij binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na het verstrijken van die termijn, een beroepschrift indienen per beveiligde zending.

De minister neemt zijn beslissing over het ingestelde beroep na een verplicht in te winnen advies van de Commissie en nadat de Commissie de betrokken partijen op hun verzoek schriftelijk of mondeling heeft gehoord.

De minister neemt een beslissing over het beroep binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroepschrift. Die termijn wordt verlengd met zestig dagen als toepassing wordt gemaakt van het mondelinge of schriftelijke hoorrecht, vermeld in het derde lid. Als geen beslissing wordt genomen binnen de toepasselijke vervaltermijn wordt het beroep geacht te zijn afgewezen. De beslissing wordt onverwijld bezorgd aan de indiener van het beroep per beveiligde zending.

Afdeling 6. Aanduiding als erkende metaaldetectorist

Art. 3.6.1. Om aangeduid te worden als erkende metaaldetectorist dient een natuurlijk persoon een aanvraag tot erkenning in bij het agentschap en toont daarbij aan dat hij minstens voldoet aan de volgende erkenningsvoorwaarden:

1° meerderjarig zijn;

2° de laatste vijf jaar niet bij definitieve gerechtelijke of bestuurlijke beslissing schuldig zijn bevonden aan een deelname aan een inbreuk of een misdrijf als vermeld in het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, dit besluit of erfgoedwetgeving van een lidstaat van de Europese Unie, en dat staven aan de hand van een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 595 van het Wetboek van Strafvordering en een verklaring op erewoord;

3° er zich toe verbinden altijd te werken overeenkomstig het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en dit besluit.

Art. 3.6.2. De aanduiding van een rechtspersoon als erkende metaaldetectorist is alleen van toepassing op rechtspersonen die aangeduid zijn als erkende archeoloog.

Art. 3.6.3. Het agentschap stelt op zijn website een modelformulier ter beschikking waarmee een aanvraag tot aanduiding als erkende metaaldetectorist kan worden ingediend. Door dat formulier in te vullen kan de aanvrager aantonen dat hij voldoet aan alle erkenningsvoorwaarden.

De aanvrager voegt bij zijn aanvraag het volledig ingevuld modelformulier en de daarin gevraagde stavingstukken, en hij dient zijn aanvraag in per beveiligde zending in bij het agentschap. Als de stavingsstukken die in het modelformulier gevraagd worden, in een andere taal dan het Nederlands zijn opgesteld, voegt hij een beëdigde vertaling ervan bij het formulier.

Art. 3.6.4. Het agentschap bezorgt de aanvrager per beveiligde zending en binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de aanvraag, een ontvankelijkheidsbewijs of deelt mee dat de aanvraag onvolledig is en met welke stukken de aanvraag moet worden aangevuld. De aanvrager bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het verzoek tot aanvulling de aanvullende stukken aan het agentschap, waarna het dossier al dan niet ontvankelijk wordt verklaard.

Als de aanvrager na het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid, geen ontvankelijkheidsbewijs heeft ontvangen of geen verzoek tot aanvulling van het dossier, wordt de aanvraag volledig en dus ontvankelijk geacht te zijn.

Het agentschap onderzoekt de ontvankelijke aanvraag en beslist binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de aanvraag over de aanvraag tot aanduiding als erkende metaaldetectorist. Die termijn kan met dertig dagen worden verlengd als het agentschap het nodig acht het advies van de Commissie in te winnen. Die verlenging moet binnen de eerste termijn van zestig dagen, per beveiligde zending, aan de aanvrager worden gemeld.

Het agentschap deelt zijn beslissing per beveiligde zending binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de beslissing, mee aan de aanvrager. Het agentschap bezorgt tegelijk met de beslissing tot aanduiding als erkende metaaldetectorist, een legitimatiebewijs van erkende metaaldetectorist. Als de aanvrager na het verstrijken van deze termijn geen beslissing van het agentschap heeft ontvangen, wordt deze aanvraag tot aanduiding als erkende metaaldetectorist geacht geweigerd te zijn.

Art. 3.6.5. Een aanduiding als erkende metaaldetectorist is van onbepaalde duur, en geldt zolang aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 3.6.1, en aan de voorwaarden in het kader van de opvolging, vermeld in artikel 3.6.6, voldaan wordt.

Art. 3.6.6. In het kader van de opvolging van de aanduiding als erkende metaaldetectorist moet de erkende metaaldetectorist:

- 1° alle wijzigingen die betrekking hebben op de erkenningsvoorwaarden, onverwijld per beveiligde zending melden aan het agentschap;
- 2° bij het uitvoeren van veldwerk altijd een kopie van zijn legitimatiebewijs van erkende metaaldetectorist kunnen voorleggen;
- 3° veldwerk altijd uitvoeren overeenkomstig de bepalingen van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en dit besluit;
- 4° alle archeologische artefacten en archeologische sites die hij vindt bij het gebruik van een metaaldetector onverwijld melden aan het agentschap met een meldingsformulier waarvan het model ter beschikking wordt gesteld op de website van het agentschap.

Art. 3.6.7. Het agentschap kan op eigen initiatief, op verzoek van de minister of op verzoek van de Commissie een erkende metaaldetectorist evalueren met het oog op de controle van de erkenningsvoorwaarden. Het agentschap kan daarbij het advies van de Commissie inwinnen. Het agentschap kan alle documenten opvragen die betrekking hebben op de erkenningsvoorwaarden of kan de erkende metaaldetectorist vragen om een toelichting te komen geven.

Art. 3.6.8. Het agentschap kan de aanduiding als erkende metaaldetectorist schorsen voor een termijn van maximaal honderdtwintig dagen als deze:

- 1° het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 of dit besluit niet naleeft;
- 2° of niet meer voldoet aan de erkenningsvoorwaarden;
- 3° of de voorwaarden voor de opvolging van de aanduiding, niet naleeft.

Art. 3.6.9. Het agentschap bezorgt de gemotiveerde schorsingsbeslissing per beveiligde zending aan de erkende metaaldetectorist. De schorsing treedt in werking op de datum van de betekening.

Vanaf de betekening mag de geschorste metaaldetectorist geen archeologische artefacten en archeologische sites opsporen met behulp van een metaaldetector.

De geschorste metaaldetectorist bezorgt per beveiligde zending binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de betekening van de schorsingsbeslissing een reactie waarin hij beschrijft welke acties hij heeft ondernomen of onverwijld zal ondernemen ter remediëring of verantwoording.

Binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de reactie beslist het agentschap tot opheffing van de schorsing of tot intrekking van de erkenning. Als de geschorste archeoloog geen reactie heeft bezorgd binnen de gestelde termijn, trekt het agentschap de aanduiding als erkende metaaldetectorist onverwijld in.

Het agentschap deelt de beslissing per beveiligde zending binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de beslissing, mee aan de aanvrager. Vanaf deze betekening is de erkenning als metaaldetectorist ingetrokken. Als het agentschap nalaat te beslissen of deze beslissing aan de aanvrager mee te delen binnen de voorziene termijn, dan wordt de schorsing geacht opgeheven te zijn.

Art. 3.6.10. Als een erkende metaaldetectorist zelf te kennen geeft dat hij niet meer aangeduid wil zijn, trekt het agentschap de aanduiding in na een schriftelijke melding daarvan door de erkende metaaldetectorist.

Art. 3.6.11. De schorsing of intrekking van een aanduiding als erkende archeoloog betekent van rechtswege een schorsing of intrekking van de aanduiding als erkende metaaldetectorist.

Art. 3.6.12. Als het agentschap de aanduiding weigert of intrekt, kan de aanvrager of de erkende metaaldetectorist een georganiseerd administratief beroep instellen bij de minister.

Het beroepschrift wordt per beveiligde zending ingediend binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving van de beslissing van het agentschap over de weigering van de erkenning of de intrekking ervan. Als de aanvrager geen beslissing van het agentschap heeft ontvangen binnen de termijn vermeld in artikel 3.6.4, vierde lid en de aanvraag dus geacht wordt geweigerd te zijn, kan de aanvrager binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na het verstrijken van de termijn een beroepschrift indienen per beveiligde zending.

De minister neemt zijn beslissing over het ingestelde beroep na een verplicht in te winnen advies van de Commissie en nadat de Commissie de betrokken partijen op hun verzoek schriftelijk of mondeling heeft gehoord.

De minister neemt een beslissing over het beroep binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroep-schrift. Die termijn wordt verlengd met zestig dagen als toepassing wordt gemaakt van het mondelinge of schriftelijke hoorrecht, vermeld in het derde lid. Als geen beslissing wordt genomen binnen de toepasselijke vervaltermijn, wordt het beroep geacht te zijn afgewezen. De beslissing wordt per beveiligde zending onverwijld bezorgd aan de indiener van het beroep.

Afdeling 7. Kwaliteitslabel onroerendergoedondernemers

Art. 3.7.1. Een natuurlijk persoon of rechtspersoon kan een kwaliteitslabel toegekend krijgen voor een of meer disciplines.

De Vlaamse Regering bepaalt de disciplines waarvoor een kwaliteitslabel aangevraagd kan worden. De minister specificeert per discipline de kwaliteitscriteria en stelt ze vast samen met de bijbehorende richtlijnen voor onroerendergoedondernemers.

In het tweede lid wordt verstaan onder richtlijnen voor onroerendergoedondernemers: de geschreven en publiek toegankelijke regels met betrekking tot de uitvoering van onderzoekopdrachten, studieopdrachten en uitvoeringsopdrachten in het kader van de onroerendergoed-zorg en de regels van goed vakmanschap die bij de betrokken beroepscategorieën algemeen aanvaard zijn.

Art. 3.7.2. Om als onroerendergoedondernemer een kwaliteitslabel toegekend te krijgen en te behouden moet een natuurlijk persoon een aanvraag indienen bij het agentschap en daarbij aantonen dat hij minstens voldoet aan de volgende toekenningsvoorwaarden:

- 1° de persoon heeft een geschikte opleiding genoten in de betreffende discipline of heeft een ruime ervaring opgebouwd in de betreffende discipline en kan dat aantonen op basis van diploma's, getuigschriften of referentieprojecten;
- 2° de persoon verbindt zich ertoe te werken volgens de door de minister vastgestelde richtlijnen over de betreffende discipline en houdt zich aan de internationaal aanvaarde standaarden, als die bestaan voor de uitoefening van de betreffende discipline;
- 3° de persoon is de laatste tien jaar niet bij definitieve gerechtelijke of bestuurlijke beslissing schuldig bevonden aan een deelname aan een inbreuk of een misdrijf als vermeld in het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, dit besluit of erfgoedwetgeving van een lidstaat van de Europese Unie, en kan dit staven aan de hand van een uittreksel uit het strafregister overeenkomstig artikel 595 van het Wetboek van Strafvordering en een verklaring op erewoord.

Art. 3.7.3. Om als onroerendergoedondernemer een kwaliteitslabel toegekend te krijgen en te behouden dient een rechtspersoon een aanvraag in bij het agentschap en toont hij daarbij aan dat hij minstens voldoet aan de volgende toekenningsvoorwaarden:

- 1° de rechtspersoon heeft de onroerendergoedzorg als een van zijn doelstellingen en maakt dat formeel bekend;
- 2° de rechtspersoon toont op basis van het organogram van de organisatie aan dat hij over voldoende competent personeel beschikt en hij verbindt zich ertoe dat personeel in te zetten voor de uitvoering van opdrachten in het kader van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013;
- 3° de rechtspersoon heeft ten minste één natuurlijk persoon voltijds in dienst met een geschikte opleiding of een ruime ervaring in de discipline waarvoor de rechtspersoon een kwaliteitslabel aanvraagt en hij draagt aan die persoon (of aan die personen) de verantwoordelijkheid op voor de uitvoering van opdrachten in het kader van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013;
- 4° de rechtspersoon verbindt zich ertoe te werken volgens door de minister vastgestelde richtlijnen over de betreffende discipline en houdt zich aan de internationaal aanvaarde standaarden, als die bestaan voor de uitoefening van de betreffende discipline;
- 5° de bestuurders en de personen die de rechtspersoon kunnen verbinden zijn de laatste tien jaar niet bij definitieve gerechtelijke of bestuurlijke beslissing schuldig bevonden aan een deelname aan een inbreuk of een misdrijf als vermeld in het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, dit besluit of erfgoedwetgeving van een lidstaat van de Europese Unie, en kunnen dit staven aan de hand van een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 595 van het Wetboek van Strafvordering en een verklaring op erewoord.

Art. 3.7.4. Het agentschap stelt op zijn website een modelformulier ter beschikking waarmee een aanvraag tot toekenning van een kwaliteitslabel als onroerendergoedondernemer kan worden ingediend. Door dat formulier in te vullen kan de aanvrager aantonen dat hij voldoet aan alle toekenningsvoorwaarden. De aanvrager voegt bij zijn aanvraag het volledig ingevulde modelformulier en de daarin gevraagde stavingsstukken, en hij dient zijn aanvraag per beveiligde zending in bij het agentschap. Als de stavingsstukken die in het modelformulier gevraagd worden, in een andere taal dan het Nederlands zijn opgesteld, voegt hij een beëdigde vertaling ervan bij het formulier.

Art. 3.7.5. Het agentschap bezorgt de aanvrager per beveiligde zending en binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de aanvraag, een ontvankelijkheidsbewijs of deelt mee dat de aanvraag onvolledig is en met welke stukken de aanvraag moet worden aangevuld. De aanvrager bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het verzoek tot aanvulling de aanvullende stukken aan het agentschap, waarna het dossier al dan niet ontvankelijk wordt verklaard.

Als de aanvrager na het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid, geen ontvankelijkheidsbewijs of geen verzoek tot aanvulling van het dossier heeft ontvangen, wordt de aanvraag volledig en dus ontvankelijk geacht te zijn.

Het agentschap onderzoekt de ontvankelijke aanvraag en beslist binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de aanvraag over de aanvraag tot de toekenning van het kwaliteitslabel. Die termijn kan met dertig dagen worden verlengd als het agentschap het nodig acht het advies van de Commissie in te winnen. Die verlenging moet binnen de eerste termijn van zestig dagen, per beveiligde zending aan de aanvrager worden gemeld.

Het agentschap deelt zijn beslissing binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de beslissing per beveiligde zending mee aan de aanvrager. Het agentschap bezorgt tegelijk met de beslissing het kwaliteitslabel aan de aanvrager. Als de aanvrager na het verstrijken van deze termijn geen beslissing van het agentschap heeft ontvangen, wordt de aanvraag tot toekenning van het kwaliteitslabel geacht geweigerd te zijn.

Art. 3.7.6. Als de aanvrager al over een kwaliteitslabel als onroerendergoedondernemer beschikt voor een of meer disciplines, maar voor bijkomende disciplines een kwaliteitslabel wil verwerven, dient de aanvrager een nieuwe aanvraag in voor deze bijkomende disciplines met vermelding van de disciplines waarvoor hij al over een kwaliteitslabel beschikt. Als het agentschap het kwaliteitslabel toekent voor die bijkomende disciplines, bezorgt het agentschap per beveiligde zending een nieuw kwaliteitslabel, met vermelding van alle disciplines, aan de onroerendergoedondernemer.

Art. 3.7.7. De toekenning van een kwaliteitslabel aan een onroerendergoedondernemer is van onbepaalde duur en geldt zolang aan de toekenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 3.7.2 of in artikel 3.7.3, en aan de voorwaarden in het kader van de opvolging, vermeld in artikel 3.7.8, voldaan wordt.

Art. 3.7.8. In het kader van de opvolging van de kwaliteit van de onroerendergoedondernemers aan wie een kwaliteitslabel is toegekend, moet de onroerendergoedondernemer:

- 1° alle wijzigingen die betrekking hebben op de toekenningsvoorwaarden onverwijld melden aan het agentschap;
- 2° jaarlijks uiterlijk op 31 juli een jaarverslag indienen, behalve in het jaar van de toekenning van het kwaliteitslabel, met een formulier waarvan het model ter beschikking wordt gesteld op de website van het agentschap waarin wordt aangegeven hoe blijvend wordt voldaan aan de toekenningsvoorwaarden en welke initiatieven er zijn genomen om de kwaliteit te verbeteren en kennis en expertise te delen.

Art. 3.7.9. Het agentschap kan op verzoek van de minister, op verzoek van de Commissie of op eigen initiatief de toekenning van een kwaliteitslabel evalueren met het oog op de controle van de toekenningsvoorwaarden. Het agentschap kan het advies van de Commissie inwinnen. Het agentschap kan alle documenten opvragen die betrekking hebben op de toekenningsvoorwaarden of kan de onroerendergoedondernemer vragen om een toelichting te komen geven.

Art. 3.7.10. Het agentschap kan na evaluatie de toekenning van een kwaliteitslabel schorsen voor een termijn van maximaal honderdtwintig dagen als blijkt dat de onroerendergoedondernemer:

- 1° de taken niet overeenkomstig de bepalingen van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 of dit besluit uitvoert;
- 2° niet meer voldoet aan de toekenningsvoorwaarden;
- 3° de voorwaarden voor de opvolging van de toekenning, niet naleeft;
- 4° bij een vonnis of arrest veroordeeld is voor een misdrijf dat door de aard ervan de beroepsethiek van de onroerendergoedondernemer in kwestie aantast.

Art. 3.7.11. Het agentschap bezorgt de gemotiveerde schorsingsbeslissing per beveiligde zending aan de onroerendergoedondernemer. De schorsing treedt in werking vanaf het moment van de betekening.

Vanaf de betekening van de schorsing kan de onroerendergoedondernemer het kwaliteitslabel in zijn geheel niet dragen. Vanaf de betekening van de schorsing schrapt het agentschap de onroerendergoedondernemer van de lijst die gepubliceerd is op de website van het agentschap.

De onroerendergoedondernemer bezorgt per beveiligde zending binnen de termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de betekening van de schorsingsbeslissing een reactie waarin hij beschrijft welke acties hij heeft ondernomen of onverwijld zal ondernemen ter remediëring of ter tegemoetkoming aan de toekenningsvoorwaarden.

Binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de reactie beslist het agentschap tot opheffing van de schorsing of tot intrekking. Als de onroerendergoedondernemer geen reactie heeft bezorgd binnen de gestelde termijn, trekt het agentschap het kwaliteitslabel onverwijld in.

Het agentschap deelt, per beveiligde zending, zijn beslissing binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de beslissing, mee aan de onroerendergoedondernemer. Vanaf die betekening is het kwaliteitslabel ingetrokken. Als het agentschap nalaat een beslissing te nemen of nalaat de beslissing mee te delen binnen de voorziene termijn, wordt de schorsing geacht opgeheven te zijn.

Art. 3.7.12. Als de onroerendergoedondernemer zelf te kennen geeft dat hij geen kwaliteitslabel meer wil of als de onroerendergoedondernemer zijn activiteiten in het kader van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 stopzet, trekt het agentschap het kwaliteitslabel in na een schriftelijke melding van die feiten door onroerendergoedondernemer.

Art. 3.7.13. Als het agentschap de toekenning van een kwaliteitslabel aan een onroerendergoedondernemer weigert of intrekt, kan de onroerendergoedondernemer een georganiseerd administratief beroep instellen bij de minister.

Het beroepschrift wordt per beveiligde zending ingediend binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving van de beslissing van het agentschap over de weigering van de toekenning of de intrekking ervan. Als de aanvrager geen beslissing van het agentschap heeft ontvangen binnen de termijn vermeld in artikel 3.7.5, vierde lid en de aanvraag dus geacht wordt geweigerd te zijn, kan de aanvrager binnen een termijn van honderdtwintig dagen, die ingaat op de dag na de aanvraag tot toekenning per beveiligde zending een beroepschrift indienen.

De minister neemt zijn beslissing over het ingestelde beroep na een verplicht in te winnen advies van de Commissie en nadat de Commissie de betrokken partijen op hun verzoek schriftelijk of mondeling heeft gehoord.

De minister neemt een beslissing over het beroep binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroepschrift. Deze termijn wordt verlengd met zestig dagen als toepassing wordt gemaakt van het mondelinge of schriftelijke hoorrecht, vermeld in het derde lid. Als geen beslissing wordt genomen binnen de toepasselijke vervaltermijn wordt het beroep geacht te zijn afgewezen. De beslissing wordt per beveiligde zending onverwijld bezorgd aan de indiener van het beroep.

HOOFDSTUK 4. INVENTARISSEN

Afdeling 1. Criteria voor opname in de vastgestelde inventarissen

Art. 4.1.1. Een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed, de vastgestelde landschapsatlas, de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde of de vastgestelde inventaris van historische tuinen en parken als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is.

Art. 4.1.2. Een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen wordt geschrapt uit de vastgestelde inventaris als het niet langer erfgoedwaarde bezit of als het niet langer voldoende goed bewaard is.

Art. 4.1.3. Een archeologische zone kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van archeologische zones als ze waarschijnlijk voldoende goed bewaard is.

Art. 4.1.4. Een archeologische zone wordt geschrapt uit de vastgestelde inventaris van archeologische zones als ze niet voldoende goed bewaard is.

Art. 4.1.5. De minister stelt, na mededeling aan de Vlaamse Regering, voor elke inventaris, vermeld in artikel 4.1.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, een inventarismethodologie vast. Deze inventarismethodologie bevat:

- 1° de wijze van beschrijving van de erfgoedwaarden;
- 2° het afwegingskader dat gehanteerd wordt om het onroerend goed te waarderen.

Voor de inventarissen, vermeld in artikel 4.1.1, 1°, 3°, 4° en 5° van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, worden in de inventarismethodologie minstens de selectiecriteria zeldzaamheid, herkenbaarheid, representativiteit, ensemblewaarde en contextwaarde opgenomen.

Art. 4.1.6. De minister stelt een inventaris, vermeld in artikel 4.1.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, na de vaststelling van de inventarismethodologie, vast.

Afdeling 2. Zorgplicht

Art. 4.2.1. De administratieve overheid geeft in elke beslissing over een eigen werk of een eigen activiteit met directe impact op geïnventariseerd erfgoed aan hoe ze rekening heeft gehouden met de verplichting, vermeld in artikel 4.1.9 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.

In de beslissing dient opgenomen te worden welke geïnventariseerde onroerende goederen er directe impact ondervinden en desgevallend met welke maatregelen uitvoering is gegeven aan de zorgplicht.

Art. 4.2.2. Als in het kader van de beslissing, vermeld in artikel 4.2.1, een milieueffectrapport of een milieueffectbeoordeling van impact op erfgoedwaarden opgemaakt is, is voldaan aan de verplichting, vermeld in artikel 4.1.9, tweede lid, van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.

Art. 4.2.3. Als een onroerend goed dat opgenomen is in een vastgestelde inventaris ook als erfgoedlandschap opgenomen is in een ruimtelijk uitvoeringsplan, geldt de verplichting vermeld in artikel 6.7.1 en 6.7.2.

HOOFDSTUK 5. ARCHEOLOGIE

...

HOOFDSTUK 6. BESCHERMINGEN EN ERFGOEDLANDSCHAPPEN

Afdeling 1. Algemene voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud van beschermde goederen

Onderafdeling 1. Generieke voorschriften

Art. 6.1.1. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van een beschermd goed zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, bliksem-inslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatieën beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 6.1.2. De minister kan richtlijnen vaststellen voor de uitvoering van het onderhoud en het gebruik van beschermde goederen.

Art. 6.1.3. Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatieën beveiligingsmaatregelen in geval van nood.

Er is geen toelating vereist voor de maatregelen die het voorwerp vormen van een aanmaning vermeld in artikel 11.3.2 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, als voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- 1° de aanmaning gaat uit van de inspecteur Onroerend Erfgoed of van een personeelslid van het agentschap, dat daarvoor aangewezen is overeenkomstig artikel 11.3.2 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, voor het volledige grondgebied van het Vlaamse Gewest, of van een gemeentelijk verbalisant als vermeld in artikel 11.3.3, eerste lid, van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, voor het grondgebied van een erkende onroerendergoedgemeente;
- 2° de maatregelen worden in de aanmaning, in voorkomend geval onder voorwaarden, uitdrukkelijk aangeduid als niet-toelatingsplichtig in de zin van dit artikel;
- 3° de aanmaning is nog niet ingetrokken en het voorwerp ervan is niet strijdig met een gerechtelijke of bestuurlijke maatregel, als vermeld in hoofdstuk 11, afdeling 4 en 5 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.

Art. 6.1.4. Er is geen toelating vereist voor de uitvoering van regulier onderhoud van beschermde goederen.

Onderafdeling 2. Aanvullende voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud van als monument beschermd werkend industrieel erfgoed

Art. 6.1.5. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van als monument beschermd werkend industrieel erfgoed zijn verplicht zorg te dragen voor de instandhouding en het onderhoud ervan, ondermeer door:

- 1° de nodige maatregelen te nemen om de werking als werktuig te verzekeren;
- 2° de windvang voor windmolens en de watertoevoer van watermolens te vrijwaren;
- 3° het regelmatig in werking te stellen volgens de regels van de kunst. Met de werking wordt bedoeld het functioneren van het totale productieproces waar dat mogelijk is.

In het eerste lid wordt verstaan onder als monument beschermd werkend industrieel erfgoed: een beschermd monument waar een (semi-) industriële activiteit of een productieproces wordt uitgevoerd, of actieve machines of toestellen die mee beschermd zijn met een monument, een stadsof dorpsgezicht of een cultuurhistorisch landschap.

Onderafdeling 3. Aanvullende voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud van als monument beschermde orgels, beiaarden, klokken, klokkenspelen en uurwerken

Art. 6.1.6. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van als monument beschermde orgels, beiaarden, klokken, klokkenspelen en uurwerken zijn verplicht zorg te dragen voor de instandhouding en het onderhoud ervan, ondermeer door:

- 1° gerestaureerde, bespeelbare orgels regelmatig te bespelen;
- 2° gerestaureerde, bespeelbare beiaarden regelmatig te bespelen;
- 3° gerestaureerde klokken en klokkenspelen regelmatig in werking te stellen volgens de regels van de kunst;
- 4° gerestaureerde uurwerken regelmatig in werking stellen volgens de regels van de kunst.

Afdeling 2. Toelatingsplichten

Onderafdeling 1. Algemene bepalingen

Art. 6.2.1. In de voorlopige en definitieve beschermingsbesluiten voor monumenten, cultuurhistorische landschappen, archeologische sites en stadsen dorpsgezichten, wordt bij de gegevens zoals bepaald in artikel 6.1.4, §2, 8° en 9° en art. 6.1.14, 8° en 9°, van het Onroerend-erfgoeddecreet van 12 juli 2013, een lijst met toelatingsplichtige handelingen opgenomen. Onderafdeling 2 tot en met 7 van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op deze beschermde goederen.

Art. 6.2.2. Er is geen toelating vereist voor de uitvoering van handelingen aan of in beschermde goederen, als die handelingen uitdrukkelijk van toelating zijn vrijgesteld in een daarvoor opgestelde lijst die bij een overeenkomstig artikel 8.1.1 van het Onroerend-erfgoeddecreet van 12 juli 2013 goedgekeurd beheersplan hoort.

Onderafdeling 2. Generieke toelatingsplichten voor beschermde monumenten, beschermde cultuurhistorische landschappen en beschermde archeologische sites

Art. 6.2.3. De volgende handelingen aan of in beschermde monumenten, beschermde cultuurhistorische landschappen en beschermde archeologische sites kunnen niet worden aangevat zonder toelating van het agentschap of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerend-erfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerend-erfgoedgemeente:

- 1° de aanmerkelijke reliëfwijziging van de bodem;
- 2° elke handeling die een aanzienlijke wijziging van de landschapskenmerken tot gevolg heeft, met uitzondering van cultuurgewassen, onder meer voor de landbouw, en tuinbeplanting.

Onderafdeling 3. Specifieke toelatingsplichten voor beschermde monumenten

Art. 6.2.4. De volgende handelingen aan of in beschermde monumenten kunnen niet worden aangevat zonder toelating van het agentschap of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerend-erfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerend-erfgoedgemeente:

- 1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;
- 2° het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;
- 3° het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
- 4° het uitvoeren van de volgende werken aan het dak en de buitenmuren van constructies:
  - a) het verwijderen, vervangen of wijzigen van dakbedekking en gootconstructies;
  - b) het verwijderen van voegen en het hervoegen;
  - c) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen;
  - d) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van buitenschrijnwerken, deuren, ramen, luiken, poorten, inclusief de al dan niet figuratieve beglazing, beslag, hangen sluitwerk;
  - e) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van aarden nagelvaste elementen, smeedijzer en beeldhouwwerk, inclusief nieuwe toevoegingen;
  - f) het aanbrengen, vervangen of wijzigen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden, met uitzondering van verkiezingspubliciteit en met uitzondering van publiciteitsinrichtingen, waarbij wordt bekendgemaakt dat het goed te koop of te huur is, op voorwaarde dat de totale maximale oppervlakte niet meer bedraagt dan 4 m²;
- 5° het uitvoeren van de volgende omgevingswerken:
  - a) het plaatsen of wijzigen van bovengrondse nutsvoorzieningen en leidingen;

- b) het plaatsen of wijzigen van afsluitingen, met uitzondering van gladde schrikdraad en prikkeldraad ten behoeve van veekering;
- c) het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van wegen en paden;
- d) het vellen of beschadigen van bomen en struiken die opgenomen zijn in het beschermingsbesluit of in een goedgekeurd beheersplan, en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm van de bomen en de struiken die opgenomen zijn in het beschermingsbesluit of in een goedgekeurd beheersplan tot gevolg kan hebben;
- e) het aanleggen of wijzigen van verharding met een minimale gezamenlijke grondoppervlakte van 30 m² of het uitbreiden van bestaande verhardingen met minimaal 30 m², met uitzondering van verhardingen geplaatst binnen een straal van 30 meter rond een vergund of een vergund geacht gebouw;
- f) het plaatsen of wijzigen van straatmeubilair, met uitzondering van niet-aarden niet-nagelvaste elementen en verkeersborden vermeld in artikel 65 van het Koninklijk Besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg;
- g) het aanleggen van sporten spelinfrastructuur of parkeerplaatsen;
- h) het structureel en fundamenteel wijzigen van de aanleg van historische tuinen en parken en begraafplaatsen.

In het eerste lid wordt verstaan onder aarden nagelvast: duurzaam met de grond of met gebouwen of constructies verenigd.

Onderafdeling 4. Handelingen in beschermde stadsen dorpsgezichten

Art. 6.2.5. Voor de volgende handelingen aan of in beschermde stadsen dorpsgezichten geldt de procedure van artikel 6.3.12 van dit besluit:

- 1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;
- 2° het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;
- 3° het uitvoeren van de volgende werken aan het dak en de buitenmuren van constructies:
  - a) het verwijderen, vervangen of wijzigen van dakbedekking en gootconstructies;
  - b) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen;
  - c) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van buitenschrijnwerken, deuren, ramen, luiken, poorten, inclusief de al dan niet figuratieve beglazing, beslag, hangen sluitwerk;
  - d) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van aarden nagelvaste elementen, smeedijzer en beeldhouwwerk, inclusief nieuwe toevoegingen;
  - e) het aanbrengen, vervangen of wijzigen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden, met uitzondering van verkiezingspubliciteit en met uitzondering van publiciteitsinrichtingen, waarbij wordt bekendgemaakt dat het goed te koop of te huur is, op voorwaarde dat de totale maximale oppervlakte niet meer bedraagt dan 4 m²;
- 4° het uitvoeren van de volgende omgevingswerken:
  - a) het plaatsen of wijzigen van bovengrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
  - b) het plaatsen of wijzigen van afsluitingen, met uitzondering van gladde schrikdraad en prikkeldraad ten behoeve van veekering;
  - c) het aanleggen, wijzigen of verwijderen van wegen en paden;
  - d) het vellen of beschadigen van bomen en struiken die opgenomen zijn in het beschermingsbesluit of in een goedgekeurd beheersplan, en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm van de bomen en de struiken die opgenomen zijn in het beschermingsbesluit of in een goedgekeurd beheersplan tot gevolg kan hebben;
  - e) het aanleggen of wijzigen van verharding met een minimale gezamenlijke grondoppervlakte van 30 m² of het uitbreiden van bestaande verhardingen met minimaal 30 m², met uitzondering van verhardingen geplaatst binnen een straal van 30 meter rond een vergund of een vergund geacht gebouw;
  - f) het plaatsen of wijzigen van straatmeubilair, met uitzondering van niet-aarden niet-nagelvaste elementen en verkeersborden vermeld in artikel 65 van het Koninklijk Besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg;
  - g) het aanleggen van sporten spelinfrastructuur of parkeerplaatsen;
  - h) het fundamenteel en structureel wijzigen van de aanleg van historische tuinen en parken en begraafplaatsen;
- 5° de aanmerkelijke reliëfwijziging van de bodem;
- 6° elke handeling die een aanzienlijke wijziging van de landschapskenmerken tot gevolg heeft, met uitzondering van cultuurgewassen, onder meer voor de landbouw, en tuinbeplanting.

In het eerste lid wordt verstaan onder aarden nagelvast: duurzaam met de grond of met gebouwen of constructies verenigd.

Onderafdeling 5. Specifieke toelatingsplichten voor beschermde cultuurhistorische landschappen

Art. 6.2.6. De volgende handelingen aan of in beschermde cultuurhistorische landschappen kunnen niet worden aangevat zonder toelating van het agentschap of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente:

- 1° het plaatsen van constructies met een minimale grondoppervlakte van 6 m² en een minimale hoogte van 4 meter, met uitzondering van niet-permanente en verplaatsbare constructies binnen een straal van 30 meter rond een vergund of vergund geacht gebouw;

- 2° het slopen, verbouwen of heropbouwen van constructies die als erfgoedelement zijn opgenomen of als karakteristiek gebouw zijn aangegeven in beschermingsbesluit;
- 3° het aanbrengen, vervangen of wijzigen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden, met uitzondering van verkiezingspubliciteit en met uitzondering van publiciteitsinrichtingen, waarbij wordt bekendgemaakt dat het goed te koop of te huur is, op voorwaarde dat de totale maximale oppervlakte niet meer bedraagt dan 4 m²;
- 4° het plaatsen of wijzigen van bovengrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
- 5° het plaatsen of wijzigen van afsluitingen, met uitzondering van gladde schrikdraad en prikkeldraad ten behoeve van veekering;
- 6° het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van wegen en paden;
- 7° het vellen of beschadigen van bomen en struiken of kleine landschapselementen die opgenomen zijn in het beschermingsbesluit of in een goedgekeurd beheersplan, en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm van de bomen en de struiken die opgenomen zijn in het beschermingsbesluit of in een goedgekeurd beheersplan tot gevolg kan hebben;
- 8° het aanleggen of wijzigen van verharding met een minimale gezamenlijke grondoppervlakte van 30 m² of het uitbreiden van bestaande verhardingen met minimaal 30 m²;
- 9° het plaatsen of wijzigen van straatmeubilair, met uitzondering van niet-aarden niet-nagelvaste elementen en verkeersborden vermeld in artikel 65 van het Koninklijk Besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg;
- 10° het aanleggen van sporten spelinfrastructuur of parkeerplaatsen;
- 11° het fundamenteel en structureel wijzigen van de aanleg van historische tuinen en parken en begraafplaatsen;
- 12° het organiseren van grote evenementen, die het normaal gebruik van het beschermd cultuurhistorisch landschap overstijgen;
- 13° het scheuren van grasland of het omzetten van grasland in akkerland van:
  - 1) historisch permanent grasland: een halfnatuurlijke vegetatie die bestaat uit grasland dat gekenmerkt wordt door het langdurig grondgebruik als graasweide, hooiland of wisselweide met cultuurhistorische waarde of met een soortenrijke vegetatie van kruiden en grassoorten waarbij het milieu meestal wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van sloten, greppels, poelen, uitgesproken microreliëf, bronnen of kwelzones;
  - 2) overig grasland in de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, natuurontwikkelingsgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met als overdruk overstromingsgebied, wachtbekkens en militaire domeinen, ontginningsgebieden die een van de bestemmingen, vermeld in dit artikel, als nabestemming hebben, op de plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen met toepassing van de VCRO;
  - 3) overig grasland in de beschermde duingebieden, aangewezen met toepassing van het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen; 14° het plaatsen of wijzigen van oeverbeschoeiing.

Onderafdeling 6. Specifieke toelatingsplichten voor beschermde archeologische sites

Art. 6.2.7. De volgende handelingen aan of in beschermde archeologische sites kunnen niet worden aangevat zonder de toelating van het agentschap of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente:

- 1° graafwerken in functie van het bouwen, verbouwen of heropbouwen van constructies;
- 2° het plaatsen van ondergrondse leidingen;
- 3° het aanleggen of wijzigen van wegen en paden;
- 4° het aanplanten, vellen, rooien en ontstronken van bomen;
- 5° het plaggen en het afvoeren van de plaggen;
- 6° het scheuren van grasland;
- 7° het eerste diep ploegen van akkerland.

Onderafdeling 7. Specifieke toelatingsplichten voor het interieur van beschermde monumenten en voor de cultuurgoederen die er integrerend deel van uitmaken

Art. 6.2.8. De volgende handelingen aan of in het interieur van beschermde monumenten en de cultuurgoederen die er integrerend deel van uitmaken, kunnen niet worden aangevat zonder de toelating van het agentschap of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente:

- 1° het uitvoeren van destructief materiaaltechnisch onderzoek;
- 2° het uitvoeren van structurele werken en het toevoegen van nieuwe structuren;
- 3° het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
- 4° het verwijderen, vervangen of wijzigen van plafonds, gewelven, vloeren, trappen, binnenschrijnwerken, inclusief de al dan niet figuratieve beglazing, lambrisering, beslag, hangen sluitwerk, en van de waardevolle interieurdecoratie;
- 5° het bepleisteren van niet-bepleisterde elementen of het bepleisteren met een andere samenstelling of textuur, alsook het ontpleisteren van bepleisterde elementen;

6° het beschilderen van ongeschilderde elementen of het schilderen in andere kleuren of kleurschakeringen of met een andere verfsoort dan de aanwezige;

7° het uitvoeren van werken aan en het verplaatsen of verwijderen van de cultuuroederen die opgenomen zijn in een beschermingsbesluit.

Onderafdeling 8. Aanvullende toelatingsplichten voor als monument beschermd industrieel erfgoed

Art. 6.2.9. De volgende handelingen aan of in als monument beschermd industrieel erfgoed kunnen niet worden aangevat zonder de toelating van het agentschap of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente:

1° het wijzigen, vervangen of herstellen van het beschermd goed of onderdeel ervan met niet-originele materialen en constructietechnieken;

2° het volledig of gedeeltelijk uiteen nemen, het verplaatsen of het wijzigen van de technische kenmerken van toestellen.

Onderafdeling 9. Aanvullende toelatingsplichten voor als monument beschermde orgels

Art. 6.2.10. De volgende handelingen aan als monument beschermde orgels kunnen niet worden aangevat zonder de toelating van het agentschap of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente:

1° het wijzigen van de onmiddellijke akoestische, thermische of klimatologische omgeving;

2° het winddicht maken van windladen waarbij werken nodig zijn aan de fundamenttafel, de canceldichting onderaan, de slepen, de pijp-stokken, pijproosters en ventielen;

3° het vernieuwen of opnieuw belederen van de blaasbalgen, dichtingswerken aan de windkanalen;

4° systematisch en globaal herstelwerk aan of uitlengen van historisch pijpwerk, alsook versterkings- herstelwerk aan historische frontpijpen;

5° soldeerwerk verrichten aan oude pijpen, opsneden verlagen of verhogen, inkorten van pijpwerk, en systematisch wijzigen van voet-openingen of het aanbrengen van nieuwe steminsnijdingen;

6° kaders van windladen doorboren en laden onderaan doorprikken;

7° wijzigingen aanbrengen aan de orgelkast;

8° het demonteren, verplaatsen of vervangen van het orgel of delen ervan.

Onderafdeling 10. Aanvullende toelatingsplichten voor als monument beschermde klokken, klokkenspelen en beiaarden

Art. 6.2.11. De volgende handelingen aan of in als monument beschermde klokken, klokkenspelen en beiaarden kunnen niet worden aangevat zonder toelating van het agentschap of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente:

1° werken aan de klokken zelf: lassen van scheuren, herstel van kronen, stemmingscorrecties, restaureren of vervangen van klepels, het keren van een klok met als doel een nieuw slagvlak te creëren;

2° het verplaatsen van een klok, zowel binnen de bestaande klokkenstoel als naar een andere locatie;

3° het vervangen van ophangconstructies en luidbalken;

4° het uitbreiden van een gelui of een beiaard;

5° het restaureren of vervangen van een klokkenstoel, van luidwielen, van beiaardklavieren, speelmechanieken of speeltrommels.

Onderafdeling 11. Aanvullende toelatingsplichten voor als monument beschermde uurwerken

Art. 6.2.12. De volgende handelingen aan als monument beschermde uurwerken kunnen niet worden aangevat zonder de toelating van het agentschap of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente:

1° het vervangen van opwindsystemen en het herstellen van originele gewichtsaandrijving;

2° het reinigen of verven van onderdelen;

3° het herstellen van de wijzeraandrijvingen;

4° het vervangen van originele onderdelen;

5° het mechanisch ingrijpen aan authentiek materiaal;

6° het verplaatsen van een uurwerk, zowel binnen de klokkentoren als naar een andere locatie;

7° het buiten gebruik stellen van een historisch uurwerk.

Onderafdeling 12. Aanvullende toelatingsplichten voor als monument, stadsof dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap beschermde begraafplaatsen

Art. 6.2.13. Het ontgraven van een binnenkerkse begraving of een gesloten begraafplaats binnen een beschermd monument, een beschermd

stadsof dorpsgezicht of een beschermd cultuurhistorisch landschap kan niet worden aangevat zonder de toelating van het agentschap of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente. In het eerste lid wordt verstaan onder gesloten begraafplaats: een begraafplaats waar geen begravingen of bijzettingen meer mogen gebeuren.

Afdeling 3. De toelatingsprocedure voor handelingen aan of in beschermde goederen

Onderafdeling 1. Aanvraag en behandeling

Art. 6.3.1. §1. Als voor de handelingen aan of in beschermde goederen een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning, een milieuvergunning of een vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking overeenkomstig de VCRO, het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vereist is, gebeurt de aanvraag van een toelating volgens de bepalingen van artikel 6.4.4, §2 en §3, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

§2. Als de handelingen aan of in beschermde goederen overeenkomstig de bepalingen van de VCRO, het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van vergunning, toelating of machtiging zijn vrijgesteld, wordt de aanvraag van een toelating voor handelingen aan of in beschermde monumenten, beschermde cultuurhistorische landschappen of beschermde archeologische sites ingediend en behandeld volgens de procedure zoals bepaald in artikel 6.3.2 tot en met 6.3.11-.

Art. 6.3.2. De aanvraag van een toelating voor handelingen aan of in beschermde goederen waarvoor met toepassing van de VCRO, het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu geen vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking hoeft te worden aangevraagd, wordt per beveiligde zending ingediend bij het agentschap of, in voorkomend geval, bij het college van burgemeester en schepenen van de erkende onroerenderfgoedgemeente waar het beschermde goed ligt.

De aanvraag bestaat minstens uit de volgende elementen:

- 1° de contactgegevens van de aanvrager;
- 2° een nauwkeurige beschrijving van de werken en de noodzaak ervan, de uitvoeringstechniek en het te gebruiken materiaal, eventueel vergezeld van een technische fiche, de huidige staat van het goed en de precieze plaats waar de werken zullen worden uitgevoerd, aangevuld met tekeningen of plannen, een situeringsplan en fotomateriaal van de bestaande toestand;
- 3° de vermelding van de vermoedelijke datum van het begin en het einde van de werken.

Het agentschap stelt daarvoor een modelformulier ter beschikking op zijn website.

Art. 6.3.3. Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente gaat na of voldaan is aan alle voorwaarden, vermeld in artikel 6.3.2, en of de dossiergegevens een onderzoek ten gronde toelaten.

Als de aanvraag onvolledig is, kan het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente binnen een termijn van twintig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de aanvraag is ingediend, de aanvrager per beveiligde zending vragen om de ontbrekende gegevens of documenten bij de aanvraag te voegen, en de termijn bepalen waarbinnen dat moet gebeuren.

Art. 6.3.4. Als de overheid waarbij de aanvraag is ingediend, vaststelt dat ze niet bevoegd is voor de aanvraag, stuurt ze die aanvraag binnen een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de aanvraag door naar de bevoegde overheid, vermeld in artikel 6.3.2. De overheid waarbij de aanvraag is ingediend, brengt de aanvrager er gelijktijdig van op de hoogte dat de aanvraag is doorgestuurd. De bevoegde overheid, vermeld in artikel 6.3.2, behandelt vervolgens de aanvraag.

Voor de toepassing van dit besluit geldt de datum waarop de overheid de aanvraag doorstuurt naar de bevoegde overheid als de datum waarop de aanvraag is ingediend.

Art. 6.3.5. Het agentschap of, in voorkomend geval, het college van burgemeester en schepenen van de erkende onroerenderfgoedgemeente neemt een beslissing over de aanvraag binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de aanvraag is ingediend. Als geen beslissing is genomen binnen de termijn, vermeld in het eerste lid, wordt de toelating geacht te zijn goedgekeurd.

De beslissing vermeldt de voorwaarden die van toepassing zijn.

Als de toelating voor een bepaalde duur wordt verleend, vermeldt de beslissing de duur van de toelating en de reden daarvoor.

Art. 6.3.6. Het agentschap of, in voorkomend geval, het college van burgemeester en schepenen van de erkende onroerenderfgoedgemeente maakt de beslissing binnen een ordetermijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de datum van de beslissing of de dag na het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid, als volgt bekend:

1° het agentschap of, in voorkomend geval, het college van burgemeester en schepenen van de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt per beveiligde zending een afschrift van de uitdrukkelijke beslissing of een kennisgeving van de stilzwijgende beslissing aan de aanvrager;
 2° als het gaat om een beslissing van het agentschap wordt een afschrift van die uitdrukkelijke beslissing of een kennisgeving van de stilzwijgende beslissing gelijktijdig en schriftelijk aan de gemeente bezorgd, en wordt die beslissing ingeschreven in het register van toelatingen en adviezen, vermeld in artikel 6.5.1;
 3° als het gaat om een beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de erkende onroerenderfgoedgemeente wordt die beslissing ingeschreven in het register van toelatingen en adviezen, vermeld in artikel 6.5.1.

Art. 6.3.7. Als een toelating wordt verleend, moet de aanvrager:

1 een mededeling die te kennen geeft dat de toelating is verleend gedurende tien dagen op een goed zichtbare plek op de plaats waarop de toelating betrekking heeft, aanplakken;
 2° ofwel aan de belanghebbenden vermeld in artikel 2, 4°, per beveiligde zending de mededeling die te kennen geeft dat de toelating is verleend bezorgen.

De aanvrager houdt de stavingsstukken hiervan ter beschikking van de instanties die, in voorkomend geval, het beroep behandelen.

Art. 6.3.8. De aanvrager mag alleen gebruik maken van de toelating, als hij niet binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag van aanplakking of op de dag na de dag waarop de laatste belanghebbende de mededeling, vermeld in artikel 6.3.7, 2°, heeft ontvangen, op de hoogte is gebracht van de instelling van een schorsend administratief beroep, als vermeld in artikel 6.3.14.

Art. 6.3.9. Als dat opgenomen is in de voorwaarden van de toelating, meldt de aanvrager de start en het einde van de uitvoering van de werken aan de provinciale diensten van het agentschap of, in voorkomend geval, aan het college van burgemeester en schepenen van de erkende onroerenderfgoedgemeente. De werken worden uitgevoerd overeenkomstig de voorwaarden die bepaald zijn in de toelating.

Art. 6.3.10. Een afschrift van de toelating of kennisgeving van de stilzwijgende beslissing ligt tijdens de duur van de werkzaamheden ter uitvoering van de toelating ter beschikking op de plaats die het voorwerp uitmaakt van de toelating.

Art. 6.3.11. De toelating vervalt als de werken twee jaar na het verlenen van de toelating niet gestart zijn of gedurende meer dan drie opeenvolgende jaren onderbroken worden. De termijn van twee jaar vangt aan op de dag na de datum van de betekening van de beslissing vermeld in artikel 6.3.6, 1°.

Als voor de werken een premie is aangevraagd, wordt de vervaltermijn geschorst zolang de premie niet is toegekend.

Art. 6.3.12. Voor handelingen aan of in beschermd stadsof dorpsgezichten, zoals vermeld in artikel 6.2.5, wordt per beveiligde zending bij het college van burgemeester en schepenen een melding ingediend. Deze handelingen mogen worden aangevat vanaf de twintigste dag na de datum van de melding, behalve als het college van burgemeester en schepenen de aanmelder voordien per beveiligde zending op de hoogte brengt dat de aangemelde handelingen van aard zijn om de wezenlijke eigenschappen van het beschermd stadsof dorpsgezicht te verstoren. In dat geval kunnen de handelingen slechts worden aangevat nadat het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente een toelating heeft verleend. De aanvraag van de toelating door de aanmelder en de behandeling ervan gebeurt overeenkomstig artikel 6.3.2 tot en met 6.3.11.

Het college van burgemeester en schepenen kan niet oordelen dat aangemelde handelingen van aard zijn om de wezenlijke eigenschappen van een beschermd stadsof dorpsgezicht te verstoren indien deze werken niet zichtbaar zijn vanaf een openbare weg of opgenomen in de daartoe opgestelde lijst van werken horende bij een overeenkomstig artikel 8.1.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 goedgekeurd beheersplan.

De melding bestaat minstens uit:

1° een nauwkeurige beschrijving van de werken;
 2° de aanwijzing van de precieze plaats waar de werken zullen worden uitgevoerd;
 3° de vermelding van de vermoedelijke datum van het begin en het einde van de werken.

Als het mogelijk is, wordt de melding aangevuld met tekeningen of foto's.

De melding wordt in voorkomend geval geïntegreerd in de stedenbouwkundige melding, vermeld in artikel 4.2.2 van de VCRO.

Onderafdeling 2. Beroepsprocedure

Art. 6.3.13. De aanvrager of iedere belanghebbende kan tegen de uitdrukkelijke of stilzwijgende beslissing van het agentschap of, in voorkomend geval, van het college van burgemeester en schepenen van de erkende onroerenderfgoedgemeente, vermeld in artikel 6.3.5, over de toelatingsaanvraag een georganiseerd administratief beroep instellen bij de minister.

De leidend ambtenaar van het agentschap kan tegen de uitdrukkelijke of stilzwijgende beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de erkende onroerendergoedgemeente, vermeld in artikel 6.3.5, over de toelatingsaanvraag een georganiseerd administratief beroep instellen bij de minister.

Art. 6.3.14. Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid ingesteld binnen een termijn van dertig dagen, ingaand:

- 1° de dag na de datum van de betekening van de bestreden beslissing voor die personen of instanties aan wie de beslissing betekend wordt overeenkomstig artikel 6.3.6;
- 2° de dag na het verstrijken van de beslissingstermijn als de toelating in eerste administratieve aanleg stilzwijgend goedgekeurd wordt;
- 3° de dag na de eerste dag van de aanplakking van de bestreden beslissing overeenkomstig artikel 6.3.7 in de overige gevallen.

Art. 6.3.15. Het beroep schorst de uitvoering van de bestreden beslissing tot de dag na de datum van de betekening van de beslissing in beroep aan de aanvrager.

Art. 6.3.16. Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid per beveiligde zending ingesteld bij de minister.

Het beroepschrift bestaat minstens uit de volgende elementen:

- 1° een gemotiveerd verzoekschrift;
- 2° een kopie van de aanvraag, als het beroep ingesteld wordt door de aanvrager;
- 3° een kopie van de bestreden beslissing, tenzij het gaat om een stilzwijgende beslissing.

Het beroepschrift wordt gedagtekend en ondertekend door de indiener van het beroep of door zijn raadsman. Als de woonplaatskeuze wordt gedaan bij de raadsman van de indiener van het beroep, wordt dat ook in het beroepschrift aangegeven.

De indiener van het beroep kan bij het beroepschrift de stavingsstukken voegen die hij nodig acht. De stavingsstukken worden door de indiener van het beroep gebundeld en op een inventaris ingeschreven.

Art. 6.3.17. De minister bezorgt per beveiligde zending onverwijld een afschrift van het verzoekschrift aan:

- 1° de aanvrager van de toelating, behalve als de aanvrager zelf het beroep instelt;
- 2° het college van burgemeester en schepenen van de erkende onroerendergoedgemeente, als die in eerste administratieve aanleg de beslissing heeft genomen.

Een beroepschrift kan gedurende de indieningstermijn worden vervangen door een nieuw beroepschrift dat uitdrukkelijk de intrekking van het eerdere beroepschrift bevestigt.

Art. 6.3.18. De minister gaat na of voldaan is aan alle voorwaarden, vermeld in artikel 6.3.16, en of de dossiergegevens een onderzoek ten gronde toelaten.

Als het beroepschrift onvolledig is, kan de minister binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de datum van de indiening van het beroep, de beroepsindiener per beveiligde zending vragen om de ontbrekende gegevens of documenten bij het beroep te voegen en de termijn bepalen waarbinnen dit moet gebeuren.

Als de beroepsindiener nalaat de ontbrekende gegevens of documenten binnen de termijn, vermeld in het tweede lid, aan het beroepschrift toe te voegen, wordt het beroep als onvolledig beschouwd.

Art. 6.3.19. De minister kan over het beroep het advies van de Commissie inwinnen.

De Commissie beschikt over een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de datum van de ontvangst van de adviesvraag, om over het beroep een advies uit te brengen. Als er niet tijdig advies wordt verleend, wordt aan de adviesvraag voorbijgegaan.

Art. 6.3.20. De minister beslist over het beroep binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de betekening van het beroep.

In het geval het advies van de Commissie wordt ingewonnen, wordt de termijn in het eerste lid geschorst gedurende de termijn bepaald in artikel 6.3.19.

Als geen beslissing is genomen binnen de termijn, vermeld in het eerste lid, herleeft de beslissing die in eerste aanleg genomen is.

De beslissing vermeldt de voorwaarden die van toepassing zijn.

Als de toelating voor een bepaalde duur wordt verleend, vermeldt de beslissing de duur van de toelating en de reden daarvoor.

Art. 6.3.21. Binnen een ordetermin van tien dagen, die ingaat op de dag na de datum van de beslissing of de dag na het verstrijken van de termijn, vermeld in artikel 6.3.20, bezorgt de minister een afschrift van de beslissing per beveiligde zending aan de indiener van het beroep en aan de aanvrager, als het beroep niet door hem is ingesteld, en neemt die beslissing op in het register van toelatingen en adviezen, vermeld in artikel 6.5.1.

Art. 6.3.22. Als de toelating in beroep verleend wordt nadat ze in eerste aanleg is geweigerd, plakt de aanvrager gedurende tien dagen een afschrift van de toelating op een goed zichtbare plek aan op de plaats waarop de toelating betrekking heeft.

Art. 6.3.23. De aanvrager mag bij de ontvangst van het afschrift van de beslissing de toegelaten handelingen onmiddellijk uitvoeren.

Art. 6.3.24. Als dat opgenomen is in de voorwaarden van de toelating, meldt de aanvrager de start en het einde van de uitvoering van de werken aan de overheid, die over de aanvraag in eerste aanleg een beslissing heeft genomen. De werken worden uitgevoerd overeenkomstig de voorwaarden die bepaald zijn in de toelating.

Art. 6.3.25. Een afschrift van de toelating ligt tijdens de duur van de werkzaamheden ter uitvoering van de toelating ter beschikking op de plaats die het voorwerp uitmaakt van de toelating.

Art. 6.3.26. De toelating vervalt als de werken twee jaar na het verlenen van de toelating niet gestart zijn of gedurende meer dan drie opeenvolgende jaren onderbroken worden. De termijn van twee jaar vangt aan op de dag na de datum van de betekening van de beslissing vermeld in artikel 6.3.21.

Onderafdeling 3. Beroepsprocedure vergunningsplichtige handelingen

Art. 6.3.27. Deze onderafdeling is van toepassing op de administratieve beroepen tegen een beslissing houdende de toekenning of de weigering van een vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking voor een handeling, vermeld in artikel 6.4.4, §2 en 3 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, in zoverre in het beroepschrift middelen worden opgeworpen tegen het advies van het agentschap over die vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking.

Art. 6.3.28. Binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de dag van de ontvangst van het administratief beroep, wint de betrokken beroepsinstantie een advies in over de beroepsmiddelen die betrekking hebben op het advies van het agentschap.

De adviesvraag wordt per beveiligde zending bezorgd aan de Commissie.

De adviesaanvraag bevat een kopie van:

- 1° de aanvraag tot vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking;
- 2° de bestreden beslissing;
- 3° het verzoekschrift.

Art. 6.3.29. De Commissie beschikt over een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de datum van de ontvangst van de adviesvraag, om over het beroep een advies uit te brengen. Als er niet tijdig advies wordt verleend, wordt aan de adviesvraag voorbijgegaan.

Art. 6.3.30. De Commissie bezorgt het commissieadvies aan de betrokken beroepsinstantie.

Afdeling 4. De meldingsprocedure voor schadegevallen en noodmaatregelen

Art. 6.4.1. De zakelijkrechthouder of gebruiker van een beschermd goed doet onverwijld en per beveiligde zending melding van elk schadegeval en in voorkomend geval, van de in nood getroffen maatregelen bij de provinciale diensten van het agentschap.

Een melding bestaat minstens uit de volgende elementen:

- 1° een beschrijving van het schadegeval;
- 2° in voorkomend geval, een beschrijving van de genomen consolidatieën beveiligingsmaatregelen waaruit blijkt dat de aangemelde handelingen tijdelijk en omkeerbaar zijn;
- 3° de aanwijzing van de precieze plaats van het schadegeval.

Het agentschap stelt een modelformulier ter beschikking op zijn website.

Afdeling 5. Register van toelatingen en adviezen

Art. 6.5.1. Het agentschap stelt een databank van adviezen en beslissingen over aanvragen tot het verkrijgen van een toelating voor handelingen aan of in beschermde goederen digitaal beschikbaar. Die databank bevat:

- 1° de adviezen van het agentschap over aanvragen tot het verkrijgen van een toelating voor handelingen aan of in beschermde goederen, waarvoor met toepassing van de VCRO, het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu ook een vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking hoeft te worden aangevraagd, verleend in eerste administratieve aanleg;
- 2° de adviezen van de Commissie over aanvragen tot het verkrijgen van een toelating voor handelingen aan of in beschermde goederen, waarvoor met toepassing van de VCRO, het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu geen vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking hoeft te worden aangevraagd, in voorkomend geval verleend in beroep;
- 3° de adviezen van de Commissie over aanvragen tot het verkrijgen van een toelating voor handelingen aan of in beschermde goederen, waarvoor met toepassing van de VCRO, het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu ook een vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking hoeft te worden aangevraagd, in voorkomend geval verleend in beroep;
- 4° de beslissingen over aanvragen tot het verkrijgen van een toelating voor handelingen aan of in beschermde goederen waarvoor met toepassing van de VCRO, het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu geen vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking hoeft te worden aangevraagd;
- 5° de in beroep genomen beslissingen over aanvragen tot het verkrijgen van een toelating voor handelingen aan of in beschermde goederen waarvoor met toepassing van de VCRO, het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu geen vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking hoeft te worden aangevraagd.

Afdeling 6. Herkenningsteken

Art. 6.6.1. De minister stelt de modellen van het herkenningsteken voor beschermde archeologische sites, beschermde monumenten, beschermde cultuurhistorische landschappen en beschermde stadsen dorpsgezichten vast.

Afdeling 7. Erfgoedlandschappen

Art. 6.7.1. De administratieve overheid beschrijft bij elke beslissing over eigen werkzaamheden en eigen handelingen in erfgoedlandschappen en bij het verlenen van een toestemming of vergunning voor een activiteit die een erfgoedlandschap geheel of gedeeltelijk kan vernietigen of die een betekenisvolle schade kan veroorzaken aan de erfgoedwaarden ervan hoe ze voldoet aan de verplichting, vermeld in artikel 6.5.3, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Art. 6.7.2. De administratieve overheid beschrijft bij elke beslissing over een eigen werk of over het verlenen van een opdracht daarvoor en over een eigen plan of verordening die een erfgoedlandschap nadelig kan beïnvloeden hoe ze voldoet aan de verplichting, vermeld in artikel 6.5.3, tweede lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

In de beslissing dient opgenomen te worden welke erfgoedlandschappen nadelig beïnvloed worden en desgevallend met welke maatregelen uitvoering is gegeven aan de verplichting, vermeld in artikel 6.5.3, tweede lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Art. 6.7.3. Als in het kader van de beslissing, vermeld in artikel 6.7.1 en 6.7.2 een milieueffectrapport of een milieueffectbeoordeling van impact op erfgoedwaarden opgemaakt is, is voldaan aan de verplichting, vermeld in artikel 6.5.3, derde lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

HOOFDSTUK 7. ONROERENDERFGOEDRICHTPLANNEN

Art. 7.1.1. De Vlaamse Regering kan per thema of gebied een onroerenderfgoedrichtplan opstellen.

HOOFDSTUK 8. BEHEER VAN ONROEREND ERFGOED

Afdeling 1. Beheersplannen

Onderafdeling 1. Opdrachtgever

Art. 8.1.1. Voor onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen of voor een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, kan door of in opdracht van de zakelijkrechthouder of de gebruiker een beheersplan opgemaakt worden.

Een of meer zakelijkrechthouders of gebruikers kunnen een aanvraag tot opmaak van een beheersplan laten indienen door een gevolmachtigde.

Onderafdeling 2. Aanvraag tot opmaak

Art. 8.1.2. Voor er gestart wordt met de opmaak van een beheersplan, dient de zakelijkrechthouder, de gebruiker of de gevolmachtigde een aanvraag tot opmaak in bij het agentschap.

De aanvraag, vermeld in het eerste lid, bevat de volgende elementen:

- 1° de identificatiegegevens van de zakelijkrechthouder, de gebruiker en in voorkomend geval, van de gevolmachtigde. De gevolmachtigde voegt bij de aanvraag een geschreven volmacht;
- 2° de identificatie en grafische afbakening van het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap of van het deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, waarvoor het nodige beheersplan zal worden opgesteld;
- 3° een beknopte omschrijving van de visie op het beheer;
- 4° een voorstel van de ontwerper die het beheersplan zal opstellen, waaruit blijkt dat hij beschikt over de noodzakelijke deskundigheid die relevant is voor de opmaak van het desbetreffende beheersplan;
- 5° als het beheersplan betrekking heeft op verschillende zakelijkrechthouders of gebruikers, een voorstel over hoe de participatie in en communicatie over de opmaak van het beheersplan zal verlopen;
- 6° als de aanvraag wordt ingediend door een gebruiker, het schriftelijk akkoord van de zakelijkrechthouders;
- 7° als de aanvraag wordt ingediend door een zakelijkrechthouder of een gevolmachtigde, een stuk waaruit blijkt dat, in voorkomend geval, de gebruikers op de hoogte werden gebracht van het voornemen om een beheersplan op te stellen.

Onderafdeling 3. Goedkeuring van de aanvraag tot opmaak

Art. 8.1.3. Het agentschap onderzoekt de aanvraag tot opmaak en neemt een beslissing daarover binnen een termijn van negentig dagen, die ingaat op de dag na de aanvraag.

Als er binnen de afbakening vermeld in artikel 8.1.2, tweede lid, 2°, van dit besluit, zones voorkomen met habitats die beschermd zijn met toepassing van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, of als het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap geheel of gedeeltelijk ligt in het Vlaams Ecologisch Netwerk of een speciale beschermingszone in toepassing van het voormelde decreet, vraagt het agentschap voorafgaand aan de beslissing over de ontvankelijkheid een advies aan het Agentschap voor Natuur en Bos over de voorgestelde visie op het beheer. Dat advies wordt verleend binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesaanvraag. Als deze termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Het agentschap brengt de beslissing over de goedkeuring ter kennis per beveiligde zending van de indiener van de aanvraag en in voorkomend geval van de zakelijkrechthouder of gebruiker. Het agentschap brengt ook de gemeente(s) of intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst(en) op het grondgebied waarvan het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, ligt, op de hoogte van de beslissing, waarbij een aanvraag tot opmaak goedgekeurd wordt.

Het agentschap deelt in de beslissing tot goedkeuring ook mee welke bijkomende elementen het beheersplan moet bevatten naast de elementen, vermeld in artikel 8.1.4 van dit besluit.

Als het agentschap geen beslissing neemt binnen de daarvoor vastgelegde termijn, wordt de aanvraag geacht niet goedgekeurd te zijn.

Onderafdeling 4. Opmaak

Art. 8.1.4. Het beheersplan moet een betekenisvolle meerwaarde voor het onroerend erfgoed of het erfgoedlandschap of voor een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, beogen en bevat ten minste de volgende elementen:

- 1° de identificatie en het kadasterplan met de afbakening van het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap of van het deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, waarvoor het beheersplan wordt opgesteld;
- 2° een historische nota, die op basis van geschreven of iconografische bronnen en van archeologische of natuurwetenschappelijke bevindingen of sporen een helder inzicht geeft in de totstandkoming en ontwikkeling van het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap vanaf zijn ontstaan tot de huidige toestand;
- 3° een inventarisatie van de erfgoedelementen binnen de afbakening. De huidige toestand wordt geïllustreerd met recente plannen en foto's die een duidelijk beeld geven van het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap, of van het deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt;
- 4° de situering en de beschrijving van de erfgoedwaarden en de juridische toestand van het onroerend erfgoed of het erfgoedlandschap of van het deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, waarop het beheersplan betrekking heeft;
- 5° een onderbouwde visie op het beheer van het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap of van het deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt en de beheersdoelstellingen die eruit voortvloeien;
- 6° de opsomming en verantwoording van de concrete richtlijnen, eenmalige en terugkerende maatregelen en werkzaamheden die nodig zijn om de beoogde beheersdoelstellingen te bereiken;
- 7° een voorstel voor de manier en het tijdstip waarop de beoogde beheersdoelstellingen opgevolgd en geëvalueerd zullen worden.

De visie op het beheer, de beheersdoelstellingen en de richtlijnen, de maatregelen en de werkzaamheden moet in voorkomend geval in overeenstemming zijn met de geldende wet-, decreet- en regelgeving.

Onderafdeling 5. Indiening

Art. 8.1.5. Een beheersplan wordt in twee papieren exemplaren en digitaal ingediend bij het agentschap.

Onderafdeling 6. Goedkeuringsprocedure

Art. 8.1.6. §1. Als er binnen de afbakening vermeld in artikel 8.1.4, eerste lid, 1°, van dit besluit, zones voorkomen met habitats die beschermd zijn met toepassing van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, of als het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap geheel of gedeeltelijk ligt in het Vlaams Ecologisch Netwerk of een speciale beschermingszone met toepassing van hetzelfde decreet, vraagt het agentschap voorafgaand aan de beslissing over de goedkeuring van het beheersplan een advies aan het Agentschap voor Natuur en Bos over de voorgestelde beheersdoelstellingen en de richtlijnen, de maatregelen en de werkzaamheden. Dat advies wordt verleend binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesaanvraag. Als die termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§2. Na onderzoek van het beheersplan beslist het agentschap binnen een termijn van negentig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het beheersplan over de goedkeuring van het beheersplan. De beslissing wordt per beveiligde zending ter kennis gebracht van de aanvrager.

Het agentschap kan in de beslissing tot goedkeuring voorwaarden opleggen voor de uitvoering en de opvolging van het beheersplan. Het agentschap kan in de beslissing tot goedkeuring het onroerend erfgoed of voor een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, erkennen als open erfgoed of als ZEN-erfgoed.

Als het beheersplan een voorstel van werken die vrijgesteld zijn van melding of toelating, een voorstel van ZEN-erfgoed of een voorstel van open erfgoed bevat, wordt ook de beslissing daarover meegedeeld.

Als het beheersplan onvolledig is bevonden, of het duurzame behoud en beheer van erfgoedwaarden onvoldoende garandeert, meldt het agentschap om welke redenen en in welke zin, het beheersplan moet worden aangepast om voor goedkeuring in aanmerking te komen.

§3. Een aangepast beheersplan kan ingediend worden bij het agentschap binnen een termijn van negentig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de melding vermeld in paragraaf 2, vierde lid. Het aangepaste beheersplan moet tegemoet komen aan de voorgestelde wijzigingen, vermeld in paragraaf 2, vierde lid. Een aanpassing van het beheersplan kan bovendien alleen met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen en kan de oppervlakte van het gebied waarop het betrekking heeft, niet uitbreiden.

Als het aangepaste beheersplan tegemoetkomt aan de voorgestelde wijzigingen, beslist het agentschap tot de goedkeuring van het beheersplan. Als het aangepaste beheersplan niet tegemoet komt aan de voorgestelde wijzigingen, vermeld in paragraaf 2, vierde lid, of als er binnen de termijn van negentig dagen, vermeld in het eerste lid, geen aangepast beheersplan is ingediend, keurt het agentschap het beheersplan af. Het agentschap beslist binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het aangepaste beheersplan.

De beslissing tot goedkeuring of tot afkeuring wordt per beveiligde zending ter kennis gebracht van de aanvrager.

§4. Het agentschap brengt ook de gemeent(e)s of intergemeentelijke onroerendergoeddiens(en) op het grondgebied waarvan het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een opzichzelfstaande entiteit vormt, ligt, schriftelijk op de hoogte van de beslissing tot goedkeuring of tot afkeuring. Het agentschap brengt ook het Agentschap voor Natuur en Bos schriftelijk op de hoogte van die beslissing, als er advies is verleend.

§5. Als het agentschap geen beslissing neemt binnen de daarvoor vastgelegde termijn, wordt het beheersplan geacht afgekeurd te zijn.

§6. De goedkeuring van het beheersplan wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Onderafdeling 7. Geldigheidsduur

Art. 8.1.7. Een goedgekeurd beheersplan heeft een geldigheidsduur van twintig jaar.

Onderafdeling 8. Evaluatie en opvolging

Art. 8.1.8. §1. De zakelijkrechthouder, de gebruiker of zijn gevolmachtigde volgt de uitvoering van het beheersplan op en maakt een verslag op voor het agentschap, vermeld in artikel 8.1.4, eerste lid, 7°.

§2. Als uit de evaluatie blijkt dat de beheersmaatregelen die zijn opgenomen in het goedgekeurde beheersplan onvoldoende uitgevoerd zijn of niet geschikt zijn om de beheersdoelstellingen te halen, neemt het agentschap een beslissing daarover binnen een termijn van negentig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het verslag.

Het agentschap brengt deze beslissing per beveiligde zending ter kennis van de zakelijkrechthouder, de gebruiker of zijn gevolmachtigde, met de vermelding, om welke redenen en in welke zin, het beheer moet worden aangepast.

Het agentschap brengt ook de gemeent(e)s of intergemeentelijke onroerendergoeddiens(en) op het grondgebied waarvan het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, ligt, schriftelijk op de hoogte van die beslissing.

Onderafdeling 9. Aanpassingen

Art. 8.1.9. Een goedgekeurd beheersplan kan aangepast worden op gemotiveerd verzoek van de zakelijkrechthouder, de gebruiker of de gevolmachtigde of na schriftelijk verzoek van het agentschap aan de zakelijkrechthouder, de gebruiker of de gevolmachtigde als de aanpassing van het goedgekeurde beheersplan wenselijk is in het kader van een optimaler beheer van de erfgoedwaarden.

De aanvraag tot aanpassing bevat de volgende elementen:

1° de identificatiegegevens van de zakelijkrechthouder, de gebruiker of de gevolmachtigde. De gevolmachtigde voegt een geschreven volmacht bij de aanvraag;

2° de identificatie van het onroerend goed of erfgoedlandschap of van het deel ervan dat een opzichzelfstaande entiteit vormt, waarvoor het beheersplan moet worden aangepast;

3° de afbakening op het kadasterplan van het deel waarvoor het beheersplan moet worden aangepast;

4° de motivering van het verzoek tot aanpassing en een gecoördineerde versie van de aangepaste delen van het goedgekeurde beheersplan met aanduiding van de aangepaste gegevens.

Als er binnen de afbakening, vermeld in artikel 8.1.9, 3°, zones voorkomen met habitats die beschermd zijn met toepassing van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, of als het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap geheel of gedeeltelijk ligt in het Vlaams Ecologisch Netwerk of een speciale beschermingszone in toepassing van voormeld decreet, vraagt het agentschap voorafgaand aan de beslissing een advies aan het Agentschap voor Natuur en Bos met betrekking tot de voorgestelde aanpassing. Dat advies wordt verleend binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesaanvraag. Als deze termijn wordt overschreden, kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Het agentschap onderzoekt de aanvraag tot aanpassing en beslist binnen negentig dagen, vanaf de dag na de ontvangst. De beslissing wordt door het agentschap per beveiligde zending ter kennis gebracht van de aanvrager.

Als het agentschap geen beslissing neemt binnen de daarvoor vastgelegde termijn, wordt de aanpassing van het beheersplan geacht geweigerd te zijn.

Het agentschap kan in de beslissing tot goedkeuring ook voorwaarden opleggen voor de uitvoering en de opvolging van het aangepaste beheersplan.

De goedkeuring van de aanpassing van een beheersplan geldt voor de resterende termijn van de oorspronkelijke looptijd van het beheersplan.

Onderafdeling 10. Beroepsprocedure

Art. 8.1.10. De zakelijkrechthouder, de gebruiker of de gevolmachtigde kan tegen de beslissingen die genomen zijn met toepassing van dit hoofdstuk, een georganiseerd administratief beroep instellen bij de minister.

Een beroepschrift wordt per beveiligde zending ingediend binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de dag na de kennisgeving van de beslissing of in geval van een stilzwijgende beslissing na het verstrijken van de vastgelegde beslissingstermijn, vanaf de dag die volgt op het verstrijken van die termijn.

Een beroepschrift bevat minstens:

- 1° een gemotiveerd verzoekschrift;
- 2° een kopie van de bestreden beslissing, tenzij in het geval van een stilzwijgende beslissing;
- 3° een kopie van de aanvraag tot opmaak van een beheersplan, het ontwerp van het beheersplan, of de aanpassing van het beheersplan.

De minister kan bij de Commissie advies inwinnen over het beroep. De Commissie beschikt over een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag, om over het beroep een advies uit te brengen. Als er niet tijdig advies wordt verleend, wordt aan de adviesvraag voorbijgegaan.

De minister neemt een beslissing over het beroep binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroepschrift. Als er geen beslissing wordt genomen binnen de toepasselijke vervalttermijn, wordt het beroep geacht te zijn afgewezen. De beslissing wordt onverwijld per beveiligde zending bezorgd aan de indiener van het beroep.

Afdeling 2. Beheerscommissies

Art. 8.2.1. §1. Elke zakelijkrechthouder, gebruiker of gevolmachtigde die betrokken is bij het beheer van onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen kan bij het agentschap een aanvraag indienen tot oprichting van een beheerscommissie.

§2. De aanvraag tot oprichting van een beheerscommissie bevat minstens volgende elementen:

- 1° de identificatiegegevens van de zakelijkrechthouder, de gebruiker of de gevolmachtigde;
- 2° de identificatie van het onroerend erfgoed, erfgoedlandschap of van het deel ervan dat een opzichzelfstaande entiteit vormt waarvoor de beheerscommissie wordt opgericht;
- 3° een voorstel van samenstelling van de beheerscommissie;
- 4° een voorstel van taken die de beheerscommissie op zich wil nemen.

§3. Een beheerscommissie heeft minstens een van de volgende taken:

- 1° structurering en organisatie van overleg tussen de verschillende zakelijkrechthouders, gebruikers en beheerders van het onroerend erfgoed of erfgoedlandschap in kwestie;
- 2° adviesverlening en begeleiding bij de opmaak van het beheersplan;
- 3° adviesverlening, begeleiding bij het beheer en de uitvoering van het beheersplan;
- 4° opvolging en evaluatie van de effectiviteit van de maatregelen die genomen zijn in het kader van het beheersplan.

§4. Het agentschap beslist binnen een termijn van negentig dagen die ingaat op de dag na de aanvraag over het nut van de oprichting van een beheerscommissie en deelt de beslissing daarover per beveiligde zending mee aan de aanvrager. Het agentschap deelt, na overleg met de aanvrager, op dat moment ook mee welke relevante, bijkomende partijen vertegenwoordigd moeten zijn in een beheerscommissie, naast de partijen, vermeld in paragraaf 5.

§5. De samenstelling van een beheerscommissie wordt bekrachtigd door het agentschap en bestaat ten minste uit een evenredige vertegenwoordiging van de zakelijkrechthouders of de gebruikers en een vertegenwoordiging van de adviserende overheden. De voorzitter wordt gekozen onder de leden van de beheerscommissie.

§6. De beheerscommissie kan pas geldig de taken uitvoeren die bepaald zijn in de goedgekeurde aanvraag tot oprichting, na de bekrachtiging van de samenstelling, vermeld in paragraaf 5. Wijzigingen in de samenstelling van de beheerscommissie moeten ook ter bekrachtiging aan het agentschap worden voorgelegd.

§7. De beheerscommissie vergadert ten minste één keer per jaar. Een vergadering wordt ook georganiseerd als tenminste een derde van de leden daarom verzoekt.

Deskundigen of getuigen kunnen alleen aan een vergadering deelnemen na een schriftelijke uitnodiging van de voorzitter.

De beheerscommissie bezorgt de verslagen van de vergaderingen aan het agentschap.

HOOFDSTUK 9. PRIJZEN

Afdeling 1. Onroerendergoedprijs

Art. 9.1.1. De minister kent jaarlijks de Onroerendergoedprijs toe aan een privé-persoon, een privé-instelling, een openbare instelling of een openbaar bestuur voor een recente verwezenlijking op het gebied van onroerend erfgoed.

Art. 9.1.2. De Onroerendergoedprijs wordt toegekend wegens het uitzonderlijk belang, de verdienste, de hefboomfunctie of het vernieuwend karakter van de verwezenlijking die een bijzondere erkenning verdient.

Art. 9.1.3. De minister wijst jaarlijks de laureaten aan van de Onroerendergoedprijs. De minister bepaalt in het wedstrijdreglement het aantal laureaten.

De minister kent aan elke laureaat een bedrag toe van 2500 euro.

Art. 9.1.4. De minister wijst jaarlijks onder de laureaten een of meerdere winnaars aan van de Onroerendergoedprijs. De minister bepaalt in het wedstrijdreglement het aantal winnaars.

De minister kent aan de winnaar, bovenop het bedrag vermeld in artikel 9.1.3, tweede lid, een bedrag toe van 12.500 euro.

Art. 9.1.5. De minister kan het advies van de Commissie inwinnen.

Art. 9.1.6. Verwezenlijkingen met betrekking tot onroerend erfgoed in eigendom van of beheerd door de Vlaamse overheid, het agentschap of de door het agentschap aangewezen instanties of verenigingen worden uitgesloten van deelname aan de Onroerendergoedprijs.

Art. 9.1.7. De minister stelt een wedstrijdreglement vast voor de Onroerendergoedprijs.

Afdeling 2. Europese Landschapsprijs

Art. 9.2.1. De minister kan een wedstrijd organiseren om een kandidaat aan te wijzen voor deelname aan de Landschapsprijs van de Raad van Europa.

Art. 9.2.2. De kandidatuur wordt toegekend aan verenigingen, groeperingen, partnerschappen, lokale overheden of autoriteiten die ofwel op individuele basis ofwel in overleg met andere lokale of regionale actoren een beleid of maatregelen in de praktijk omgezet hebben met het oog op de bescherming, het beheer, de ontwikkeling of de inrichting van het landschap in Vlaanderen. Het beleid of de maatregelen moeten blijf geven van duurzaamheid. Ze kunnen zodoende als voorbeeld dienen voor andere betrokken actoren. Grensof gewestoverschrijdende projecten komen in aanmerking op voorwaarde dat ze het voorwerp uitmaken van een gecoördineerd beheer.

Art. 9.2.3. De minister stelt een wedstrijdreglement vast om de kandidaat voor deelname aan de Landschapsprijs van de Raad van Europa aan te wijzen.

HOOFDSTUK 10. SUBSIDIES

Afdeling 1. Subsidies in het kader van samenwerkingsovereenkomsten

Onderafdeling 1. De subsidiëring van erkende intergemeentelijke onroerendergoeddiensten in het kader van een samenwerkingsovereenkomst

Art. 10.1.1. De minister kan overeenkomstig de bepalingen van dit besluit en binnen de perken van de daarvoor bestemde kredieten op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een subsidie toekennen aan een erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst in het kader van een samenwerkingsovereenkomst.

Art. 10.1.2. De samenwerkingsovereenkomst heeft een looptijd van drie jaar of zes jaar.

De aanvrager dient de subsidieaanvraag per beveiligde zending in bij het agentschap vanaf 1 januari tot uiterlijk 1 juli van het eerste of het vierde jaar van de lokale beleidscyclus. In het eerste geval heeft de samenwerkingsovereenkomst een looptijd van zes jaar. In het tweede geval heeft de samenwerkingsovereenkomst een looptijd van drie jaar. De samenwerkingsovereenkomst vangt aan op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de subsidieaanvraag is goedgekeurd.

Art. 10.1.3. Om gesubsidieerd te worden in het kader van een samenwerkingsovereenkomst moet een intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst erkend zijn overeenkomstig artikel 3.3.5.

Als de erkenning van een intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst is ingetrokken overeenkomstig artikel 3.3.12 of 3.3.13, heeft hij geen recht op een subsidie voor het jaar waarin de erkenning wordt ingetrokken en is hij gehouden tot de onmiddellijke terugbetaling van de reeds uitbetaalde subsidie van het lopende jaar, overeenkomstig artikel 13, 1°, van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.

Art. 10.1.4. De aanvrager kan de subsidieaanvraag gelijktijdig indienen met de aanvraag tot erkenning als intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst, vermeld in artikel 3.3.3.

Art. 10.1.5. De subsidieaanvraag bevat minstens de volgende elementen:

- 1° de organisatiestructuur van de intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst;
- 2° een meerjarenbegroting waarin alle verwachte kosten en opbrengsten opgenomen zijn, met vermelding van de inbreng van de gemeenten die deel uitmaken van het intergemeentelijke samenwerkingsverband.

Het agentschap stelt hiervoor een modelformulier ter beschikking op zijn website. Als de aanvrager gelijktijdig een erkenning als intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst en een subsidie aanvraagt, voegt hij de elementen, vermeld in het eerste lid, bij het modelformulier, vermeld in artikel 3.3.3.

Art. 10.1.6. De subsidieaanvraag is ontvankelijk als ze tijdig wordt ingediend en volledig is. Als het agentschap vaststelt dat de aanvraag niet alle vereiste elementen, vermeld in artikel 10.1.5, bevat, brengt het de aanvrager binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de subsidieaanvraag per beveiligde zending op de hoogte van de ontbrekende elementen. Als de aanvrager het dossier niet binnen een termijn van veertien dagen, die ingaat op de dag na de betekening, aanvult, wordt de subsidieaanvraag onontvankelijk verklaard. Het agentschap deelt die beslissing per beveiligde zending mee aan de aanvrager.

Art. 10.1.7. Het agentschap beoordeelt de ontvankelijke subsidieaanvraag van de erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst en brengt daarover advies uit aan de minister.

Art. 10.1.8. Uiterlijk op 1 oktober van het jaar waarin de ontvankelijke subsidieaanvraag is ingediend, beslist de minister over de toekenning en het bedrag van de subsidie. Als er geen beslissing is genomen binnen deze termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn geweigerd.

Een afschrift van de beslissing wordt per beveiligde zending bezorgd aan de erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst.

Art. 10.1.9. Uiterlijk op 1 oktober van het jaar waarin de subsidieaanvraag is goedgekeurd, ondertekenen het agentschap en de erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst waaraan de subsidie is toegekend een samenwerkingsovereenkomst.

De samenwerkingsovereenkomst bevat minstens de volgende elementen:

- 1° het bedrag van de jaarlijkse subsidie;
- 2° de looptijd;
- 3° de rapporteringsverplichtingen met het oog op het jaarlijkse toezicht, vermeld in artikel 10.1.12;
- 4° de rapporteringsverplichtingen met het oog op de driejaarlijkse evaluatie, vermeld in artikel 10.1.13;
- 5° een afsprakennota met de te bereiken doelstellingen.

Art. 10.1.10. De subsidie omvat zowel personeelsals werkingsmiddelen.

De jaarlijkse basissubsidie bedraagt minstens 85.000 euro en wordt vermeerderd met een bedrag dat is gekoppeld aan de volgende criteria:

- 1° het aantal inwoners, ingeschreven in het bevolkingsregister van de gemeenten die deel uitmaken van het intergemeentelijke samenwerkingsverband op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarin de ontvankelijke subsidieaanvraag is ingediend;
- 2° de oppervlakte van het werkingsgebied van de erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst;
- 3° in voorkomend geval, het aanwezige onroerend erfgoed dat zich bevindt op het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente binnen het werkingsgebied. Dit bijkomende subsidiebedrag wordt bepaald op basis van:
  - a) de oppervlakte van het grondgebied van de erkende onroerenderfgoedgemeente;

- b) de grondoppervlakte van de beschermde goederen die binnen het grondgebied van de erkende onroerendergoedgemeente liggen;
- c) het aantal onroerende goederen, dat opgenomen is in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed of in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en dat binnen het grondgebied van de erkende onroerendergoedgemeente ligt.

Als een gemeente die in het werkingsgebied ligt gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst, erkend wordt als onroerendergoedgemeente, als vermeld in artikel 3.2.4, wordt de subsidie aangevuld met het bedrag vermeld in het tweede lid, 3°, voor de jaren die volgen op het jaar van de erkenning van de gemeente als onroerendergoedgemeente. Het agentschap brengt de erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst per beveiligde zending op de hoogte van de verhoging van de toegekende subsidie.

De minister stelt de eenheidsprijzen per criterium vast.

Art. 10.1.11. De subsidie wordt gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst jaarlijks beschikbaar gesteld in de vorm van een voorschot en een saldo:

- 1° een voorschot van 70% van het jaarlijkse subsidiebedrag wordt uitbetaald uiterlijk op 1 april van het lopende werkingsjaar;
- 2° een saldo van het jaarlijkse subsidiebedrag wordt uitbetaald na de uitvoering van het jaarlijkse toezicht, vermeld in artikel 10.1.12, op basis van verantwoorde kosten.

Art. 10.1.12. Het agentschap oefent het jaarlijkse toezicht uit op de aanwending van de subsidie en kan hiervoor alle initiatieven nemen die het nodig acht.

Met het oog op het toezicht, vermeld in het eerste lid, kan de minister nader bepalen welke kosten al dan niet in aanmerking komen voor subsidiëring.

Het agentschap brengt de erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst per beveiligde zending op de hoogte van de resultaten van het jaarlijkse toezicht.

Als er bij het jaarlijkse toezicht ernstige tekortkomingen worden vastgesteld, wordt het saldo niet of slechts gedeeltelijk uitbetaald.

Art. 10.1.13. Het agentschap voert driejaarlijks een evaluatie uit op de naleving van de samenwerkingsovereenkomst

- 1° een tussentijdse evaluatie, tenzij de samenwerkingsovereenkomst een looptijd van drie jaar heeft;
- 2° een eindevaluatie.

Het agentschap kan voor de evaluatie, vermeld in het eerste lid, alle initiatieven nemen die het nodig acht.

Het agentschap brengt de erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst per beveiligde zending op de hoogte van de resultaten van de, in voorkomend geval, tussentijdse evaluatie, vermeld in het eerste lid, 1°, en van de eindevaluatie, vermeld in het eerste lid, 2°.

Als er bij de tussentijdse evaluatie ernstige tekortkomingen worden vastgesteld, kan de minister op voorstel van het agentschap beslissen om de samenwerkingsovereenkomst vervroegd te beëindigen. Die beslissing heeft dezelfde gevolgen als de beslissing over de intrekking van de erkenning.

Art. 10.1.14. Een erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst kan een gemotiveerde aanvraag indienen om de samenwerkingsovereenkomst vervroegd te beëindigen. De aanvraag wordt per beveiligde zending ingediend bij het agentschap.

De minister neemt een beslissing over de aanvraag binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag nadat de aanvraag is ingediend. Als de samenwerkingsovereenkomst vervroegd beëindigd wordt, loopt ze af op 31 december van het lopende jaar.

Onderafdeling 2. De subsidiëring van erkende onroerendergoeddepots in het kader van een samenwerkingsovereenkomst

Art. 10.1.15. De minister kan overeenkomstig de bepalingen van dit besluit en binnen de perken van de daarvoor bestemde kredieten op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een subsidie toekennen aan een erkend onroerendergoeddepot in het kader van een samenwerkingsovereenkomst.

Art. 10.1.16. De samenwerkingsovereenkomst heeft een looptijd van zes jaar.

De samenwerkingsovereenkomst vangt aan op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de subsidieaanvraag is goedgekeurd.

Art. 10.1.17. Om gesubsidieerd te worden in het kader van een samenwerkingsovereenkomst moet een onroerendergoeddepot voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° het depot is erkend overeenkomstig artikel 3.4.7;
- 2° het depot vervult een receptieve functie van gemeentegrensoverschrijdend belang;
- 3° het depot voldoet aan minstens een van de volgende voorwaarden:
  - a) het depot beschikt over een calamiteitennetwerk;
  - b) het depot heeft een interdisciplinaire werking;
  - c) het depot heeft een specifieke thematische werking.

Als de erkenning van een onroerendergoeddepot gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst is ingetrokken overeenkomstig artikel 3.4.15 of 3.4.16, heeft het geen recht op een subsidie voor het jaar waarin de erkenning wordt ingetrokken en is het gehouden tot de onmiddellijke terugbetaling van de reeds uitbetaalde subsidie van het lopende jaar, overeenkomstig artikel 13, 1°, van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.

Art. 10.1.18. De aanvrager dient de subsidieaanvraag per beveiligde zending in bij het agentschap vanaf 1 januari tot uiterlijk 1 september van elk jaar.

De aanvrager kan de subsidieaanvraag gelijktijdig indienen met de aanvraag tot erkenning als onroerendergoeddepot, vermeld in artikel 3.4.3.

Art. 10.1.19. De subsidieaanvraag bevat minstens de volgende elementen:

- 1° een meerjarenbegroting waarin alle verwachte kosten en opbrengsten opgenomen zijn;
- 2° de nodige bewijsstukken waaruit blijkt dat voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 10.1.17.

Het agentschap stelt hiervoor een modelformulier ter beschikking op zijn website. Als de aanvrager gelijktijdig een erkenning als onroerendergoeddepot en een subsidie aanvraagt, voegt hij de elementen, vermeld in het eerste lid, bij het modelformulier, vermeld in artikel 3.4.3.

Art. 10.1.20. De subsidieaanvraag is ontvankelijk als ze tijdig wordt ingediend en volledig is. Als het agentschap vaststelt dat de aanvraag niet alle vereiste elementen, vermeld in artikel 10.1.17, bevat, brengt het de aanvrager binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de subsidieaanvraag per beveiligde zending op de hoogte van de ontbrekende elementen. Als de aanvrager het dossier niet binnen een termijn van veertien dagen, die ingaat op de dag na de betekening, aanvult, wordt de subsidieaanvraag onontvankelijk verklaard. Het agentschap deelt die beslissing per beveiligde zending mee aan de aanvrager.

Art. 10.1.21. Het agentschap beoordeelt de ontvankelijke subsidieaanvraag van het erkende onroerendergoeddepot en brengt daarover advies uit aan de minister.

Art. 10.1.22. Uiterlijk op 1 december van het jaar waarin de ontvankelijke subsidieaanvraag is ingediend, beslist de minister over de toekenning en het bedrag van de subsidie. Als er geen beslissing is genomen binnen die termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn geweigerd.

Een afschrift van de beslissing wordt per beveiligde zending bezorgd aan het erkende onroerendergoeddepot.

Art. 10.1.23. Uiterlijk op 1 december van het jaar waarin de subsidieaanvraag is goedgekeurd, ondertekenen het agentschap en het erkende onroerendergoeddepot waaraan de subsidie is toegekend een samenwerkingsovereenkomst.

De samenwerkingsovereenkomst bevat minstens de volgende elementen:

- 1° het bedrag van de jaarlijkse subsidie;
- 2° de looptijd;
- 3° de rapporteringsverplichtingen met het oog op het jaarlijkse toezicht, vermeld in artikel 10.1.26;
- 4° de rapporteringsverplichtingen met het oog op de driejaarlijkse evaluatie, vermeld in artikel 10.1.27;
- 5° een afsprakennota met de te bereiken doelstellingen.

Art. 10.1.24. De subsidie omvat zowel personeelsals werkingsmiddelen.

De jaarlijkse basissubsidie bedraagt minstens 85.000 euro en wordt vermeerderd met een bedrag dat is gekoppeld aan de volgende criteria:

- 1° het aantal inwoners, ingeschreven in het bevolkingsregister van de gemeenten die deel uitmaken van het gebied waar het onroerendergoeddepot zijn receptieve diensten verleent op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarin de ontvankelijke subsidieaanvraag is goedgekeurd;
- 2° de oppervlakte van het gebied waar het onroerendergoeddepot zijn receptieve diensten verleent;
- 3° de grootte van de collectie.

De minister stelt de eenheidsprijzen per criterium vast.

Art. 10.1.25. De subsidie wordt gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst jaarlijks beschikbaar gesteld in de vorm van een voorschot en een saldo:

- 1° een voorschot van 70% van het jaarlijkse subsidiebedrag wordt uitbetaald uiterlijk op 1 april van het lopende werkingsjaar;
- 2° een saldo van het jaarlijkse subsidiebedrag wordt uitbetaald na de uitvoering van het jaarlijks toezicht, vermeld in artikel 10.1.26, op basis van verantwoorde kosten.

Art. 10.1.26. Het agentschap oefent het jaarlijkse toezicht uit op de aanwending van de subsidie en kan hiervoor alle initiatieven nemen die het nodig acht.

Met het oog op het toezicht, vermeld in het eerste lid, kan de minister nader bepalen welke kosten al dan niet in aanmerking komen voor subsidiëring.

Het agentschap brengt het erkende onroerendergoeddepot per beveiligde zending op de hoogte van de resultaten van het jaarlijkse toezicht.

Als er bij het jaarlijkse toezicht ernstige tekortkomingen worden vastgesteld, wordt het saldo niet of slechts gedeeltelijk uitbetaald.

Art. 10.1.27. Het agentschap evalueert driejaarlijks de naleving van de samenwerkingsovereenkomst op basis van:

- 1° een tussentijdse evaluatie;
- 2° een eindevaluatie.

Het agentschap kan voor de evaluatie, vermeld in het eerste lid, alle initiatieven nemen die het nodig acht.

Het agentschap brengt het erkende onroerendergoeddepot per beveiligde zending op de hoogte van de resultaten van de tussentijdse evaluatie, vermeld in het eerste lid, 1°, en van de eindevaluatie, vermeld in het eerste lid, 2°.

Als er bij de tussentijdse evaluatie ernstige tekortkomingen worden vastgesteld, kan de minister op voorstel van het agentschap beslissen om de samenwerkingsovereenkomst vervroegd te beëindigen. Die beslissing heeft dezelfde gevolgen als de beslissing over de intrekking van de erkenning..

Art. 10.1.28. Een erkend onroerendergoeddepot kan een gemotiveerde aanvraag indienen om de samenwerkingsovereenkomst vervroegd te beëindigen. De aanvraag wordt per beveiligde zending ingediend bij het agentschap.

De minister neemt een beslissing over de aanvraag binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag nadat de aanvraag is ingediend. Als de samenwerkingsovereenkomst vervroegd beëindigd wordt, loopt ze af op 31 december van het lopende jaar.

Afdeling 2. Subsidies in het kader van beheersovereenkomsten

Onderafdeling 1. Algemene bepalingen

Art. 10.2.1. Een beheersovereenkomst is een overeenkomst tussen de beheersdienst en een zakelijkrechthouder of een beheerder van een archeologische site, monument, een of meer percelen in een cultuurhistorisch landschap, stadsof dorpsgezicht of erfgoedlandschap, waarbij die zich er vrijwillig toe verbindt om gedurende een bepaalde termijn een of meer beheerspakketten uit te voeren tegen betaling van een vooraf bepaalde vergoeding, binnen de perken van de daarvoor bestemde kredieten op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De beheersdienst kan geen beheersovereenkomst sluiten met de diensten en agentschappen die afhangen van het Vlaamse Gewest, de besturen, alsook de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen die in het Vlaamse Gewest belast zijn met taken van openbaar nut.

Art. 10.2.2. Een beheersovereenkomst wordt gesloten voor een duur van vijf jaar. De looptijd van de beheersovereenkomst kan verlengd worden als de verlenging verantwoord is in het licht van de beheersdoelstelling.

Een beheersovereenkomst vangt aan op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de beheersovereenkomst is gesloten.

Art. 10.2.3. Vanaf het sluiten van de beheersovereenkomst moet de zakelijkrechthouder of de beheerder de beheersovereenkomst naleven, zich onderwerpen aan de controle van de naleving ervan en alle gegevens die nodig zijn om de evaluatie van de maatregelen mogelijk te maken aan de beheersdienst ter beschikking stellen.

Art. 10.2.4. Een beheersovereenkomst kan gecombineerd worden met andere beheersovereenkomsten, milieuoacties of maatregelen, op voorwaarde dat ze elkaar aanvullen en onderling verenigbaar zijn. Een beheersvergoeding kan niet gecumuleerd worden met andere vormen van vergoeding, toegekend voor dezelfde of een soortgelijke prestatie.

Onderafdeling 2. Doelstelling en toepassingsgebied

Art. 10.2.5. De beheersovereenkomsten zijn gericht op het duurzaam behoud en beheer van onroerend erfgoed.

In het kader van de beheersdoelstelling, vermeld in het eerste lid, kunnen de volgende beheerspakketten worden uitgevoerd via beheersovereenkomsten:

- 1° het creëren van een bufferstrook ter bescherming van cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen;
- 2° het beheer van houtig erfgoed;
- 3° het beschermen van bodem en reliëfvormen.

De minister stelt de jaarlijkse beheersvergoeding vast voor de beheerspakketten, vermeld in het tweede lid.

Art. 10.2.6. In de beheerspakketten worden beheersmaatregelen opgenomen, die wezenlijk bijdragen tot de instandhouding en bescherming van de erfgoedkenmerken en de erfgoedwaarden.

De minister bepaalt voor elk beheerspakket de beheersmaatregelen en voorwaarden.

Art. 10.2.7. De minister bepaalt het beheersgebied waarin beheersovereenkomsten kunnen worden gesloten in functie van de beheersdoelstelling, vermeld in artikel 10.2.5, eerste lid.

Art. 10.2.8. De minister of zijn gemachtigde kan bepalen welke beheersgebieden of gedeelten ervan of welke beheerspakketten prioritair in aanmerking komen om beheersovereenkomsten te sluiten. Daarbij wordt rekening gehouden met de positieve resultaten die verwacht kunnen worden door beheerspakketten in te zetten en met de optimale besteding van de begrotingskredieten.

Onderafdeling 3. Toezicht op de naleving van de beheersovereenkomsten

Art. 10.2.9. De beheersdienst is belast met het toezicht op de naleving van de beheersovereenkomsten. Om na te gaan of de beheersovereenkomst is nageleefd, voert hij administratieve controles en controles ter plaatse uit. Hij kan zich daarvoor laten bijstaan door derden.

Art. 10.2.10. In geval van een controle ter plaatse hebben de bevoegde personeelsleden het recht om de percelen in kwestie te betreden en om de nodige vaststellingen over de uitvoering van de beheersovereenkomst te doen.

Op verzoek van de bevoegde personeelsleden begeleidt de zakelijkrechthouder of de beheerder hen naar de percelen in kwestie. De beheerder verstrekt alle documenten en inlichtingen die noodzakelijk zijn voor de controle. Als de zakelijkrechthouder of de beheerder de controle verhindert, heeft hij geen recht op een beheersvergoeding voor zijn beheersovereenkomst.

De zakelijkrechthouder of de beheerder wordt in de gelegenheid gesteld het verslag van de controle te ondertekenen om zijn aanwezigheid bij de controle te bevestigen, en er opmerkingen aan toe te voegen.

Als wordt vastgesteld dat de zakelijkrechthouder of de beheerder de beheersmaatregelen en voorwaarden niet naleeft, ontvangt hij een kopie van het verslag van de controle ter plaatse.

Art. 10.2.11. Naargelang de ernst, de omvang en het permanente karakter van de niet-naleving legt de beheersdienst de volgende sancties op:

- 1° de beheersvergoeding voor het betreffende jaar wordt verlaagd of niet uitbetaald;
- 2° de reeds betaalde beheersvergoedingen worden gedeeltelijk of volledig teruggevorderd;
- 3° de beheersovereenkomst of een deel van de beheersovereenkomst wordt onmiddellijk beëindigd en de reeds betaalde beheersvergoedingen worden gedeeltelijk of volledig teruggevorderd.

De minister kan nadere regels vaststellen voor de controle en de toe te passen sancties.

Onderafdeling 4. Procedurebepalingen

Art. 10.2.12. Uiterlijk op 1 oktober van het jaar voor het gewenste aanvangsjaar van de beheersovereenkomst wordt de aanvraag tot het sluiten van de beheersovereenkomst ingediend bij de beheersdienst.

De minister bepaalt de gegevens die de aanvraag moet bevatten. In voorkomend geval laat de beheersdienst aan de zakelijkrechthouder of de beheerder weten welke gegevens in de aanvraag ontbreken of een nadere toelichting vereisen.

De beheersdienst kan een model van aanvraagformulier ter beschikking stellen.

Art. 10.2.13. Het agentschap gaat na of de beheersovereenkomst kan worden gesloten en of de gevraagde beheerspakketten in overeenstemming zijn met de beheersdoelstelling en de gestelde prioriteiten.

Als de beheersdienst op basis van het advies van het agentschap beslist dat een beheersovereenkomst kan worden gesloten, verzendt hij het ontwerp van de beheersovereenkomst aan de zakelijkrechthouder of de beheerder.

De exemplaren van de beheersovereenkomst die de zakelijkrechthouder of de beheerder ondertekend hebben, worden, op straffe van verval van de beheersovereenkomst, voor de ingangsdatum van de beheersovereenkomst aan de beheersdienst bezorgd. De beheersdienst bezorgt de beheersovereenkomst die beide partijen ondertekend hebben aan de zakelijkrechthouder of de beheerder.

Art. 10.2.14. De minister bepaalt de nadere regels met betrekking tot de procedure voor het sluiten van beheersovereenkomsten en de voorwaarden van betaling van de beheersvergoeding en kan de nodige modelformulieren vaststellen.

Onderafdeling 5. Bijzondere bepalingen

Art. 10.2.15. De zakelijkrechthouder, de beheerder of zijn rechtsopvolger kan een gemotiveerde aanvraag indienen om de beheersovereenkomst of een deel van de beheersovereenkomst vervroegd te beëindigen wegens overmacht of uitzonderlijke omstandigheid. De aanvraag wordt schriftelijk ingediend bij de beheersdienst.

De beheersdienst beslist of het meegedeelde geval overmacht of een uitzonderlijke omstandigheid is. In geval van overmacht of uitzonderlijke omstandigheid eindigt de beheersovereenkomst of het betreffende deel van de beheersovereenkomst.

Art. 10.2.16. §1. Als de zakelijkrechthouder of de beheerder een landbouwer is, als vermeld in artikel 2, 7°, van het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, en van oordeel is dat hij de bepalingen van de beheersovereenkomst niet kan blijven nakomen doordat zijn bedrijf wordt herverkaveld of valt binnen een ruilverkaveling die de overheid goedgekeurd heeft, deelt de beheerder dat onmiddellijk schriftelijk mee aan de beheersdienst.

§2. Als de beheersdienst beslist dat een aanpassing van de beheersovereenkomst aan de nieuwe bedrijfssituatie mogelijk is, bepaalt de beheersdienst de voorwaarden van die aanpassing. De beheersdienst kan daarvoor een aangepaste beheersovereenkomst voorleggen. Als de beheersdienst beslist dat een aanpassing aan de nieuwe bedrijfssituatie onmogelijk is, eindigt de beheersovereenkomst of het betreffende deel van de beheersovereenkomst.

Art. 10.2.17. Als de zakelijkrechthouder of de beheerder een landbouwer is als vermeld in artikel 2, 7°, van het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, en gedurende de looptijd van zijn beheersovereenkomst alle percelen landbouwgrond, vermeld in artikel 2, 12°, van het voormelde decreet, of een deel ervan overdraagt, kan de overnemer van de percelen landbouwgrond de beheersovereenkomst of het betreffende deel van de beheersovereenkomst voor de resterende looptijd overnemen. De beheerder brengt de beheersdienst schriftelijk op de hoogte van de overname van de percelen landbouwgrond en van het feit dat de overnemer van die percelen de beheersovereenkomst of het betreffende deel van de beheersovereenkomst al dan niet overneemt.

Afdeling 3. Projectsubsidies

Onderafdeling 1. Toepassingsgebied

Art. 10.3.1. De minister kan overeenkomstig de bepalingen van dit besluit en binnen de perken van de daarvoor bestemde kredieten op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een projectsubsidie toekennen.

De Belgische staat, federale instellingen en deelstaten, met uitzondering van de onderwijsinstellingen, komen niet aanmerking voor een projectsubsidie.

Onderafdeling 2. Aard van de projectsubsidie

Art. 10.3.2. Een subsidieaanvraag wordt ingediend bij het agentschap om participatieve en sensibiliserende projecten uit te voeren in een van de volgende modules:

- 1° educatie en publiekswerking;
- 2° onderzoek.

Het project voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° het project heeft een duur van maximaal drie jaar;
- 2° het toepassingsgebied van het project is het Vlaams Gewest en heeft betrekking op onroerend erfgoed.

Art. 10.3.3. De minister kan jaarlijks een of meer prioritaire thema's voor de subsidieaanvragen bepalen. In voorkomend geval wordt dat bekendgemaakt in de projectoproep, vermeld in artikel 10.3.6.

Art. 10.3.4. §1. Alleen kosten die direct en uitsluitend verbonden zijn aan het project, komen in aanmerking voor subsidiëring.

De projectsubsidie bedraagt maximaal 60% van de totale aanvaardbare projectkosten.

De projectsubsidie kan bovendien alleen toegekend worden voor het deel van de projectkosten dat niet gefinancierd wordt of zal worden door een andere Vlaamse overheidsinstantie of door een andere nationale of internationale publiekrechtelijke rechtspersoon.

§2. De projectsubsidie moet worden aangewend voor het doel waarvoor ze is toegekend. Eventuele ontvangsten die voortvloeien uit het gesubsidieerde project, moeten integraal worden aangewend voor de uitvoering van het project.

Art. 10.3.5. De minister stelt jaarlijks een maximumbedrag voor de projectsubsidie vast. Dat bedrag wordt in de projectoproep bekendgemaakt.

Onderafdeling 3. De aanvraagprocedure

Art. 10.3.6. Uiterlijk op 31 januari kan het agentschap een projectoproep lanceren. De oproep wordt minstens bekendgemaakt op de website van het agentschap en op een website die gerelateerd is aan onroerend erfgoed.

De projectoproep vermeldt minstens de volgende gegevens:

- 1° het thema en de module waarin de projecten moeten passen;
- 2° het maximale subsidiebedrag.

Art. 10.3.7. Uiterlijk op 1 april wordt de aanvraag ingediend bij het agentschap met een volledig ingevuld modelformulier, dat ter beschikking gesteld is op de website van het agentschap.

De aanvraag bevat minstens de volgende elementen:

- 1° de naam en de contactgegevens van de aanvrager;
- 2° het rekeningnummer waarop de projectsubsidie gestort kan worden;
- 3° een inhoudelijke beschrijving van het project, die minstens de volgende gegevens bevat:
  - a) een omschrijving van de uitgangssituatie;
  - b) een omschrijving van een of meer doelgroepen;
  - c) een uitwerking van de doelstellingen en de visie van het project in functie van de module waarin het project wordt ingediend en van de beoogde meerwaarde voor de doelgroep(en);
  - d) een omschrijving van de verschillende didactische of onderzoeksmethodieken die gebruikt zullen worden in functie van de module;
- 4° een motivatie waaruit blijkt dat het project past in de module en aansluit bij het thema dat aangegeven is in de projectoproep;
- 5° een plan van aanpak, dat minstens de volgende gegevens bevat:
  - a) de totale uitvoeringstermijn van het project;
  - b) een stappenplan met timing en opgave van de verschillende fasen, de beoogde tussentijdse resultaten en de mijlpalen van het project;
  - c) de uitvoerders van het project en de personen die erbij betrokken zijn in functie van hun bijdrage in de verschillende fasen;
- 6° een financieel plan, dat minstens de volgende gegevens bevat:
  - a) de hoofdlijnen van de begroting voor het project;
  - b) een raming van de benodigde personeelse en werkmiddelen;
  - c) de financieringswijze van alle kosten die inherent zijn aan het project;
  - d) de opgave van de reeds verkregen, de te verwachten of aan te vragen subsidies die de aanvrager op grond van andere wetgeving of reglementering dan dit besluit heeft verkregen of kan verkrijgen, en welke andere actoren het project mee bekostigen.

Het agentschap gaat na of de subsidieaanvraag alle elementen, vermeld in het tweede lid, bevat. Als het agentschap vaststelt dat de aanvraag niet alle vereiste elementen bevat, brengt het de aanvrager binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de subsidieaanvraag per beveiligde zending op de hoogte van de ontbrekende elementen. Als de aanvrager het dossier niet binnen een termijn van veertien dagen, die ingaat op de dag na de betekening, aanvult, wordt de subsidieaanvraag onontvankelijk verklaard. Het agentschap deelt die beslissing per beveiligde zending mee aan de aanvrager.

Onderafdeling 4. De beoordeling van de projectvoorstellen

Art. 10.3.8. De ontvankelijke projectvoorstellen worden beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

- 1° het participatieve karakter van het project en de bijdrage van het project aan de vergroting van het maatschappelijke draagvlak voor de erfgoedzorg en de uitstraling bij de beoogde doelgroep(en);
- 2° de maatschappelijke relevantie van het project;
- 3° het duurzame karakter en de voorbeeldfunctie van het project;

- 4° de projectstructuur;
- 5° de financiële en organisatorische haalbaarheid van het project.

Voor de beoordeling van de ontvankelijke projectvoorstellen binnen de module educatie en publiekswerking worden de volgende bijkomende criteria gehanteerd:

- 1° een coherente communicatiestrategie;
- 2° de doelgroepbenadering van het project.

Voor de beoordeling van de ontvankelijke projectvoorstellen binnen de module onderzoek worden de volgende bijkomende criteria gehanteerd:

- 1° de wetenschappelijke relevantie van het project;
- 2° de verscheidenheid van de bronnen of sites;
- 3° de wetenschappelijke omkadering van het project.

De minister kan de criteria verduidelijken overeenkomstig de beleidsprioriteiten en de noodwendigheden.

Art. 10.3.9. De projectvoorstellen worden beoordeeld door een jury, die is samengesteld uit twee vertegenwoordigers van het agentschap en drie vertegenwoordigers van de Commissie. De jury kan in voorkomend geval aangevuld worden met externe experts die beschikken over relevante deskundigheid inzake het thema van de projectoproep. Elk jurylid is stemgerechtigd.

Art. 10.3.10. §1. Het agentschap legt de ontvankelijke subsidieaanvragen voor aan de jury die een gemotiveerd advies erover formuleert.

Het advies van de jury bevat de volgende elementen:

- 1° een beknopte evaluatie per project op basis van de beoordelingscriteria vermeld in artikel 10.3.8;
- 2° een opdeling van de projecten in positief en negatief geadviseerde projecten;
- 3° een rangschikking van de positief geadviseerde projecten.

§2. Als de jury bijkomende informatie nodig acht, kan het agentschap die informatie opvragen bij de aanvrager. De aanvrager stelt binnen de termijn van minstens veertien dagen die het agentschap vastgesteld heeft, de aanvullende stukken ter beschikking.

§3. Het agentschap bezorgt het advies van de jury aan de minister.

§4. Uiterlijk op 1 augustus beslist de minister over de toekenning van de projectsubsidies en over eventuele specifieke voorwaarden. De projectsubsidies worden toegekend in de volgorde van de rangschikking die aan de projecten wordt gegeven.

Het agentschap deelt de beslissing per beveiligde zending mee aan de indieners van de projectvoorstellen. Aan de begunstigden wordt ook het maximale bedrag van de projectsubsidie per project meegedeeld.

Onderafdeling 5. Verantwoording van de aanwending van de subsidies en toezicht

Art. 10.3.11. De begunstigde brengt het agentschap per beveiligde zending op de hoogte van de start van het project en de mijlpalen van het project, zoals aangegeven in het plan van aanpak.

Art. 10.3.12. Op gemotiveerd en schriftelijk verzoek van de begunstigde kan het agentschap de maximale looptijd van het project eenmaal met maximaal één jaar verlengen.

De aanvraag tot verlenging wordt uiterlijk ingediend bij het agentschap drie maanden voor de afloop van de uitvoeringstermijn die is vastgelegd in het plan van aanpak.

Art. 10.3.13. Uiterlijk zes maanden na de afloop van het project bezorgt de begunstigde een inhoudelijk eindverslag aan het agentschap, dat minstens de volgende gegevens bevat:

- 1° een beschrijving van het verloop van het project;
- 2° een weergave van de beoogde en de bereikte resultaten van het project;
- 3° een beknopte beschrijving van de activiteiten in het kader van het project en de prestaties die zijn geleverd.

Bij het inhoudelijk eindverslag wordt een financieel eindrapport gevoegd, dat minstens de volgende gegevens bevat:

- 1° een gedetailleerde financiële eindafrekening;
- 2° een aanvraag tot uitbetaling van het saldo van de projectsubsidie;
- 3° een staat van de werkelijke inkomsten die betrekking hebben op het project;
- 4° een afrekening van de bedragen die ontvangen zijn op grond van andere wetgeving of reglementering dan dit besluit.

De minister bepaalt de nadere regels voor de verplichte vermeldingen in het financiële eindrapport.

De bewijsstukken van de gemaakte kosten kunnen op elk moment door het agentschap worden opgevraagd.

Art. 10.3.14. Een voorschot van 70% van het maximaal toegekende bedrag van de projectsubsidie wordt uitbetaald bij de start van het project.

De minister bepaalt de nadere regels voor de berekening van het saldo van de projectsubsidie.

Art. 10.3.15. Als de begunstigde niet voldoet aan de rapporteringsverplichtingen, vermeld in artikel 10.3.11 en 10.3.13 of als de rapportering manifest onduidelijk is, of als de begunstigde onvoldoende aantoont dat hij de vooropgestelde doelstellingen heeft nagestreefd, verzoekt het agentschap uiterlijk drie maanden na de ontvangst van de documenten, vermeld in artikel 10.3.11 en 10.3.13 om een aangepaste rapportering of een motiverende nota met de redenen waarom bepaalde engagementen niet zijn nagekomen.

Als uit de aangepaste rapportering of uit de bijkomende motivering blijkt dat de subsidie niet aangewend is voor het doel waarvoor ze is verleend, kan het agentschap de verdere toegekende subsidies niet of slechts gedeeltelijk uitbetalen en kan het agentschap de geheel of gedeeltelijk uitbetaalde subsidies terugvorderen.

Art. 10.3.16. Teveel uitbetaalde bedragen worden teruggevorderd.

Art. 10.3.17. Met behoud van de toepassing van de bevoegdheden van de Inspectie van Financiën en het Rekenhof is het agentschap belast met het toezicht op de aanwending door de begunstigde van de subsidie die krachtens dit besluit wordt toegekend.

Gemachtigde personeelsleden van de Vlaamse overheid of van het Rekenhof kunnen een controle ter plaatse uitvoeren.

Art. 10.3.18. Bij de uitvoering van elke activiteit die aansluit bij het project, moet de steun van de Vlaamse overheid duidelijk worden vermeld. Op elke publicatie die in het kader van het project wordt verspreid, moet ook het logo 'Met steun van de Vlaamse overheid' duidelijk en in redelijke verhouding tot de logo's van eventuele andere ondersteunende instanties worden aangebracht.

HOOFDSTUK 11. PREMIES

Afdeling 1. Onroerende goederen waarvoor geen premies worden toegekend

Art. 11.1.1. Er worden geen premies toegekend voor:

- 1° het beheer van of werkzaamheden aan of in een onroerend goed waarvan de Belgische staat, federale instellingen, andere deelstaten dan de deelstaten, vermeld in punt 2°, andere staten of hun deelgebieden zakelijkrechthouder zijn;
- 2° het beheer van of werkzaamheden aan of in een onroerend goed, eigendom van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap;
- 3° het beheer van of werkzaamheden aan of in een onroerend goed, eigendom van een provincie of een autonoom provinciebedrijf.

In afwijking van het eerste lid kunnen wel premies worden toegekend voor beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten aan of in:

- 1° kathedralen, bisschoppelijke of aartsbisschoppelijke paleizen en seminaries;
- 2° onderwijsgebouwen;
- 3° onroerende goederen, in erfpacht gegeven aan de nv Vlaamse Erfgoedkuis;
- 4° onroerende goederen, in erfpacht gegeven aan Herita vzw;
- 5° onroerende goederen, in erfpacht gegeven aan gemeenten;
- 6° onroerende goederen in het domein Bokrijk;
- 7° onroerende goederen of erfgoedlandschappen, die uitgevoerd worden door of in opdracht van verenigingen die het herstel en het beheer van een beschermd goed of erfgoedlandschap tot doel hebben, als het beheer over de onroerende goederen in kwestie voor een periode van minstens vijf jaar schriftelijk eraan is toegewezen.

Afdeling 2. Erfgoedpremie

Onderafdeling 1. Beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten waarvoor een erfgoedpremie aangevraagd kan worden

Art. 11.2.1. Binnen de perken van de daarvoor op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap beschikbare kredieten kan aan een premienemer een erfgoedpremie worden toegekend voor beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten die noodzakelijk zijn voor het behoud of de herwaardering van erfgoedkenmerken en -elementen van een beschermd goed, een erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, of in de overgangszone bij een beschermd goed.

In het geval van een project dat ofwel beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten aan goederen gelegen in beschermd stadsen dorpsgezichten, beschermd cultuurhistorische landschappen, erfgoedlandschappen of beschermd archeologische sites omvat, of waarbij verschillende gespecialiseerde werkzaamheden gecombineerd worden, of waarvoor een meerjarenpremieovereenkomst wordt aangevraagd, of dat beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten omvat waarvoor een verhoogde erfgoedpremie van 60% of 80% wordt aangevraagd, wordt een erfgoedpremie slechts toegekend als de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten die het voorwerp uitmaken van de erfgoedpremieaanvraag vermeld worden in een goedgekeurd beheersplan.

Art. 11.2.2. Er kan voor cultuurgooderen alleen een erfgoedpremie worden toegekend voor het behoud en het beheer ervan en voor werkzaamheden eraan als ze integrerend deel uitmaken van een beschermd monument en uitdrukkelijk zijn opgenomen in een besluit tot definitieve bescherming of in een goedgekeurd beheersplan.

Art. 11.2.3. Een aanvraag van een erfgoedpremie voor het beheer van of voor werkzaamheden aan een orgel kan alleen in overweging worden genomen als de voorgestelde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten passen in een duidelijk bestemmings- of herbestemmingsplan voor het gebouw waarin het orgel zich bevindt. Bovendien moet de aanvrager aantonen dat het orgel op regelmatige basis zal worden bespeeld.

Alleen beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten die gericht zijn op het opnieuw bespeelbaar maken of het bespeelbaar houden van het orgel komen in aanmerking voor een erfgoedpremie.

Beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten aan een orgel dat dateert van na de Eerste Wereldoorlog komen niet in aanmerking voor een erfgoedpremie, tenzij het orgel zich in een beschermd monument bevindt en expliciet vermeld wordt in het besluit tot definitieve bescherming of in het goedgekeurde beheersplan.

Art. 11.2.4. De volgende beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten komen niet in aanmerking voor een erfgoedpremie:

- 1° niet-erfgoedgebonden onderhoud;
- 2° comforten isolatiewerkzaamheden, beveiligingswerkzaamheden, of werkzaamheden of diensten die opgelegd zijn door andere regelgevingen, tenzij ze essentieel zijn voor het behoud van de erfgoedkenmerken en -elementen;
- 3° het opnieuw aanbrengen van niet meer aanwezige waardevolle elementen, behalve als er voldoende materiële gegevens of iconografisch materiaal aanwezig zijn om een verantwoorde reconstructie mogelijk te maken en als de reconstructie vereist is om een storende lacune aan te vullen;
- 4° ontsluitingswerken, behalve als ze opgenomen zijn in een goedgekeurd beheersplan voor open erfgoed.

In het eerste lid, 1°, wordt verstaan onder niet-erfgoedgebonden onderhoud: de preventieve en periodieke onderhoudswerken zonder impact op de erfgoedkenmerken of -elementen van het onroerend goed, die elke eigenaar of beheerder van een onroerend goed verondersteld wordt uit te voeren en die niet zijn opgenomen in de vastgestelde lijst met forfaitaire werkzaamheden.

Een aanvrager kan nooit aanspraak maken op een erfgoedpremie voor de uitvoering van werkzaamheden of diensten waartoe hij al gehouden is op grond van zijn deelname aan een misdrijf of inbreuk als vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Onderafdeling 2. Twee procedures voor het aanvragen van de erfgoedpremie

Art. 11.2.5. De erfgoedpremie kan worden aangevraagd volgens twee procedures:

- 1° de standaardprocedure, waarbij maximaal 25.000 euro van de aanvaarde kostenraming in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de erfgoedpremie;
- 2° de bijzondere procedure, waarbij de werkelijke, aanvaarde, kostenraming in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de erfgoedpremie en waarbij de premienemer na toekenning ervan de werkzaamheden moet gunnen en de offertes moet indienen bij het agentschap.

Onderafdeling 3. De volgorde van toekenning van de erfgoedpremie bij de bijzondere procedure

Art. 11.2.6. De toekenning van een erfgoedpremie voor aanvragen die ingediend zijn volgens de bijzondere procedure verloopt in chronologische volgorde, bepaald op basis van de datum waarop het agentschap zich inhoudelijk akkoord verklaart met de voorgestelde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten.

In afwijking van het eerste lid zal het beschikbare budget eerst worden aangesproken om de volgende structurele voorafnames te financieren:

- 1° aanvragen van een bijkomende erfgoedpremie ten gevolge van onvoorzienbare meer- of bijwerken;
- 2° actualisaties naar aanleiding van de verhogingen van de prijsherzieningsindexen S en I;
- 3° aanvragen voor een erfgoedpremie voor beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten die vermeld zijn in een goedgekeurd beheersplan.

De minister kan bijkomende structurele voorafnames bepalen.

Onderafdeling 4. Bedrag op basis waarvan de erfgoedpremie wordt berekend

Art. 11.2.7. De erfgoedpremie wordt berekend op basis van de aanvaarde kostenraming. Bij de standaardprocedure, als vermeld in onderafdeling 7 en 8, wordt maximaal 25.000 euro van de aanvaarde kostenraming in aanmerking genomen.

Art. 11.2.8. Een premienemer kan voor beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten waarvoor een erfgoedpremie wordt aangevraagd een beroep doen op gespecialiseerde opleidingscentra of instellingen die zorgen voor de opleiding of tewerkstelling van werkzoekenden. De erfgoedpremie wordt in dat geval bepaald op basis van de bedragen vermeld in de door de minister vastgestelde lijst met forfaitaire werkzaamheden, of wordt berekend op basis van de aankooprijzen van materialen of de huurprijzen van toestellen en stellingen.

Onderafdeling 5. Premiepercentages

Art. 11.2.9. De erfgoedpremie bedraagt 40% van de aanvaarde kostenraming, exclusief btw.

Art. 11.2.10. Een verhoogde erfgoedpremie van 60% van de aanvaarde kostenraming, exclusief btw, wordt toegekend voor het beheer van of voor werkzaamheden of diensten aan of in:

- 1° ZEN-erfgoed;
- 2° onderwijsgebouwen.

Art. 11.2.11. Een verhoogde erfgoedpremie van 80% van de aanvaarde kostenraming, exclusief btw, wordt toegekend voor het beheer van of voor werkzaamheden of diensten aan of in:

- 1° beschermde monumenten die bestemd zijn voor een erkende eredienst. De verhoogde premie kan alleen worden toegekend als er een actueel kerkenbeleidsplan bestaat voor de gebouwen van een erkende eredienst, met uitzondering van de kathedralen. Een kerkenbeleidsplan biedt een langetermijnvisie voor alle gebouwen die bestemd zijn voor de eredienst op het grondgebied van de gemeente of regio in kwestie;
- 2° gebouwen die eigendom zijn van een gemeente, autonoom gemeentebedrijf, OCMW, OCMW-vereniging of een sociale huisvestingsmaatschappij;
- 3° open erfgoed. De beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten moeten passen in een globaal project dat gericht is op de realisatie van open erfgoed. De vooropgestelde erfgoedontsluiting moet gerealiseerd worden binnen de termijn die is vastgelegd in het beheersplan. Een verhoogde erfgoedpremie van 80% wordt alleen toegekend op voorwaarde dat het goed gedurende tien jaar, die volgt op het verzoek tot uitbetaling van het saldo van de erfgoedpremie, minstens vijftig dagen en driehonderd uur per jaar publieksgericht is opengesteld overeenkomstig door de minister vastgestelde richtlijnen van publieksgerichte erfgoedontsluiting, tenzij in een goedgekeurd beheersplan afwijkende openstellingsvoorwaarden werden opgenomen.

Een premienemer die een erfgoedpremie van 80% aanvraagt voor het behoud of de herwaardering van open erfgoed, gaat het engagement aan om gedurende minstens tien jaar, die volgt op het verzoek tot uitbetaling van het saldo van de erfgoedpremie, te voldoen aan de specifieke voorwaarden en modaliteiten inzake de publieksgerichte erfgoedontsluiting zoals omschreven in de beslissing waarbij het beheersplan is goedgekeurd.

Als hij dat engagement naast zich neerlegt voor de termijn van tien jaar, vermeld in het derde lid, is verstreken, moet hij de helft van de toegekende erfgoedpremie terugbetalen, vermeerderd met de wettelijke intresten, verminderd met 10% voor elk jaar dat volledig verstreken is, vanaf de datum waarop de uitbetaling van het saldo van de erfgoedpremie is aangevraagd.

Als het saldo van de erfgoedpremie niet binnen redelijke termijnen kan worden opgevraagd als gevolg van overmacht, kan het agentschap uitzonderlijk een ander moment aanduiden vanaf wanneer de termijn van tien jaar begint te lopen. De premienemer richt daarvoor een gemotiveerd verzoek dat zo mogelijk gestaafd wordt met bewijsstukken, aan het agentschap. In dat verzoek doet de premienemer een redelijk en gemotiveerd voorstel van startdatum voor de termijn van tien jaar.

In het geval van open erfgoed kan bijkomend een erfgoedpremie van 20% worden toegekend voor beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten gericht op een verbeterde inhoudelijke of fysieke ontsluiting van het goed, op voorwaarde dat ze ook bijdragen aan het behoud of de herwaardering van erfgoedkenmerken en -elementen.

Beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten aan of in onderwijsgebouwen kunnen niet in aanmerking komen voor de verhoogde erfgoedpremie van 80%.

Art. 11.2.12. Het bedrag van de erfgoedpremie wordt verhoogd met de btw, op voorwaarde dat de premienemer kan aantonen dat hij die niet kan recupereren.

Art. 11.2.13. De beheersmaatregelen, werkzaamheden en diensten mogen ook gefinancierd worden met andere overheidsbijdragen. De gezamenlijke overheidsbijdragen, met inbegrip van eventuele Europese middelen, kunnen evenwel niet meer bedragen dan de totale en aangetoonde kostprijs van de uitgevoerde beheersmaatregelen, werkzaamheden en diensten.

Onderafdeling 6. Aantal aanvragen voor een erfgoedpremie per kalenderjaar

Art. 11.2.14. Een premienemer kan in hetzelfde kalenderjaar voor hetzelfde beschermde goed, hetzelfde erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, voor elk van de volgende drie categorieën in aanmerking komen voor hoogstens één erfgoedpremie aangevraagd volgens de standaardprocedure:

- 1° beheer van of werkzaamheden of diensten aan het exterieur;
- 2° beheer van of werkzaamheden of diensten aan waardevolle interieurelementen en -kenmerken van een beschermd monument en cultuurgoederen die er integrerend deel van uitmaken;
- 3° ontsluitingswerkzaamheden die gericht zijn op de verbeterde inhoudelijke of fysieke ontsluiting van open erfgoed.

In afwijking van het eerste lid kan een premienemer in hetzelfde kalenderjaar voor het beheer van of werkzaamheden of diensten, zoals bedoeld in het eerste lid, punt 1, aan hetzelfde beschermde cultuurhistorisch landschap, hetzelfde erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, in aanmerking komen voor twee erfgoedpremies aangevraagd volgens de standaardprocedure.

Onderafdeling 7. Wijziging van de zakelijkrechthouder van de onroerende goederen, wijziging van de premienemer en wijziging van de werken waarvoor de premie is aangevraagd

Art. 11.2.15. De wijziging van de zakelijkrechthouder van onroerende goederen die het voorwerp vormen van een premieaanvraag is mogelijk. Het agentschap moet daarvan bij het verlijden van de akte of in voorkomend geval bij de vestiging van het vruchtgebruik door de premienemer op de hoogte worden gebracht.

Als de premienemer niet wordt gewijzigd, moet het agentschap in het bezit worden gesteld van de formele bevestiging van de nieuwe eigenaar of van de zakelijkrechthouder dat de oorspronkelijke premienemer met zijn goedkeuring de opdrachtgever blijft van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten, en de kosten ervan draagt.

De wijziging van premienemer is mogelijk op voorwaarde dat de nieuwe premienemer de opdrachtgever is van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten en dat hij de kosten ervan draagt.

Een premienemer kan nog gewijzigd worden:

- 1° als het gaat om een aanvraag van een erfgoedpremie volgens de standaardprocedure, tot op het moment van de aanvraag tot uitbetaling van de premie;
- 2° als het gaat om een aanvraag van een erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure, zolang de geplande beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten nog niet gestart zijn, of zolang er nog geen voorschot is uitbetaald.

De wijziging van premienemer vereist het akkoord van de oorspronkelijke en de nieuwe premienemer en van het agentschap.

Bij de wijziging van premienemer kan geen hoger premiepercentage worden toegekend, ook niet als het statuut van de nieuwe premienemer dat bepaalt. De premie zal echter wel worden verlaagd als het gaat om een verhoogde premie, en als de nieuwe premienemer niet langer voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een verhoogde premie.

Art. 11.2.16. De premienemer voert de aangevraagde werken volledig en volgens het goedgekeurde dossier uit. Eventuele wijzigingen moeten vooraf voorgelegd worden aan en goedgekeurd worden door het agentschap.

Onderafdeling 8. Aanvragen van een erfgoedpremie volgens de standaardprocedure

Art. 11.2.17. De beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten waarvoor een erfgoedpremie wordt gevraagd volgens de standaardprocedure mogen pas worden gestart na de vastlegging van de premie.

Art. 11.2.18. De premienemer dient de aanvraag voor de erfgoedpremie volgens de standaardprocedure in bij het agentschap. Het aanvraagdossier bevat, als dat van toepassing is:

- 1° een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier dat ter beschikking wordt gesteld op de website van het agentschap;
- 2° een motivering van de geplande beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten, met duidelijke verwijzing naar de relevante bepalingen van het goedgekeurde beheersplan of de motivatie waarom een beheersplan niet nodig is;
- 3° een beschrijving van de geplande beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten, aangevuld met een kostenraming of een gedetailleerde verwijzing naar de door de minister vastgestelde lijst met forfaitaire werkzaamheden;
- 4° een voorstel van toewijzing van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten, dat rekening houdt met de maatregelen ter bevordering van de kwaliteit, vermeld in afdeling 5.

De minister kan de nadere regels voor de inhoud van het aanvraagdossier bepalen.

Art. 11.2.19. De aanvraag van een erfgoedpremie volgens de standaardprocedure kan gelijktijdig ingediend worden met de aanvraag van de toelating van het agentschap voor de beheersmaatregelen, werkzaamheden, diensten of handelingen. Het agentschap stelt hiervoor op de website een gecombineerd aanvraagformulier ter beschikking.

Art. 11.2.20. Het agentschap onderzoekt de aanvraag inhoudelijk en neemt een beslissing binnen een termijn van negentig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst ervan. In geval van akkoord wordt de erfgoedpremie vastgelegd waarna een kopie van dit besluit per beveiligde zending aan de aanvrager wordt bezorgd.

Als het dossier niet in aanmerking komt voor een erfgoedpremie volgens de standaardprocedure, onvolledig wordt bevonden of als de waarborgen voor een vakkundige uitvoering onvoldoende worden geacht, wordt onverwijld per beveiligde zending aan de aanvrager gemeld waarom de aanvraag wordt geweigerd, en in voorkomend geval in welke zin het dossier moet worden aangepast of aangevuld om voor goedkeuring in aanmerking te komen. Een aangepaste aanvraag moet aan die opmerkingen tegemoetkomen en kan overeenkomstig artikel 11.2.18 opnieuw worden ingediend.

Art. 11.2.21. De premienemer brengt het agentschap minstens vijftien dagen op voorhand per beveiligde zending op de hoogte van de start van de werken en van de vastgelegde uitvoeringstermijn.

Art. 11.2.22. Een premienemer is verplicht om op de werf aan te geven dat een erfgoedpremie is toegekend. De minister kan daarover nadere richtlijnen bepalen.

Onderafdeling 9. Uitbetaling van de erfgoedpremie bij de standaardprocedure

Art. 11.2.23. Na afloop van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten bezorgt de premienemer het agentschap een gedocumenteerd overzicht van de uitgevoerde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten en vraagt hij per beveiligde zending de uitbetaling van de premie. De premienemer voegt bij de aanvraag in voorkomend geval de nodige betalingsbewijzen die aantonen dat de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten die in aanmerking komen voor de premie, volledig betaald zijn.

Na controle van de ingediende stukken en van de uitgevoerde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten door het agentschap wordt de erfgoedpremie uitbetaald.

Als de aanvraag tot uitbetaling onvolledig wordt bevonden of als de uitgevoerde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten niet worden aanvaard, wordt aan de premienemer per beveiligde zending gemeld waarom de uitbetaling wordt geweigerd, en in welke zin het dossier in voorkomend geval kan worden aangepast of aangevuld om alsnog voor uitbetaling in aanmerking te komen. Een nieuwe aanvraag tot uitbetaling moet aan die opmerkingen tegemoetkomen en kan overeenkomstig het eerste lid opnieuw worden ingediend.

Art. 11.2.24. Het bedrag van de erfgoedpremie dat in totaal uitgekeerd moet worden, ligt niet hoger dan het definitieve premiebedrag dat aan de premienemer is meegedeeld in de beslissing van het agentschap waarbij de aanvraag is goedgekeurd.

Bij de afrekening van een toegekende erfgoedpremie neemt de premienemer bijgevolg de aanvullende kosten voor de meeren bijwerken voor zijn rekening als het bedrag van de eindafrekening hoger is dan het definitieve premiebedrag dat aan de premienemer is meegedeeld.

Art. 11.2.25. Bij de uitbetaling van de erfgoedpremie volgens de standaardprocedure wordt alleen rekening gehouden met de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten die werkelijk en volgens de regels van de kunst uitgevoerd zijn, die door het agentschap goedgekeurd zijn en die in voorkomend geval bewezen kunnen worden aan de hand van betalingsbewijzen.

Art. 11.2.26. Een premienemer wordt geacht afstand te doen van de erfgoedpremie als hij niet, overeenkomstig artikel 11.2.25, verzoekt om de uitbetaling ervan binnen een termijn van twee jaar, die ingaat op de dag na de beveiligde zending waarmee het agentschap de voorgestelde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten goedkeurt.

In uitzonderlijke omstandigheden en na uitdrukkelijke toestemming kan de termijn, vermeld in het eerste lid, eenmalig verlengd worden. Daarvoor richt de premienemer vóór het verstrijken termijn, vermeld in het eerste lid, per beveiligde zending, een gemotiveerd verzoek aan het agentschap.

Onderafdeling 10. Aanvragen van een erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure

Art. 11.2.27. De maatregelen en werken waarvoor een erfgoedpremie wordt gevraagd volgens de bijzondere procedure mogen pas worden gestart na de toekenning ervan.

In uitzonderlijke omstandigheden kan een premienemer beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten uitvoeren vóór de toekenning van de premie zonder dat hij het recht op de premie verliest. Hij dient daartoe, nadat hij de bevestiging heeft ontvangen dat de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten in aanmerking komen voor een erfgoedpremie, een gemotiveerde aanvraag in bij het agentschap. Daarin geeft hij onder meer aan waarom niet langer gewacht kan worden, en welke beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten voorafgaand aan de toekenning van de erfgoedpremie zullen worden uitgevoerd.

Het agentschap onderzoekt de aanvraag en neemt een beslissing binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst ervan. Het agentschap deelt die beslissing per beveiligde zending onverwijld mee aan de aanvrager.

Alleen als het agentschap instemt met het feit dat er beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten vóór de toekenning van de premie worden uitgevoerd, en als de premienemer zich beperkt tot de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten die in de goedkeuring vermeld zijn, verliest hij het recht op de premie niet.

Art. 11.2.28. De premienemer dient de aanvraag voor de erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure in bij het agentschap. Het aanvraagdossier bevat, als dat van toepassing is:

- 1° een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier dat ter beschikking wordt gesteld op de website van het agentschap;
- 2° een inventaris en opmetingstekeningen die de bestaande toestand weergeven;
- 3° een diagnosesnota, die inzicht geeft in de technische en fysische problemen van het beschermde goed, het erfgoedlandschap of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt;
- 4° de motivering van de geplande beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten, gesitueerd binnen de globale visie op het toekomstige beheer van het goed, met duidelijke verwijzing naar de diagnosesnota, en naar alle relevante stavingsstukken;
- 5° een gedetailleerde en volgens post geordende beschrijving van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten;
- 6° een kostenraming met uitsplitsing per post of de gedetailleerde verwijzing naar de door de minister vastgestelde lijst met forfaitaire werkzaamheden;
- 7° alle relevante documenten over de aanstelling van de ontwerper, of de motivatie waarom er geen ontwerper hoeft te worden aangesteld;
- 8° bij beschermde monumenten die bestemd zijn voor een erkende eredienst: het kerkenbeleidsplan van de gemeente of regio in kwestie.

De minister kan de nadere regels voor de inhoud van het aanvraagdossier bepalen.

Art. 11.2.29. De aanvraag van een erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure kan gelijktijdig ingediend worden met de aanvraag van de toelating van het agentschap voor de beheersmaatregelen, werkzaamheden, diensten of handelingen. Het agentschap stelt hiervoor op de website een gecombineerd aanvraagformulier ter beschikking.

Art. 11.2.30. Het agentschap onderzoekt de aanvraag en neemt binnen negentig dagen, vanaf de datum van de ontvangst ervan een beslissing. Het agentschap deelt deze beslissing per beveiligde zending onverwijld mee aan de aanvrager.

Als het dossier niet in aanmerking komt voor een erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure, onvolledig wordt bevonden of als de waarborgen voor een vakkundige uitvoering onvoldoende worden geacht, wordt in de beslissing vermeld waarom de aanvraag wordt geweigerd, en in voorkomend geval in welke zin het dossier moet worden aangepast of aangevuld om voor goedkeuring in aanmerking te komen. Een aangepaste aanvraag moet aan die opmerkingen tegemoetkomen en kan overeenkomstig artikel 11.2.28 opnieuw worden ingediend.

Art. 11.2.31. Als het agentschap zich inhoudelijk akkoord verklaart met de ingediende aanvraag, kan de minister een erfgoedpremie toekennen. Het agentschap deelt die beslissing per beveiligde zending onverwijld mee aan de aanvrager.

Art. 11.2.32. Op verzoek van de premienemer kan de toekenning van de erfgoedpremie worden uitgesteld, bijvoorbeeld met het oog op een fasering van de werken of wegens bepaalde cofinanciering.

Art. 11.2.33. De premienemer stelt het agentschap minstens vijftien dagen op voorhand per beveiligde zending op de hoogte van de start van de werken en van de vastgelegde uitvoeringstermijn.

Art. 11.2.34. Na de ontvangst van de toekenning van de erfgoedpremie dient de premienemer een gunningsdossier in bij het agentschap. Dat dossier omvat, als dat van toepassing is:

- 1° het bestek en de plannen waarop de inschrijvingen zijn gebaseerd, als de aanvraag, vermeld in artikel 11.2.28, is gewijzigd;
- 2° het toewijzingsbesluit, dat rekening houdt met de maatregelen ter bevordering van de kwaliteit, vermeld in afdeling 5;
- 3° de stedenbouwkundige vergunning en het verslag van de brandweer.

Art. 11.2.35. De leidend ambtenaar van het agentschap bevestigt het bedrag van de erfgoedpremie of past het aan als het bedrag van de offerte op basis waarvan de werkzaamheden worden gegund, lager is dan de goedgekeurde kostenraming. Het bedrag van de erfgoedpremie wordt in dat geval herberekend op basis van de geselecteerde offerten.

Als in de periode, tussen de datum van de aanvaarde kostenraming en de datum van de offerte van de uitvoerder aan wie de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten worden toegewezen, de prijssherzieningsindexen S en I, zoals gepubliceerd door de bevoegde federale overheidsdienst, met meer dan 5% zijn gestegen of als in die periode het goed waarvoor een erfgoedpremie is verkregen, bijkomende schade heeft opgelopen waarvan de kosten meer bedragen dan 5% van de aanvaarde kostenraming, kan, nadat de premienemer een schriftelijke en gemotiveerde aanvraag heeft ingediend bij het agentschap, de erfgoedpremie worden verhoogd. De premienemer bewijst dat hij met de gepaste zorgvuldigheid getracht heeft de bijkomende schade te voorkomen. Het agentschap deelt de beslissing daarover onverwijld mee aan de aanvrager.

De verhoging van de erfgoedpremie wordt berekend op basis van een bedrag van ten hoogste 10% van de aanvaarde kostenraming en bedraagt maximaal 125.000 euro.

Onderafdeling 11. Uitbetaling van de erfgoedpremie bij de bijzondere procedure

Art. 11.2.36. De premienemer kan bij de start van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten een voorschot van 50% van de toegekende erfgoedpremie vragen. Hij dient daarvoor een schriftelijke aanvraag in bij het agentschap. Die aanvraag bevat, als dat van toepassing is:

- 1° de bestelling van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten;
- 2° een afschrift van het aanvangsbevel;
- 3° het borgstellingbewijs;
- 4° het rekeningnummer waarop de premie moet worden gestort;
- 5° de data van de werfvergaderingen.

Art. 11.2.37. Het saldo van de erfgoedpremie kan, op schriftelijk verzoek van de premienemer, worden uitbetaald nadat hij het agentschap in het bezit heeft gesteld van:

1° een eindverslag dat, als dat van toepassing is, de volgende documenten bevat:

- a) de werfverslagen;
  - b) het proces-verbaal van de oplevering, aangevuld met een evaluatief relaas van de wijze waarop de aannemers de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten hebben uitgevoerd;
  - c) de resultaten of verslagen van onderzoeken, analyses en controles, uitgevoerd tijdens en na de werken;
  - d) een vergelijkend fotografisch verslag;
  - e) een opgave van de ontwerper(s), de hoofdaannemer en de onderaannemers met vermelding van de uitgevoerde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten en contactgegevens;
  - f) de richtlijnen voor verder beheer en onderhoud met het oog op de opgelegde toestandsrapporten;
  - g) de as-builtattesten, vermeld in artikel 4.2.7 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
  - h) een beknopte toelichting bij de uitgevoerde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten en de verwerkte materialen die niet in het premiedossier opgenomen waren;
  - i) productfiches van de aangewende materialen die niet in het premiedossier vermeld waren;
- 2° een afrekening, die volgens post gerelateerd is aan de kostenraming;
- 3° betalingsbewijzen die aantonen dat de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten die in aanmerking komen voor de erfgoedpremie volledig betaald zijn.

De minister kan de nadere regels voor de inhoud van de in te dienen documenten bepalen.

Na controle van de ingediende stukken en de uitgevoerde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten door het agentschap wordt de erfgoedpremie, in geval van akkoord, uitbetaald.

Als de aanvraag tot uitbetaling onvolledig wordt bevonden of de uitgevoerde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten niet worden aanvaard, wordt gemeld waarom de uitbetaling wordt geweigerd, en in welke zin het dossier in voorkomend geval kan worden aangepast of aangevuld om alsnog voor uitbetaling in aanmerking te komen. Een nieuwe aanvraag tot uitbetaling moet aan die opmerkingen tegemoetkomen en kan overeenkomstig het eerste lid opnieuw worden ingediend.

Art. 11.2.38. Het in totaal uit te keren bedrag van een erfgoedpremie ligt niet hoger dan het definitieve premiebedrag dat aan de premienemer is meegedeeld in de toekenning of het besluit van de leidend ambtenaar van het agentschap, als het bedrag van de erfgoedpremie met toepassing van artikel 11.2.35 is verlaagd.

Bij de afrekening van een toegekende erfgoedpremie neemt de premienemer bijgevolg de aanvullende kosten voor de meeren bijwerken voor zijn rekening voor als het bedrag van de eindafrekening hoger is dan het definitieve premiebedrag dat aan de premienemer is meegedeeld.

In afwijking van het eerste lid kan een bijkomende erfgoedpremie aangevraagd worden, als ingevolge onvoorzienbare omstandigheden tijdens de uitvoering van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten bijkomende ingrepen, hetzij meerof bijwerken, noodzakelijk zijn die onmogelijk kunnen worden losgekoppeld van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten die in uitvoering zijn. Daarvoor wordt schriftelijk een gemotiveerde aanvraag ingediend bij het agentschap, op basis waarvan de minister een bijkomende erfgoedpremie kan toekennen.

Een bijkomende erfgoedpremie wordt berekend overeenkomstig de bepalingen van onderafdeling 3 en 4 van deze afdeling. De totale omvang van de bijkomende erfgoedpremie(s) kan ten hoogste 10% bedragen van het definitieve premiebedrag dat aan de premienemer is meegedeeld in de toekenning of het besluit van de leidend ambtenaar van het agentschap, met een maximum van 125.000 euro.

De onvoorzienbare beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten waarvoor een bijkomende erfgoedpremie aangevraagd wordt, mogen onmiddellijk worden gegund en volledig worden uitgevoerd zodra het agentschap de aanvraag inhoudelijk heeft goedgekeurd.

Art. 11.2.39. Bij de uitbetaling van de erfgoedpremie wordt alleen rekening gehouden met de diensten, beheersmaatregelen en werkzaamheden die werkelijk en volgens de regels van de kunst zijn uitgevoerd, die door het agentschap goedgekeurd zijn, en die in voorkomend geval bewezen kunnen worden aan de hand van betalingsbewijzen.

Art. 11.2.40. Te veel uitgekeerde bedragen moet de premienemer terugstorten binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag nadat hij daarvan per beveiligde zending op de hoogte is gebracht door het agentschap.

Art. 11.2.41. Een premienemer wordt geacht afstand te doen van de erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure als hij niet, overeenkomstig artikel 11.2.37, verzoekt om de uitbetaling ervan binnen een termijn van vijf jaar, de dag na de datum van het besluit van de leidend ambtenaar van het agentschap of zijn gemachtigde, waarbij het bedrag van de erfgoedpremie wordt bevestigd of aangepast.

In uitzonderlijke omstandigheden en na uitdrukkelijke toestemming kan de termijn, vermeld in het eerste lid, eenmalig verlengd worden. Daarvoor richt de premienemer vóór het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid, een gemotiveerd verzoek aan het agentschap.

Afdeling 3. Onderzoekspremie

Onderafdeling 1. Beheersplannen en voorafgaande onderzoeken waarvoor een onderzoekspremie aangevraagd kan worden

Art. 11.3.1. Binnen de perken van de daarvoor op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap beschikbare kredieten kan een onderzoekspremie worden toegekend voor:

- 1° de opmaak van een beheersplan voor een onroerend erfgoed of voor een beschermd goed, een erfgoedlandschap of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt;
- 2° de uitvoering van een noodzakelijk voorafgaand onderzoek met betrekking tot een beschermd erfgoed of een erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt.

Onderafdeling 2. Bedrag op basis waarvan de onderzoekspremie wordt berekend

Art. 11.3.2. De onderzoekspremie wordt berekend op basis van de aanvaarde kostenraming. Er wordt maximaal een geraamd bedrag van 25.000 euro in aanmerking genomen.

Onderafdeling 3. Premiepercentages

Art. 11.3.3. De onderzoekspremie bedraagt 80% van de aanvaarde kostenraming, exclusief btw.

Het bedrag van de onderzoekspremie wordt verhoogd met de btw, op voorwaarde dat de premienemer kan aantonen dat hij die niet kan recupereren.

Art. 11.3.4. De beheersmaatregelen, werkzaamheden en diensten mogen ook gefinancierd worden met andere overheidsbijdragen. De gezamenlijke overheidsbijdragen, met inbegrip van eventuele Europese middelen, kunnen evenwel niet meer bedragen dan de totale en aangetoonde kostprijs van de uitgevoerde beheersmaatregelen, werkzaamheden en diensten.

Als andere overheidsbijdragen aangevraagd worden, voegt de premienemer bij het verzoek tot uitbetaling van het saldo van de onderzoekspremie een volledig overzicht van die andere overheidsbijdragen. Als blijkt dat de gezamenlijke overheidsbijdragen 100% overschrijden, zal de premie verminderd worden tot de gezamenlijke overheidsbijdrage gelijk is aan 100% van de totale en aangetoonde kostprijs. Het agentschap deelt de beslissing om daartoe over te gaan onverwijld mee aan de aanvrager.

Onderafdeling 4. Aantal aanvragen voor een onderzoekspremie per kalenderjaar

Art. 11.3.5. Een premienemer kan in hetzelfde kalenderjaar voor hetzelfde beschermd goed, een erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt in aanmerking komen voor hoogstens één onderzoekspremie binnen elk van de volgende categorieën:

- 1° de opmaak van een beheersplan;
- 2° historisch en historisch-archivalisch, bouwtechnisch, materiaaltechnisch, of stabiliteitstechnisch voorafgaand onderzoek, of archeologisch vooronderzoek;
- 3° voorafgaand onderzoek naar de kwaliteit van houtige beplanting met erfgoedwaarde en de groeiplaats ervan, met inbegrip van de analyse van de impact van geplande ingrepen;
- 4° bestemmingsen herbestemmingsonderzoek;
- 5° het monitoren van de toestand van een beschermd goed, een erfgoedlandschap of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt.

De minister kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Onderafdeling 5. Wijziging van de zakelijkrechthouder van de onroerende goederen, wijziging van de premienemer en wijziging van de werken waarvoor een onderzoekspremie is aangevraagd

Art. 11.3.6. De wijziging van de zakelijkrechthouder van de onroerende goederen die het voorwerp vormen van een premieaanvraag is mogelijk. Het agentschap moet daarvan bij het verlijden van de akte of in voorkomend geval bij de vestiging van het vruchtgebruik door de premienemer op de hoogte worden gebracht.

Als de premienemer niet wordt gewijzigd, moet het agentschap in het bezit te worden gesteld van de formele bevestiging van de nieuwe eigenaar of zakelijkrechthouder dat de oorspronkelijke premienemer met zijn goedkeuring de opdrachtgever blijft van de voorafgaande onderzoeken of van de opmaak van het beheersplan, en dat hij de kosten ervan draagt.

De wijziging van premienemer is mogelijk op voorwaarde dat de nieuwe premienemer de opdrachtgever is van de voorafgaande onderzoeken of van de opmaak van het beheersplan, en dat hij de kosten ervan draagt.

Een premienemer kan nog gewijzigd worden tot op het moment van de aanvraag tot uitbetaling van de premie.

De wijziging van premienemer vereist het akkoord van de oorspronkelijke en de nieuwe premienemer en van het agentschap.

Art. 11.3.7. De premienemer voert de diensten, beheersmaatregelen en werkzaamheden volledig en volgens het goedgekeurde dossier uit. Eventuele wijzigingen moeten vooraf voorgelegd worden aan en goedgekeurd worden door het agentschap.

Onderafdeling 6. Aanvragen van een onderzoekspremie

Art. 11.3.8. De premienemer dient de aanvraag van de onderzoekspremie in bij het agentschap. Het aanvraagdossier bevat minstens volgende elementen:

- 1° een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier dat ter beschikking wordt gesteld op de website van het agentschap;
- 2° een gedetailleerde omschrijving van de opdracht, overeenkomstig artikel 6.3.2, 2°;
- 3° als de aanvraag betrekking heeft op de opmaak van een beheersplan, een beknopte omschrijving van de visie op het beheer;
- 4° een raming van de kostprijs;
- 5° een voorstel van toewijzing van de opdracht, dat rekening houdt met de maatregelen ter bevordering van de kwaliteit vermeld in afdeling 5;
- 6° als de aanvraag betrekking heeft op de opmaak van een beheersplan waarbij verschillende zakelijkrechthouders of gebruikers betrokken zijn, een voorstel van de manier waarop participatie en communicatie zullen verlopen.

De minister kan de nadere regels voor de inhoud van het aanvraagdossier bepalen.

Art. 11.3.9. De aanvraag van een onderzoekspremie kan gelijktijdig ingediend worden met de aanvraag van de toelating van het agentschap voor de beheersmaatregelen, werkzaamheden, diensten of handelingen. Het agentschap stelt hiervoor op de website een gecombineerd aanvraagformulier ter beschikking.

Art. 11.3.10. Het agentschap onderzoekt of de aanvraag in aanmerking komt voor een onderzoekspremie, en neemt een beslissing binnen een termijn van negentig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de aanvraag.

In geval van akkoord wordt de onderzoekspremie vastgelegd, waarna een kopie van dit besluit per beveiligde zending aan de aanvrager wordt bezorgd.

Als de aanvraag betrekking heeft op de opmaak van een beheersplan deelt het agentschap in de beslissing ook mee welke bijkomende elementen het beheersplan zal moeten omvatten, naast de verplicht op te nemen elementen, vermeld in hoofdstuk 8, afdeling 1.

Als het dossier niet in aanmerking komt voor een onderzoekspremie, onvolledig wordt bevonden of de waarborgen voor een vakkundige uitvoering onvoldoende worden geacht, wordt onverwijld per beveiligde zending aan de aanvrager gemeld waarom de aanvraag wordt geweigerd, en in voorkomend geval in welke zin het dossier moet worden aangepast om voor goedkeuring in aanmerking te komen. Een aangepaste aanvraag moet aan die opmerkingen tegemoetkomen, en kan overeenkomstig artikel 11.3.8 opnieuw worden ingediend.

In geval van een voorafgaand onderzoek brengt de premienemer het agentschap minstens vijftien dagen voor de aanvang ervan per beveiligde zending op de hoogte van de start en van de vastgelegde uitvoeringstermijn ervan.

Art. 11.3.11. Een premienemer is verplicht bij het onroerend goed in kwestie en in alle communicatie die voortvloeit uit het onderzoek, aan te geven dat een onderzoekspremie is toegekend. De minister kan nadere richtlijnen daarover bepalen.

Onderafdeling 7. Uitbetaling van de onderzoekspremie

Art. 11.3.12. De premienemer dient het beheersplan of het eindverslag van het voorafgaande onderzoek na oplevering van de opdracht in bij het agentschap, en houdt daarbij voor beheersplannen rekening met de desbetreffende voorschriften en modaliteiten, en verzoekt schriftelijk om de uitbetaling van de onderzoekspremie. Hij voegt ook de nodige betalingsbewijzen toe die aantonen dat de werkzaamheden of diensten die in aanmerking komen voor de premie volledig betaald zijn.

Als het beheersplan wordt goedgekeurd, of als vastgesteld wordt dat het voorafgaand onderzoek correct is uitgevoerd, gaat het agentschap over tot de uitbetaling van de onderzoekspremie.

Als de voorgelegde stukken onvolledig of onvoldoende worden bevonden, wordt gemeld waarom de uitbetaling wordt geweigerd, en in welke zin het dossier in voorkomend geval kan worden aangepast of aangevuld om voor goedkeuring in aanmerking te komen. Een nieuwe aanvraag tot uitbetaling moet aan die opmerkingen tegemoetkomen, en kan vervolgens opnieuw worden ingediend.

Art. 11.3.13. Bij de uitbetaling van de onderzoekspremie wordt alleen rekening gehouden met de diensten, beheersmaatregelen en werkzaamheden die werkelijk en volgens de regels van de kunst uitgevoerd zijn, die goedgekeurd zijn door het agentschap, en, die bewezen kunnen worden aan de hand van betalingsbewijzen.

Art. 11.3.14. Te veel uitgekeerde bedragen moet de premienemer terugstorten binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag nadat hij daarvan per beveiligde zending op de hoogte is gebracht door het agentschap.

Art. 11.3.15. Een premienemer wordt geacht afstand te doen van de onderzoekspremie als hij niet, overeenkomstig artikel 11.3.12, verzoekt om de uitbetaling ervan binnen twee jaar vanaf de dag die volgt op de beveiligde zending waarmee het agentschap het voorstel tot opmaak van een beheersplan of tot uitvoering van voorafgaand onderzoek goedkeurt.

In uitzonderlijke omstandigheden en na uitdrukkelijke toestemming kan de termijn, vermeld in het eerste lid, eenmalig verlengd worden. Daarvoor richt de premienemer vóór het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid, een gemotiveerd schriftelijk verzoek aan het agentschap.

Onderafdeling 8. Ontsluiting van de resultaten

Art. 11.3.16. Zowel de premienemer als het agentschap zorgt voor de ontsluiting van het beheersplan of het eindverslag van het voorafgaand onderzoek.

Afdeling 4. Meerjarenpremieovereenkomsten voor grote of langdurige werkzaamheden aan of in beschermde goederen of erfgoedlandschappen

Onderafdeling 1. Projecten die in aanmerking komen voor een meerjarenpremieovereenkomst

Art. 11.4.1. Binnen de perken van de daarvoor op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap beschikbare kredieten kan de Vlaamse Regering meerjarenpremieovereenkomsten sluiten voor grote of langdurige werkzaamheden aan of in beschermde goederen of in erfgoedlandschappen.

Art. 11.4.2. Om in aanmerking te komen voor een meerjarenpremieovereenkomst moet het project voldoen aan de volgende voorwaarden:
1° het project vereist een strikte uitvoeringstiming om budgettaire, organisatorische of uitvoeringstechnische redenen;
2° het project heeft een gefaseerde uitvoeringstermijn van minimaal drie jaar en maximaal vijf jaar;

3° de kostenraming voor de subsidieerbare beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten bedraagt minstens vijf miljoen euro, exclusief btw; 4° het project voorziet in of verbetert de publieksgerichte erfgoedontsluiting van het beschermde goed, het erfgoedlandschap, of minstens een representatief deel ervan.

Onderafdeling 2. Procedure voor het sluiten van een meerjarenpremieovereenkomst

Art. 11.4.3. De premienemer dient bij het agentschap een dossier in voor een meerjarenpremieovereenkomst dat minstens de volgende documenten bevat:

- 1° een motiveringsnota;
- 2° een globale kostenraming;
- 3° een financieel plan dat aangeeft hoe de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten gefinancierd zullen worden;
- 4° een gedetailleerd toestandrapport;
- 5° een beheersplan dat een beeld geeft van de beoogde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten op korte, middellange en lange termijn en dat de prioriteiten aangeeft op basis van het toestandrapport;
- 6° een faseringsplan dat afgestemd is op het beheersplan, waarbij in voorkomend geval de geplande beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten op elkaar worden afgestemd;
- 7° een rapport over de publieke toegankelijkheid voor, tijdens en na de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten en over de eventuele bestemming of herbestemming.

Art. 11.4.4. De Vlaamse Regering neemt minstens de volgende elementen in aanmerking bij de beoordeling van het project:

- 1° de proportionaliteit tussen de gevraagde middelen en het beoogde doel;
- 2° het maatschappelijk belang van het project;
- 3° de samenwerkingsgraad met relevante partners;
- 4° de erkenning van het beschermde goed of het erfgoedlandschap als UNESCO-werelderfgoed of de opname op de indicatieve lijst in functie van deze erkenning;
- 5° de toekenning van een Europees erfgoedlabel of de voordracht om daarvoor in aanmerking te komen;
- 6° de cofinanciering met dwingende voorwaarden.

De minister kan bijkomende elementen bepalen die in aanmerking kunnen worden genomen.

Art. 11.4.5. Een meerjarenpremieovereenkomst kan zonder beoordeling op basis van artikel 11.4.4 eenmalig met maximaal 5 jaar verlengd worden. De premienemer dient daarvoor overeenkomstig artikel 11.4.3 een dossier in bij het agentschap.

Onderafdeling 3. Inhoud van een meerjarenpremieovereenkomst

Art. 11.4.6. In de meerjarenpremieovereenkomst wordt de fasering van het overheidsengagement en de termijn van indiening van het eind-dossier vastgelegd.

De Vlaamse Regering kan in de meerjarenpremieovereenkomst onder andere voorwaarden opleggen met betrekking tot:

- 1° de indiening van premiedossiers, met het oog op de periodieke uitbetaling van voorschotten, overeenkomstig de vastgelegde fasering;
- 2° het maximale bedrag dat jaarlijks in aanmerking kan worden genomen voor de berekening van de premie;
- 3° de rapportering over de voortgang van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten;
- 4° de publieke toegankelijkheid tijdens en na de uitvoering van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten;
- 5° de uitvoering van het beheersplan.

De minister kan de voorwaarden nader omschrijven of uitbreiden.

Onderafdeling 4. Bijdragen in het kader van een meerjarenpremieovereenkomst

Art. 11.4.7. De financiële bijdrage van het Vlaamse Gewest in het kader van een meerjarenpremieovereenkomst wordt berekend overeenkomstig de bepalingen van de erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure, eventueel rekening houdend met het bedrag dat in de meerjarenpremieovereenkomst voor een jaarlijkse fase als maximale berekeningsbasis vermeld wordt.

Onderafdeling 5. Dossier per fase

Art. 11.4.8. Voor de premienemer start met de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten die aan een bepaalde fase verbonden zijn, dient hij een dossier in overeenkomstig de voorwaarden, vermeld in de meerjarenpremieovereenkomst.

Als het dossier onvolledig wordt bevonden of als de waarborgen voor een vakkundige uitvoering onvoldoende worden geacht, wordt per beveiligde zending gemeld in welke zin het dossier moet worden aangepast of aangevuld om voor goedkeuring in aanmerking te komen. Een nieuwe aanvraag moet aan die opmerkingen tegemoetkomen.

Art. 11.4.9. Als het agentschap akkoord gaat met het ingediende dossier, wordt dat per beveiligde zending meegegeeld aan de premienemer. Het akkoord geldt als toelating van het agentschap voor de werken.

Art. 11.4.10. De premienemer brengt het agentschap minstens vijftien dagen voor de aanvang van de werken schriftelijk op de hoogte van de start ervan en van de vastgelegde uitvoeringstermijn.

Onderafdeling 6. Voorschotten

Art. 11.4.11. De bijdrage van het Vlaamse Gewest voor een bepaalde fase kan als voorschot aan de premienemer worden uitbetaald. De premienemer dient daarvoor in de loop van het desbetreffende jaar en uiterlijk 1 september een schriftelijk verzoek tot uitbetaling van de middelen die voor dat jaar vastgelegd zijn bij het agentschap. Na de ontvangst van dat verzoek, en na het akkoord van het agentschap, zal de bijdrage van het Vlaamse Gewest die voor de desbetreffende fase is vastgelegd, integraal als voorschot uitbetaald worden.

Art. 11.4.12. Voor de laatste fase uit de meerjarenpremieovereenkomst kan geen voorschot gevraagd worden. Het agentschap gaat pas over tot de uitbetaling van de laatste schijf na een volledige controle van het einddossier, dat ingediend moet worden door de premienemer na afloop van de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten en binnen de termijn die daarvoor vastgesteld is in de meerjarenovereenkomst.

Als de premienemer nalaat een einddossier in te dienen binnen de daarvoor vastgelegde termijn in de meerjarenovereenkomst, kan het agentschap de reeds uitbetaalde voorschotten terugvorderen.

Onderafdeling 7. Einddossier en definitieve bijdrage

Art. 11.4.13. De samenstelling van het einddossier wordt omschreven in de meerjarenpremieovereenkomst en omvat minstens:

- 1° een gedetailleerd overzicht van alle uitgevoerde beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten;
- 2° een afrekening die postgewijs gerelateerd is aan de kostenraming;
- 3° betalingsbewijzen die aantonen dat de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten volledig betaald zijn.

Art. 11.4.14. Na de controle van het einddossier legt het agentschap de definitieve bijdrage van het Vlaamse Gewest vast, overeenkomstig artikel 11.2.37 tot en met artikel 11.2.39 en gaat het over tot uitbetaling. Als op basis van deze controle blijkt dat de totale bijdrage van het Vlaamse Gewest lager ligt dan het oorspronkelijk geraamde bedrag, dan zal de bijdrage voor de laatste fase naar verhouding worden verminderd, of zullen eventueel te veel uitgekeerde bijdragen worden teruggevorderd.

Als de bijdrage van het Vlaamse Gewest die vastgelegd is voor de laatste fase uit de meerjarenpremieovereenkomst minder bedraagt dan 50% van de totale bijdrage van het Vlaamse Gewest, zoals geraamd bij de ondertekening van de overeenkomst, zal in afwijking van artikel 11.4.11 ook het bedrag dat voor eerdere fases als voorschot vastgelegd is, worden verminderd, zodat minstens 50% van het oorspronkelijk vastgelegde bedrag pas kan worden uitgekeerd na controle van het einddossier.

De uiteindelijke bijdrage van het Vlaamse Gewest kan niet hoger liggen dan het bedrag dat bij de ondertekening van de meerjarenpremieovereenkomst werd overeengekomen.

Als de bijdrage van het Vlaamse Gewest wordt aangepast overeenkomstig dit artikel, wordt een afrekening per beveiligde zending ter kennis gebracht van de premienemer.

Onderafdeling 8. Bijkomende erfgoedpremie

Art. 11.4.15. Gedurende de looptijd van een meerjarenpremieovereenkomst voor grote of langdurige werkzaamheden aan of in beschermde goederen of in erfgoedlandschappen kunnen geen andere erfgoedpremies toegekend worden voor de desbetreffende beschermde goederen of erfgoedlandschappen, of de delen ervan die het voorwerp vormen van de overeenkomst.

In afwijking van het eerste lid kan, op het einde van de looptijd van de overeenkomst, wel één bijkomende erfgoedpremie worden toegekend ter financiering van onvoorzienbare meeren bijwerken volgens de modaliteiten en voorwaarden vermeld in artikel 11.2.38, met dien verstande dat het bedrag dat als bijkomende erfgoedpremie kan worden toegekend ten hoogste 5% bedraagt van de totale, subsidieerbare kostprijs van de werkzaamheden die omschreven zijn in de meerjarenpremieovereenkomst, en maximaal 250.000 euro.

Afdeling 5. Kwaliteit

Art. 11.5.1. De premienemer is verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit bij de uitvoering van de beheersmaatregelen, de werkzaamheden en diensten.

Art. 11.5.2. Als een erfgoedpremie van meer dan 50% volgens de bijzondere procedure of een onderzoekspremie aangevraagd wordt, gelden de volgende bepalingen:

1° bij de aanstelling van ontwerpers en uitvoerders wordt minstens rekening gehouden met de volgende elementen:

- a) de relevante studieben beroepskwalificaties;
- b) de algemene deskundigheid met betrekking tot de specifieke projectopdracht;
- c) een vermelding van het gedeelte van de opdracht dat de ontwerper of uitvoerder minstens in eigen beheer zal uitvoeren;

2° de ontwerp- en uitvoeropdracht houdende de opmaak van beheersplannen, de voorafgaande onderzoeken, en de beheersmaatregelen, werkzaamheden of diensten aan beschermde goederen en erfgoedlandschappen wordt minstens gegund op basis van de volgende gunningscriteria:

- a) een conceptnota, met omschrijving van de aanpak en de methodologie van de opdracht;
- b) de aanpak inzake duurzaamheid;
- c) de vermelding van welke diensten voor welk ereloon geleverd zullen worden;
- d) als dat van toepassing is: de visie op de werfopvolging.

Art. 11.5.3. In geval van onderaanneming voor gespecialiseerde werkzaamheden moet de aannemer aan wie de opdracht is toegewezen per specialiteit schriftelijk aan de opdrachtgever minstens drie onderaannemers opgeven en de garantie bieden dat met één van hen gewerkt zal worden. Die onderaannemers zijn onderworpen aan dezelfde criteria met betrekking tot de algemene deskundigheid en studieben beroepskwalificaties als de uitvoerders.

Van het aantal, vermeld in het eerste lid, kan, door de premienemer of de ontwerper, gemotiveerd afgeweken worden.

Als tijdens de uitvoering van de opdracht alle opgegeven onderaannemers verhinderd zijn ingevolge duidelijke overmacht, geeft de aannemer schriftelijk een nieuwe onderaannemer op. Die onderaannemer is onderworpen aan dezelfde criteria met betrekking tot de algemene deskundigheid en studie- en beroepskwalificaties als de uitvoerder. De opdrachtgever beslist over de aanvaarding van de onderaannemers.

Art. 11.5.4. In de overeenkomst, die gesloten is tussen de premienemer en de uitvoerder van de beheersmaatregelen, werkzaamheden, diensten of voorafgaande onderzoeken, moet uitdrukkelijk worden bepaald dat de uitvoerder verplicht is een register bij te houden van de diensten, maatregelen of werkzaamheden die hij door onderaannemers laat uitvoeren.

Afdeling 6. Terugbetaling van premies

Art. 11.6.1. Een premienemer die afwijkt van de voorwaarden van dit hoofdstuk verliest, voor het gecontesteerde deel van de opdracht, het recht op de premie die aan hem is toegekend, en is in voorkomend geval verplicht voor dat deel van de opdracht alle reeds uitgekeerde bedragen, verhoogd met de wettelijke intrest, terug te betalen. Het agentschap brengt de premienemer daarvan per beveiligde zending op de hoogte.

Art. 11.6.2. Als erfgoedpremies uitgekeerd zijn om schade te herstellen die het gevolg is van een misdrijf of inbreuk als vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, kunnen ze worden teruggevorderd van diegenen die door hun deelname aan het misdrijf of de inbreuk die schade mee hebben veroorzaakt.

HOOFDSTUK 12. HANDHAVING

Art. 12.1.1. Als gemeentelijke verbalisant, vermeld in artikel 11.3.3 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, kunnen alleen de personeelsleden van gemeenten of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden worden aangesteld die daarvoor een bekwaamheidsbewijs hebben verkregen.

Dat bekwaamheidsbewijs wordt afgegeven door het agentschap, belast met de handhaving van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De minister bepaalt de opleidingsof ervaringsvereisten die verbonden zijn aan de afgifte van het bekwaamheidsbewijs.

Art. 12.1.2. §1. Als zaken op grond van de bevoegdheid, vermeld in artikel 11.5.13 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, worden meegevoerd en opgeslagen, laat, al naar gelang het geval, de gerechtsdeurwaarder of de inspecteur Onroerend Erfgoed daarvan een proces-verbaal opmaken, waarvan een afschrift wordt verstrekt aan degene die de zaken onder zijn beheer had en, als dat een andere persoon is en als die bekend is, aan de rechthebbende.

§2. De inspecteur Onroerend Erfgoed draagt namens het Vlaamse Gewest zorg voor de bewaring van de opgeslagen zaken en geeft die zaken terug aan de rechthebbende. Hij is bevoegd de afgifte op te schorten tot de kosten, vermeld in artikel 11.5.11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, te vermeerderen met de kosten van bewaring, zijn voldaan. Als geen van de rechthebbenden als overtreder kan worden beschouwd, mag de afgifte evenwel alleen afhankelijk worden gesteld van de betaling van de kosten van bewaring.

§3. Als de meegevoerde en opgeslagen zaken niet binnen drie maanden na de meevoering worden opgeëist door de rechthebbende, is de inspecteur Onroerend Erfgoed gerechtigd ze te verkopen of, als verkoop naar zijn oordeel niet mogelijk is, de zaak om niet aan een derde in eigendom over te dragen of te laten vernietigen. In de mate waarin de meegevoerde zaken goederen met een erfgoedwaarde betreffen die in situ moeten worden bewaard, wordt dat naar aanleiding van de eigendomsoverdracht bedongen.

De inspecteur Onroerend Erfgoed heeft gelijke bevoegdheid, zelfs vóór het verstrijken van de termijn van drie maanden, zodra de kosten van bewaring, vermeerderd met de kosten die geraamd zijn voor de verkoop, de eigendomsoverdracht om niet of de vernietiging, in verhouding tot de waarde van de zaak onevenredig hoog worden.

Verkoop, eigendomsoverdracht of vernietiging vindt evenwel niet plaats binnen twee weken na de verstrekking van het afschrift, vermeld in paragraaf 1, tenzij het gevaarlijke stoffen of eerder aan bederf onderhevige stoffen betreft.

§4. Gedurende één jaar na het tijdstip van verkoop heeft degene die op dat tijdstip eigenaar was, recht op de opbrengst van de zaak onder aftrek van de verschuldigde kosten, als vermeld in paragraaf 2. Na het verstrijken van die termijn vervalt het eventuele batige saldo aan het Vlaamse Gewest.

Art. 12.1.3. De minister stelt de nadere regels vast voor het opstellen en afleveren van het certificaat, vermeld in artikel 11.6.4, §2, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

HOOFDSTUK 13. WIJZIGINGS-, OPHEFFINGS-, OVERGANGSEN INWERKINGTREDINGSBEPALINGEN

Afdeling 1. Wijzigingsbepalingen

Onderafdeling 1. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de werking en van de presentiegelden en vergoedingen van adviesorganen

Art. 13.1.1. In punt 7 van de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de werking en van de presentiegelden en vergoedingen van adviesorganen worden de volgende wijzigingen aangebracht:
1° de woorden "Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen" worden vervangen door de woorden "Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed";
2° de volgende bepaling wordt toegevoegd: "Vlaamse Commissie voor Varend Erfgoed".

Onderafdeling 2. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning

Art. 13.1.2. In artikel 1, 43°, e), van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2006, wordt tussen het woord "beschermd" en het woord "landschap" het woord "cultuurhistorisch" ingevoegd.

Onderafdeling 3. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 1994 houdende aanwijzing van de besturen en openbare instellingen die advies geven over gemeentelijke plannen van aanleg

Art. 13.1.3. In artikel 1, B, 3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 1994, houdende aanwijzing van de besturen en openbare instellingen die advies geven over gemeentelijke plannen van aanleg, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:
1° tussen de zinsnede "monument," en het woord "landschap" wordt het woord "cultuurhistorisch" ingevoegd;
2° de zinsnede "voorlopig of definitief zijn aangeduid als ankerplaats met toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 4 van het decreet betreffende de landschapszorg" wordt vervangen door de zinsnede "opgenomen zijn in de vastgestelde landschapsatlas met toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013".

Onderafdeling 4. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium

Art. 13.1.4. In artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 22 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 4°/2 wordt opgeheven;

2° punt 5° wordt vervangen door wat volgt: "5°: Commissie: de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, vermeld in artikel 3.1.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;";

3° punt 7° wordt vervangen door wat volgt: "7° minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor het Onroerend Erfgoed;";

Art. 13.1.5. In artikel 2 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1 wordt punt 2° opgeheven;

2° §2 wordt opgeheven.

Art. 13.1.6. Artikel 3 van hetzelfde besluit wordt opgeheven.

Art. 13.1.7. Artikel 4 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 wordt opgeheven.

Art. 13.1.8. In artikel 5 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

"§1. De eigenaar en gebruiker van een bij toeval gevonden archeologisch monument of archeologische zone zijn er toe gehouden maatregelen te nemen om overeenkomstig artikel 8, tweede lid, van het decreet de bij toevalsvonsten ontdekte archeologische monumenten tegen ongunstige weersomstandigheden, beschadiging, vandalisme, diefstal en brand te beveiligen."

Art. 13.1.9. Artikel 6 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van 23 juni 2006, wordt opgeheven.

Art. 13.1.10. Artikel 7 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, wordt opgeheven

Art. 13.1.11. Artikel 8 van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 22 juni 2012, wordt opgeheven.

Art. 13.1.12. Artikel 9 en 10 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, worden opgeheven.

Art. 13.1.13. In artikel 14, §1, 5°, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2011, wordt het woord "Expertencommissie" vervangen door het woord "Commissie".

Art. 13.1.14. In artikel 15, §5, tweede lid, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 april 2011, wordt het woord "Raad" vervangen door het woord "Commissie".

Art. 13.1.15. In artikel 16 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 9 mei 2008, 1 april 2011 en 22 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht

1° in paragraaf 4 wordt het woord "Expertencommissie" telkens vervangen door het woord "Commissie";

2° in paragraaf 5, eerste lid, wordt het woord "expertencommissie" telkens vervangen door het woord "Commissie".

Onderafdeling 5. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne

Art. 13.1.16. In artikel 5.2.1.4, §1, 7°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001, wordt tussen het woord "beschermde" en het woord "landschappen" het woord "cultuurhistorische" ingevoegd.

Onderafdeling 6. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juli 1997 tot uitvoering van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten

Art. 13.1.17. In artikel 3, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juli 1997 tot uitvoering van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, wordt punt 3° opgeheven.

Art. 13.1.18. In artikel 6, §1, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, wordt punt 10° vervangen door "10° als de bedrijfsruimte krachtens decreet beschermd is als monument of stadsof dorpsgezicht of bij ministerieel besluit is opgenomen in een ontwerp van lijst tot bescherming : de datum van het voormelde ministerieel besluit;".

Onderafdeling 7. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Art. 13.1.19. In artikel 7, eerste lid, 4°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009, wordt de zinsnede "een op grond van het decreet van 16 april 1996 beschermd landschap" vervangen door de woorden "een beschermd cultuurhistorisch landschap".

Onderafdeling 8. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsaanvragen en aanvragen tot verkavelingswijziging

Art. 13.1.20. In artikel 3, §3, 7°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsaanvragen en aanvragen tot verkavelingswijziging worden de woorden "of op een ontwerp van lijst voorkomend monument" opgeheven.

Onderafdeling 9. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing

Art. 13.1.21. In artikel 14, §1, tweede lid, 4°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing wordt punt c) vervangen door wat volgt: "c) de bescherming als cultuurhistorisch landschap;".

Onderafdeling 10. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 mei 2001 tot aanwijzing van de instellingen en administraties die adviseren over voorontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen

Art. 13.1.22. In artikel 2, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 mei 2001 tot aanwijzing van de instellingen en administraties die adviseren over voorontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt b) wordt tussen het woord "als" en het woord "landschap" het woord "cultuurhistorisch" ingevoegd;

2° punt c) en punt d) worden opgeheven;

3° punt e) wordt vervangen door wat volgt: "e) geheel of ten dele deel uitmaken van een in het voorontwerp afgebakend erfgoedlandschap, van een reeds eerder afgebakend erfgoedlandschap of geheel of ten dele opgenomen zijn in de vastgestelde landschapsatlas";

4° punt f) wordt vervangen door wat volgt: "f) geheel of ten dele beschermd zijn als archeologische site;".

Art. 13.1.23. In artikel 3 van hetzelfde besluit wordt de zinsnede ", 6°, b), 7°, b)" opgeheven.

Onderafdeling 11. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 betreffende de erkenning en de subsidiëring van bosgroepen en de wijze waarop leden van het Agentschap voor Natuur en Bos kunnen meewerken in erkende bosgroepen

Art. 13.1.24. In punt 2°, e), van bijlage II bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 betreffende de erkenning en de subsidiëring van bosgroepen en de wijze waarop leden van het Agentschap voor Natuur en Bos kunnen meewerken in erkende bosgroepen wordt tussen het woord "beschermd" en het woord "landschap" het woord "cultuurhistorisch" ingevoegd.

Onderafdeling 12. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 tot vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten en van terreinbeherende natuurverenigingen en houdende toekenning van subsidies

Art. 13.1.25. In artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 tot vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten en van terreinbeherende natuurverenigingen en houdende toekenning van subsidies, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 maart 2008, wordt punt 14° opgeheven.

Art. 13.1.26. In artikel 10, §4, eerste lid, van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009, wordt punt 4° vervangen door wat volgt:

“4° als het visiegebied binnen de grenzen van een beschermd cultuurhistorisch landschap ligt, het agentschap Onroerend Erfgoed voor advies over onder meer de inpasbaarheid van de beheersvisie in de bescherming als cultuurhistorisch landschap.”.

Art. 13.1.27. In artikel 25 van hetzelfde besluit wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

“5° vergoedingen die toegekend zijn met toepassing van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;”.

Art. 13.1.28. In punt 6 van bijlage III bij hetzelfde besluit wordt de zinsnede “beschermd landschap overeenkomstig het landschapsdecreet, artikel 17, §5” vervangen door de zinsnede “beschermd cultuurhistorisch landschap overeenkomstig het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013”.

Onderafdeling 13. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003 tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevremde functiewijzigingen

Art. 13.1.29. In artikel 10, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003 tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevremde functiewijzigingen, gewijzigd bij, wordt de zinsnede “12/1 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stadsen dorpsgezichten” vervangen door de zinsnede “4.1.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013”.

Onderafdeling 14. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed

Art. 13.1.30. In artikel 1, §2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 1° wordt vervangen door wat volgt:

“1° de monumenten en de stadsen dorpsgezichten, vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;”;

2° punt 2° wordt vervangen door wat volgt:

“2° de cultuurhistorische landschappen, vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;”.

Art. 13.1.31. In artikel 3 van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 22 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 2°, c), wordt de zinsnede “archeologische monumenten en zones, landschappen” vervangen door de zinsnede “archeologische sites, cultuurhistorische landschappen”;

2° in het eerste lid, 2°, c), wordt de zinsnede “, alsook de dossiers over de voorlopige en definitieve aanduiding van ankerplaatsen” opgeheven;

3° het tweede lid wordt opgeheven.

Art. 13.1.32. In artikel 9, eerste lid van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2011, wordt de zinsnede “6 van het Monumentendecreet, artikel 40, §1 van het Landschapsdecreet” vervangen door de zinsnede “4.1.5 en 6.1.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013”.

Art. 13.1.33. In artikel 9/1, 3°, van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2011, wordt de zinsnede “artikel 4 van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen en artikel 34 van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg” vervangen door de zinsnede “artikel 6.4.10 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013”.

Onderafdeling 15. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning

Art. 13.1.34. In artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 juli 2010, wordt het tweede tot en met het vierde lid vervangen door wat volgt:

“Als de aanvraag strekt tot het verwijderen van een onroerend goed, opgenomen in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed, of van een onroerend goed, opgenomen in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde, worden de foto’s, vermeld in artikel 3, 3°, in aantal en qua beeld dusdanig aangevuld dat ze de actuele staat van elke zijde van het te verwijderen onroerend goed, alsook het grotere geheel waartoe het onroerend goed behoort, visualiseren. De foto’s geven in elk geval een actueel beeld van de onderdelen beschreven in de inventaris.

Onder het grotere geheel waartoe het onroerend goed behoort, bedoeld in het vorige lid, worden onder meer de volgende elementen verstaan: 1° al dan niet aansluitende gebouwen;

2° de omgevende gronden;
3° het straatbeeld.

Op het plan, vermeld in artikel 3, 2°, a), worden de opnamepunten en de kijkrichting van de foto's aangegeven. Als het plan dat niet toelaat, wordt daarvoor een aanvullend plan bij de aanvraag gevoegd."

Art. 13.1.35. In artikel 8 van van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 juli 2010, wordt het tweede tot en met het vierde lid vervangen door wat volgt:

"Als de aanvraag strekt tot het verwijderen van een onroerend goed, opgenomen in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed, of van een onroerend goed, opgenomen in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde, worden de foto's, vermeld in artikel 7, 4°, in aantal en qua beeld dusdanig aangevuld dat ze de actuele staat van elke zijde van het te verwijderen onroerend goed, alsook het grotere geheel waartoe het onroerend goed behoort, visualiseren. De foto's geven in elk geval een actueel beeld van de onderdelen beschreven in de inventaris.

Onder het grotere geheel waartoe het onroerend goed behoort, bedoeld in het vorige lid, worden onder meer de volgende elementen verstaan:
1° al dan niet aansluitende gebouwen;
2° de omgevende gronden;
3° het straatbeeld.

Op het plan, vermeld in artikel 7, 3°, b), worden de opnamepunten en de kijkrichting van de foto's aangegeven. Als het plan dat niet toelaat, wordt daarvoor een aanvullend plan bij de aanvraag gevoegd."

Art. 13.1.36. In artikel 12 van hetzelfde besluit, wordt een tweede tot en met vierde lid toegevoegd:

"Als de aanvraag strekt tot het verwijderen van een onroerend goed, opgenomen in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde, worden de foto's, vermeld in artikel 11, 4° in aantal en qua beeld dusdanig aangevuld dat ze de actuele staat van elke zijde van het te verwijderen onroerend goed, alsook het grotere geheel waartoe het onroerend goed behoort, visualiseren. De foto's geven in elk geval een actueel beeld van de onderdelen beschreven in de inventaris.

Onder het grotere geheel waartoe het onroerend goed behoort, bedoeld in het vorige lid, worden onder meer de volgende elementen verstaan:
1° al dan niet aansluitende gebouwen;
2° de omgevende gronden;
3° het straatbeeld.

Op het plan, vermeld in artikel 11, 3°, c) worden de opnamepunten en de kijkrichting van de foto's aangegeven. Als het plan dat niet toelaat, wordt daarvoor een aanvullend plan bij de aanvraag gevoegd."

Art. 13.1.37. In artikel 17 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 juli 2010, wordt het derde tot en met het vijfde lid vervangen door wat volgt:

"Als de aanvraag strekt tot het verwijderen van een onroerend goed, opgenomen in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed, of van een onroerend goed, opgenomen in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde, worden de foto's, vermeld in artikel 16, 4°, in aantal en qua beeld dusdanig aangevuld dat ze de actuele staat van elke zijde van het te verwijderen onroerend goed, alsook het grotere geheel waartoe het onroerend goed behoort, visualiseren. De foto's geven in elk geval een actueel beeld van de onderdelen beschreven in de inventaris.

Onder het grotere geheel waartoe het onroerend goed behoort, bedoeld in het vorige lid, worden onder meer de volgende elementen verstaan:
1° al dan niet aansluitende gebouwen;
2° de omgevende gronden;
3° het straatbeeld.

Op het plan, vermeld in artikel 16, 3°, c) worden de opnamepunten en de kijkrichting van de foto's aangegeven. Als het plan dat niet toelaat, wordt daarvoor een aanvullend plan bij de aanvraag gevoegd."

Art. 13.1.38. In artikel 20 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt de zinsnede "landschap ligt, ofwel als een dergelijk ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare goederen bestaat" vervangen door de woorden "cultuurhistorisch landschap ligt";
2° in punt 4° worden de woorden "voorlopig of definitief beschermd archeologisch goed" vervangen door de woorden "beschermd archeologische site"

3° punt 6 wordt vervangen door wat volgt:

“6° de aanvraag strekt tot het verwijderen van een onroerend goed, opgenomen in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed, of van een onroerend goed, opgenomen in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde.”.

Onderafdeling 16. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage

Art. 13.1.39. In artikel 1, 4°, f, van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord “beschermd” en het woord “landschap” wordt het woord “cultuurhistorisch” ingevoegd;

2° het woord “zone” wordt vervangen door het woord “site”.

Onderafdeling 17. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Inspectie RWO

Art. 13.1.40. In artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Inspectie RWO, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, 1°, wordt een punt h) toegevoegd, dat luidt als volgt: “h) hoofdstuk 11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.”;

2° aan paragraaf 1, 3°, wordt een punt l) toegevoegd, dat luidt als volgt: “l) het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;”

3° aan paragraaf 1 wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt: ‘6° de terugvordering van erfgoedpremies, uitgekeerd voor het herstellen van de schade die het gevolg is van een misdrijf of inbreuk als vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van diegenen die door hun deelname aan een misdrijf of inbreuk die schade mee hebben veroorzaakt.’.

Art. 13.1.41. In artikel 7 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 en 20 mei 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, 1° wordt een punt e) toegevoegd, dat luidt als volgt: “e) artikel 11.3.3 en 11.3.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;”;

2° aan paragraaf 1, 3°, wordt de volgende zinsnede toegevoegd: “, en artikel 11.2.5, §5, en artikel 11.5.11, §1, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.”;

3° aan paragraaf 2 wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° inspecteur Onroerend Erfgoed als vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.”;

4° in paragraaf 3, 1°, worden de woorden “voor de sociale huisvesting en stedenbouwkundige inspecteurs als vermeld” vervangen door de zinsnede “toezichthouders voor sociale huisvesting, stedenbouwkundige inspecteurs en inspecteurs Onroerend Erfgoed als vermeld”;

5° in paragraaf 3, 2°, wordt tussen de zinsnede “§1, 3°” de woorden “of met” de zinsnede “en 4°” ingevoegd;

6° aan paragraaf 3 worden een punt 4° en een punt 5° toegevoegd, die luiden als volgt:

“4° het aanwijzen van de bevoegde personen, vermeld in artikel 11.3.1, tweede lid; 5° het aanwijzen van de personeelsleden, vermeld in artikel 12.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit van...”.

Onderafdeling 18. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid

Art. 13.1.42. In punt 2 van bijlage II bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 oktober 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 6° wordt opgeheven;

2° punt 7° wordt vervangen door wat volgt:

“7° een beheersplan zoals bepaald in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;”.

Onderafdeling 19. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 2006 houdende het algemeen reglement op de boekhouding van de besturen van de erkende erediensten en van de centrale besturen van de erkende erediensten

Art. 13.1.43. In artikel 34, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 2006 houdende het algemeen reglement op de boekhouding van de besturen van de erkende erediensten en van de centrale besturen van de erkende erediensten wordt de zinsnede “het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten met latere wijzigingen” vervangen door de zinsnede “het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013”.

Onderafdeling 20. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's

Art. 13.1.44. In punt 9° van de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 16 maart 2012 en 11 januari 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt b) wordt tussen het woord "als" en het woord "landschap" het woord "cultuurhistorisch" ingevoegd;

2° punt c), d) en e) worden opgeheven;

3° punt f) wordt vervangen door wat volgt:

"f) geheel of ten dele beschermd zijn als archeologische site;"

Onderafdeling 21. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 november 2008 betreffende de subsidiëring van de bebossing van landbouwgronden ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO)

Art. 13.1.45. In artikel 10, derde lid, 4°, d), van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 november 2008 betreffende de subsidiëring van de bebossing van landbouwgronden ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO) wordt tussen het woord "als" en het woord "landschap" het woord "cultuurhistorisch" ingevoegd.

Art. 13.1.46. In artikel 11, 5°, van hetzelfde besluit wordt tussen de woorden "bescherming van een" en het woord "landschap" het woord "cultuurhistorisch" ingevoegd.

Onderafdeling 22. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid

Art. 13.1.47. In artikel 2, §2, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "archeologische monumenten" worden vervangen door de woorden "archeologische sites";

2° tussen de zinsnede "dorpsgezichten," en het woord "landschappen" wordt het woord "cultuurhistorisch" ingevoegd;

3° de zinsnede ", ankerplaatsen of archeologische zones" wordt opgeheven.

Onderafdeling 23 Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen

Art. 13.1.48. In artikel 1, eerste lid, 1° van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen, gewijzigd door het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt b) wordt tussen het woord "beschermd" en het woord "landschap" het woord "cultuurhistorische" ingevoegd;

2° in punt c), 1), wordt de zinsnede "vermeld in artikel 12/1 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten" vervangen door wat volgt:

"vermeld in artikel 4.1.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013"

3° punt d) wordt geschrapt;

4° punt e) wordt vervangen door wat volgt:

"aanvragen met betrekking tot percelen die in voorlopig of definitief beschermd archeologische sites liggen"

5° in punt f), 2) en 3) wordt telkens na "bufferzone" de volgende zinsnede ingevoegd:

"zoals goedgekeurd door het UNESCO-werelderfgoedcomité"

6° punt g) wordt vervangen door wat volgt:

"aanvragen die de sloop van gebouwen of constructies bevatten, opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, met uitzondering van het in het tweede lid van dit punt bedoelde geval.

Als de vergunningverlenende overheid een overeenkomstig artikel 3.2.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 erkende onroerenderfgoedgemeente is, wordt het advies ingewonnen van een deskundig medewerker van de eigen diensten of de intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst waar de gemeente deel van uitmaakt;"

7° wordt een punt h) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“aanvragen die betrekking hebben op het verwijderen van items opgenomen in de inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde, vermeld in artikel 4.1.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013”

Onderafdeling 24. Wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een verkavelingsvergunning

Art. 13.1.49. Aan artikel 3, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een verkavelingsvergunning, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2012 en 1 maart 2013, wordt een punt 16° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“16° een aanvraag die betrekking heeft op handelingen aan of in een beschermd goed, waarvoor overeenkomstig artikel 6.4.4, §2, van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 een toelating vereist is, moet ook de elementen, vermeld in artikel 6.3.2 van het Onroerendergoedbesluit... bevatten.”.

Art. 13.1.50. In artikel 6 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2° wordt vervangen door wat volgt:

“2° als het goed als monument is beschermd of een beschermd monument bevat, of als het binnen een beschermd stadsof dorpsgezichten of binnen een beschermd cultuurhistorisch landschap ligt;”;

2° in punt 3° worden de woorden “beschermd archeologisch goed of binnen een archeologische site” vervangen door de woorden “beschermd archeologische site;”.

Onderafdeling 25. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2009 houdende nadere regelen betreffende het leegstandsregister en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 april 1996 betreffende de heffing ter bestrijding van leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen

Art. 13.1.51. Aan artikel 2, tweede lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2009 houdende nadere regelen betreffende het leegstandsregister en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 april 1996 betreffende de heffing ter bestrijding van leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen, wordt een achtste punt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8° als het pand voorlopig of definitief werd beschermd als monument of als stadsof dorpsgezicht: de datum van bedoeld besluit;”

Onderafdeling 26. Wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 betreffende de meldingsplichtige handelingen ter uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Art. 13.1.52. In artikel 6, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 betreffende de meldingsplichtige handelingen ter uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord “beschermd” en het woord “landschappen” wordt het woord “cultuurhistorische” ingevoegd;

2° de woorden “archeologische monumenten” worden vervangen door de woorden “archeologische sites”.

Onderafdeling 27. Wijzigingen aan het Energiebesluit van 19 november 2010

Art. 13.1.53. In artikel 1.1.1, §2, 55°, van het Energiebesluit van 19 november 2010, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2011, wordt de zinsnede “3, §1, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed” vervangen door de zinsnede “4.1.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013”.

Art. 13.1.54. In artikel 9.1.23, eerste lid, van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 mei 2011, wordt tussen het woord “beschermd” en het woord “landschap” het woord “cultuurhistorisch” ingevoegd.

Onderafdeling 28. Wijziging van het Financieringsbesluit van 21 december 2012

Art. 13.1.55. In artikel 8, §2, tweede lid, 2°, van het Financieringsbesluit van 21 december 2012 wordt tussen het woord “of” en het woord “landschap” het woord “cultuurhistorisch” ingevoegd.

Afdeling 2. Opheffingsbepalingen

Art. 13.2.1. De volgende regelingen worden opgeheven:

- 1° het ministerieel besluit van 7 december 1976 tot inrichting van het register van monumenten en stadsen dorpsgezichten;
- 2° het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 1991 houdende vaststelling van de procedures inzake de subsidiëring van werken aan beschermde monumenten die door of op initiatief van regionale of lokale besturen worden uitgevoerd, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 1992;
- 3° het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 1992 tot vaststelling van de modaliteiten voor de toekenning en uitbetaling van de subsidies voor werken aan beschermde monumenten die door of op initiatief van regionale of lokale besturen worden uitgevoerd;
- 4° het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stadsen dorpsgezichten, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 22 juni 2012;
- 5° het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 1994 tot het instellen van een onderhoudspremie voor gerangschikte landschappen;
- 6° het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 1995 tot vaststelling van een premie voor werken aan beschermde archeologische goederen, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2011;
- 7° het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 1997 houdende algemene beschermingsvoorschriften, advies toestemmingsprocedure, instelling van een register en vaststelling van een herkenningsteken voor beschermde landschappen, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2011;
- 8° het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2001 houdende vaststelling van het premiestelsel voor restauratiewerkzaamheden aan beschermde monumenten, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2012;
- 9° het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2002 houdende de organisatie van de Vlaamse Monumentenprijs;
- 10° het besluit van de Vlaamse Regering van 4 april 2003 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de beheerscommissies voor beschermde landschappen, het laatst gewijzigd bij het besluit van 9 september 2011;
- 11° het besluit van de Vlaamse Regering van 4 april 2003 tot instelling van een premiestelsel voor beschermde landschappen, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2011;
- 12° het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 betreffende de samenstelling, de organisatie, de bevoegdheden en de werking van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van het Vlaamse Gewest;
- 13° het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2004 tot het vaststellen van een onderhoudspremie voor beschermde monumenten en stadsen dorpsgezichten, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2011;
- 14° het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2008 tot bepaling van nadere regels voor de zorgplicht betreffende definitief aangeduide ankerplaatsen en erfgoedlandschappen.

Afdeling 3. Overgangsbepalingen

Art. 13.3.1. Een gemeente kan in 2015 of 2016 voorlopig erkend worden als onroerenderfgoedgemeente indien deze gemeente voldoet aan de volgende erkenningsvoorwaarden:

- 1° de gemeente dient een onroerenderfgoedbeleidsplan in dat het actief behoud van onroerend erfgoed op het grondgebied van de gemeente voor ogen heeft en complementair is aan het Vlaamse onroerenderfgoedbeleid en dat bovendien aan de volgende voorwaarden voldoet:
  - a) het onroerenderfgoedbeleidsplan stelt een visie en een plan van aanpak voorop;
  - b) het onroerenderfgoedbeleidsplan is integraal en omvat dus de zorg voor het archeologisch erfgoed, voor de monumenten en voor de cultuurhistorische landschappen;
  - c) het onroerenderfgoedbeleidsplan is geïntegreerd en is dus afgestemd met andere beleidsvelden die raakvlakken hebben met de onroerenderfgoedzorg;
  - d) het onroerenderfgoedbeleidsplan houdt rekening met de noden van de aanwezige onroerenderfgoedactoren;
- 2° de gemeente ondersteunt de vrijwilligerswerking die zich inzet voor het duurzame behoud en beheer en voor de ontsluiting van het onroerend erfgoed op haar grondgebied en neemt acties om een lokaal draagvlak voor de onroerenderfgoedzorg te creëren;
- 3° de gemeente beschikt over voldoende expertise om dat onroerenderfgoedbeleidsplan uit te voeren en bouwt met het oog op expertiseverwerving een consultatienetwerk uit met de diensten en organisaties die betrokken zijn bij de zorg voor het onroerend erfgoed;
- 4° de gemeente neemt een voorbeeldfunctie op met betrekking tot het duurzame behoud en beheer van onroerend erfgoed in haar eigen- of onder haar beheer, en integreert de visie op dat onroerend erfgoed in de beslissingen en plannen van de gemeente;
- 5° de gemeente houdt de toelatingen, de adviezen en de meldingen, afgeleverd in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en dit besluit, bij in een register dat digitaal raadpleegbaar is voor het agentschap.

De procedure voor de erkenning als onroerenderfgoedgemeente verloopt in de jaren 2015 en 2016 zoals beschreven in artikel 3.3.3 tot en met 3.3.7.

De voorlopige erkenning als onroerenderfgoedgemeente gaat in vanaf 1 juli van het jaar waarin de aanvraag is goedgekeurd.

De voorlopige erkenning van de onroerendergoedgemeente geldt zolang aan de erkenningsvoorwaarden voldaan wordt en loopt tot 1 juli 2017. Indien de erkende onroerendergoedgemeente de erkenning wenst te behouden, dient ze uiterlijk op 15 januari 2017 een aanvraag tot erkenning in volgens de procedure beschreven in artikel 3.2.1 tot en met 3.2.8.

De procedure voor de schorsing en de intrekking van de voorlopige erkenning als onroerendergoedgemeente verloopt in 2015 en 2016 zoals beschreven in artikel 3.3.11 tot en met 3.3.15.

Art. 13.3.2. De herwaarderingsplannen opgemaakt overeenkomstig artikel 11, §9, derde lid, 4°, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stadsen dorpsgezichten en de landschapsbeheersplannen opgemaakt overeenkomstig artikel 32, §1, van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg blijven geldig tot de afloop van hun geldigheidsduur. De herwaarderingsplannen of landschapsbeheersplannen kunnen aangepast worden en als beheersplan ter goedkeuring voorgelegd worden overeenkomstig de procedure van artikel 8.1.9 van dit besluit.

Art. 13.3.3. Aanvragen bij de vergunningverlenende overheden voor vergunningen in het kader van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2012, het besluit van de Vlaamse Regering van 21 november 2003 houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007, 7 maart 2008 en 11 januari 2003 of het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuurreservaten, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009, die betekend werden voor de inwerkingtreding van hoofdstuk 13 van dit besluit, worden behandeld volgens de procedures die golden voorafgaand aan die datum. De beslissingen worden bekendgemaakt en kunnen worden bestreden en uitgevoerd overeenkomstig de regels die golden voorafgaand aan die datum.

Art. 13.3.4. Artikel 13.1.35 is van toepassing op voorontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvan de uitnodiging voor de plenaire vergadering wordt verstuurd na de inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 13.3.5. Open monumenten worden, zolang de geldigheidsduur van tien jaar van de goedkeuring van het beleidsplan niet is verstreken en op voorwaarde dat tijdens deze periode blijvend wordt voldaan aan de voorwaarden van de artikelen 18 en 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2001 houdende vaststelling van het premiestelsel voor restauratiewerkzaamheden aan beschermde monumenten, beschouwd als open erfgoed. Na verstrijken van de geldigheidsduur van de goedkeuring van het beleidsplan, vervalt de erkenning als open erfgoed en moet, om in aanmerking te komen voor een verhoogde premie van tachtig procent, worden voldaan aan de voorwaarden vermeld in dit besluit.

Art. 13.3.6. Meerjarige subsidiëringsovereenkomsten, afgesloten vóór de inwerkingtreding van dit besluit, overeenkomstig de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2001 houdende vaststelling van het premiestelsel voor restauratiewerkzaamheden aan beschermde monumenten, worden uitgevoerd volgens de voorwaarden en modaliteiten omschreven in de meerjarige subsidiëringsovereenkomst zolang hun looptijd niet verstreken is.

Premieaanvragen op basis van meerjarige subsidiëringsovereenkomsten afgesloten voor de inwerkingtreding van dit besluit worden afgehandeld overeenkomstig de regels die golden voorafgaand aan die datum.

Art. 13.3.7. In functie van het bepalen van de volgorde van toekenning van de erfgoedpremie, zoals voorzien in artikel 11.2.6, worden de aanvragen voor een onderhoudspremie, restauratiepremie, landschapspremie of premie voor archeologie ontvankelijk verklaard voor de inwerkingtreding van dit besluit, gelijk gesteld aan een aanvraag van een erfgoedpremie voor werkzaamheden of beheersmaatregelen opgenomen in een goedgekeurd beheersplan, zoals bedoeld in artikel 8.1.6, §2.

Art. 13.3.8. Tussen 15 januari 2015 en 1 juli 2015 kan een intergemeentelijke onroerendergoeddienst een subsidieaanvraag indienen overeenkomstig artikel 10.1.1 tot en met 10.1.14 met het oog op subsidiëring vanaf 1 januari 2016. Deze samenwerkingsovereenkomst heeft een looptijd van 2 jaar.

Tussen 15 januari 2016 en 1 juli 2016 kan een intergemeentelijke onroerendergoeddienst een subsidieaanvraag indienen overeenkomstig artikel 10.1.1 tot en met 10.1.14 met het oog op subsidiëring vanaf 1 januari 2017. Deze samenwerkingsovereenkomst heeft een looptijd van 4 jaar.

Art. 13.3.9. Voor aanvragen voor een premie voor de opmaak van een landschapsbeheersplan, die overeenkomstig artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 april 2003 tot instelling van een premiestelsel voor beschermde landschappen ontvankelijk zijn verklaard, geldt de goedkeuring van een beheersplan overeenkomstig dit besluit, als een goedkeuring van een landschapsbeheersplan zoals bepaald in artikel 14, §6, van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 april 2003 tot instelling van een premiestelsel voor beschermde landschappen.

Afdeling 4. Inwerkingtreding

Art. 13.4.1. Het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 treedt in werking op 1 januari 2015 met uitzondering van de volgende artikelen die in werking treden op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum:

1° artikel 2.1, 4°, 7°, 8°, 9°, 12°, 21° en 36°;

2° artikel 5.1.1 tot en met 5.6.1;

3° artikel 8.1.3;

4° artikel 10.2.1, 6° en 7°;

5° artikel 10.3.1;

6° artikel 10.3.2;

7° artikel 10.3.3;

8° artikel 11.2.2, 4°, 5° en 10°;

9° artikel 11.2.4, 2° en 4°;

10° artikel 12.1.2 en 12.1.3.

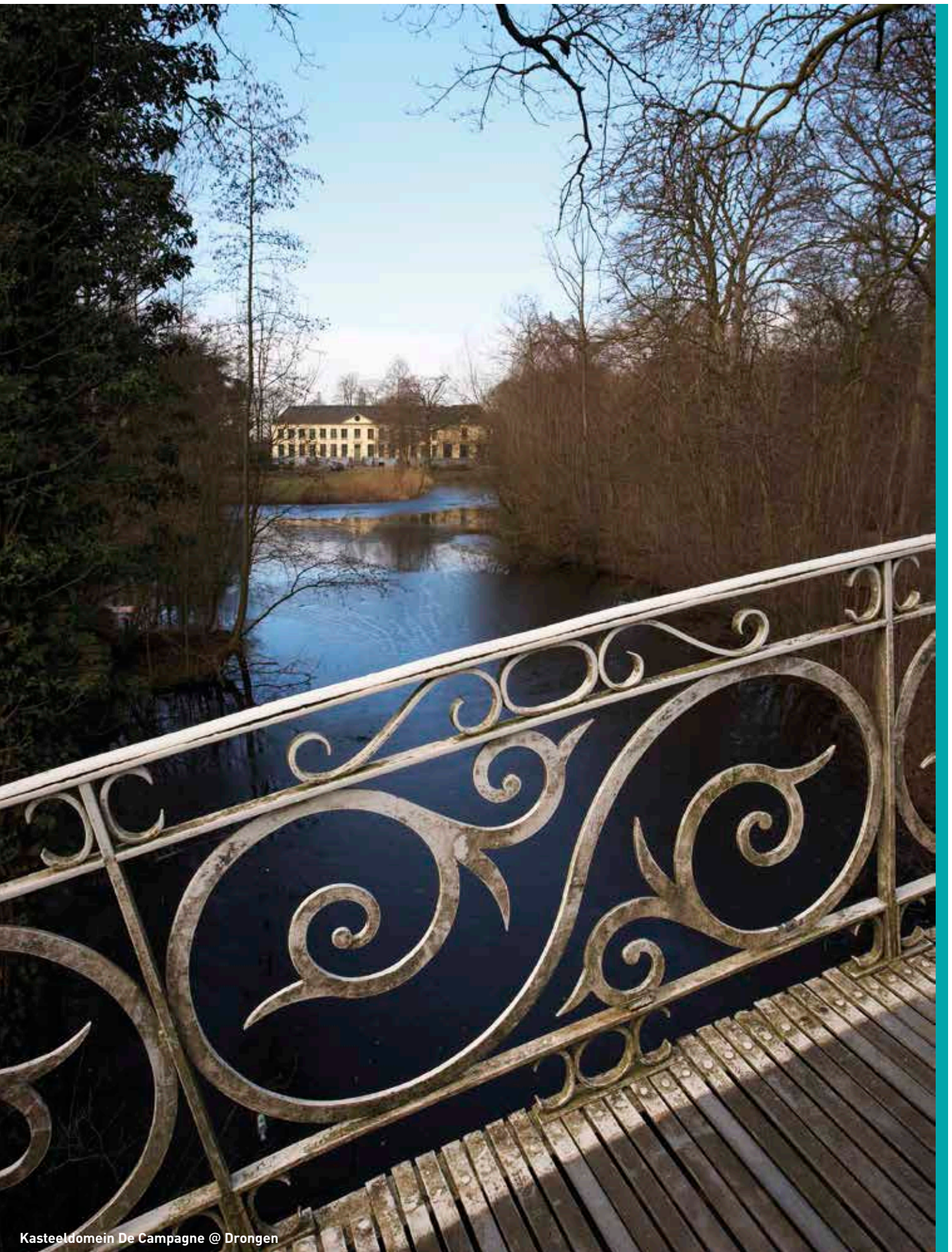
Art. 13.4.2. Artikel 12.2.1, 3°, van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 treedt in werking op 1 januari 2015 met uitzondering van artikel 1, artikel 3, 1°, 2°, 3°, 5° tot en met 8°, 10° en 11°, artikel 4 tot en met 10, artikel 30, 31, 32, 33, §1, artikel 34, artikel 35, 1° tot en met 8°, 13° en 14°, artikel 36 en artikel 37 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium.

Art. 13.4.3. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2015.

Art. 13.4.4. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onroerend erfgoed, de Vlaamse minister, bevoegd voor Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, de Vlaamse minister, bevoegd voor Leefmilieu, Natuur en Cultuur en de Vlaamse minister, bevoegd voor Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport zijn, ieder wat hem of haar betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Zicht van op de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal @ Antwerpen

Onroerend Erfgoed is een agentschap van de Vlaamse overheid. Het biedt een geïntegreerde dienstverlening bij alle vragen over onroerend erfgoed in Vlaanderen. Voor informatie over dossiers, vergunningen of financiële steun kun je steeds terecht bij een provinciale dienst van het agentschap. Bij de hoofdzetel kun je terecht met vragen over beschermingen, over het inventariseren of over het beleid rond onroerend erfgoed. Op de website www.onroenderfgoed.be vind je extra informatie.

Onroerend Erfgoed Antwerpen

Anna Bijnsgebouw
Lange Kievitstraat 111-113 bus 53
2018 **Antwerpen**
T +32 (0)3 224 62 10
F +32 (0)3 224 62 23
antwerpen@onroenderfgoed.be

Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant

Dirk Boutsgebouw
Diestsepoort 6 bus 94
3000 **Leuven**
T +32 (0)16 66 59 00
F +32 (0)16 66 59 05
vlaams-brabant@onroenderfgoed.be

Onroerend Erfgoed Limburg

Hendrik Van Veldekegebouw
Koningin Astridlaan 50 bus 1
3500 **Hasselt**
T +32 (0)11 74 22 20
F +32 (0)11 74 22 39
limburg@onroenderfgoed.be

Onroerend Erfgoed West-Vlaanderen

Jacob van Maerlantgebouw
Koning Albert I-laan 1.2 bus 92
8200 **Brugge (Sint-Michiels)**
T +32 (0)50 24 81 50
F +32 (0)50 24 82 05
west-vlaanderen@onroenderfgoed.be

Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen

Virginie Lovelinggebouw
Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 91
9000 **Gent**
T +32 (0)9 276 24 40
F +32 (0)9 276 24 45
oost-vlaanderen@onroenderfgoed.be

Hoofdzetel Onroerend Erfgoed

Phoenixgebouw
Koning Albert II-laan 19 bus 5
1210 **Brussel**

